

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

**Kézikönyv
a veszélyes áruk közúti szállításának
ellenőrzéséhez**

2015.

Kézikönyv

a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

2015.

(első kiadás)

Készítette és szerkesztette:

Bakos Krisztián tűzoltó alezredes

Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Iparbiztonsági Főfelügyelő

Dr. Csetneki Ildikó tűzoltó százados

BM OKF Veszélyes Szállítmányok Főosztály, Kiemelt Főelőadó

Farkas János tűzoltó alezredes

Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Iparbiztonsági Főfelügyelő

Gáti Ádám tűzoltó alezredes

Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Iparbiztonsági Főfelügyelő

Holes István tűzoltó alezredes

Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Észak-Budai Katasztrófavédelmi Kirendeltség,
Iparbiztonsági Felügyelő

Huszi Csaba tűzoltó alezredes

Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Iparbiztonsági Főfelügyelő

Lektorálta:

Kozma Sándor tűzoltó ezredes

BM OKF Veszélyes Szállítmányok Főosztály, Főosztályvezető

Tartalom

Előszó	7
Bevezető	9
1. Felkészülés a közúti veszélyes áru szállítás ellenőrzésére	11
1.1 Mire van szükség a veszélyes áru szállítás ellenőrzésekor?	11
1.2 Mit kell ellenőrizni a veszélyes áru szállítása kapcsán?	13
2. Intézkedési és ellenőrzési taktika	20
2.1 Általános rész	20
2.2 Az ellenőrzés során előforduló kockázatok	20
2.3 Közúti ellenőrzési helyszín kiválasztása	21
2.4 Megállítási szabályok	25
2.5 Intézkedés, ellenőrzés megkezdésének és végrehajtásának szabályai	33
2.6 A kommunikáció alapelvei	37
2.7 Intézkedéstaktikai alapállások	40
2.8 A raktér szemrevételezése	42
2.9 Bizonyítékrögzítés, hang- és képrögzítés szabályai	43
3. Okmányismeret	47
3.1 A fuvarokmány	47
3.2 CMR rovatok magyarázata	49
3.3 Veszélyes árut szállító szállítóegységen tartandó okmányok	53
3.4 Fuvarokmány(ok) adattartalma a szállított veszélyes árukra, tárgyakra	56
3.5 Fuvarokmány(ok) adattartalma a szállított veszélyes hulladékokra	57
3.6 Írásbeli utasítás	58
3.7 Fényképes személyazonosító okmányok	59
3.9 Járművezetői oktatási bizonyítvány	59
3.10 Egyéb okmányok	60
3.11 Gépjárművezetői Képesítési Igazolvány	62
4. Gépjármű ismeret	63
4.1 Gépjármű azonosítás	63
4.2 Járműazonosító okmányok	65
4.3 Kétoldalú államközi megállapodások és fuvarozási engedélyek	66
5. Mentéssel szállított veszélyes áruk szállítása során elkövetett szabálytalanságok felderítése	68
5.1 Szállítás jellegéből adódó mentességek (ADR 1.1.3.1)	68
5.2 Gázok szállítására vonatkozó mentesség (ADR 1.1.3.2)	71
5.3 Folyékony tüzelőanyagok szállítására vonatkozó mentességek (ADR 1.1.3.3)	72
5.4 Különleges előírások szerinti mentességek	72
5.5 Az üres tisztítatlan csomagolóeszközökre vonatkozó mentességek (ADR 1.1.3.5)	73
5.6 Az egy szállítóegységben szállított mennyiségből adódó mentesség (ADR 1.1.3.6)	74
5.7 Az ADR 1.1.3.7-10. pontjai	78
5.8 Engedményes mennyiségben (Excepted quantity, EQ) csomagolt veszélyes áru	78
5.9 Korlátozott mennyiségben (Limited Quantity LQ) csomagolt áru	80
6. Jellemző hiányosságok felderítése minden szállítási módra, az ellenőrzési jegyzék alapján	83
6.1 Ellenőrzési jegyzék 10. pontja a veszélyes áru összes tömegére vonatkozó előírások	83
6.2 Ellenőrzési jegyzék 12. pontja a szállítás módjára történő előírások	84
6.3 Ellenőrzési jegyzék 15. pontja kétoldalú/többoldalú megállapodás	86
6.4 Ellenőrzési jegyzék 16. pontja a jármű jóváhagyási igazolás	86
6.5 Ellenőrzési jegyzék 17. pontja a járművezető oktatási bizonyítványa	87
6.6 Ellenőrzési jegyzék 18. pontja az áruk szállítása engedélyezett	89
6.7 Ellenőrzési jegyzék 19-27. pontjai	89
6.8 Ellenőrzési jegyzék 28. pontja az ADR-ben előírt általános célú biztonsági felszerelés	89

6.9	Ellenőrzési jegyzék 29. pontja a szállított árunak megfelelő felszerelés	92
6.10	Ellenőrzési jegyzék 30. pontja az írásbeli utasításban előírt további felszerelések	94
6.11	Ellenőrzési jegyzék 31. pontja a tűzoltó készülék(ek)	94
6.12	Ellenőrzési jegyzék 40. pontja egyéb megjegyzések	100
7.	Küldeménydarabos szállításnál előforduló hiányosságok felderítése	101
7.1.	Az ellenőrzési jegyzék 11. pontja az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése.	102
7.2.	Az ellenőrzési jegyzék 13. pontja Fuvarokmány(ok)	102
7.3	Ellenőrzési jegyzék 21. pontja az együvé rakási tilalom	103
7.4	Ellenőrzési jegyzék 22. pontja a rakomány berakása és rögzítése, árukezelés	105
7.5	Ellenőrzési jegyzék 23. pontja a szivárgás vagy sérült küldeménydarab	113
7.6	Ellenőrzési jegyzék 24. pontja a csomagolóeszközök UN jelölése, tartály és tartány jelölés	114
7.7	Ellenőrzési jegyzék 25. pontja a küldeménydarabok jelölése és bárcázása	118
7.8	Ellenőrzési jegyzék 26. pontja a nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön	127
7.9	Ellenőrzési jegyzék 27. pontja a szállítóegység jelölése (narancssárgatábla)	128
7.10	Veszélyes hulladékszállítás küldeménydarabban (fertőző hulladékok)	132
8.	Tartányos szállításnál alkalmazandó előírások	136
8.1	Ellenőrzési jegyzék 16. pontja jármű jóváhagyási igazolás	136
8.2	Ellenőrzési jegyzék 19. pont a szállítóegység(ek) engedélyezett(ek) a szállított árukra.	140
8.3	Ellenőrzési jegyzék 20. pont a szállítás módjára (ömlesztett, küldeménydarabos, tartányos) vonatkozó előírások.	141
8.4	Ellenőrzési jegyzék 22. pont a rakomány berakása és rögzítése, árukezelés	144
8.5	Ellenőrzési jegyzék 23. pont szivárgás vagy sérült küldeménydarab.	145
8.6	Ellenőrzési jegyzék 24. pont csomagolóeszközök UN jelölése, tartály és tartány jelölés.	146
8.7	Ellenőrzési jegyzék 26. pont nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön.	148
8.8	Ellenőrzési jegyzék 27. pontja a szállítóegység/konténer jelölése	152
9.	Ömlesztett áruk szállítása során előforduló hiányosságok	156
9.1	Ömlesztett szállítási mód	156
9.2	Ellenőrzési jegyzék 18. pontja az áruk szállítása engedélyezett	156
9.3	Ellenőrzési jegyzék 20. pont a szállítás módjára vonatkozó előírások	157
9.4	Ellenőrzési jegyzék 22. pont a rakomány berakása és rögzítése, árukezelés	160
9.5	Ellenőrzési jegyzék 23. pont szivárgás vagy sérült küldeménydarabok	160
9.6	Ellenőrzési jegyzék 26. pontja a nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön	161
9.7	Ellenőrzési jegyzék 27. pont szállítóegység/konténer jelölése (narancssárga tábla, magas hőmérséklet jele)	162
10.	Vegyes szállítási módok jelölései	164
10.1	Tartányos + Ömlesztett szállítóegység jelölése	164
10.2	Tartányos + Ömlesztett szállítóegység jelölése, ha az eszközön lévő nem látszik	164
10.3	Tartányos + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése	165
10.4	Tartányos + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése, ha az eszközön lévő nem látszik	165
10.5	Ömlesztett + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése	166
10.6	Ömlesztett + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése, ha az eszközön lévő nem látszik	166
11.	Mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel történő veszélyes áru szállítás	167
12.	Nem jelölt járművek ellenőrzése	173
1.	számú melléklet - Veszélyes árukat szállító szállítóegységek jelölése	175
2.	számú melléklet – Fordítási segédletek	178
3.	számú melléklet – hasznos linkek gyűjteménye	226
4.	számú melléklet – pozitív példák	227

Előszó

Az Európai Unió vezető tisztségviselői felismerték, hogy a veszélyes áruk közúti szállítása jelentős baleseti kockázattal jár illetve, hogy a tagállamok többsége egyben szerződő fele is a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodásnak (a továbbiakban: ADR). Ennek folyamánként adták ki, a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról szóló 2008/68/EK irányelvet, mely irányelv intézkedési kötelezettséget írt elő a tagállamok számára annak érdekében, hogy az ilyen szállítások a lehető legjobb biztonsági feltételek mellett történjenek.

Magyarország a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodásnak 1979. óta részese. Ekkortól ültette át hazánk az európai uniós irányelvet a magyar jogrendbe, és teremtette meg a veszélyes áru szállítás hatósági felügyelet alatt tartásának mechanizmusát, amelyben a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek kiemelt szerepet határozott meg.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv, jogszabályban megállapított önálló ellenőrzési és szankcionálási hatáskörrel rendelkezik, amely jogkör gyakorlásával az emberi élet, egészség, valamint az épített és a természeti környezet védelméhez járul hozzá. Magyarországon a veszélyes áru szállítás mind az áru mennyisége, mind a belföldi és nemzetközi (tranzit) szállítások forgalmát is tekintve jelentős méreteket ölt. A hazai közutak forgalmára különösen elmondható, hogy a szállítások útvonalai az ország teljes területét behálózzák, érintve közterületeket, helyenként lakóövezeteket is, így veszélyeztetve ezzel a lakosság és a közlekedés biztonságát.

A szállított veszélyes áru mennyiségének folyamatos növekedésével párhuzamosan a katasztrófavédelem ellenőri állományának bővülését eredményezte az elmúlt évek során bekövetkezett hatáskör-módosítás. A BM OKF Országos Iparbiztonsági Főfelügyelősége felismerte, hogy az ellenőri létszám növekedése szükségessé teszi az ellenőrzés egységes módszertan szerinti végrehajtását.

Az egységes végrehajtás erősíti a jogbiztonságot, ezen túl a bel- és külföldi fuvarozókkal szemben lefolytatandó eljárások kiszámíthatóbbá válását eredményezi, valamint a felderítési hatékonyság növelésén keresztül hozzájárul a szabálytalan szállítmányok kiszűréséhez is.

Fentieket figyelembe véve, az Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőségen elkészült egy olyan új kézikönyv, mely meghatározza az ADR ellenőrzések végrehajtásának rendjét, egységesíti a még szerteágazó gyakorlatot, valamint megkönnyíti és gyorsítja az ellenőrzések végrehajtását, illetve biztosítja az egységes ellenőri szemlélet országos elterjedését.

Ezen felelősségteljes munka színvonalas ellátásának elősegítése érdekében ajánlom figyelmébe minden, az ADR ellenőrzés végrehajtásában résztvevő munkatársamnak.

Budapest, 2015. november 30.

Dr. Tollár Tibor
tüzoltó vezérőrnagy
főigazgató

Bevezető

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (továbbiakban: ADR) 1957-ben Genfben jött létre. A Megállapodás eredeti címe: *Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (ADR)*. Magyarország 1979-ben csatlakozott az ADR-hez, amely az 1979. évi 19. törvényerejű rendelettel lett a magyar jogrend része. Az ADR „A” és „B” Mellékletének kihirdetését és belföldi alkalmazását először a 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet rendelte el. Hazánk az Európai Unióhoz történő csatlakozás során felülvizsgálta, illetve EU komfortossá változtatta a közúti közlekedéssel kapcsolatos szabályokat. Az ADR a csatlakozott tagországok számára egységes szempontok szerint végrehajtott ellenőrzéseket ír elő. A jogharmonizáció során a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárásról szóló 1/2002. (I. 11.) Korm. rendelet eleget tett az EU elvárásainak, így az EU-n belül egységes szabályrend mentén történik az ADR szabályok betartásának ellenőrzése.

A katasztrófavédelmi szervek az egyes veszélyes árukat szállító közúti járművek útvonalának kijelöléséről szóló 122/1989. (XII. 5.) MT rendelet módosítását követően 2001. óta vesznek részt a veszélyes áruk közúti szállításának (ADR) hatósági ellenőrzésében. 2002-ben lépett hatályba a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárásról szóló 1/2002. (I. 11.) Korm. rendelet, melynek értelmében, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek a társhatóságokkal együttműködve teljes körű jogkört kaptak a veszélyes áruk szállítása szabályainak közúti és a telephelyi ellenőrzéseire. A 2007. évben bekövetkezett jogszabály módosítások kapcsán a katasztrófavédelem, mint önálló ellenőrzési és szankcionálási tevékenységet végrehajtó „katasztrófavédelmi hatóság” került nevesítésre a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvényben (Kkt.) és az 1/2002. (I. 11.) Korm. rendeletben.

Az ADR-es szállítások ellenőrzésével és a szállítások során elkövetett szabálytalanságok bírságolásával kapcsolatos eljárások lefolytatását ettől kezdve tehát a BM OKF és igazgatóságai, kirendeltségei önállóan, teljes hatáskörrel végzik.

Amennyiben más jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ellenőrzés, valamint az azt követő szankcionálási eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előírásait kell alkalmazni.

A hatósági eljárások tapasztalatai szerint a nemzetközi fuvarozásban is részt vevő nagyobb hazai cégek veszélyes árut szállító járművei az ADR szabályainak és előírásainak többnyire megfelelnek, jelölésük szabályos, kiegészítő felszerelésekkel, tűzvédelmi eszközökkel rendelkeznek. A legtöbb hiányosság a belföldi fuvarozást vállaló kisebb hazai vállalatok, illetve a külföldi cégek gépjárműveinél fordulnak elő. A leggyakoribb hibák a fuvarokmányok helytelen vezetése, a hiányzó vagy nem megfelelő tűzoltó készülékek, a rakományrögzítéssel kapcsolatos szabálytalanságok, a járművek, illetve a küldeménydarabok nem szabályos jelölése, bárcázása, a védőfelszerelések hiánya.

A szabálytalanságok hatékony feltárásához, a veszélyes árut szállító járművek katasztrófavédelmi ellenőrzéseihez, speciális szakmai ismeretek szükségesek, ezért fontos a veszélyes áru szállítás ellenőrzését végző állomány folyamatos képzése, az ellenőri munkára történő felkészítése.

A megszerzett elméleti tudást gyakorlati oldalról erősíti meg jelen kézikönyv, melynek kialakításánál fontos szempont volt, hogy a kész dokumentum az ellenőrzést végző állomány munkáját az ADR jogszabályon és a képzéseken elsajátított ismereteken túlmenően gyakorlatorientáltan segítse.

Ennek érdekében, elsősorban az ellenőrzések kapcsán felmerülő szabálytalanságok, feltárt hibák bemutatása mentén halad a fő gondolatmenet, ugyanakkor fényképes illusztrációval részletesen bemutatásra kerülnek a közúti áru fuvarozáshoz elengedhetetlenül szükséges okmányok, valamint alapvető gépjármű ismeretek. A kézikönyv intézkedés taktikai része kommunikációs és bizonyítás technikai alapelveket is tartalmaz, melyek alkalmazása növelhetik az ellenőrök biztonságát és az ellenőrzések eredményességét.

A jogszabályok pontos betartásával a szakterület eddig is jelentős eredményeket ért el, reményeink szerint jelen kézikönyv használata, alkalmazása tovább segíti az egységes ellenőrzési és bírságolási eljárások kialakítását.

Jelen kézikönyv ezeket a fenti célokat szolgálja.

Budapest, 2015 november 30.

Dr. Takács Árpád
tűzoltó dandártábornok
országos iparbiztonsági főfelügyelő

1. Felkészülés a közúti veszélyes áru szállítás ellenőrzésére

A katasztrófavédelmi hatóság a közúti ellenőrzéseket az országos és a helyi közutakon, valamint a közforgalom elől el nem zárt magánutakon rendszeresen, szűrőpróbaszerűen végzi. Az ellenőrzés helyét úgy kell megválasztani, hogy a jármű feltartóztatása a biztonságot ne veszélyeztesse.

Nagyon fontos, hogy a veszélyes áruk ellenőrzését megelőzően mind szakmailag, mind logisztikailag felkészüljünk. A szakmai felkészítés önképzés keretében a hatályos jogszabályok, BM OKF intézkedések elsajátításával megvalósítható. A logisztikai felkészülést azonban lépésről lépésre átgondoltan kell végrehajtani.

1.1 Mire van szükség a veszélyes áru szállítás ellenőrzésekor?

a. Bizonyítékok rögzítéséhez szükséges felszerelések

Számítógép, nyomtató
(papír, toner!)

Digitális fényképező
(akkumulátor töltve!)

Videokamera
(akkumulátor töltve!)

Mérőszalag

pH mérő

Számozott táblák

b. Szabályzók, iratminták, egyenruha, szolgálati jelvény, igazolvány

Szabályzók

Jegyzék, jegyzőkönyv,
határozat, végzés minták

Körbélyező

Szolgálati jelvény

Szolgálati igazolvány

Évszakknak megfelelő,
antisztatikus egyenruha

c. Felderítéshez, biztonságos munkavégzéshez előírt felszerelések

Távcső

Éjjellátó távcső

Robbanás biztos (EX) lámpa

EDR rádió

Megállító, jelzőtárcsa

Terelőkúp

Védőkesztyű

Védőkesztyű

Védőszemüveg

Láthatósági mellény

Szemmosó folyadék

Dozicard

Plomba

Fertőtlenítő, kéztisztító

Áramfejlesztő

Mintavevők

Hűtőtáska

Mérőműszerek

- d. Gondosan kiválasztott ellenőrzési helyek
  - Jól belátható útvonalon lévő olyan leálló sávok, ahol a közlekedésbiztonság, illetve saját biztonságunk nincs veszélyben az ellenőrzés során.
  - Legyen alkalmas a szállítóegység egészének befogadására.
  - Az ellenőrzés helyén – lehetőség szerint – a feltárt szabálytalanságokat, amennyiben szükséges, meg lehessen szüntetni.
  - A mellékutakat sem lehet kizárni az ellenőrzések alól, hiszen azokra az útdíjak következtében nagyobb forgalom terelődött át.
  - Időszakosan ellenőrzés nélküli forgalom-felmérések is végezhetők, melyek alapján a veszélyes árut szállítók útvonala jobban behatárolható.
  - Az ellenőrzések helyszínének tervezésénél az illemhelyek közelségét is vegyük figyelembe.
- e. A társhatóságok elérhetőségeinek ismerete
  - Az ellenőrzéseket lehetőleg a társhatóságokkal közösen szervezzük (nem kell egy ellenőrzési helyre) az elkerülő utak, kikerülési lehetőségek kizárása érdekében.
- f. Tolmácslista (együttműködés keretében a társhatóságok ilyen irányú nyilvántartása is felhasználható)
  - A saját ellenőrzéshez fordítási segédlet készítése indokolt, amely a tolmács nélküli ellenőrzések során a gépjárművezetővel történő kommunikációt, illetve az ellenőrzés hatékonyságát segítheti elő.
- g. Kényszervárakoztatási helyek listája a visszatartásra kötelezett gépjárművek részére
- h. Évszaknak megfelelő védőital (tea vagy ivóvíz)
- i. Évszaknak megfelelő ruházat (lehetőleg antisztatikus)
- j. Ellenőrzési jegyzék
- k. A felszerelések közül döntő bizonyítékok rögzítésére használható fényképezőgép és/vagy videokamera (ezért szükséges induláskor az akkumulátorok feltöltöttségének, memóriakártyák meglétének ellenőrzése)
- l. Megfelelő jelzésekkel ellátott gépjármű

1.2 Mit kell ellenőrizni a veszélyes áru szállítása kapcsán?

- A veszélyes áruk összes tömege a szállítóegységen
- A szállított áru(k) megnevezése(i), UN száma
- Az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése
- Fuvarokmány(ok)
- Írásbeli utasítás

- Kétoldalú/többoldalú megállapodás, belföldi hatósági engedély
- Jármű jóváhagyási igazolás
- Járművezető oktatási bizonyítványa
- Az áruk szállítása engedélyezett
- A jármű(vek) engedélyezettek a szállított árura
- A szállítás módjára (küldeménydarabos, ömlesztett, tartányos) vonatkozó előírások
- Együvérekási tilalom
- Rakomány berakása és rögzítése, árukezelés
- Szivárgás vagy sérült küldeménydarab
- Csomagolóeszközök, UN jelölése, tartály és tartány jelölés
- Küldeménydarabok jelölése (pl. UN szám) és bárcázása
- Nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön
- Jármű/szállítóegység/konténer jelölése (narancssárga tábla, magas hőmérséklet jele)
- Az ADR-ben előírt általános célú biztonsági felszerelés
- Szállított árunak megfelelő felszerelés
- Az írásbeli utasításban előírt további felszerelések
- Tűzoltó készülék(ek)

Az ellenőrzési jegyzőkönyv „*az ellenőrzést végző részéről az ellenőrzés során tapasztalt lényeges körülmények és megállapítások*” pontjához előre készíthető segédlet, melynek használatával nem marad el a jegyzőkönyv írása során a lényeges körülmények dokumentálása.

Ilyen például az ellenőrzési jegyzék kitöltési segédlet.

Ssz.	Megnevezés	Ömlesztett	Küldeménydarabos	Tartányos
10.	Veszélyes áruk összes tömege a szállítóegységen Szállított áru(k) megnevezése(i) UN száma	Az adatot kötelezően fel kell tüntetni az okmány megfelelő rovatában, vagy hivatkozni a csatolt okmányra.		
11.	Az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése	Tárgytalan	Szállítási kategóriánként összesítve kell az áru mennyiségét bejegyezni a fuvarokmányba. Határ felett nincs mentesség.	Tárgytalan
12.	A szállítás módja	Ömlesztett - járműben, - konténer-ben.	Küldeménydarabos - járműben, - konténerben.	Tartányos - rögzített tartányban, - leszerelhető tartányban, - tankkonténerben, - battériás járműben, - MEG konténerben, - mobil tartányban.
E pont után részletezik, hogy az ellenőrzésnek mire kell kiterjednie.				

A JÁRMŰVÖN LÉVŐ OKMÁNYOK

Ssz.	Megnevezés	Ömlesztett	Küldeménydarabos	Tartányos
13.	Fuvarokmány(ok)	<p>Fuvarokmány mindig szükséges.</p> <p>Meg kell felelnie az ADR 5.4.1 szakasz előírásainak /bejegyzési sorrend, adattartalom, és egyéb kiegészítő bejegyzéseknek, pl.: „környezetre veszélyes”, „hulladék”. stb./</p> <p>/Korlátozott (LQ) csomagolt áruk esetében nem kell az ADR tartalmat keresni./</p>		
		Nincs mentesség	1.1.3.6 mentesség esetén szállítási kategóriánként összesítve	Nincs mentesség
14.	Írásbeli utasítás	K ö t e l e z ő	K ö t e l e z ő	K ö t e l e z ő
			Tárgytalan, ha a szállítás 1.1.3.6 alatti, vagy EQ/LQ szerint történik.	
15.	Kétoldalú/többoldalú megállapodás	Tárgytalan: minden BELFÖLDI szállításnál és azoknál a nemzetközi szállításoknál, ahol nincs az 1.5.1 szakaszra utalás a fuvarokmányban		
16.	Jármű jóváhagyási igazolás (száma...)	Tárgytalan	Az 1 osztály anyagai esetén kötelező. /Kivéve: az 1.1.3.6 szerinti szállítást/	Tartányos szállításnál mindig kötelező. /kivétel pl.3000 liter alatti tankkonténerek és mobiltartányok/
17.	Gépjárművezető oktatási bizonyítványa	Kötelező minden olyan veszélyes áruszállításnál, amikor a szállítóegység veszélyt jelző táblával megjelölésre kötelezett!		
		K ö t e l e z ő	1.1.3.6 /EQ / LQ szállításhoz, illetve különleges előírás (7 osztály) esetén nem kell. /Elegendő az 1.3 fejezet szerinti oktatás igazolása/	3000 liter alatt tankkonténer, MEG konténer, mobil tartány szállításnál nem kell tartányos kiterjesztés

SZÁLLÍTÁSI MŰVELET

Ssz.	Megnevezés	Ömlesztett	Küldeménydarabos	Tartányos
18.	Az áruk szállítása engedélyezett	Az ADR a 2.2.X.2 bekezdésben rögzíti a szállításból kizárt veszélyes árukat, továbbá 3.2 A táblázat.		
19.	A jármű(vek) engedélyezett(ek) a szállított árukra	Tárgytalan	Ha a jármű jóváhagyási igazolásra kötelezett EXII. és EXIII. jármű. (MEMU)	
				FL, OX, AT minősítésű jármű
20.	A szállítás módjára (ömlesztett, küldeménydarabos, tartányos) vonatkozó előírások	Szállítható, az ADR 3.2"A" tábla 10-es (BK1, BK2), és a 17-es (VC/AP) kód szerint.	Szállítható, az ADR 3/2"A" táblázat 8-as oszlopában megadott csomagolási utasítás és a 16-os oszlopában megadott különleges előírás szerint.	Szállítható, az ADR 3.2.A táblázatában a 14-es oszlop típusjóváhagyásával engedélyezett járművel a 10-es és 12-es oszlop tartánykód szerint.
21.	Együvéraakási tilalom	Tárgytalan	CSAK KÜLDEMÉNYDARABOS SZÁLLÍTÁSNÁL!	Tárgytalan
22.	A rakomány berakása és rögzítése, árukezelés ⁽³⁾	Rögzítés, lezártág, nyitott szállítóeszköz letakarás, az árukezelésre vonatkozó előírások betartása, a gépjármű túlterheltsége.		
		Konténer rögzítése, zártsága.	A küldeménydarabok kellően rögzítettek-e? A rögzítő eszköz alkalmas-e? Alkalmazzák-e az elkülönítést?	Rögzített és leszerelhető tartány, tankkonténer, battériás jármű, MEG konténer, mobil tartány rögzítés, szerelvények zártsága.
23.	Szivárgás vagy sérült küldeménydarab ⁽³⁾	Ha sérülés, szemmel látható szennyeződés, szivárgás vagy árukiszabadulás észlelhető. Mindegyik szállítási mód esetén vizsgálni kell!		
24.	Csomagolóeszközök UN jelölése, tartály, tartány jelölés ⁽²⁾⁽³⁾ (ADR 6)	Tárgytalan	Minősítő jel, adattábla	Tartány adattábla
25.	Küldeménydarabok, jelölése Pl. UN szám, bárca ⁽²⁾ (ADR 5.2)	Tárgytalan	a) UN szám b) Veszélyességi bárca c) Minősítő jel. /álló helyzetet jelölő nyilak, környezetre veszélyes anyag, egyesítő csomagolás, stb./ VH-nál: „Sz”- jegy, Azonosító kód száma.”	Tárgytalan
26.	Nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön (ADR 5.3.1)	- Járművön, - Konténeren.	Tárgytalan Kivéve: 1-es és 7-es osztály anyagait tartalmazó jármű és a konténeres szállítások.	- Egyfajta áru, - Többkamrás tartány, többfajta áru, - Tankkonténeres szállítás...
27.	Jármű/szállítóegység/konténer jelölése (narancssárga tábla, magas hőmérséklet jele) (ADR 5.3.2.3)	A megjelölés szabályai szállítási módonként különbözőek! Az eltérő szállítási módok eltérő jelöléseket tesznek <u>kötelezővé</u> . Vigyázat, mert a szállítási módokon belül <u>lehetőség</u> van eltérő jelölési rendszerek használatára. Ezen pontban kell megnézni az egyéb jelöléseket (környezetveszély, egyéb veszély, különleges előírások).		
		Járművet elől és hátul számmal ellátott, A konténeres szállítás esetén a két hosszanti oldalán számozott, a járművet szám nélküli narancssárga táblával kell jelölni.	Járművet számnélküli narancssárga táblákkal kell megjelölni. Tárgytalan pl: MENTESÍTETT SZÁLLÍTÁSOKNÁL. / 1.1.3.6, /EQ/LQ, /	A szállítóegységet számmal ellátott narancssárga táblákkal kell jelölni. A tartánykamrákon számozott tábla lehet, ekkor elől és hátul számnélküli táblával kell jelölni. Magas hőmérséklet jelölést a bárcázásnak megfelelően kell alkalmazni.

A JÁRMŰ FELSZERELÉSEI

28.	Az ADR-ben előírt általános célú biztonsági felszerelés	<p>Minden veszélyes árut szállító szállítóegységet (mentesítő határ felett) fel kell szerelni az alábbiakkal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kerékkormányzó ék(ek) - két önmagában megálló figyelmeztető jelző, szemöblítő folyadék²⁾, (nem szükséges az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 vagy 2.3 bárca, illetve nagybárca használata esetén). <p>A járműszemélyzet minden tagja részére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fényvisszaverő mellényt (ruházatot), - hordozható világító készüléket (ha szükséges: EX), - egy pár kesztyű, - a szem védelmére alkalmas eszköz (védőszemüveg).
29.	A szállított árunak megfelelő felszerelés	<p>Bizonyos osztályokhoz kiegészítő felszerelés szükséges: légzésvédő maszk⁴⁾, (menekülő kázmza) a 2.3 vagy 6.1 veszélyességi bárca (nagybárca) használata esetén (EN 141 szabványnak megfelelő),</p> <ul style="list-style-type: none"> - lapát⁵⁾, - csatorna nyílás lefedésére alkalmas eszköz⁵⁾, - gyűjtőedény⁵⁾. <p>⁵⁾ (Csak 3, 4.1, 4.3, 8 és 9-es bárcával ellátott anyagok esetén.)</p>
30.	Az írásbeli utasításban előírt további felszerelések	A 28 és 29 pont tartalmazza.
31.	Tűzoltó készülék	<p>Az ellenőrzésnél a szállítás jellege befolyásolja az alkalmazott szabályt! Tűzoltó készülék még 1.1.3.6 alkalmazása esetén is kötelező.</p>

Készíthető a fényképezéshez is segédletet, mely az ellenőrzési jegyzőkönyv részét is képezheti.

Ellenőrzött (meghiányolt) ADR-es gépjárművekhez
„Küldeménydarabos szállítás”

Ellenőrzés helye, dátuma: ....., 201...(év) . ....(hó) .....(nap)

Fs z.	Fotózás helye	Fénykép(ek) azonosítója
1	Gépjármű	
1	Gépjármű előlről (ellenőrzés helye látszódik)	
1.1	Gépjármű előlről (rendszám, narancssárga tábla /ha van/ jól látszódjon)	
1.2	Gépjármű (rendszám, narancssárga tábla, nagybárca /ha van/ jól látszódjon) jobb oldala	
1.3	Gépjármű hátulról (rendszám, narancssárga tábla, nagybárca /ha van/ jól látszódjon)	
1.4	Gépjármű (rendszám, narancssárga tábla, nagybárca /ha van/ jól látszódjon) bal oldala	
1.5	Vezetőfülke (ülések alatt, mögött)	
2	Küldeménydarab(ok)	
2.1	Küldeménydarab(ok) rögzítetlenségéről távoli felvétel	
2.2	Küldeménydarab(ok) rögzítetlenségéről közeli felvétel	
2.2	Küldeménydarab(ok) jobb oldala	
2.3	Küldeménydarab(ok) bal oldala	
2.4	Küldeménydarab(ok) alsó része és a rakfelület között	
2.5	Küldeménydarab(ok) felső része	
2.6	Küldeménydarab(ok), menetirány szerinti első oldala	
2.7	Küldeménydarab(ok), menetirány szerinti hátsó oldala	
3	Küldeménydarab(ok) jelölése	
3.1	Minden oldalról (bárca/k/, UN szám)	
3.2	Csomagolóeszköz minősítése (bevizsgálási ideje)	
3.3	Csomagolóeszköz zártsága (sérülése)	
3.4	Szivárgás vagy külső szennyeződések	
4	Tűzoltó készülék	
4.1	Tűzoltó készülék(k) gépkocsi rendszámmal együtt	
4.2	Tűzoltó készülék plomba, nyomásmérő	
4.3	Tűzoltó készülék érvényessége, típusa	
4.4	Tűzoltó készülék látható sérülése	

Felszerelés	
5.	
5.1	Összes előtalált felszerelés gépkocsi rendszámmal együtt
5.2	Szabálytalan fényvisszaverő mellény
6	Egyéb
6.1	Mintavétel
6.2	

A fénykép(ek) száma, mezőbe a fényképek fényképezőgépen szereplő azonosítót kell felírni. Egy mezőben annyi azonosítót kell írni amennyi fényképfelvétel a nevezett hiányosságról készült.

A fenti csekklista mintájára a többi szállítási módra is el lehet készíteni a segédletet.

2. Intézkedési és ellenőrzési taktika

2.1 Általános rész

A katasztrófavédelem szakemberei által végrehajtott közúti ellenőrzések során mindenféleképpen figyelembe kell venni azt a tényt, hogy mint önállóan intézhető rendvédelmi szervként nem rendelkezünk kényszerítő eszközökkel. Azonban a közúti ellenőrzések során előfordulhatnak különböző kockázati tényezők, melyek az ellenőr vagy ellenőrzött, illetve a környezet biztonságát veszélyeztethetik. Ennek tudatában mondhatjuk azt, hogy a közúti ellenőrzések megfelelőségét és sikerességét nagymértékben befolyásolja az ellenőr szakmai ismerete mellett, a határozott fellépése, valamint a verbális és nonverbális kommunikációja is. Az ADR kézikönyv intézkedéstaktikai részének célja az, hogy az ellenőrök alapismeretet szerezhessenek az ellenőrzések biztonságos, hatékony és eredményes végrehajtásához szükséges intézkedéssel összefüggő ismeretekről.

2.2 Az ellenőrzés során előforduló kockázatok

A veszélyes áru szállításának közúti ellenőrzése során az ellenőröknek többféle kockázati lehetőséggel és az azokból fakadó veszélyforrásokkal kell számolniuk. A veszélyforrásokat jellegükből adódóan 3 csoportba sorolhatjuk:

- megállítással kapcsolatos veszélyforrások;
- szállított veszélyes áruval kapcsolatos veszélyforrások;
- ellenőrzött személy viselkedésében rejlő veszélyforrások.

A megállítással kapcsolatos veszélyforrások alatt az alábbi tényezőkkel kell, hogy számoljon az ellenőr:

- út- és látásviszonyok (nedves-, csúszós út, sötét);
- láthatóságból fakadó veszélyek (látni és látszani elv megvalósulása);
- ellenőrzési helyszínhez kapcsolódó veszélyek (ellenőrzési helyszín forgalmi, felállítási szabályainak meghatározása, leálló sáv biztonsági zónájának kialakítása);
- helyszín előkészítéséhez fűződő veszélyek (előjelző táblák megléte, megfelelősége, alkalmazhatósága);
- kisorolásból fakadó veszélyek (megállítási szabályainak betartása, forgalom irányítás szabályossága, megállított és továbbközlekedő járművek által hordozott veszélyek).

A szállított veszélyes áruval kapcsolatos veszélyforrásoknál megjelenő tényezők:

- veszélyes áru szállításából fakadó veszélyek (pl.: szabályozott szállítási hőmérsékleten szállított anyagoknál a nem megfelelő hőmérséklet);
- veszélyes anyagok csomagolásból és szállítóeszközből való kijutásból fakadó veszélyek (áruosztálytól függő veszélyforrásokból fakadó sérülési lehetőségek);
- védőeszközök rendeltetésétől eltérő használatból eredő veszélyek (védőfelszerelések, eszközök nem használata, vagy nem megfelelő használata);
- egyéb veszély (pl.: ADR szerint nem engedélyezett áruk szállítása, egymással reakcióba léphető anyagok veszélyei).

Az ellenőrzött személy viselkedésében rejlő veszélyforrások:

- figyelmetlenségből származó veszélyek (pl.: ajtónyitásnál, eszközbemutatásnál);
- nem megfelelő kommunikációból eredő reakciók;
- egyéb okból fakadó támadó, agresszív magatartás (pl.: "fekete fuvar").

A fenti veszélyforrások bekövetkezései elkerülhetők, vagy valószínűségük csökkenthető, amennyiben azok megelőzésére a megfelelő intézkedéseket megtesszük (pl.: kihelyeztük az előjelző táblákat), azokat időben felismerjük (pl.: szivárgásra utaló nyomok vagy támadást mutató jelek), illetve ismerjük a veszély elhárításának lehetőségeit, és alkalmazzuk a védelmi intézkedések szabályait (pl.: védőeszközök és védőfelszerelések használata).

Erre való tekintettel szükséges megismerni a következő pontokban összefoglalt intézkedés- és ellenőrzéstaktikai szabályokat.

2.3 Közúti ellenőrzési helyszín kiválasztása

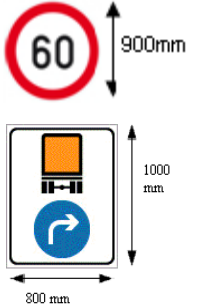
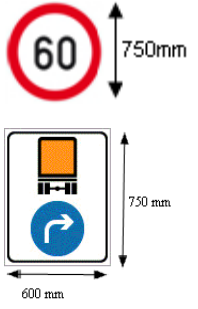
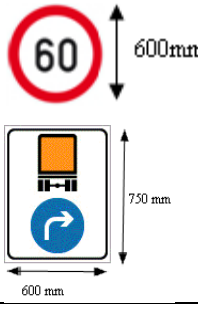
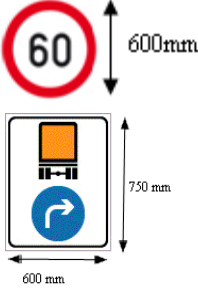
A biztonságos közúti ellenőrzések végrehajtása érdekében elengedhetetlen a megfelelő ellenőrzési helyszín megválasztása, annak előkészítése, amelynél az alábbi szabályokat kell figyelembe venni.

2.3.1 A közúti ellenőrzés helyszínének kiválasztásánál törekedni kell arra, hogy az ellenőrzés, tehergépjármű(vek) megállítására alkalmas parkolóban, parkolóöbölben, többsávos út külső sávjában (leállósávban), vagy más olyan helyen történjen, ahol az ellenőrzés biztonsággal végrehajtható, nem jelent veszélyt az emberi életre, a közlekedésre, vagy környezetre és nem ütközik jogszabályi előírásokba.

2.3.2 Közúti ellenőrzés során a („Katasztrófavédelem” felirattal, logóval és megkülönböztető jelzéssel ellátott) szolgálati gépjárművet olyan helyen kell leállítani (az ellenőrizendő forgalommal azonos irányban), ahonnan könnyen és gyorsan ki lehet állni, jól látható és a közút forgalmát nem zavarja. A feliratozott és megkülönböztető jelzéssel ellátott szolgálati gépjármű használata nemcsak a mobil ellenőrzések során indokolt, hanem fix ellenőrzési ponton is, hiszen csökkentheti az „árendőri” feltételezést.

2.3.3 A helyszín megválasztásakor figyelembe kell venni az út- és látásviszonyok mellett a látni és látszani elvet is, mely alatt jelen esetben az ellenőr felállítási helyét értjük. Lényege, hogy a gépjármű kisoroláskor mind az ellenőr mind a gépjárművezető időben, és egyértelműen észlelje egymást. A látni és látszani elv megvalósulása, illetve az észlelhetőség növelése érdekében az alábbi szabályok betartása indokolt.

- a) Be nem látható kanyart követő, az alábbi b) pontban meghatározott távolságon belüli ellenőrzési helyszínt ne válasszunk.
- b) A táblák, előjelző táblák kihelyezésénél az alábbi szabályokat kell figyelembe venni.

Ellenőrzés helye	Kihelyezendő tábla és az ellenőrzés helye közti elvárt minimális távolság	Kihelyezendő tábla minimális mérete	A táblákra vonatkozó egyéb (alakjának, szín-, fény- és biztonságtechnikai) előírások
autópályán	250-500 méter		közúti jelzőtáblák méreteiről és műszaki követelményeiről szóló szabályozás (jelenleg: 4/2001. (I. 31.) KöViM rendelet)
lakott területen kívül főútvonalon	150-250 méter		közúti jelzőtáblák méreteiről és műszaki követelményeiről szóló szabályozás (jelenleg: 4/2001. (I. 31.) KöViM rendelet)
lakott területen kívül nem főútvonalon	150-250 méter		közúti jelzőtáblák méreteiről és műszaki követelményeiről szóló szabályozás (jelenleg: 4/2001. (I. 31.) KöViM rendelet)
lakott területen	50-100 méter		közúti jelzőtáblák méreteiről és műszaki követelményeiről szóló szabályozás (jelenleg: 4/2001. (I. 31.) KöViM rendelet)

c) Az ellenőrzés helyén és annak 200 méteres körzetében, az ellenőrzés időtartamára ideiglenesen, utasítást adó jelzőtáblákat és előjelző táblákat (kötelező haladási irány, kötelező haladási irány veszélyes anyagot szállító jármű részére, sebességkorlátozás...) szükség szerint lehet kihelyezni.

Utasítást adó jelzőtáblák és előjelző táblák kihelyezése az alábbi esetekben indokolt.

- Autópályán vagy autóúton a közút kezelőjével közösen;
- Fő vagy mellékutakon rossz látási viszonyoknál (pl: sötétben) végzett ellenőrzéskor, kivéve, ha az ellenőrzés helyszíne jól megvilágított (pl.: határátkelő), vagy más hatóság által előjelző táblával ellátott ellenőrzési helyszín (pl.: tengelysúly mérő állomások);
- Amennyiben a biztonságos kisoroltatás csak előjelző táblával oldható meg.

d) Az önállóan kihelyezett KRESZ szerinti jelző és előjelző táblákról az ellenőrnek nyilvántartást indokolt vezetni. A táblákkal kapcsolatos kihelyezésről előzetesen javasolt a közút kezelőjével egyeztetni. A nyilvántartásba legalább az alábbi információkat célszerű rögzíteni.

Ssz.	Kihelyező szerv megnevezése	Kihelyezett táblák megnevezése	Kihelyezés pontos helye	Kihelyezés időtartama	Kihelyező neve, beosztása, aláírása
1.					
2.					

2.4 Megállítási szabályok

2.4.1 Társhatóságokkal közösen végzett ellenőrzések

A kiválasztott ellenőrzési ponton történő megállítási szabályoknál a fent meghatározottakon túl az alábbiakat kell figyelembe venni.

Ellenőrzési helyszínen megválasztásakor törekedjünk arra, hogy a beteretelt, de egyik hatóság által sem ellenőrzött vagy már leellenőrzött járművek továbbhaladása biztosítva legyen, az ellenőrzött járművek mellett úgy, hogy ne veszélyeztessék az ellenőrzés biztonságát.

A veszélyes árut szállító jármű leállítását, forgalomból történő kiemelését lehetőség szerint az ellenőrzésben résztvevő társhatóság szakemberei – elsősorban a rendőrség ellenőrei – végezzék.

A társhatóságokkal történő közös ellenőrzések tervezésekor előzetesen célszerű megállapodni a megállítási helyszínek helyi forgalmi rendjéről és az ellenőrzés végrehajtási szabályairól. A közös ellenőrzés tervezésekor figyelembe kell venni a társhatóságok ellenőrzési szükségleteit is, ilyen lehet például a közlekedési hatóság tengelysúly méréséhez kapcsolódó területi igény. Előzetes tervben célszerű az ellenőrzési helyszínek képes és/vagy helyszínrajzi megjelenítésével ábrázolni az esetleges felállítási, megállítási szabályokat. A képes vagy helyszínrajzi megjelenítésnél tervezzünk többféle alternatív ellenőrzési végrehajtásra is, attól függően, hogy az ellenőrzésen hány és melyik hatóság vesz részt. Ilyen helyszínrajzi/képi megjelenítéseket az alábbi példákon mutatjuk be.

Ellenőrzés 4 hatóság megjelenésével.

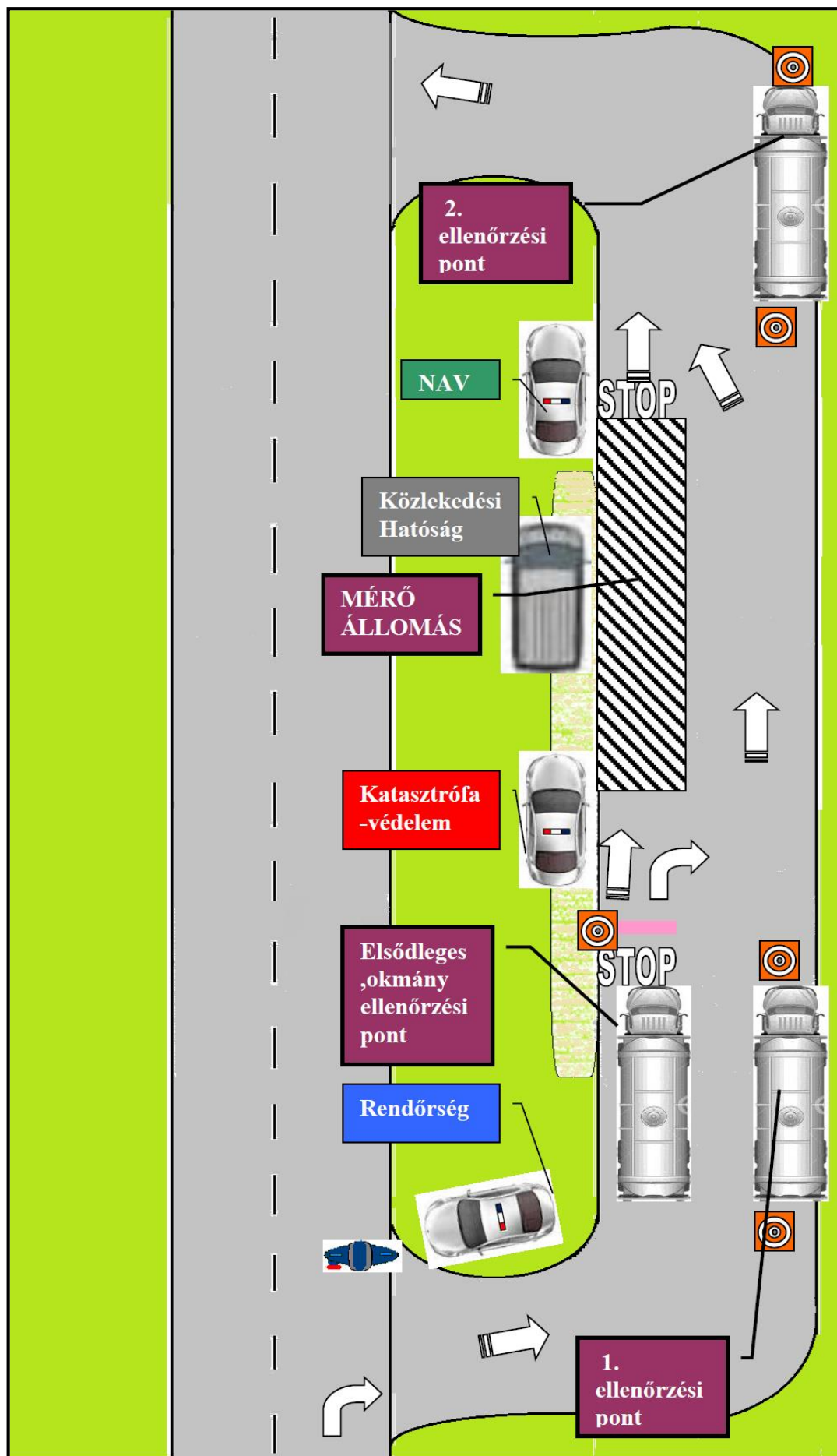

Ellenőrzés 2 (katasztrófavédelem, közlekedési) hatóság megjelenésével.

Helyszínrajzi példa 4 hatóság közös ellenőrzése esetén:

2.4.2 A veszélyes áruk szállításának önálló – társhatóságok nélküli – közúti ellenőrzése

a) A kiválasztott ellenőrzési ponton történő megállítást vagy kiterelést az ellenőrzést végző a járművek megállítását a hatályos jogszabályok alapján hajtja végre, mely szerint karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körbeforgatásával ad jelzést.

b) Menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból ad jelzést karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozgatásával, illetőleg hangszórón vagy – ha ilyen a rendelkezésére áll – a megállásra felhívó szövegű felirattal. Szolgálati járművel autópályán csak rendkívül indokolt esetben, akkor szabad leállítást végrehajtani (pl. baleset helyszínén), ha nincs mód a járműnek parkolóba, illetve műszaki segélyhelyre való kivezetésére, vagy a forgalom autópályáról történő leterelésére. A leállítás helyét a parkolóban, a kialakított műszaki öblökben a parkolók és benzinkutak be-, kivezető útjain, fokozott körültekintéssel kell megválasztani. Autópályán történő megállításra általában nem kerülhet sor, kivéve közvetlen veszélyhelyzet elhárítása esetén.

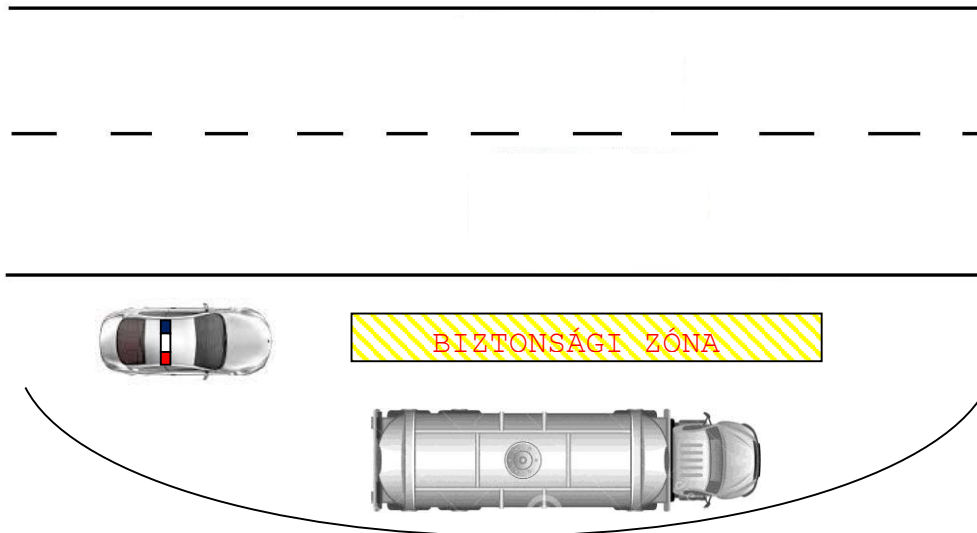
A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 6. § (2) bekezdés, valamint (4) bekezdés alapján a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia. Az ellenőr hangszórón keresztül ad a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasítást (pl.: forgalmi rendszám, típus, illetve egyedi azonosításra alkalmas jegy megnevezésével és a követendő cselekvés pontos meghatározásával) az úton közlekedő jármű vezetője részére. A szóban adott utasítást a rövid ideig üzemeltetett megkülönböztető hangjelzés adása is előzze meg annak érdekében, hogy a szóbeli utasítás a közlekedőket ne érje váratlanul, és az a figyelmet időben felkeltse (pl.: „FIGYELEM ADR CONTROLL! A ... RENDSZÁMÚ JÁRMŰ KÖVESSEN A PIHENŐBE!”)

A mozgásból történő megállítást eseteit csak megfelelő rutinnal, ismeretekkel és képzettséggel rendelkező személy végezhet, ahol az alábbi alapelveket kell figyelembe venni:

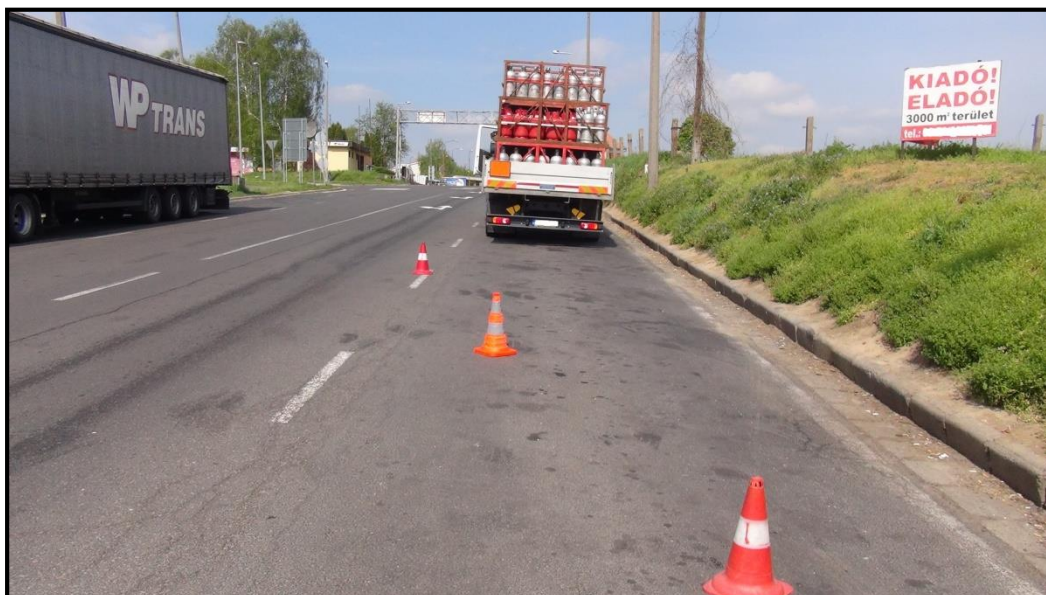
- a megállítandó gépjármű irányába egyértelmű utasításokat, illetve jelzéseket kell adni;
- a megállítást csak akkor hajtható végre, ha a megállítandó gépjárművet ellenőrzésre alkalmas helyre tudjuk kísérni, amihez szükséges a helyismeret;
- a megállásakor figyelni kell a megfelelő féktávolságokra, utasítások biztonságos végrehajthatóságára;
- az utasításokat folyamatosan ismételjük mindaddig, amíg megfelelő reakciót nem váltunk ki a gépjármű vezetőjéből.

A mozgásból történő megállítástól, amennyiben a megállítást egyéb okokból olyan helyen történik, ahol az ellenőrök, illetve az ellenőrzés biztonságát a közlekedő gépjárművek veszélyeztethetik, akkor célszerű kialakítani az ellenőri gépjármű segítségével legalább 1 méter széles „biztonságos” zónát.

2.4.3 A megállításra vonatkozó egyéb biztonsági szabályok.

- a) Az ellenőrzés biztonságát növelhetjük azáltal, hogy a megállított ellenőrzött jármű mögött önmagában megálló figyelmeztető jelzéseket állítunk fel.

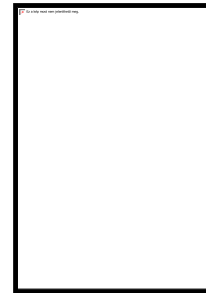

- b) A megállításnál fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a megállítandó járművezető a jelzést kellő időben észlelje.
- c) A láthatóság elősegítésére láthatósági mellény és a rendelkezésre álló eszközöktől függően nappal jelzőtárcsa (esetleg fehér kesztyű, fényvisszaverő karszalag stb.) használata, éjjel és korlátozott látási viszonyok között fényvisszaverő jelzőtárcsa, illetve kézilámpa alkalmazása szükséges („látni és látszani”).
- d) Éjjel, illetve korlátozott látási viszonyok esetén elsősorban megfelelően megvilágított helyen kerüljön sor a megállításra. Korlátozott látási viszonyok esetén a járművezetők figyelmének felhívására és a járművek sebességének csökkentése érdekében a szolgálati gépjármű megkülönböztető fényjelzésének használata célszerű.
- e) Amennyiben az ellenőrzés az össztömeget-, tengelyterhelést-, méretet ellenőrző közúti mérőállomáson történik és az ellenőrzési pont előtt kihelyezett előjelző, változtatható feliratú táblák is vannak, akkor azok lehetőség szerinti alkalmazását a Magyar Közút Nonprofit Zrt. munkatársaitól kérjük. Figyelemmel kell lenni a mérőállomás gépjármű telítettségére, befogadóképességére.

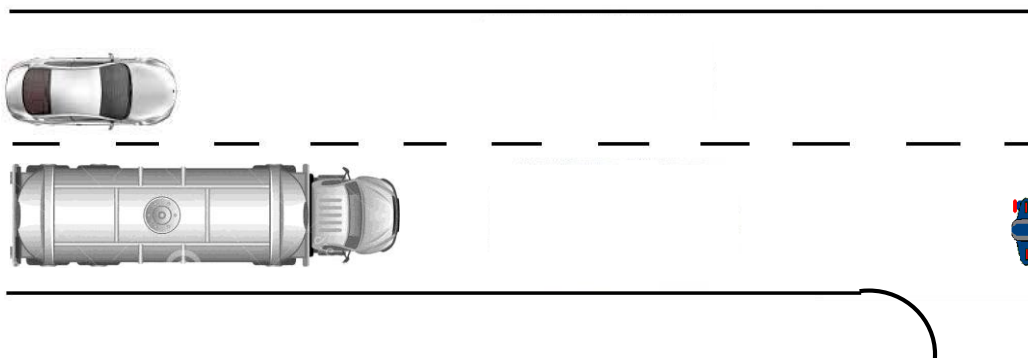
- f) A jelzést adó ellenőr és a megállítandó jármű közötti optimális távolságot az ellenőr személyes biztonsága határozza meg, melyet nagymértékben befolyásol az útszakasz beláthatósága, valamint a járművek sebessége. Leállítás esetén a forgalom sűrűségét, és a járművek sebességét is figyelembe véve kell megfelelő (optimális) távolságból „Állj!” jelzést adni az alábbi minimális távolságok betartása mellett.

	„Állj” jelzés adásának minimális távolsága [méter]	
	50 km/h sebességnél	90 km/h sebességnél
Nappali látási viszonyoknál (száraz úton)	40	90
Nedves útviszonyoknál	50	150

g) A megállítást végrehajtó ellenőr számára a jármű távolságának felmérése érdekében, jó támpontot adhat az ellenőrzés megkezdése előtt kihelyezett KRESZ szerinti jelző és előjelző táblák távolsága, vagy az út szélén levő jelzőoszlopok. A jelző vagy ún. vezetőoszlopok vízszintes szakaszokon általában 50 m-ként vannak elhelyezve az út mellett, amelyekre jelző szalag is kihelyezhető.

h) Párhuzamos közlekedésre alkalmas úton a menetirány szerint jobb szélső sávban haladó jármű vezetője részére adjon az ellenőr „Állj!” jelzést! Ettől eltérni csak abban az esetben lehetséges, ha az adott forgalmi sávban a járművek már állnak és a megállítás ideje alatt álló helyzetben maradásuk biztosított, illetve belátható útszakaszon belül jármű ebben a forgalmi sávban nem közlekedik, és irányába más jármű irányváltoztatási szándékot nem jelez.

i) Ügyelni kell arra, hogy a jelzés ne legyen túl korai, mert adott esetben a járművezető az ellenőri intézkedés elkerülésének érdekében megfordulhat, vagy ha arra lehetősége van, mellékútra letérhet.

Előfordulhat, hogy műszaki hiba, illetve egyéb körülmények miatt (a lopott vagy jogtalanul használt járművel közlekedők, vagy ittas vezetők, vezetői engedéllyel nem rendelkezők, illetve valamilyen bűncselekményt elkövetők, stb.) szándékosan nem tesznek eleget az ellenőr „Állj!” jelzésének, elkerülik azt. Arra minden megállítás során fel kell készülni, hogy ha szükséges, az ellenőrnek legyen elég ideje és lehetősége kitérni (elugrani) a jármű elől a forgalommal nem érintett, biztonságos terület felé.

Azokban az esetekben, amikor a gépjármű nem áll meg, az ellenőr lehetőség szerint jegyezze meg a megállást elmulasztó jármű rendszámát, gyártmányát, típusát, színét, esetleges ismertető jegyeit, a vezető nemét (férfi, nő), utasok számát, és amennyiben lehetőség van rá ezt a tényt, azonnal jelezze a rendőri szervek felé. Megfelelő szolgálati gépjármű rendelkezésre állása esetén az ellenőrpár a megállást megtagadó jármű után indulhat és szabályosan végrehajtott menet közbeni megállítással a jármű ellenőrzés alá vonható.

2.5 Intézkedés, ellenőrzés megkezdésének és végrehajtásának szabályai

A gépjármű megállítását követően megkezdődik az ellenőrzés, melyhez fűződő gyakorlati szabályokat, ismereteket a jelen fejezet tartalmazza. Az alábbi pontok nem kizárólag az ellenőrzés menetét fejtik ki, hanem kommunikációs és intézkedéstaktikai, illetve bizonyítás technikai alapelveket is, melyek növelhetik az ellenőr biztonságát és az ellenőrzés eredményességét. Az ellenőrzés időtartama alatt az ellenőrök és az ellenőrzött is ki vannak téve számos olyan stressz hatásoknak, amivel egyébként nem, vagy csak kisebb mértékben találkoznak. Ezek közül van, amelyik fizika terhelésként és van, amelyik lelki hatásként jelentkezik. A stressz hatásokra az ellenőrzésben érintettek különböző képen reagálnak. Egy nem szakszerűen, rossz kommunikációval végrehajtott ellenőrzés, különböző reakciókat válthat ki az érintettekben. A reakció lehet agresszió is, mely akár a tettegességig is fajulhat. Az ellenséges reakciónak persze nemcsak a rossz kommunikáció, hanem egyéb körülmény (pl.: csempész vagy „fekete” áru szállítás) is lehet okozója. A fölösleges agresszió és annak következményeinek megelőzése céljából, az ellenőrnek fel kell készülnie a váratlan szituációkra, tudnia kell kezelni azokat. Ennek érdekében összegyűjtésre került a NAV intézkedéstaktikai és a Katasztrófavédelem Vezetési Módszertani Kézikönyveiből, néhány hasznos információ, melyek elengedhetetlenek és hiánypótlók az ADR ellenőrzések

végrehajtásánál. A katasztrófavédelem ellenőreinek munkáját nagymértékben befolyásolja az ellenőr szakmai ismerete mellett a határozott fellépése, valamint a verbális és nonverbális kommunikációja is.

A gépjárművezető hozzáállását, viselkedését és az ebből fakadó együttműködését az ellenőrzéshez számos tényező befolyásolja. Ilyen lehet az ellenőrzött személyiségjegyei, az éppen aktuális érzelmi állapota, de kiemelendő az „egyenruhához” fűződő viszonya (társadalmi megítélés), és az addigi ellenőrzési tapasztalatai is. Az ellenőr szakszerű vagy szakszerűtlen intézkedésével nagy eséllyel befolyásolja az ellenőrzött jövőbeni hozzáállását az ellenőrzésekhez. Természetesen a szakszerű intézkedéshez elengedhetetlen, hogy az ellenőr objektívan, elfogulatlanul járjon el, mely során nem különböztethet meg hátrányosan nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre való tekintettel. Az ellenőr az ellenőrzés során megfontolt, mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását, valamint mindenkor segíti ellenőri társát. Az ellenőrnek fel kell ismernie azt a tényt, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős. Sőt nemcsak a testület, hanem az ország megítélését is befolyásolhatja, egy nem magyar nemzetiségű gépjárművön végrehajtott ellenőrzéskor. Az ellenőrzés fontos része a figyelem, melyből megkülönböztethetünk önkéntelen (mely minden váratlan inger hatására működésbe lép) és szándékos (tudatos) figyelmet. Tekintve, hogy az ember érzékszerveit szinte minden pillanatban ingerek sokasága éri, fárasztó dolog a szándékos és tartós figyelem fenntartása. A 20-30 percet követően, a figyelem tartóssága jelentősen romlik, pedig a helyzet jó kezeléséhez szükség van a tartós figyelemre. A figyelem fenntarthatósága érdekében fontos az ellenőrzés felépítésének ismerete és az ellenőrzési folyamat betartása. Erre való tekintettel az ellenőrzési időtartam csak addig tarthat, amíg igazán szükséges.

2.5.1 Az ellenőrzés során használt kommunikáció szakaszai

Az ellenőrzés kommunikációs szempontból 4 részre osztható.

- az első szakasz a nyitás,
- a második az információgyűjtés,
- a harmadik a tények tisztázása
- végül a lezárás.

2.5.1.1 Az ellenőrzés nyitási szakasza

Az ellenőrzés alá vont gépjármű a számára kijelölt helyen megáll. Az ellenőrök úgy helyezkednek el, hogy bármilyen veszélyes körülmény, esemény kialakulását követően menekülni tudjanak, aminek során egyik ellenőr sem akadályozza a társát.

A gépjármű megközelítése úgy történjen, hogy az ellenőrzést lekoordináló ellenőr (nevezzük 1. sz. ellenőrnek) a vezető oldalánál levő „B oszlophoz” megy, és ott úgy helyezkedik el, hogy a gépjármű vezetőajtájának hirtelen kinyitása ne okozhasson sérülést neki. A fentiek alkalmazása nagyon fontos taktikai lépés, mert az ellenőrzött személyt a kiszállásig egy kényelmetlen, kikényszerített állapotban tarthatjuk. A „B oszlopot” alkalmazhatjuk továbbá egy esetleges támadás esetén fedezéknek is.

A 2. számú ellenőr a gépjármű előtt helyezkedik el, úgy hogy jól lássa az 1. sz. ellenőrt és a gépjárműben tartózkodó(ka)t, illetve a gépjárműben tartózkodó is jól láthassa őt. Így tudatosul az ellenőrzöttben az esetleges ellenőri létszámförlény. A pozíciójában a 2. sz. ellenőr addig tartózkodik, amíg az 1. sz. ellenőr megkezdi a kommunikációs nyitást az ellenőrzött felé. Lehetőség szerint az ellenőrzés kezdeti szakaszáról célszerű videó felvételt készítenie a 2. sz. ellenőrnek.

A kommunikáció első szakasza a nyitás, mely a napszaknak megfelelő köszönéssel, bemutatkozással és a megállításnak okával kezdődik (pl.: JÓ NAPOT KÍVÁNOK! KATASZTRÓFAVÉDELEM, KÖZÚTI ELLENŐRZÉS, ADR KONTROLL, KÉREM, ÁLLÍTSA LE A GÉPJÁRMŰ MOTORJÁT!). Nem honos jármű esetén is fontos a nyitás. A gépjárművezető bármilyen nemzetiségű is, a tapasztalatok szerint tudni fogja, hogy mi történik és az „ADR CONTROLL” mondatrészt ők is megértik, ezért célszerűbb ezt a

mondatrészt a mondat végére tenni. Ilyen esetekben kiemelt szerepet kap a non verbális kommunikáció.

Az 1. sz. ellenőr kommunikációs nyitásának megkezdésekor (amikor a gépjárművezető az 1. sz. ellenőrré figyel) a 2. sz. ellenőr elindul a gépjármű másik oldalán és körbejárja azt, miközben információt szerez a jelölésekből, feliratokból és a gépjárműről. Ezen információkból következtethetünk a rakományra, illetve annak veszélyére is. A jelöletlen járműveknél fontosak lehetnek a ponyvák, tartályok, fülke feliratok is, hiszen ezekből szűrhetünk le információt a feltételezhető szállítmányra.

Az 1. sz. ellenőr a nyitást követően az ellenőrzött részéről több reakcióval találkozhatja szembe magát. Az alaphelyzet az, amikor az ellenőrzés alá vont személy a gépkocsijában marad, és csak utasításra száll ki abból. Ismerünk azonban olyan reakciót is, amikor megállás után a sofőr rögtön magától kiszállva várja az intézkedés megkezdését. Előfordulhat az ellenálló magatartási forma is, amikor az ellenőrzött személy nem hajlandó együttműködni vagy idegesen azonnal felemeli a hangját, esetleg támadólag fordul az ellenőr felé. Ilyen esetben hatásos lehet, ha az ellenőrzöttet felszólítjuk, hogy nyugodjon meg, kérjük az együttműködését, illetve elszabadult indulatnál felhívhatjuk a figyelmét, hogy a katasztrófavédelem gépjárművére kamera van felszerelve. A felszólítást mindig nyugodt, de határozott hangon tesszük meg.

2.5.1.2 Az információgyűjtés

A nyitás követően az információgyűjtés következik, amely a dokumentumok elkérése mellett néhány rövid és egyértelmű informálódó kérdés feltevését jelenti (pl.: mit szállít, honnan jön,

hová tart...). Nem honos gépjárművezető esetén hasznos lehet a dokumentumok elkérésénél a jelen kézikönyv mellékletében szereplő képes segédlet használata.

A képeket a külföldi gépjárművezetőnek megmutatva segíthetjük a könnyebb megértést, könnyítve az ellenőrzés menetét, a könnyebb kommunikációt.

2.5.1.3 Tények tisztázása

Amennyiben a 2. sz. ellenőr a gépjárművet körbejárta, az 1. sz. ellenőr közelében helyezkedik el. A begyűjtött információk alapján az ellenőrök dönthetnek úgy, hogy kiszállítják a sofőrt, melyet a megfelelő biztonsággal kell végrehajtani. A kiszállításra akkor van szükség, amikor az ellenőrzéskor a felszereléseket, illetve a rakert akarjuk átvizsgálni. A kiszállítás az egyik legveszélyesebb mozzanata az ellenőrzésnek. Ebben a helyzetben támadhat vagy menekülhet az ellenőrzés alá vont személy. A kiszállított személy figyelmét felhívhatjuk, hogy a láthatósági mellényt vegye fel amennyiben az ellenőrzési helyszín megkívánja. A kiszállításkor mindig figyeljünk arra, hogy az ellenőrzés alá vont személy csak az általunk kijelölt biztonsági zónán belül mozogjon. A megfelelő taktikai távolságot mindig meg kell tartani az ellenőrzés alá vont személlyel szemben az esetleges támadás elkerülése miatt.

2.5.1.4 Az ellenőrzés lezárása

Az ellenőrzés befejeztével a jegyzőkönyv másolati példányának átadását, majd elköszönést követően, a megállítási helyszínétől függően segíthetjük a gépjárművezető elindulását, forgalomba történő visszasorolását.

A kényszervárakoztatást nem igénylő feltárt szabálytalanság esetén hívjuk fel a gépjárművezető figyelmét – amennyiben szükséges – a hiányosság mielőbbi megszüntetésére.

Feltárt hiányosság esetén a bírság összegét nem célravezető kommunikálni a helyszínen, hiszen annak pontatlan megállapítása felesleges bonyodalmakat okozhat.

2.6 A kommunikáció alapelvei

Az ADR ellenőrzésnél alkalmazott kommunikáció egyik alapelve hogy, az ellenőr hangnemében, hangsúlyában mindig határozott, egyértelmű legyen. A gyakorlati tapasztalatok is azt mutatják, hogy a hatóság „barátkozó” vagy akár „ellenséges” hangvétele nem vezet célra. Az ilyen esetekben, ha szabálytalanság kerül feltárára, szinte mindig rossz irányba fordul a kommunikáció.

Javasolt tehát az ellenőrzési szituációk gyakoroltatása, mely során az ellenőrök kipróbálják

egymás között az ellenőri kommunikációt, ahol egyszer ellenőrként, majd ellenőrzöttként vesznek részt.

A kommunikációnál fontos elem még, hogy „kérdezni mindig érdemes”. A kérdésekre adott válaszokból legyen az akár pozitív vagy negatív, értékes információkat nyerhetünk az ellenőrzéshez szükséges adatokon kívül az ellenőrzött személyiségéről is. A kérdéseink legyenek egyszerűek, egyértelműek, célra vezetőek, de figyeljünk arra, hogy túl sokat ne kérdezzünk.

A kommunikáció területén megkülönböztethetünk verbális, vokális és non verbális kommunikációt.

A kommunikáció verbális elemei a közlések 35%-át, míg a non verbális kommunikáció elemei a közlések 65%-át teszik ki.

A legtöbb köznapi, mindennapi érintkezésben a verbális és non-verbális üzeneteket közösen használjuk, ahol a verbális kommunikáció alapja a beszéd, a non-verbális kommunikáció pedig a testbeszéd. A vokális kommunikáció a verbális kommunikációba van kódolva. A beszéd mellett a hanggal is nagyon sok mindent kifejezhetünk. Például torokköszörülés, sóhaj, hűmmögés stb.

A hűmmögés speciális hang, jelenségkör sokrétű funkcióval (a figyelemjelzése, igenlése, tagadás, hitetlenkedés, visszakérdezés, dicséret, stb.) A hang hatékonyan jelzi az izgalmat és a szorongást.

A testbeszéd ismerete segíthet bennünket annak eldöntésében, hogy felismerjük, hogy:

- igazat mond-e a másik, vagy sem;
- barátságosan közelít-e hozzánk a másik, vagy sem;
- a megtévesztés céljával küldött hamis jeleket és küldőjük igazi üzenetét.

A mimika az arcizmok mozgása révén közöl információkat. Mimikánk részben árnyaltabbá teszi a szavakkal megfogalmazott mondanivalónkat, de lehet szavak nélkül önálló jelentése is. A mondandónk akkor hiteles, ha az arckifejezésünk alkalmazkodik a kimondott szavainkhoz. Az élénkebb beszédet általában élénkebb mimika, a lassú beszédet jellegtelenebb mimika kíséri. Az elsődleges érzelmek, mint a félelem, a harag, az öröm, a szomorúság kultúrától függetlenül azonosíthatóak a mimika alapján. Ezen jelek jól felismerhetőek bármilyen nemzetiségű gépjárművezetővel állunk szemben.

A tekintetet tartják az egyik legősibb kommunikációs eszköznek, amiből sok információ szerezhető be. Jelentése van a pillantás időtartamának, a szem behunyásának, a tekintet elfordításának. A tekintet a bensőséges emberi kapcsolat kialakításának az eszköze, félreérthető használatával könnyen kényelmetlen helyzetbe kerülhetünk. A gyakori pislogás például utalhat blöffölésre úgy, mint a gyors szemforgatás.

A gesztikulálás mozgásos kifejező eszköz, a beszédet kísérő fej-, váll-, kar és kézmozgás. A hatásos gesztikuláció a csípőtől a vállig érvényesül, s csak erős érzelmi feszültség estén vonódik be a mozgásba a fej. Mozdulataink lehetnek akaratlagosak, akaratlanok és reflexmozgások. A reszkető kéz vagy finoman doboló láb utalhat arra, hogy kényes témát hoztunk szóba.

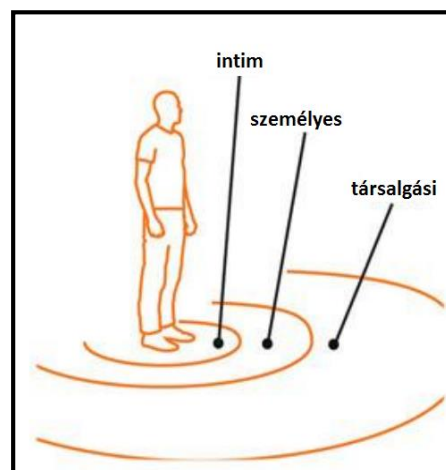
A testtartás is számos üzenetet közvetíthet, mely utalhat az ellenőrzésben való közreműködésre, a szituációhoz való viszonyra. Például egy hátradólt összefont kezű ellenőrzött személy testtartása távolságtartást, érdektelenséget vagy gondolkodási idő kérését is jelentheti.

A megjelenés elemei is fontos részei a kommunikációnak. Az öltözködés, a hajviselet, a kiegészítők, jelvények, vagy az egyenruha egyértelmű információt ad a viselőjéről. Megjelenésünket nagyrészt tudatosan választjuk meg, öltözködésünk jellemző ránk. Jelzése, amelyek egyéniségünkre, stílusunkra, lelkiállapotunkra utalnak. Persze itt érzékelhető leginkább a kulturális, nemzetiségek közötti különbségek, az eltérő szokások, viseletek miatt. Ne felejtjük el, hogy főleg nemzetközi fuvarozásnál a tehergépjármű fülkéje a mindennapi élettérként, „lakásként” szolgál a gépjárművezető részére. Így a gépjármű belső-, illetve külső állapota is nyújthat némi információt az ellenőrzött személyiségéről.

Általánosságban elmondható, hogy minden elem csak a teljes testbeszéd kontextusában értelmezhető, vagyis semmit ne vegyünk önmagában készpénznek.

A kommunikációban jelentősége van annak is, hogy a két beszélgető ember milyen távolságra van egymástól. A kommunikáció során kialakított távolságot befolyásolja az ember kulturális háttere, a partneréhez fűződő viszonya, valamint a közös cselekvés milyensége. A távolságot zónákra osztjuk, így megkülönböztetünk intim (0-60 cm), személyes (60-120 cm), társalgási (120-330 cm), valamint nyilvános (330 cm felett) zónákat.

Az intim zóna (más néven aura) az összes távolság közül a legfontosabb. Ezt saját tulajdonunknak tekintjük és csak azoknak a közelálló barátoknak,

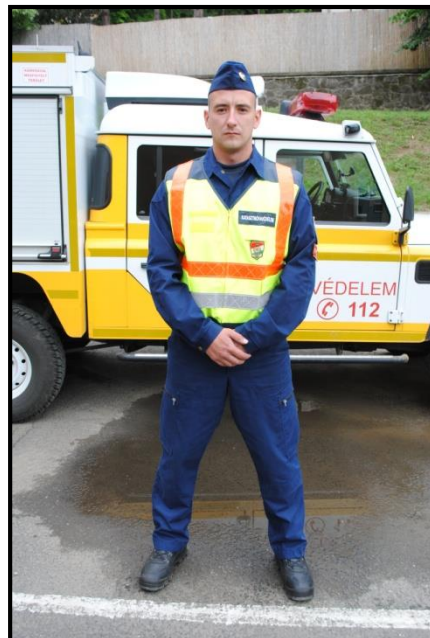

családtagoknak adunk „belépési engedélyt”, akik érzelmileg közel állnak hozzánk. Ellenőrzésnél használandó ideális távolság 120 cm felett van, ami a társalgási zónát jelenti. Ezt a távolságot figyelembe véve az alábbi pontban kifejtett intézkedési felállásokat alkalmazhatjuk.

2.7 Intézkedéstaktikai alapállások

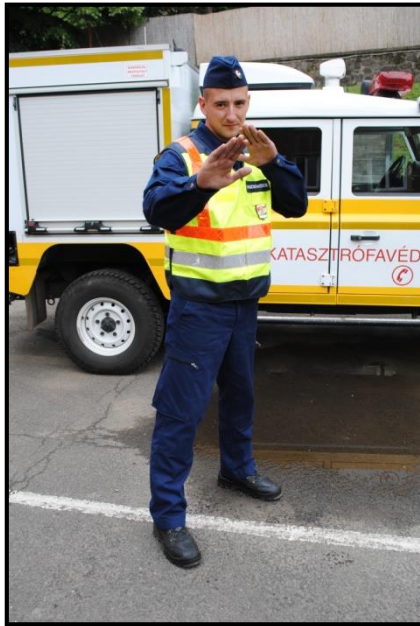
2.7.1 Intézkedési alapállás

A társadalmi zónán belül az intézkedési alapállás a legbiztonságosabb felállási mód, melynek kialakításánál vállszélességű terpeszben az egyik lábunk fél lábfejnyire hátrébb helyezkedik el, a térdek lazán vannak, nem görcsösek. Az állást az ellenőrzés alá vont személlyel szemben, rézsútosan kell kialakítani, míg kezeinket lógatva készenléti helyzetben kell tartani.

2.7.2 Az intézkedés során kialakítható küzdelmi pozíciók

A nyitott és a zárt helyzet kialakítása is a támadás függvénye. Az ujjak helyzete mindkét esetben nagy jelentőséggel bír. A testbeszéd nyelvén a nyitott tenyér az őszinteséget jelöli. A védekezési testtartás szintén lényeges, melyre a nyitott ujjak, a nyitott tenyér, és a felemelt kezek is egyértelműen utalnak. A „HAGYJA ABBA A TÁMADÁST, NYUGODJON MEG, NE KÖZELÍTSEN, MARADJON OTT, AHOL ÁLL” felszólításokkal teljesen egyértelművé válik még a kívülálló számára is, hogy a támadásban ki milyen szerepet tölt be. Ha ebben az esetben a védekezési testtartást ökökbe szorított kezekkel egészítjük ki, felesleges agresszivitást, ellenséges képet alakítunk ki magunkról még akkor is, ha a védekezésünk vagy a támadásunk jogszerű.

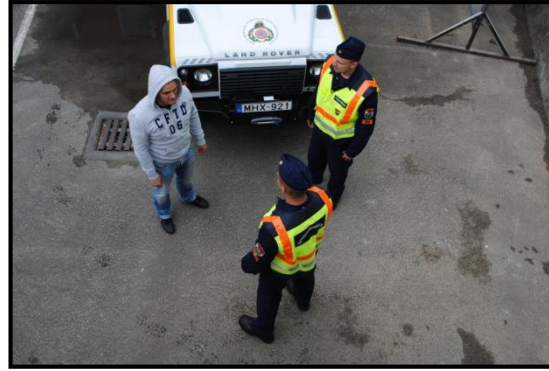

A kapcsolattartásnak az ellenőrzés alá vont személlyel, illetve az ellenőrzést végző társal folyamatosnak kell lennie. Az ellenőrzés menetét mindvégig irányítani kell, az ellenőrzött ne kerüljön fölénybe. Egyezményes jelzések alkalmazásával az ellenőrző társunkkal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, amit az ellenőrzött személy nem érthet (fej, kézjelek, szemkontaktus).

2.7.3 Intézkedési háromszög kialakítása

Nagyon fontos tényező az ellenőri erőfölény alkalmazása (egy ellenőrzés alá vont személyre két ellenőrzést végző jut). Úgy alakítjuk ki, hogy a felállásnál egy egyenlő oldalú háromszöget kell elképzelnünk, aminek a csúcaiban a résztvevők állnak. A pozíció kialakításánál a megfelelő távolság kiválasztása lényeges szempont. Ez a távolság, ahogy már az előzőekben említettük a 120 cm felett legyen. Amennyiben ez a távolság az intim zóna határáig terjed, akkor az intézkedésünk egy fölösleges agresszivitást válthat ki az ellenőrzés alá vont személyből. A megfelelő távolság kialakításával elkerülhető a túl távoli pozíció felvétele, ami ugyanolyan veszélyes, mint a túl közeli, mivel ebben az esetben nem, vagy csak késve tudunk reagálni egy esetleges támadás elhárításakor.

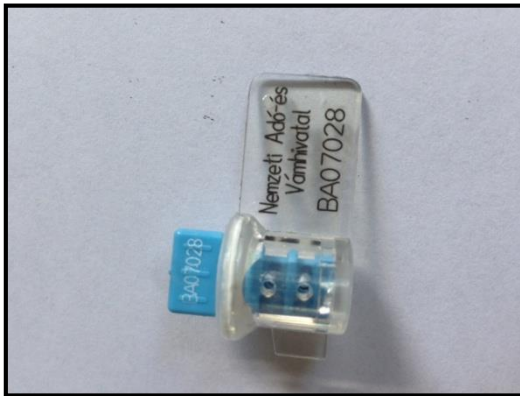

Az egyik ellenőr az intézkedés menetét irányítja, kommunikál, és megfelelő utasításokkal látja el az ellenőrzés alá vont személyt. A másik ellenőr a biztosítási feladatok végrehajtásáért felel és az intézkedés menetét követi.

2.8 A raktér szemrevételezése

A gépjárművezető kiszállítása mellett a legveszélyesebb mozzanata lehet az ellenőrzésnek. Ebben a helyzetben támadhat az ellenőrzés alá vont személy, de egyéb veszélyekkel is számolnunk kell. Az ellenőrzés ezen szakaszában már számos információt gyűjtöttünk össze a rakományról, veszélyes árurol, így mérlegelnünk, illetve számolnunk kell a veszélyekkel. A raktér kinyitása előtt feltétlenül győződjünk meg arról, hogy nincs-e lezárva hatósági plombával (vámzár, EKAER adózár). Ezen zárat a katasztrófavédelmi ellenőr nem bonthatja meg, kizárólag a hatáskörrel rendelkező társszervvel közösen (kivétel: életveszély).

Találkozhatunk azonban céges plombával is, melyek megbontását az ellenőr is végrehajthatja, jegyzőkönyv felvétele mellett a visszazárásról, visszaplombálásról gondoskodni kell.

A raktér kinyitásakor mindig ügyeljünk a ki- vagy lenyíló ajtókra, rakfelületekre. A raktér felnyitásakor mindig célravezető videó és/vagy képfelvételt készíteni, ahol rögzíthetjük a kinyitás előtti állapotot, esetleges cégplombát, a raktérben szállított áruk helyzetét.

2.9 Bizonyítékrögzítés, hang- és képrögzítés szabályai

Az ellenőrzéskor elengedhetetlen követelmény a jegyzőkönyvben rögzített hiányosságok bizonyíthatósága, melyet nagyban elősegítenek az ellenőrzéskor készített videó- és fényképfelvételek.

Alapkövetelmény a megfelelő bizonyítóerővel rendelkező fényképfelvételek elkészítése. Egy nyom megléte, vagy hiánya is lehet bizonyíték.

MEGJEGYZÉS: Azonban valaminek a hiánya csak abban az esetben dokumentálható, ha annak előírt helye van, vagy valamilyen törvényszerűség értelmében tudni lehet annak megtalálási helyét.

PÉLDÁUL: A narancssárga tábla, vagy a nagybárca hiánya könnyedén lefényképezhető, azonban a szállítólevél hiányát már nehezebb dokumentálni fényképfelvétel készítése révén.

1. követelmény: a megfelelő képkivágással rendelkező fényképfelvétel elkészítése.

Az ügy szempontjából jelentőséggel bíró körülménynek kell lennie a fényképfelvételen, se többnek, se kevesebbnek.

MEGJEGYZÉS: Minden „Attól függ!” – minden felmerülő kérdésre a válasz „Attól függ!”, avagy minden körülményfüggő, szokták ezt úgy is megfogalmazni, hogy minden „gyanús”, ezért kell minél szélesebb körben mindent részletbemenően, képileg (is) dokumentálni az ellenőrzés körülményeit, annak részleteit és mozzanatait.

A körülmények figyelembevételével készített felvételek esetében a fenti példa során a jármű minden oldala jól látszik a felvételeken, nem lóg le arról és nem egy kis „pötty” csak csupán a felvétel közepén.

A megfelelő képkivágás a megfelelő nézőpont és nézési irány, valamint a megfelelő látószög megválasztásából tevődik össze. A felvétel elkészítése előtt el kell döntenünk, hogy (mit) „Honnan?” és „Merre?”, valamint „a felvételen balra és jobbra mi látszódik”.

PÉLDÁUL: A szabályos, vagy annak tűnő körülményeket is le kell fényképezni, így például minden esetben le kell fényképezni a jármű mind a négy oldalát.

2. követelmény: a megfelelő élességű fényképfelvétel elkészítése.

A fentiekben megválasztásra került, hogy „Honnan?” és „Merre?”, valamint „a felvételen balra és jobbra mi látszódik”, következő lépés annak eldöntése, hogy mi legyen éles a felvételen, nevezetesen, hogy hová kell állítani a tárgy távolságot (élességet), azaz hogy milyen messze van a fényképezőgéptől a rögzítendő dolog (amit ha élő, ha élettelen a

fényképészetben tárgynak nevezünk, innen ered a tárgyávolság kifejezés is).

MEGJEGYZÉS: A tárgyávolság (állító) automatikák világában, amennyiben nincsen lehetőség közvetlenül beavatkozni, hogy a fényképezőgép hova állítsa az élességet, akkor közvetetten kell „rávenni”, hogy a nekünk megfelelően legyen éles a fényképfelvétel. (Ehhez az adott fényképezőgép tapasztalati megismerése szükséges.)

PÉDÁUL: Egyes fényképezőgépek az exponológomb félig történő lenyomására állítanak élességet. Minden újabb lenyomással máshová „próbálnak” élességet állítani, így ezzel a módszerrel könnyedén „rávehetjük” a fényképezőt a megfelelő fényképfelvétel elkészítésére.

3. követelmény: a megfelelő mélység(i)élességgel rendelkező fényképfelvételek elkészítése. A beállított tárgyávolság, azaz hová állítja a fényképezőgép az élességet eldöntésén túl fontos figyelembe venni, hogy az ún. mélység(i)élességi tartományt is. A rekeszérték helyes megválasztásával lehet befolyásolni, oly módon, hogy minél nagyobb rekeszértéket választunk, annál nagyobb lesz a mélységélességi tartomány, azaz a beállított (tárgy) távolság előtt és mögött lévő élesen látszó tartomány.

MEGJEGYZÉS: A rekeszérték növelésével növekszik a mélységélességi tartomány, de ezzel együtt csökken a rekesznyílás, azaz a fényáteresztő keresztmetszet, tehát egyre kevesebb fény jut be az objektíven keresztül (a fényérzékeny anyagra).

PÉDÁUL: Túl magas rekeszérték választásával a mélységélesség szükséges megnövekedésén túl a rekesznyílás túl kis méretét érhetjük el, amely a záridő „veszélyes” megnövekedését eredményezheti. (Lásd.: 4. követelmény)

4. követelmény: a megfelelő „megvilágítottsággal” rendelkező fényképfelvételek elkészítése.

A fentiekben ismertetetteken túl fontos a megfelelő záridő megválasztása. Amennyiben a záridő túl hosszú, akkor az ún. bemozdulásos életlenség veszélye áll fenn.

MEGJEGYZÉS: Az 1/60 másodpercnél hosszabb záridő esetében fennáll a bemozdulásos életlenség veszélye. Amennyiben ennél hosszabb záridőt kellene alkalmaznunk, akkor állványt kell használnunk, de ez csupán mozdulatlan téma esetében működik. Továbbá lehetséges megoldás a segédfény például: ún. felugró, azaz beépített vaku, vagy a külső, illetve ún. mobil vaku, vagy a kézi lámpa, valamint a helyszínmegvilágító állványos fényszoró(k) használata. A fentiekben túl még az ISO növelésével lehet még elkerülni a bemozdulásos életlenséget.

PÉDÁUL: A témát „megfesthetjük”, aminek eredményeképpen egységesen megfelelően megvilágított fényképfelvételeket kaphatunk.

5. követelmény: a megfelelő „minőséggel” rendelkező fényképfelvételek elkészítése.

A fény a fényérzékeny anyagra jutást követően feszültségből számítástechnikai adattá kerül átalakításra, így történik a kártyára mentése és a további kezelése (letöltés, mentés, megjelenítése, például nyomtatása, stb.) Az ún. ISO megválasztásával történetesen emelésével egyre „fényesebb” képet kapunk, de ezzel egyidejűleg egyre rosszabb minőségű lesz az adott fényképfelvételünk.

MEGJEGYZÉS: Az ISO növelésével elért megfelelő fényesség esetén a minőségromláskor azt kell szem előtt tartanunk, hogy jobb egy „rossz” kép, mint a semmilyen.

PÉDÁUL: Sötétben magas ISO-val fényképezve „szemcsés” lesz a kép, azonban a fényképfelvételen minden látszik. Míg jó minőséget „garantáló” alacsony ISO-nál semmi sem látszik a fényképfelvételen.

6. követelmény: a megfelelő színhelyességgel rendelkező fényképfelvételek elkészítése.

A témát megvilágító fény ún. színhőmérséklete lehet normál, fehérfény, vagy „narancssárgás”, vagy „kékes” és ezek közötti átmenetű. A hitelességet, azaz a minél nagyobb bizonyító erőt az szolgálja, ha a fényképfelvételen a tárgyak valós színei látszanak, nem pedig a körülmények által befolyásolt, megváltoztatottak.

MEGJEGYZÉS: A fehér(szín)egyensúly ennek a fokmérője. Az átlagos körülmények között a fehéregyensúly-automata megoldja, hogy minden színhelyesen (színhelyes) jelenjen meg.

PÉDÁUL: A kék szín sárga fényben zöldnek látszik. A gyakorlatban találkozhatunk például zöld színű tartálykocsival, ami kék színű bárcákkal van megjelölve. A sötétben történő ellenőrzéskor használt sárga színű világítás ez esetben megviccelhet bennünket, hiszen a bárca beleolvad a tartálykocsi színébe.

7. követelmény: a megfelelő számú léptékes és metrikus fényképfelvételek elkészítése.

A léptékes fényképfelvételek fő jellemzője, hogy valamilyen ismert méretű tárgy (például: gyufásdoboz) van a fényképfelvételen a fényképezendő tárgyak mellé helyezve.

MEGJEGYZÉS: Alapvető elvárás, hogy a lehetőségekhez mérten ez „mérőalkalmatosság” (például: mérőléc, mérőszalag, mérővonalzó, stb.) legyen. További követelmény még, hogy a „mérőalkalmatosságnak” a nyomhordozó felület síkjában kell lennie. Az ún. perspektivikus torzítás (aminek eredményeképpen például „összeérnek” a vasúti sínek) elkerülése érdekében.

A metrikus fényképfelvételek fő jellemzője, hogy torzításmentesek, ahol a léptékes fényképfelvételekkel szemben támasztott követelményen, nevezetesen mérőalkalmatosság a nyomhordozó felület síkján túl további kettő követelménynek kell még megfelelni.

A fényképfelvételt ún. alapobjektívvel kell elvégezni, ahol a gyújtótávolság megválasztásakor a „torzításmentes” állást választjuk. Továbbá az objektív középtengelyének merőlegesnek kell lennie a nyomhordozó felület síkjára.

MEGJEGYZÉS: Az alapobjektíválláshoz tartozó gyújtótávolság(érték) az adott fényképezőgéphez rendelt objektív műszaki leírásában található meg. A merőlegességre azért van szükség, hogy így is elkerüljük a torzítást, tehát nem fényképezünk ún. madártávlatból, se ún. békaperspektívából abban az esetben, ha a fényképfelvételen fontosak a méretek, a távolságok.

Fontos lehet még a fényképezett tárgy(ak) megszámozása is. Kiemelt jelentősége lehet egy körbe fotózásnál is.

3. Okmányismeret

3.1 A fuvarokmány

A fuvarokmány fogalma:

- Bizonyíték az áru átadásáról a fuvarozónak;
- Az áru azonosítására alkalmas dokumentum (ellenőrzések miatt).

Fuvarokmányok fajtái:

- Fuvarlevél (menetlevél) csak belföldi forgalomban;
- CMR fuvarlevél nemzetközi forgalomban (kitöltés nyelve: francia, német, angol + a feladó ország nyelvén).

A fuvarokmányok jellemzői:

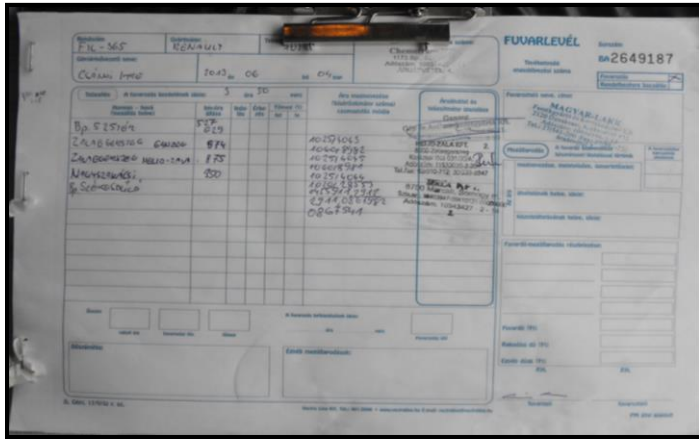
Bizonyíték az áru fuvarozó által történt

- átvételéről;
- a küldemény adatairól;
- az átvétel és a kiszolgáltatás helyéről;
- a fuvarozónak adott utasításokról;
- arról, hogy a fuvardíj fizetett vagy utólag beszédendő.

Használatukat, típusukat fuvarjogi egyezményben határozzák meg.

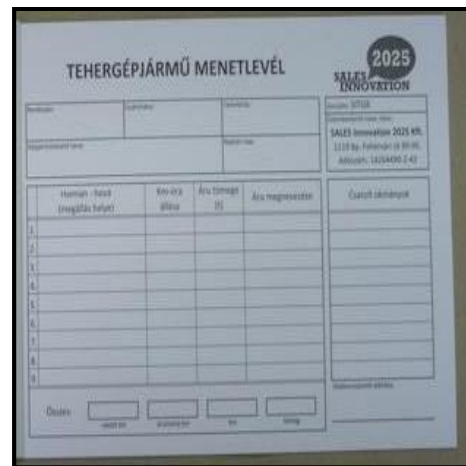
A fuvarokmányok tartalmi elemei:

- feladó neve, címe, országa;
- címzett neve, címe, országa;
- feladás helye, időpontja;
- rendeltetési hely, ország;
- bérmentesítés módja (bérmentett, bérmentetlen, tört~);
- küldemény adatai (áru neve, csomagolása, mennyisége: db- szám, tömeg, esetleg térfogat, veszélyessége);
- a feladó előírásai a fuvarozó részére (mellékszolgáltatásokra, költségek beszédésére stb.);
- feladó bejegyzései a címzett részére (fuvarozót nem kötelezik);
- a fuvarozónak átadott okmányok;
- aláírások.

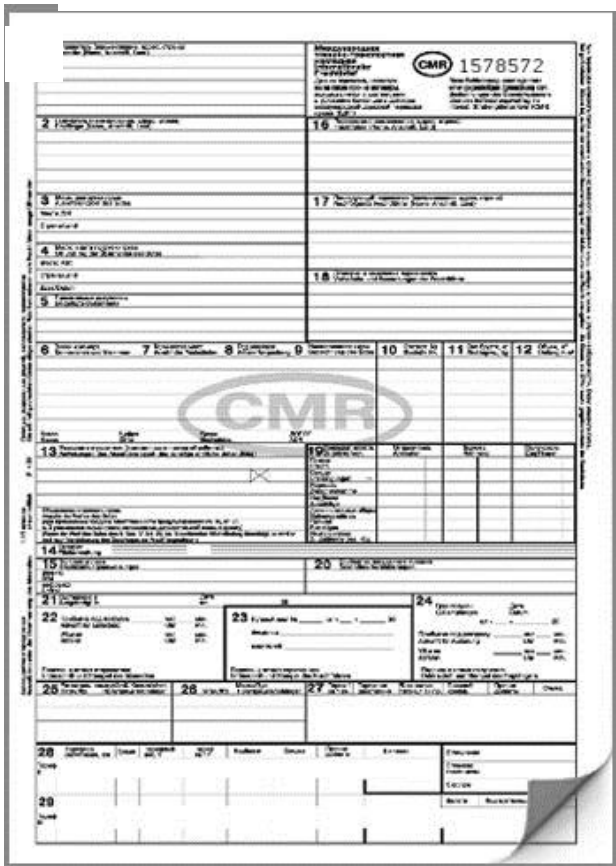
A díj ellenében a belföldi közúti árutovábbítást végző tehergépjármű csak szigorú számadású fuvarlevéllel vehet részt a forgalomban. A hazai gyakorlatban általában 6 példányban szokták a fuvarlevelet kiállítani adminisztratív okok miatt.

A belföldi közúti forgalomban saját számlás menetlevéllel vehet részt a saját számlás közúti áruszállítást végző 7,5 tonnát meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépjármű, valamint az ADR és az ADR belföldi rendelet hatálya alá tartozó, saját számlás szállításokat végző tehergépjármű.

Nemzetközi forgalomban a CMR a feladó által kiállított árukísérő dokumentum. Bizonyítja a fuvarozási szerződés megkötését, igazolja annak tartalmát, és a feladótól történő átvételkor, illetve a címzethez történő kiszállításakor átvételi elismervényként is szolgál.

- Első példány a feladónak;
- a másodikat a címzett kapja meg;
- a harmadikat a fuvarozó tartja meg.

3.2 CMR rovatok magyarázata

1. Bizományosi ügyelet esetén a bizományos, saját számlás ügylet esetén a tulajdonos

1	Feladó (Név, cím, ország) Sender (Name, address, country) Absender (Name, Anschrift, Land)

2. Az áru címzettje: név, cím, ország

2	Átvevő (Név, cím, ország) Consignee (Name, address, country) Empfänger (Name, Anschrift, Land)

3. A rendeltetési város és ország → ahova az áru megy

3	Az áru kiszolgáltatási helye (helység, ország) Place of delivery of the goods (Place, country) Auslieferungsort des Gutes (Ort, Land)
	helység / place / Ort
	ország / country / Land

4. A feladási állomás (város és ország) A feladás dátuma

4	Az áru átvételének helye és időpontja (helység, ország, időpont) Place and date of taking over of the goods (Place, country, date) Ort und Tag der Übernahme des Gutes (Ort, Land, Datum)
	helység / place / Ort
	ország / country / Land
	időpont / date / Datum

5. Az árut kísérő okmányok neve és példányszáma

5	Mellékelt okmányok Beigefügte Dokumente	Annexed documents

6–7–8–9 rovat: Szignó – csomagolási egységek neve és darabszáma – az áru pontos leírása – vevő rendelés száma és ADR száma.

6	Jel és szám Marks and Nos Kennzeichen und Nummern	7	Darabszám Number of packages Anzahl der Packstücke	8	Csomagolás módja Method of packing Art der Verpackung	9	Áru megnevezése Name of the goods Bezeichnung des Gutes
Osztály Class		Szám Number	Betű Letter	Klasse, Ziffer, Buchstabe		ADR	

10–11–12 rovat: Statisztikai szám – Vámtarifaszám (VTSZ) Bruttó súly. Az áru csomagolással növelt terjedelme, m³ –ben

10	Statisztikai szám Statistical number Statistiknummer	11	Bruttó súly (kg) Gross weight in kg Bruttogewicht in Kg	12	Térfogat (m ³) Volume in m ³ Umfang in m ³

13. A feladó egyéb rendelkezései (pl.: határátlépéshelye, a vevő kérése alapján rendelkező, stb.)

13	A feladó rendelkezései (Vám- és egyéb hivatalos kezelés) Sender's instructions (Customs and other formalities) Anweisungen des Absenders (Zoll- und sonstige amtliche Behandlung)
Vámkezelés: a berakóhelyen	

14. A fuvarozó tölti ki (pl. refakcia (a fuvardíjból visszatérítés), ha van)

14	Visszatérítés Reimbursement Rückerstattung		
-----------	--	--	--

15. A fuvardíj fizetésére vonatkozó fuvardíj - bérmentve- bérmentesítés nélkül

15	Fuvardíjfizetési rendelkezések Directions as to freight payment	Frachtzahlungsanweisungen
-----------	--	---------------------------

16. A fuvarozó neve, címe, országa (a fuvarozó állítja ki)

16	Fuvarozó (Név, cím, ország) Carrier (Name, address, country) Frachtführer (Name, Anschrift, Land)

17. A bekapcsolódó fuvarozók neve, címe, országai

17	További fuvarozók (Név, cím, ország) Successive carriers (Name, address, country) Nachfolgende Frachtführer (Name, Anschrift, Land)

18. A fuvarozó fenntartásai (pl.: az áru sérülése esetén, útiránnyal kapcsolatban megjegyzés, vámoltatással, stb.)

18	A fuvarozó fenntartásai és bejegyzései Carrier's reservations and observations Vorbehalte und Bemerkungen der Frachtführer

19. A fuvardíj és mellékköltségek fizetésére kötelezett fél (összhangban a 15. rovattal), a fuvarozó tölti ki

19	Fizetendő To be paid by Zu zahlen vom	Feladó, Sender, Absender	Pénznem, Currency, Währung	Átvevő Consignee Empfänger

20. Különleges megállapodások – mindig a fuvarozó tölti ki

20	Különleges megállapodások Special agreements	Besondere Vereinbarungen
kilépő határállomás/Grenzübergangstelle		

21. A kiállítás helye és dátuma általában megegyezik a számla kiállítási dátumával (a feladás határideje előtt kb. 10 nappal)

21	Kiállítás helye, időpontja Established in Ausgefertigt in	am on
-----------	---	----------

22. Az 1. rovatban szereplő cégszerű aláírása

22	A feladó aláírása és bélyegzője Signature and stamp of the sender Unterschrift und Stempel des Absenders
-----------	--

23. A 16. rovatban szereplő fuvarozó cégszerű aláírása

23	A fuvarozó aláírása és bélyegzője Signature and stamp of the carrier Unterschrift und Stempel des Frachtführers
-----------	---

24. A gépkocsivezető aláírásával igazolja, hogy az árut átvette

24	Az áru átvétele: Kelt Goods received: Date on Gut empfangen: Datum am
	Az átvevő aláírása és bélyegzője Signature and stamp of the consignee Unterschrift und Stempel des Empfängers

25. A jármű, annak rendszáma és raksúlya (Bo)

25	Jármű Vehicle Fahrzeug	Rendszám Registration number Kennzeichen	Raksúly Useful load Nutzlast
-----------	------------------------------	--	------------------------------------

3.3 Veszélyes árut szállító szállítóegységen tartandó okmányok

Az egyéb szabályok által előírt okmányokon kívül a következő okmányoknak kell a szállítóegységen lenniük:

- Mindegyik szállított anyagra vonatkozóan az 5.4.1 szakasz szerinti fuvarokmányoknak és ha szükséges, az 5.4.2 szakasz szerint nagykonténer, illetve jármű megrakási bizonyítványnak. Az ADR 5.4.1 adattartalmi követelményt ír elő, formait nem!
- Az ellenőrzés során a gépjárművezető által átadott dokumentumokból meg kell tudni állapítani, hogy az adattartalmi követelményeknek, előírásoknak mindenben megfelelnek-e a fuvarokmányok.
- A szállítás során elektronikus adatfeldolgozási **(EDP)**, vagy elektronikus adatátviteli **(EDI)** technikák használata megengedett, csak a hozzáférést, illetve a nyomtatható változatot a helyszínen biztosítani kell!

Fuvarlevél

Rendszám:	Gyártmány:	Teherbírás:	Fuvarozó neve, címe, pénzforgalmi jelzőszáma:	sorozat AO0392701				
Gépjárművezető neve:	____ év ____ hó ____ nap		Fuvarlevél Tevékenységek engedélyezési száma	Fuvarozás Rendelkezésre bocsátás				
Teljesítés	A fuvarozás kezdete: Honnan-hová (megállás helye)	óra perc km-óra állása	Indulás	Érkezés	Tömeg (t) fel le	Áru megnevezése (kísérőokmány száma) csomagolás módja	Áruátvétel és teljesítmény igazolása	Díjszámítás
Összes rakott km: fuvaroz. táv: tömeg: A fuvarozás befejezésének ideje: ____ óra ____ perc Fuvaroz. idő:								
Megállapodás	A fuvardíj kiegyenlítése készpénzzel/átutalással történik		A fuvarozáshoz kapcsolódó okmányok		A fuvardíj-megállapodás részletezése		Fuvaroztató neve, címe:	
Az áru	megnevezése, mennyisége, ismertetőjelei:						Egyéb megállapodások:	
	átvételének helye, ideje:							
	kiszolgáltatásának helye, ideje:							
(P.H.)		(P.H.)		Fuvardíj Ft				
fuvarozó		fuvaroztató		Rakodási díj Ft				
				Egyéb díjak Ft				

D. Gépjármű 17/V/új r. sz. – Pátria Nyomda Zrt. – (D 5484)

PM által ajánlott

Menetlevél

TEHERGÉPJÁRMŰ MENETLEVÉL

sorozat **AV** sorszám **0760501**

Rendszám:		Gyártmány:		Teherbírás:		Üzemben tartó neve, címe, pénzforgalmi jelzőszáma:	
Gépjárművezető neve:				_____ év _____ hó _____ nap			
Honnan – hová (megállás helye)	Megállás ideje		Km-óra állása	Áru tömege (t)	Áru megnevezése	Szállított személyek neve	
	kezdete	vége					
Összes <input type="text"/> rakott km <input type="text"/> árutonna km <input type="text"/> km <input type="text"/> tömeg				Gépjárművezető Kezd: _____ ó _____ p Végez: _____ ó _____ p			

Csatolt okmányok

gépkocsivezető aláírása

D. Gépjármű 21/01 r. sz. - Pátria Nyomda Zrt. - (D 5485)

PM által ajánlott

Szállítólevél

ÁTVETELI ELJÁRÁSTERVEZET

A szállító neve, címe, bankszámla száma:		A vevő neve, címe, bankszámla száma:				
Szállító neve ..... telephely (raktárból)						
SZÁLLÍTÓLEVÉL		Sorszám: AB 3440551				
A megrendelés száma, keltje, ügyintézője:		Átvétel neve, címe:				
Járműszám:						
Sor- szám	A termék (szolgáltatás) besorolási száma, megnevezése:	ÁFA- kulcs	Menny- egység	Mennyi- ség	Egységára	Érték (ÁFA-val/ÁFA nélkül)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
Kelt:		Átvétel lejegyzések		Átvétel igazolása (bélyegző)		
Keltető aláírása:						

B. 10-70/V. -

Nº 617735

KÉSZPÉNZFIZETÉSI SZÁMLA

Sorszám: EE

A számlakibocsátó neve, címe: Adóazonosító szám:		A vevő neve, címe:		
		A számla kelte:		
A termék (szolgáltatás) megnevezése és besorolási száma	Menny. egysége	Monnyisége	Egységára (ÁFA-val növelt)	Értéke, mely.....% ÁFA-t tartalmaz
A számla fizetendő végösszege				
Az áthárított adó százaléka:				
(25%-os adómértékű 20%, 12%-osnál 10,71%)				

B. Sz. ny. 13-373JAN (60x3 l.) I. sz. KÖRÖS-Nyomell KFT. Kiskőrös Tel: 78/311-512 30/9535-275 PM által ajánlott
Eredeti példány 1

CMR

1. Feladó (Név, cím, ország) Sender (Name, address, country) Közvetítő (Név, címe, ország) Forwarder (Name, address, country)		16. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)				
2. Állami (Név, cím, ország) Consignee (Name, address, country) Érkeztető (Név, címe, ország) Consignee (Name, address, country)		17. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)				
3. Az első érkezés helye (hely, ország) Place of delivery of the goods (Place, country) Kiszállítás (hely, cím, ország) Delivery (place, city, country) - Lead		18. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)				
4. Az első érkezés helye (hely, ország) Place and date of delivery (Place, country) Kiszállítás (hely, cím, ország) Delivery (place, city, country) - Lead		19. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)				
5. Működési állapotok Actual operations		20. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)				
6. Márk és Név. / Mark and Name. / Készlet / Inventory	7. Csomagok száma / Number of packages / Parcellen	8. Csomagok súlya / Weight of packages / Gewicht	9. Csomagok térfogata / Volume of packages / Volumen	10. Csomagok értéke / Value of packages / Wert	11. Nettó súly / Net weight in kg. / Bruttogewicht in kg.	12. Csomagok száma / Number of packages / Parcellen
13. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		19. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		24. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		
14. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		20. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		24. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		
15. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		20. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		24. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		
21. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		25. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		24. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		
22. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		25. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		24. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		
25. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		25. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		24. Fogadó (Név, cím, ország) Addressee (Name, address, country) Fogadó (Név, címe, ország) Recipient (Name, address, country)		

Nagykonténer megrakási bizonyítvány

Ha egy veszélyes áruval rakott nagykonténert kell szállítani közúton úgy, hogy a konténert tengeri úton is továbbítják, akkor konténer megrakási tanúsítvány is szükséges a szállításhoz. Aki a konténer megrakási tanúsítványt aláírja, az felel a konténerben elhelyezett áruért, illetve annak rögzítéséért is. Továbbá biztosítja, hogy:

- az egység tiszta, száraz és alkalmas volt az áru befogadására;
- az elkülönítésre (együvé rakásra) vonatkozó előírásokat betartották a tengeri szabályozás szerint;
- minden küldeménydarabot szemrevételeztek és csak ép, sérülésmentes, kívülről tiszta árut raktak be;
- a hordókat állítva rakták be, illetve megfelelően történt a rakodás, az áru elhelyezése és rögzítése megfelelő;
- az ömlesztett rakomány egyenletesen lett elterítve, és az egység súlypontilag megfelelő;
- a berakásra került küldeménydarabok feliratozása és bárcázása, nagybárcázása megfelelő;
- ha hűtési célokra szárazjeget vagy egyéb hűtőszert alkalmaznak, az előírt figyelmeztető feliratokat elhelyezték.

3.4 Fuvarokmány(ok) adattartalma a szállított veszélyes árukra, tárgyakra

- A veszélyes áru UN száma, melyet az „UN” betűk előznek meg.
Például: „UN 1202”;
- A helyes szállítási megnevezés követi az UN számot.
Például: UN 1202 GÁZOLAJ, 3, III, (D/E) Ezen adatok közé bármilyen egyéb információ beszúrása tilos;
- MMN tételeknél a helyes szállítási megnevezést követően zárójelben, a műszaki megnevezést kell írni: UN 3077 KÖRNYEZETRE VESZÉLYES SZILÁRD ANYAG, M.N.N. *(olajos föld)* 9 III (E);
- Az 1 osztály anyagai és tárgyai esetén a 3.2 „A” táblázat 3b oszlopában található osztályozási kódot;
- A 7 osztály radioaktív anyagai esetén az osztály számát: „7”;
- A többi osztály anyagai és tárgyai esetén a 3.2 fejezet „A” táblázat 5 oszlopában feltüntetett, illetve a 6 oszlopában feltüntetett különleges előírás alapján szükséges bárca számát, ha egynél több bárca van megadva, akkor az elsőt követő többi bárca számát zárójelbe kell tenni;

- Olyan anyagok és tárgyak esetén, amelyeknél a 3.2 fejezet „A” táblázat 5 oszlopában nincs bárca szám feltüntetve, e helyett a 3a oszlopban feltüntetett osztály számát;
- Csomagolási csoport – ha az adott árura élő van írva. Például: „III” a csomagolási csoport száma elé a „CSCS”, a „PG”, vagy „VG” stb. betűk írhatók, például: „PG III”;
- Az ADR 3.2 fejezetének „A” táblázat 15. oszlopában megadott alagútkorlátozási kód, ha van, nagybetűkkel zárójelben. Például; („D”);
- Küldeménydarabok szállítása esetén a küldeménydarabok számát és fajtáját. A fajta megjelölésnél az ADR megnevezéseit kell használni.
- Például: „10 db láda”.FIGYELEM! A csomagolóeszköz UN kódjelét csak a küldeménydarab-fajta leírásának kiegészítéseként lehet használni (pl: egy láda „4G”.);
- A szállított veszélyes áruk összes mennyiségét kell megadni. Az 1.1.3.6. bekezdés szerinti mentesség esetén a veszélyes áru összmennyiségét szállítási kategóriánként kell megadni;
- A feladó nevét és címét;
- A címzett (ek) nevét és címét. (Ha a veszélyes árut több, olyan címzethez szállítják, akik a szállítás megkezdésekor még nem ismertek /pl: propán-bután gázpalackok terítésekor/, a „járműről történő értékesítés” szavakat lehet beírni.);
- Az információknak jól olvashatónak kell lenniük! Az adatokat az alagút korlátozások kivételével kis és nagybetűvel is be lehet jegyezni.

3.5 Fuvarokmány(ok) adattartalma a szállított veszélyes hulladékokra

- A veszélyes hulladékok (kivéve a radioaktív hulladékok) szállításakor a helyes szállítási megnevezés elé kell írni a „HULLADÉK” szót, kivéve, ha a szállított tétel helyes szállítási megnevezésének ez már része. Példa: „UN 1230 HULLADÉK METANOL, 3 (6.1), II, (D/E)”
- A veszélyes hulladékokat az ADR 2.1.3.5.5 pontja szerint, veszélyes tulajdonságaik alapján sorolják be, a megnevezést az „A 2.1.3.5.5 SZERINTI HULLADÉK” bejegyzéssel kell kiegészíteni. Ilyen esetben az ADR 3.3 fejezetének 274 különleges előírása szerinti műszaki megnevezést nem kell feltüntetni. „UN 3264 MARÓ, FOLYÉKONY, SAVAS SZERVETLEN ANYAG, M.N.N., 8, II, (E), A 2.1.3.5.5 SZERINTI HULLADÉK”
- Ha a szállítandó anyag olyan hulladék, amelynek összetétele pontosan nem ismert, akkor kétséges esetben a legmagasabb veszélyességi szintet kell, alkalmazni!

- Veszélyes hulladékszállítást – több megyét érint - csak az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség engedélyével lehet végezni! Az engedélyben fel vannak sorolva az Azonosító kódok, amit minden esetben össze kell hasonlítani az „SZ”, vagy „K” jegyen, illetve a későbbiek folyamán az Sz és Gy lapon szereplővel. Az ellenőrzések során előfordulhat, hogy a szállított veszélyes hulladék Azonosító kódja nem szerepel a veszélyes hulladékszállítási engedélyben.
- Figyelem! Az ellenőrzés során a szállítónak be kell tudnia mutatni a veszélyes hulladék szállítására kiállított engedélyét.
- A veszélyes hulladékok szállításához jelenleg „SZ”, illetve „K” kísérőjegyeket használnak, ezeket váltják az Sz és Gy lapok. A dokumentumok formátumuk révén nem teljesen alkalmasak az ADR által előírt veszélyes áru – adatok feltüntetésére, ezért mellettük egyéb (kiegészítő) fuvarokmány használata is szükséges, melyeken a hiányzó adatokat szerepeltetik.

Megjegyzés: Egyre gyakoribb az „SZ” kísérőjegy számítógépes alkalmazása (szerkesztése), amely alapján a veszélyes hulladék adatai az ADR követelmény szerint bejegyezhetők. Amennyiben a bejegyzett adatok minden szempontból megfelelnek az ADR vonatkozó előírásainak, akkor fuvarokmányként elfogadható.

3.6 Írásbeli utasítás

Információt tartalmaz a járműszemélyzet részére a szállítás során bekövetkező balesetek, veszélyhelyzet elkerülésére.

Elhelyezése: a jármű vezetőfülkéjében, könnyen hozzáférhető helyen.

A felelősség: a dokumentum biztosítása, megfelelő tartalommal a **szállítást végző vállalkozásra tartozik**. A szállított áru kezelésével kapcsolatos információk biztosítása a szállítást megelőzően a feladói felelőségi körben rögzített.

Nyelvezet: **a jármű személyzete által értett nyelven kell biztosítani**. Ennek megfelelően, ha a személyzet tagjai külön nyelven beszélnek, az utasításnak valamennyi nyelven a rendelkezésre kell állnia.

A járműszemélyzet ismeretei: a dokumentum tartalmát a járműszemélyzetnek saját felelősségéből adódóan már az előtt meg kell ismernie, hogy a veszélyes árut a járműbe rakják, vagy töltik.

Az írásbeli utasításnak formáját és adattartalmát is tekintve az ADR 5.4.3 szakaszában található négyoldalas mintának kell megfelelnie. Eltérés nem engedélyezett.

3.7 Fényképes személyazonosító okmányok

A jármű személyzet minden tagjának rendelkeznie kell az ADR 1.10.1.4 bekezdésben előírt fényképes személyazonosító okmánnyal.

Például: személyazonosító igazolvány, vezetői engedély, útlevél, stb.

3.8 Jóváhagyási igazolás

Nemzeti Közlekedési Hatóság			
Jóváhagyási igazolás bizonyos veszélyes árut szállító járművek részére Certificate of approval for vehicles carrying certain dangerous goods Ez az igazolás tanúsítja, hogy az alábbiban meghatározott jármű megfelel a "Veszélyes Áruk Nemzetközi Kiszállításáról szóló Európai Megállapodás" (ADR) által előírt feltételeknek.			
1. Az igazolás száma: 26-09/0029138/23	2. A jármű gyártója: MAN	3. A jármű azonosítási száma: DTFH/FFHRHFKFSDAF	4. A jármű rendszámja (ha van): MAN001
5. A furvazó, az üzemben tartó vagy a tulajdosos neve és hivatalos címe: Makk, Péter 8071 Magyaralmás Ház út			
6. A jármű kategóriája ¹⁾ : N3 - tehergépkocsi 12 t felett			
7. A jármű rendeltetése ⁽²⁾ az ADR 9.1.1.2 bekezdése szerint ³⁾ :			
☐ EXII	☐ EXIII	☐ FL	☐ OX
☐ AF	☐ MEMÚ		

Az 1 osztály robbanóanyagainál (mentesítő határ feletti szállításoknál /amikor a szállítóegység veszélyt jelölő narancssárga táblával megjelölésre kerül/ és EX II-es és EX III-as típusjóváhagyott járművek esetén szükséges) és a tartányos szállítás esetén minden egyes járműre a 9.1.3 szakasz szerinti jóváhagyási igazolást.

Minden esetben vizsgálni kell a szállítás módját!

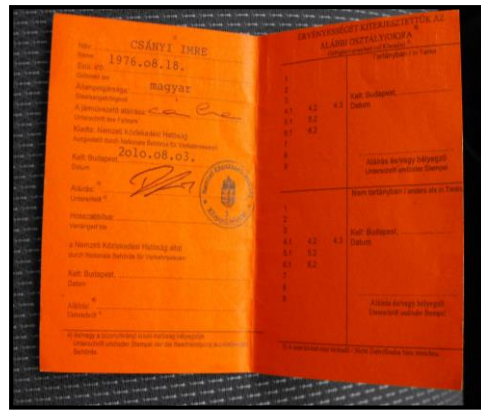
3.9 Járművezetői oktatási bizonyítvány

Kötelező minden olyan veszélyes áru szállításnál, – ömlesztett, küldeménydarabos, tartányos – amikor a szállítóegység veszélyt jelző táblával megjelölésre kötelezett.

Hamis ADR oktatási bizonyítványra utaló jelek:

1. Engedélyezett áruosztályok: nagyon ritka – mondhatni soha nincs – az összes áruosztályra;
2. Érvényességi idő: Kötelezően kitöltendő;
3. Gépjárművezető személyes adatai: Kötelezően kitöltendő;
4. Gépjárművezető aláírása: Kötelezően kitöltendő;
5. Kiterjesztések: Hatósági aláírás és bélyegző;
6. Érvényességi idő meghosszabbítva: soha nem lehetséges, mindig újat állít ki a Hatóság.

2013. január 01-től az ADR oktatási bizonyítványok a formájukat tekintve megváltoztak. Ettől kezdve az ADR oktatási bizonyítvány fényképes műanyagból készült kártya, amely fehér színű, fekete betűkkel.

ADR OKTATÁSI BIZONYÍTVÁNY ADR DRIVER TRAINING CERTIFICATE	ÉRVÉNYESSÉG KITERJESZTVE AZ ALÁBBI OSZTÁLY(OK)RA, ILL. UN SZÁMOKRA: VALID FOR CLASS(ES) OR UN Nos: TARTÁNYBAN NEM TARTÁNYBAN TANKS OTHER THAN TANKS
** 1. (Sorszám: *) 2. (Vezetéknév: *) 3. (Egyéb név(ek): *) (Fénykép 4. (Születési idő: dd/mm/yyyy*) helye)* 5. (Állampolgárság: *) 6. (Aláírás: *) 7. (Kijárató hatóság: *) 8. (Érvényes: dd/mm/yyyy-ig*)	9. (Osztály vagy UN szám(ok)*) 10. (Osztály vagy UN szám(ok)*) 11. Nemeti megjegyzések: (Remarks)

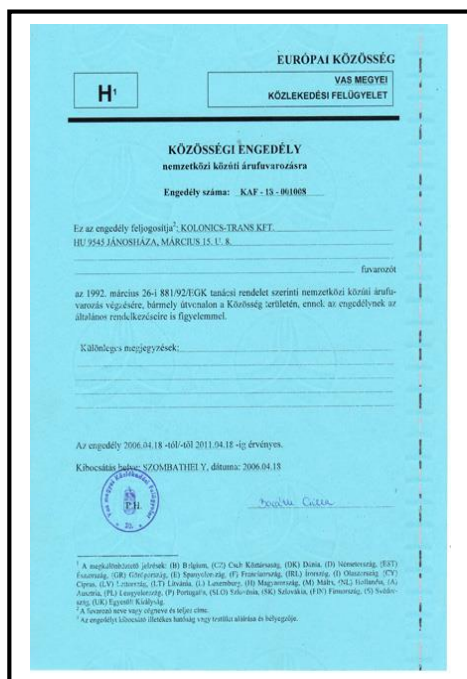
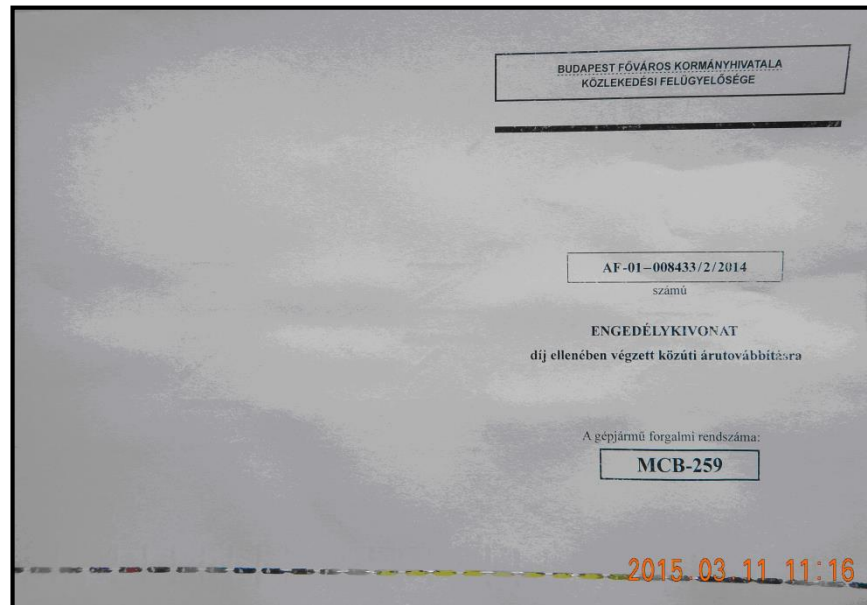
ISO 7810:2003 ID-1 előírások szerint **műanyagból** kell készíteni
Fényképes
 Fehér színű – fekete betűkkel írva
 Biztonsági elemek kellenek (hologram, UV festékes nyomat, stb.)
 Régi ADR bizonyítvány 2012.12.31-ig bocsátható ki, illetve a lejáratig továbbhasználható (Ez 2017.12.31)

3.10 Egyéb okmányok

Bírságotlasi eljárás során pontosan meg kell tudni állapítani a szállító/fuvarozó nevét és címét. A forgalmi engedélyekben sok esetben a leasing cég neve és címe van feltüntetve üzembentartóként. Ismerni kell a díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási előírásokat.

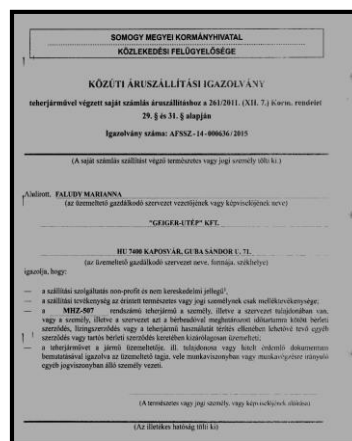
Közúti közlekedési **szolgáltatási tevékenység** csak a közlekedési hatóság által kiadott engedéllyel végezhető. A gépjárművezetőnek belföldi szállítás esetén az alábbi

engedélykivonatot, illetve nemzetközi szállítás esetén a közösségi engedélyt minden esetben be kell tudnia mutatni. Ezen okmányokból állapítható meg egyértelműen, hogy ki a szállító/fuvarozó.

Közösségi engedély (euro licence): A tagállamok gazdálkodó szervezetei által végzett nemzetközi árutovábbítást, 3,5 tonnát meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépjárművel egymás között vagy egymás területét érintően közösségi engedély birtokában végezhetnek. A külföldi szállító/fuvarozónak is ugyan ennek a formátumnak kell megfelelnie. Azonban saját áru szállításakor közösségi engedély nem áll rendelkezésre.

Saját számlás áruszállítói igazolvány: azon 7,5 tonnát meghaladó járművekre kötelező, amelyeknél nem díj ellenében történik a fuvarozás.

3.11 Gépjárművezetői Képesítési Igazolvány

GKI: Ez egy rövidítés, teljes neve Gépjárművezetői Képesítési Igazolvány. A jogosítvány mellett minden sofőrnek kötelező. Ez igazolja, hogy a jogosítvány megszerzése mellett a sofőr elvégezte azokat a tanfolyamokat is, melyek a hivatásos autóvezetői munkára képesítik.

A kártya a C1; C1+E; C; C+E; D1; D1+E; D; D+E kategóriájú jogosítvánnyal vezethető autók sofőrjeinek kötelező. Ebbe igazából minden autó beletartozik, ami 3,5 tonnánál nehezebb. 2014. szeptember 11-től már nem szabad semmilyen teherautót sem GKI kártya nélküli sofőrnek vezetnie.

4. Gépjármű ismeret

Veszélyes anyaggal megrakott szállító egységben soha nem lehet egynél több pótkocsi, illetve félpótkocsi.

4.1 Gépjármű azonosítás

4.1.1 Alvázzszám

A gépjárműveket a gyártás során azonosító jeggyel látják el, amelyet a köznyelv alvázzszámnak nevez. Az 1970-es évekre a gyártási kapacitások növekedése és az ellopott járművek azonosításában kialakult anomáliák egy új gépjármű azonosítási szisztéma kialakításának szükségét körvonalazták meg.

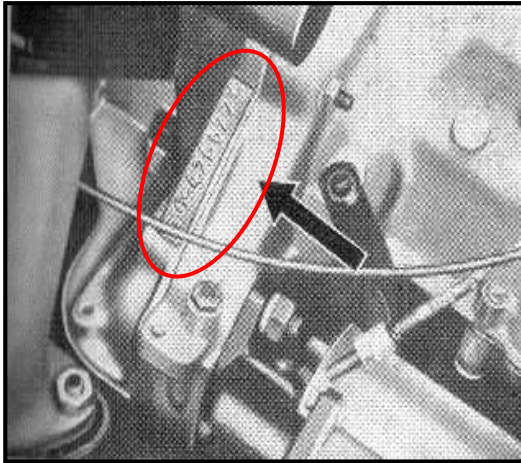
Ennek megoldására az 1980-as évtől bevezetésre került 17 karakteres gépjármű azonosítási szám. A hangsúly most már a 17 karakteren és az új elnevezésen van. A korábbi 7, 8 vagy 18 tagú alvázzszám helyett most már 17 tagú gépjármű azonosítási számról beszélünk.

Tehergépjárműveken ezt a 17 karaktert tartalmazó számsort (alvázzszámot) mindig a jobb oldali hossztartón függőlegesen vagy vízszintesen, a jobb első kerék mögött találhatjuk meg. Ennek ismeretében a rendőr hatóság és a vámhatóság meg tudja mondani a jármű tulajdonosát, üzemeltetőjét és annak címét, valamint a jármű műszaki adatait.

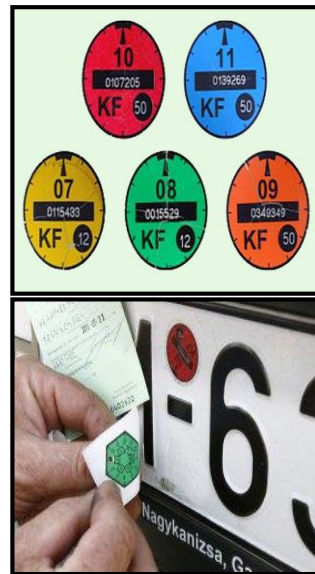
4.1.2 Motorszám

A gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű hajtómotorja a gyártója által egyedi azonosítási jellel, illetőleg a hajtómotor egyedi azonosítására nem szolgáló típusazonosító jellel (a továbbiakban együtt: motorszám) látható el. Amennyiben a hajtómotort motorszámmal látták el, az a járműazonosító jelének tekintendő és azt nyilvántartásba kell venni. A motorszámot nem szabad eltüntetni, megváltoztatni.

4.1.3 Érvényesítő címke

Az érvényesítő címke a rendszám táblán elhelyezett hatósági igazolás, amely a rendszám tábla hatósági érvényességét jelzi. A címkét - a CD, az E, a P és a „Z” betűjelű rendszám tábla kivételével - valamennyi rendszám táblán el kell helyezni.

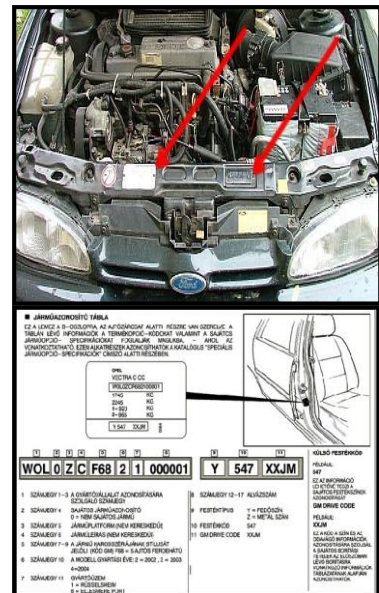
4.1.4 Regisztrációs matrica

A gépjárművek közötti közlekedésének feltétele a regisztrációs matrica szélvédőre történő felragasztása.

4.1.5 Típusábla

Az 1960-as évek elejétől helyeztek el típusablákat a személygépkocsikon. Ezeket a táblácskákat szegeccsel vagy csavarral erősítették fel a jármű motor- vagy csomagterében. Az első időkben csak a gyártómű emblémája és a gyártmánytípus szerepelt rajta. A 60-as évek vége felé egyre több információ került fel a táblára. A típusjelzés mellett a motor és a sebességváltómű műszaki jellemzőire, a jármű színére is történik utalás, ugyanakkor felkerült a táblára az alvázszám is, a karosszérián találhatóval azonosan kivitelezve.

4.1.6 Forgalmi rendszám

A forgalmi rendszám a közúti járműveken található kisméretű tábla, amely számokból és betűkből álló sorozattal egyedien azonosítja a járművet. A rendszám-tábla a jármű hátulján mindenhol kötelező, de sok helyen az elejére is fel kell szerelni.

4.1.7 Jármű egyéb azonosítása

A díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási, valamint az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenységről, továbbá az ezekkel összefüggő jogszabályok módosításáról szóló 261/2011. (XII. 7.) kormányrendelet 18.§ (1) bekezdése alapján a tehergépjármű jobb oldali első ajtajának külső részén fel kell tüntetni az üzembentartó nevét és telephelyét vagy azonosítási számát.

4.2 Járműazonosító okmányok

4.2.1 Törzskönyv

A törzskönyv a jármű tulajdonjogát igazoló okirat. Az ellenkező bizonyításáig a törzskönyvet birtokló ügyfelet jogszerű tulajdonosnak kell tekinteni.

Egy járműhöz, egy időben, csak egy érvényes törzskönyv tartozhat. A törzskönyv a jármű közúti forgalomban való részvételének nem feltétele, tehát a járművezető nem köteles ezt a dokumentumot magánál tartani, ehelyett ajánlott otthon, biztonságos körülmények között tárolni.

4.2.2 Forgalmi engedély

Magyar forgalmi engedély

A közlekedési igazgatási hatóság által kiadott forgalmi engedély olyan hatósági engedély, amely a jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét igazolja.

Német forgalmi engedély

4.3 Kétoldalú államközi megállapodások és fuvarozási engedélyek

- **Egy útra szóló engedélyek:** Csak loco és tranzit fuvarozás esetén lehet érvényes (Általában egy évre érvényes)
- **Időtartamra szóló engedélyek:** Meghatározott belépést tesz lehetővé (rendszerhez vagy fuvarozóhoz kötött)
- **Harmadik országos fuvarozásra jogosító engedélyek**
- **CEMT engedélyek:** a Közlekedési Miniszterek Európai Konferenciája 1953-ban alakult, mára 43 teljes jogú, 7 társult és 1 megfigyelő státuszú tagja van.
  - Ezen engedély megjelenhet a közúti forgalomban, de megléte nem kötelező.
  - A CEMT engedélyek minden tagországban és a kabotázs kivételével valamennyi fuvarozási módra érvényes.
  - A fuvarozó nevére szólnak, tehát bármelyik járműre használhatja.
  - Érvényessége: 30, 90 vagy 365 nap.
  - Lehet adómentes és adóköteles.
  - Az engedélyek kiadásakor környezetvédelmi szempontokat is figyelembe vesznek.
  - Pályázni a Nemzeti Közlekedési Hatóságnál kell, előző év november közepéig.

Közúti áru fuvarozás formái

- Loco, bilaterális: „A” országból „B” országba történő áru fuvarozás, vagy az „A” vagy a „B” országban bejegyzett fuvarozó által.
- Tranzit: „A” vagy „B” országban bejegyzett fuvarozó áthaladása „C” országon keresztül, anélkül, hogy árut rakna ki vagy venne fel.
- Harmadik országos fuvarozás: „A” országban bejegyzett fuvarozó „B” és „C” ország közötti áru fuvarozást végez.
- Kabotázs: „A” országban bejegyzett fuvarozó „B” ország területén két pont között fuvaroz, azaz a „B” ország belföldi forgalmában vesz részt.
- Kishatármenti: Az országhatártól egy bizonyos, meghatározott sávban fuvaroz (20 km).
- Belföldi.

5. Mentességgel szállított veszélyes áruk szállítása során elkövetett szabálytalanságok felderítése

A veszélyes áru szállítás során mentességgel történő szállítás, csak küldeménydarabos szállítási módban lehetséges. **A belföldi szállítás során figyelembe kell venni a hatályos jogszabályt, amely a közúti szállításra vonatkozó eltéréseket tartalmazza. Továbbá az alábbiakban taglalt korlátozott mennyiségekben feladott (LQ) áruknál, figyelembe kell venni az ADR átmeneti előírásait is.** Azonban mielőtt az ellenőrzés során megállapításokat tennénk, a szabálytalanságokkal kapcsolatban figyelembe kell venni az alábbiakat:

- hatályos ADR-t (átmeneti időszakban /*minden páratlan év 01.01-06.30/* a hatályba lépő ADR-t is);
- a 3.2 A táblázat 6. oszlopában lévő különleges előírásokat;
- a 3.2 A táblázat 7a és 7b oszlopában lévő adatokat;
- az 1.6 fejezet átmeneti előírásait;
- az ADR „**Megjegyzés**” apró betűs részt;
- hatályos rendelet a „*Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról*” mellékleteit.

5.1 Szállítás jellegéből adódó mentességek (ADR 1.1.3.1)

a) Kiskereskedelmi csomagolásban lévő veszélyes áru(k) magánszemélyek által történő szállítása háztartási használatra, sport vagy szabadidős célokra.

b) Gépek és készülékek szállítása, amelyekben vagy egyes részeikben veszélyes anyagot tartalmaznak, feltéve, hogy a kiszabadulásukra minden szükséges intézkedést megtettek.

c) „1.1.3.1 c) A szállítás jellegéből adódó mentességek. Az ADR előírásait nem kell alkalmazni:

a vállalatok (vállalkozások) olyan szállításaira, ami fő tevékenységüket kiegészíti, mint például a mély- és magasépítési munkaterületek ellátása, vagy méréssel, javítással és karbantartással kapcsolatos szállítások, ill. visszaszállítások csomagolóeszközönként legfeljebb 450 liter mennyiségű veszélyes áru esetén és az 1.1.3.6 bekezdésben

meghatározott mennyiségi határokon belül. Meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a veszélyes áru normális szállítási feltételek melletti kiszabadulásának megakadályozására. Ez a fajta mentesség nem alkalmazható a 7 osztályra. Ugyancsak nem alkalmazható ez a mentesség a vállalatok (vállalkozások) által anyagbeszerzés, külső vagy belső anyagelosztás céljából végzett szállításokra”

Ilyen munkaterület ellátó gépjárművek lehetnek:

pickup típusú, nyitott, illetve zárt rakterű kisteherautók.

3,5 tonnás, nyitott, illetve zárt rakterű kisteherautók

Műhelykocsik

Az ellenőrzés (valamint az eljárás) során vizsgálni kell, hogy a szállítás az ellenőrzött ügyfél fő tevékenységi körével kapcsolatos volt-e.

- A raktérben szállított veszélyes árut valóban munkaterületre szállítja. Ezt a fuvarokmányból az ellenőrzés helyszínén tisztázni kell, amennyiben nem tudja az ügyfél bizonyítani, akkor eljárást kell indítani és az eljárás során kell tisztázni.
- Egy adott munkaterületre szállítja a veszélyes árut (pl.: 300 liter gázolaj 2 vagy több munkaterületre történő szállítás már anyagelosztás).
- A szállítóegységen szállított csomagolóeszközönkénti mennyisége nem haladta meg a 450 litert, továbbá a szállítás során betartották az ADR 1.1.3.6. bekezdésében foglalt meghatározott mennyiségi határokat.
- Az ügyfél a szükséges intézkedéseket megtette-e a veszélyes áru normális szállítási feltételek melletti kiszabadulásának megakadályozására.

Palackcsomagolású veszélyes áru (gáz) szállítása során:

- a palackok nem rendelkezhetnek felszerelt nyomáscsökkentővel;
- a védőkupakoknak felhelyezett állapotban kell lenniük;
- a palackokat rögzített állapotban kell elhelyezni;
- ellenőrizni szükséges a szivárgást és a palackok érvényességét is.

Fontos kiemelni, hogy meg kell tenni mindazon intézkedéseket, amelyek megakadályozhatják a veszélyes áru kiszabadulását. A szükséges intézkedések elsősorban műszaki megoldások, amelyek többek között a csomagolóeszközökre vonatkozhatnak, de részét képezi annak megelőzése is, hogy a küldeménydarab a szállítás során a ráható különböző irányú erők hatására helyéről elmozduljon, amelynek eredménye a veszélyes áruval töltött csomagolóeszköz sérülése, illetve a veszélyes áru szabadba történő kiszabadulása is lehet.

Amennyiben az ügyfél nem tette meg a *szükséges intézkedéseket a veszélyes áru normális szállítási feltételek melletti kiszabadulásának megakadályozására*, abban az esetben **szabálytalanságot a III. kockázati kategória egyéb mulasztás** alá kell sorolni.

d) Kárelhárító szolgálatok által, vagy a felügyeletük mellett történő szállítások, amelyeket a kárelhárítás érdekében végeznek.

Példa: Balesetet szenvedett veszélyes anyagot szállító jármű elszállítása, balesetben megsérült veszélyes áru összegyűjtésére és biztonságba helyezésére irányuló szállítás.

e) Vészhelyzetben történő szállítás (emberi élet mentése, környezet védelme), amennyiben a biztonságos szállítás érdekében mindent megtettek.

f) Üres, tisztátalan telepített tartályok szállítás, amelyekben a 2 osztály A, O, F csoportú gázok, 3-9 osztály II-III csomagolási csoportú anyagok, vagy 6.1 osztály II-III csomagolási csoportú peszticidek voltak. Feltéve, hogy légmentesen le vannak zárva a tartályok és mindent megtettek a tartalom szivárgása ellen.

5.2 Gázok szállítására vonatkozó mentesség (ADR 1.1.3.2)

a) Jármű meghajtására, vagy valamely berendezésének működtetésére szolgáló gázt tartalmazó tartály töltöttsége esetén.

b) A szállított jármű üzemanyagtartályában lévő gáz esetén, ha a motor és az üzemanyagtartály közötti záró szelep el van zárva és az elektromos érintkezők meg vannak szakítva.

c) A 2 osztály A és O besorolású gázainak szállítás esetén, ha a gáz nyomása a tartályban 15 C°-on nem emelkedik 200 KPa (2 bar) fölé és a szállítás alatt teljes mértékben gáz halmazállapotú marad.

d) A jármű üzemelése során használt felszerelésekben (pl. tűzoltó készülékben), alkatrészekben (pl.: felfújott gumibroncs) lévő gázok esetén.

e) A járművek különleges készülékeiben (hűtőkészülék, halszállító tartályok, fűtőkészülék, stb.) lévő gázok esetén, ha ezek a berendezések működéséhez szükségesek és az ilyen készülékek tartalék tartályai és üres tisztítatlan cseretartályai is.

f) Az italokban és élelmiszerekben lévő gáz esetén.

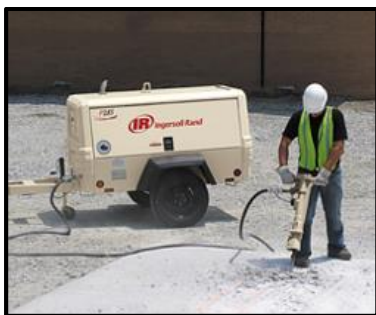

5.3 Folyékony tüzelőanyagok szállítására vonatkozó mentességek (ADR 1.1.3.3)

a) A szállítást végző jármű üzemanyagtartályában, annak meghajtására, vagy bármely berendezésének működtetésére szolgáló tüzelőanyag esetén (rögzített tartályban szállítóegységként maximum 1500 liter, ebből a pótkocsin max. 500 liter, szállítóegységként legfeljebb 60 liter szállítható hordozható tüzelőanyag tartályokban).

b) A rakományként szállított járművek üzemanyagtartályaiban lévő tüzelőanyag esetén, ha a motor és a tartály közötti csapot zárva tartják.

c) A rakományként szállított nem közúti mozgó gépek tüzelőanyag tartályában lévő és a meghajtásukra vagy bármely berendezésük működtetésére szolgáló tüzelőanyag.

5.4 Különleges előírások szerinti mentességek

Az ADR 3.3 fejezetének bizonyos különleges előírásai egyes veszélyes anyagok szállítását részben vagy teljes egészében kiveszi az ADR hatálya alól. A szállított veszélyes áruira vonatkozó különleges előírásokat az ADR 3.2 A táblázatának 6. oszlopa foglalja össze.

UN szám	Megnevezés és leírás	Osztály	Osztályozási kód	Csomagolási csoport	Bárcák	Különleges előírások	Korlátozott és engedményes mennyiség	
	3.1.2	2.2	2.2	2.1.1.3	5.2.2	3.3	3.4 / 3.5.1.2	
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7a)	(7b)
3066	FESTÉK (beleértve a festéket, lakkot, zománcot, sellakot, kencét, polírozót, folyékony töltőanyagot és folyékony lakkbázist) vagy FESTÉK SEGÉD-	8	C9	II	8	163 367	1 l	E2

Példa:

	MENTOESZKOZ, mely tartozékként veszélyes anyagokat tartalmaz							
3073	VINIL-PIRIDINEK, STABILIZÁLT	6.1	TFC	II	6.1 + 3 + 8		100 ml	I
3077	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES SZILÁRD ANYAG, M.N.N.	9	M7	III	9	274 335 375 601	5 kg	I
3078	CÉRIUM, forgács vagy homokkal szennyezett por	4.3	W2	II	4.3	550	500 g	I
3079	METAKRILNITRIL, STABILIZÁLT	6.1	TEA	I	6.1 + 3	354	0	I

„601 A felhasználásra kész gyógyszerészeti termékek (gyógyszerek), amelyeket személyes vagy háztartási felhasználás vagy kiskereskedelmi értékesítés céljára gyártanak és erre szolgáló csomagolásban vannak, nem tartoznak az ADR előírásainak hatálya alá.”

„375 Ezek az anyagok önálló vagy kombinált csomagolásban szállítva, amelyek önálló vagy belső csomagolásonként folyadék esetén legfeljebb 5 liter vagy szilárd anyagok esetén legfeljebb 5 kg mennyiséget tartalmaznak, nem tárgyai az ADR egyetlen más előírásainak sem, ha a csomagolások kielégítik a 4.1.1.1, a 4.1.1.2 és a 4.1.1.4-4.1.1.8 bekezdés általános előírásait.”

5.5 Az üres tisztítatlan csomagolóeszközökre vonatkozó mentességek (ADR 1.1.3.5)

„A tisztítatlan, üres csomagolóeszközök (beleértve az üres IBC-eket és nagycsomagolásokat), amelyekben a 2, a 3, a 4.1, az 5.1, a 6.1, a 8 és a 9 osztály anyagai voltak, nem esnek az ADR előírásainak hatálya alá, ha a lehetséges veszély elhárítására megfelelő intézkedéseket tettek. A veszély akkor tekinthető elhárítottnak, ha megtették a megfelelő intézkedéseket az 1 – 9 osztály bármelyikére jellemző veszély elhárítására.”

Az üres, tisztítatlan csomagolóeszközökre (göngyölegek) vonatkozó mentesség csak bizonyos feltételek teljesülésekor vehető figyelembe.

Nem esnek az ADR egyéb előírása alá ha:

- eredeti zárószerkezetükkel, vagy egyéb, alkalmas, szivárgásmentes módon zártak;
- külső felületük veszélyes anyagtól mentes;
- épek, sérüléstől mentesek;
- megfelelően rögzítve van a járművön.

A veszélyes áru maradékát tartalmazó, tisztítatlan, üres csomagolóeszközök esetében (kivételesen ADR 7 osztály) a fuvarokmányban nem kell feltüntetni az:

- UN számot,
- a helyes szállítási megnevezést,
- a veszélyességi bárca számát,
- a csomagolási csoportot,
- a küldeménydarabok számát és fajtáját és
- a szállított veszélyes áruk össz mennyiségét.

Ezek helyett az

„*ÜRES CSOMAGOLÓESZKÖZ*”, „*ÜRES TARTÁLY*”, „*ÜRES IBC*”, illetve „*ÜRES NAGYCSOMAGOLÁS*” bejegyzések, valamelyikét kell tenni, amit az utolsó berakott árura előírt bárca száma követ, ahogy az alábbi példa is mutatja:

„*ÜRES CSOMAGOLÓESZKÖZ, 3*”

Ha az utolsó berakott veszélyes áru a 2 osztályba tartozó gáz volt, akkor a bárca száma helyett a „2” szám is bejegyezhető.

A 2 osztály gázaihoz használt, üres, tisztítatlan nyomástartó tartályok újratöltés, vizsgálat, az érvényes előírásoknak megfelelő, új bárcával való ellátás vagy a nyomástartó tartály ártalmatlanítása céljából úgy is szállíthatók, ha elavult vagy sérült bárcákkal vannak jelölve.

5.6 Az egy szállítóegységben szállított mennyiségből adódó mentesség (ADR 1.1.3.6)

A közútjainkon előforduló leggyakoribb szállítási mód, mely a személyautótól a legnagyobb szállítóegységig mindenhol előfordulhat. A fuvarozók, illetve feladók előnyben részesítik, mivel a gépjármű jelölést nem igényel, illetve a járművezető részére (ADR 1.3 rész szerinti oktatáson kívül) speciális oktatást nem ír elő.

Azonban a leggyakoribb hiányosságok is itt fordulnak elő a nem megfelelő előkészítés, oktatás, illetve a gépjármű kialakítása miatt.

Általános tudnivalók

A mentesség alkalmazása céljából a veszélyes árukat szállítási kategóriákhoz rendelik.

A szállítási kategóriák: „0”, „1”, „2”, „3”, és „4” számmal vannak az ADR-ben jelezve.

A szállítási kategóriákat az egyes veszélyes árukra az ADR 3.2 fejezet „A” táblázatának 15-ös oszlopában jelölik meg. Itt található meg a felsorolt számok valamelyike.

A szállítási kategóriákhoz rendelt legnagyobb szállítható mennyiségek táblázata

Szállítási kategória	Mennyiségi küszöb szállítóegységenként	Veszélyességi szorzószám
0	0	-
1	20 (bizonyos UN számoknál: 50)	(x) 50 (bizonyos UN számoknál: 20)
2	333	(x) 3
3	1000	(x) 1
4	korlátlan	-

A szállítóegységen lévő veszélyes áruk össz mennyisége szorozva a szállítási kategóriák szorzószámával, ha **meghaladja az engedélyezett 1000 kockázati pontot**, a veszélyes áruk mentesség nélküli küldeménydarabos szállítására vonatkozó előírások szerint kell az ellenőrzést végrehajtani.

Az 1.1.3.6 mentesség szerinti szállításnál az alábbi előírásokat be kell tartani:

- a fuvarokmányon az árura vonatkozó információkat (ADR 5.4.1.1.1);
pl.: UN 1202 Gázolaj 3. III
- a küldeménydarabokon fel kell tüntetni az áru UN számát és a csomagolás minősítő kódját, valamint bárcázni kell;

- a motor/fülketűz oltására alkalmas 2 kg-os tűzoltó készüléknek kell a járművön lenni;

- tilos dohányozni a kezelési műveletek alatt a járműben, illetve a közelében;

- az 1 osztály anyagainál tilos a járműveken és azok közelében a nyílt láng használata (8.5, S1);

- amennyiben az adott anyagra előírás, a fedett járművet vagy zárt konténert szellőztetni kell;
- az alkalmazandó járműtípusra és a hőmérséklet-szabályozásra vonatkozó rendelkezéseket be kell tartani;

- az együvé rakásra, elkülönítésre, a rakfelület tisztaságára, az árukezelésre és a rögzítésre vonatkozó előírásokat is be kell tartani;
- tilos a járműbe, illetve a raktérbe nyílt lánggal égő világítóeszközzel bemenni;

- a rakodási műveletek alatt a jármű motorját az önrakodó járművek kivételével le kell állítani;
- ADR 1.3 oktatásról szóló igazolás megléte a gépjármű vezetőnél és az esetleges kísérőnél (belföldi eltérés!).

A mentesség megállapításánál az alábbi mértékegységekkel kell számolni:

- szilárd anyagoknál, cseppfolyósított gázoknál, mélyhűtött, cseppfolyósított gázoknál és oldott gázoknál a *nettó tömeg kg-ban*;
- tárgyaknál a *bruttó tömeg kg-ban*;
- 1 osztályú tárgyak esetében *nettó tömeg kg-ban*;
- folyékony anyagoknál a veszélyes áru *tartalom literben*;
- sűrített gázoknál, adszorbeált gázoknál, nyomás alatti vegyszereknél a *tartály(ok) névleges űrtartalma literben*.

Az ellenőrzés során vizsgálni szükséges,

- hogy a szállított anyagra vonatkozó információk a fuvarokmányban szerepelnek-e
  - az UN-szám, a helyes szállítási megnevezés, a csomagolási csoport;
  - a szállított áruk mennyisége (1 osztály anyagai esetén nettó robbanóanyag töltet kg-ban);
  - a szállított veszélyes áru össz mennyisége szállítási kategóriánként (ADR 1.1.3.6.3 pont);
  - a feladó neve és címe;
- a fuvarokmányokban előírt információk jól olvashatóak;
- a gépjármű vezető rendelkezik-e az ADR 1.3 szerinti oktatási igazolással (elfogadott az ADR oktatási bizonyítvány is), nincs előírt formai követelménye.
- a járművezető gépjármű vezetői engedélyét (ADR 1.10.1.4 bekezdésben előírt, fényképes személyazonosító okmánnyal a személyzet minden tagjának rendelkeznie kell);
- személyi igazolványát;
- lakcím igazolását;
- a gépjármű forgalmi engedélyét;
- az ADR 7.5.7.1 bekezdése szerint rögzítés meglétét.

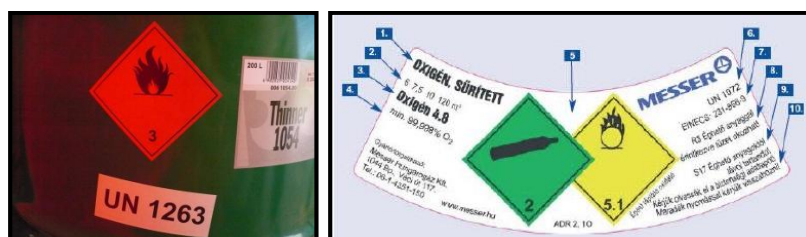
A következő felvételen jól látható, hogy az ADR 1.1.3.6 bekezdés szerint szállított veszélyes áru(k) a rakfelületen rögzítés nélkül van (vannak) elhelyezve.

- a csomagolások sérülésmentességét továbbá, hogy szivárgás van-e;

- a csomagolások jelölését (az ADR 3.2 "A" táblázat (1) és (5) oszlopa) mint UN szám, Bárca,) illetve az ADR 5.2.8 bekezdés szerinti környezetre veszélyes jelölését.

- a csomagolóeszköz megfelelőségét az ADR 6 fejezetben leírtak szerint;
- a gépjármű rendelkezi-e az előírt tűzoltó készülékkel.

5.7 Az ADR 1.1.3.7-10. pontjai

Az ADR ezen pontjai további speciális, az ellenőrzéseink során ritkán tapasztalható mentességeket fogalmaznak meg a villamos energia tároló és fejlesztő rendszerek, a szállítás során hűtés vagy kondicionálás céljára használt veszélyes áruk, a veszélyes árut tartalmazó lámpák szállítására vonatkozóan.

5.8 Engedményes mennyiségben (Excepted quantity, EQ) csomagolt veszélyes áru

Az engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes árut az határozza meg, hogy egy-egy küldeményből mennyi szállítható egy járműben vagy konténerben.

Ezt egy kódszám jelöli:

- Ha a kód E0, akkor már egyetlen darab szállításánál sem lehet a mentességet

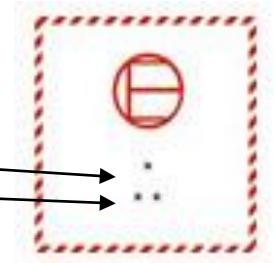
alkalmazni.

- E1-E5 jelű belső csomagolásoknál darabonként 1-30 gramm lehet a megjelölt anyagból, külső csomagolásonként pedig 300-1000 gramm a maximum.

Az így szállított küldeménydarabokra egy 10x10-es vörös vagy fekete jelölést kell elhelyezni, fehér vagy kellően elütő háttérben,

feltüntetve a veszélyességi azonosító

- bárca számát*,
- a feladó, vagy a címzett nevét és címét**.

Ha olyan veszélyes árukat csomagolnak egybe engedményes mennyiségben, amelyekhez különböző kódok tartoznak, a külső csomagolásonkénti legnagyobb mennyiségre a (leg)kisebb értéket kell betartani.

Engedményes mennyiségek szállítása esetén be kell írni a „veszélyes áru engedményes mennyiségben/dangerous goods in excepted quantities” szöveget (ADR 3.5.6) és figyelni kell, hogy a küldemények darabszáma nem haladhatja meg az 1000-t!

Az ellenőrzés során vizsgálni szükséges, hogy

- a gépjármű vezető részesült-e ADR 1.3 fejezet szerinti oktatásban, az igazolást a jármű személyzetének a szállítás ideje alatt (belföldi szállításnál) magánál kell tartania és a hatóság részére ellenőrzéskor be kell mutatnia;
- az ADR 4.1.1.1, 4.1.1.2, 4.1.1.4 és 4.1.1.6 bekezdés csomagolási előírásait;
- amennyiben egyesítőcsomagolásban van csomagolva, akkor az ADR 3.5.4.1 bekezdésben előírt jelöléssel el van-e látva (kivéve, ha az egyesítőcsomagolásban lévő küldemény darabok jelölése kívülről jól látható);

**EGYESÍTŐCSOMAGOLÁS
OVERPACK**

- nem lehet **1000** db-nál több küldeménydarab a szállítóegységen;
- okmányba történő „**Veszélyes áru engedményes mennyiségben**” bejegyzését;
- a **küldeménydarabok számát**, illetve ha egy vagy több kísézőokmány (hajóraklevél, légi fuvarlevél, CMR vagy CIM fuvarlevél) tartozik a szállításhoz, akkor legalább az egyikbe be legyen jegyezve.

A csomagolóeszközöknek nem kell UN típusjóváhagyott csomagolóeszköznek lennie.

5.9 Korlátozott mennyiségben (Limited Quantity LQ) csomagolt áru

Az LQ mentesség elsősorban azokban az esetekben kerül alkalmazásra, amikor az egyébként az ADR hatálya alá tartozó veszélyes árukat ún. kiskereskedelmi csomagolásba – legfeljebb 5 l/kg mennyiség mellett – töltik, majd ezeket a csomagolóeszközöket egy további, külső csomagolóeszközben, klasszikusan papírládában, vagy zsugorfóliában helyezik el úgy, hogy a kapott küldeménydarab bruttó tömege nem éri el az erre előírt maximális értéket.

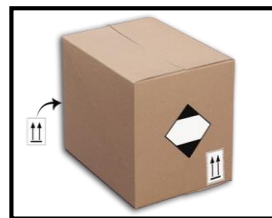
Mennyiségi korlátok

- A veszélyes árukat kizárólag alkalmas külső csomagolásba helyezett belső csomagolásba lehet csomagolni. A küldeménydarab össztömege nem haladhatja meg a 30 kg-ot.
- Az LQ szerinti veszélyes árukat tartalmazó tárgyakhoz, illetve belső csomagolásokhoz zsugorfóliás vagy nyújtható fóliás tálcás külső csomagolások is használhatók. A küldeménydarab össztömege ebben az esetben nem haladhatja meg a 20 kg-ot.

Az ADR 3.4 fejezete szerinti korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes áruk szállítása az ADR legtöbb előírása alóli mentességet jelent.

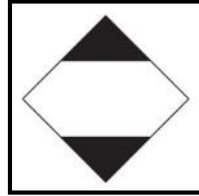
A korlátozott mennyiségű csomagolási módszer közkedvelt szállítási eljárás minden olyan esetben, amikor magának a terméknek a végfelhasználása kisebb mennyiségként történik. A mentesség alkalmazása során az ADR legtöbb előírását nem kell betartani, ami a szállítás tekintetében nagy könnyebbséget jelent. Mind a veszélyes áru feladójának, mind a csomagolást, az áru járműbe rakását, szállítását és kirakását végző vállalkozásoknak, ha nem is sok, de néhány fontos ADR előírást így is be kell tartani.

- Önálló csomagolóeszközök nem használhatók!
- A csomagolóeszköz jelölésére előírt
  - „*Veszélyes hulladék*” felirat;
  - álló helyzetet jelző nyilak;
  - LQ speciális jelölése.
- A jelölés csomagolóeszközön
  - *mérete min. 10 cm x 10 cm (Nyilak jól láthatóak);*
  - *a méret 5 cm x 5 cm-ig csökkenthető, ha a küldeménydarab kisméretű;*
  - *Tartós kivitel, ép állapot.*

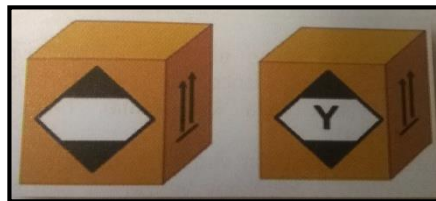
- A szállítóegységet az ADR 3.4.7 szakaszai szerinti jelölésekkel kell ellátni
  - ha 8 tonnánál nagyobb mennyiségű, korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árut szállítanak;
  - ha a szállítóegység megengedett legnagyobb össztömege meghaladja a 12 tonnát.

A jelöléseket nem kell kötelezően elhelyezni, ha a szállítóegységen olyan veszélyes áruk is megtalálhatók, melyek jelenléte miatt a szállítóegység narancssárga táblával jelölve van.

A következő előírások betartását kell ellenőrizni:

- ADR szerinti 1.3 képzés;
- egybecsomagolás;
- küldeménydarabok jelölése (speciális jelölés);

- egyesítő csomagolások jelölése (amennyiben több LQ csomagolásban lévő küldeménydarabot csomagolnak egybe, világnyelv használata csak nemzetközi szállítás esetén szükséges);

EGYESÍTŐCSOMAGOLÁS
OVERPACK

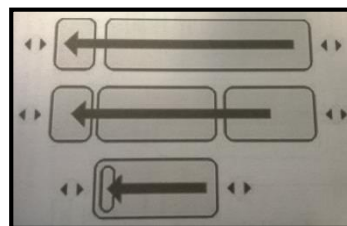
- Az álló helyzetet jelölő nyilak alkalmazása;

A küldeménydarabokon, illetve az ilyen küldeménydarabokat tartalmazó egyesítő csomagolásokon két szemben lévő oldalon, jól láthatóan az álló helyzetet jelölő nyilnak rajta kell lennie, ha az előírás (például folyadékok esetén).

- ADR 7.5.7.1 bekezdése szerinti rögzítést;
- a veszélyes árukkal együtt szállított áruk rögzítése megtörtént-e (pl.: kézi targonca /un. „béka”/, stb.);

- a 3.3. fejezetben előírt különleges előírások (kivéve a 61, 178, 181, 220, 274, 625. 633 és 650 e) betartását;
- a megfelelő ADR által előírt megfelelő minőségű csomagoló eszközök használatát (4.1.1.1, 4.1.1.2, 4.1.1.4 – 4.1.1.8 bekezdés);
- szállítási mód betartása (csak küldeménydarabos lehet);
- szállító jármű speciális jelölését, amennyiben szükséges.

6. Jellemző hiányosságok felderítése minden szállítási módra, az ellenőrzési jegyzék alapján

6.1 Ellenőrzési jegyzék 10. pontja a veszélyes áru összes tömegére vonatkozó előírások

Szabálytalan, illetve tárgyaltalan nem lehet ez a pont! A szállított mennyiség fuvarokmányban történő jelölésével kapcsolatos szabálytalanságot a 13. pontban kell minősíteni!

Az adatokat kötelezően fel kell tüntetni a szállítási okmány megfelelő rovatában veszélyes árunként külön-külön.

A mennyiségeket a szállított veszélyes áruk tulajdonságainak megfelelően meg lehet adni az alábbi formákban literben, kg-ban, tonnában vagy m³-ben:

- térfogatban (pl. folyadékok szállítása esetén);
- bruttó tömegben (pl. tárgyak szállításánál);
- nettó tömegben (pl. szilárd anyagoknál és az 1-es osztály robbanóanyagainál).

Azt, hogy a fuvarokmányban az összes mennyiség a fentiek közül melyik módon van megadva, az 5.4.1.1 bekezdése nem szabályozza, azonban az ADR 1.1.3.6 bekezdése meghatározza, hogy a szállított veszélyes áru mennyiségét mely mértékegység szerint kell figyelembe venni és megadni a fuvarokmányban.

6. Jel és szám Mark and Nos Kennzeichen und Nummern	7. Darabszám Number of packages Anzahl der Packstücke	8. Csomagolás módja Method of packing Art der Verpackung	9. Áru megnevezése Nature of goods Bezeichnung der Gute	10. Statisztikai szám Statistical number Statistiknummer	11. Bruttó súly (kg) Gross weight in kg Bruttogewicht in kg	12. Térfogat (m ³) Volume in m ³ Umfang in m ³
2 hordo UN 1791 HIPOKLORIT OLDAT, 8, PG III, (E) / 2 Fass UN 1791 HYPOCHLORITLÖSUNG, 8, PG III, (E)					415 kg	0,54 m ³

➤ Többféle veszélyes áru szállítása egy szállítóegységen

Az összes mennyiséget meg kell adni a különböző UN számonként, helyes szállítási megnevezésenként és csomagolási csoportonként (ha van) is.

➤ Az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerinti szállítások

A szállítóegységenkénti legnagyobb, alkalmazható összmennyiséget az alábbi mértékegységekkel kell a fuvarokmányban megadni:

- tárgyaknál a tárgyak bruttó tömege kg-ban;
- az 1 osztályba tartozó tárgyaknál a robbanóanyag nettó tömege kg-ban;
- az ADR „A” mellékletében közelebbről nem meghatározott gépekben és készülékekben lévő veszélyes áruk esetében a bennük levő veszélyes áruk mennyisége kg-ban vagy literben;
- szilárd anyagoknál, cseppfolyósított gázoknál, mélyhűtött, cseppfolyósított gázoknál és oldott gázoknál a nettó tömeg kg-ban;
- folyékony anyagoknál és sűrített gázoknál a tartály névleges űrtartalma literben.

- Az 1.1.3.6 szerinti mentesség alkalmazása esetén – eltérően a mentesség nélküli szállításoktól – a szállított veszélyes áruk össz mennyiségét az alkalmazott fuvarokmányon szállítási kategóriánként (1-4) kell megadni. Ezen felül - ha ez a követelmény teljesített - az áruk mennyiségei más módon (pl. kereskedelmi megnevezésenként stb.) is megadhatók.

➤ LQ, EQ mentességgel történő szállítás esete

LQ mentességgel történő szállítás esetén meg kell adni a veszélyes áruk összegzett bruttó tömegét. (ADR 3.4.12.)

EQ szállítás esetén be kell írni „veszélyes áru engedményes mennyiségben”. (ADR 3.5.6)

Küldemény		Cikluskód		Tehersúly		Fuvaros neve, címe, pénzügyi jelszáma		FUVARLEVÉL		Szám	
Küldeményazonosító neve		Év		Hó		Nap		Tehersúly engedélyező száma		F 017497	
Teljesítés		A fuvaros vezetésének oka:		Áru megnevezése		Árukvóta és teljesítmény		Díjszámítás		száma	
Hozzá-nyel		m-és		Tömeg		Küldemény száma		Fuvaros neve, címe		Szám	
magas hely		alján		kg		száma		Fuvaros cég azonosító száma		A száma kete	
				7 200 kg						A teljesítés helye	
				72 hordó							

6.2 Ellenőrzési jegyzék 12. pontja a szállítás módjára történő előírások

Veszélyes árut az alábbi módokon lehet feladni szállításra.

- Ömlesztve
  - járműben,
  - konténerben.
- Küldeménydarabként
  - járműben,
  - konténerben.
- Tartányban
  - rögzített tartányban,
  - leszerelhető tartányban,
  - tankkonténerben,
  - battériás járműben,
  - MEG konténerben,
  - mobil tartányban.

A szállítási mód határozza meg a szállítás során alkalmazott veszélyes áru előírásokat, pl. a járműjelölés feltételeit, a szükséges műszaki követelményeket, a használt okmányok körét és minden más szabályt.

Ömlesztett szállítás (lásd még a kézikönyv 9. fejezetében)

Csomagolatlan tárgyak, vagy szilárd anyagok szállítása járművön, illetve konténerben.

Küldeménydarabos szállítás (lásd még a kézikönyv 7. fejezetében)

A csomagolási művelet végtermékeinek továbbítása járműben vagy konténerben (feladásra kész csomagolóeszközök, pl.: kannák, kartondobozok, hordók, IBC-k, nagycsomagolások, palackok, palackkötegek, veszélyes árunak minősülő tárgyak).

Tartányos szállítás (lásd még a kézikönyv 8. fejezetében)

Folyadékok, gázok és szilárd (szemcsés, porszerű) anyagok szállítása jóváhagyási igazolással ellátott tartány(os) járművel.

Megjegyzés:

Figyelem, néhány kisebb méretű tartány küldeménydarabként, egyszerűbb előírásokkal is szállítható. Pl. tankkonténer 3000 literig!

6.3 Ellenőrzési jegyzék 15. pontja kétoldalú/többoldalú megállapodás

Kétoldalú/többoldalú megállapodás:

- Két, vagy több ország illetékes hatósága megállapodik abban, hogy az ADR előírásaitól eltérést engedélyez. Megállapodhatnak olyan dolgokban is, ami nem szabályozott, vagy nem kellő részletességgel szabályozott az ADR jogszabályban.
- Az eltérések lehetnek könnyítések és szigorítások is, de a szállítás biztonságát nem veszélyeztethetik.
- Annak a hatóságnak, aki az ideiglenes eltérést kezdeményezte, erről az eltérésről értesítenie kell az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság Titkárságát, amely ezután erről a Szerződő Feleket értesíti. /ADR 1.5.1.1/

Csak nemzetközi szállítások és hatósági engedélyes szállítások esetén vizsgálandó!

Információ → A fuvarokmányból szerezhető, pl. a CMR 5-ös rovatából (az ADR 1.5.1 szakaszára történő bejegyzés formájában).

- A vizsgálat tárgya ideiglenes eltéréssel történő szállítás esetén
  - a) A szállított anyag(ok)ról szól-e a megállapodás?
  - b) A megállapodás dátuma nem lehet régebbi 5 évnél.
  - c) Ha az ADR-től eltérő feltételeket rögzít a megállapodás, akkor azokat az ellenőrzés során (18-31. pont) figyelembe kell venni!
- A vizsgálat tárgya útvonal engedélyes szállítások esetén
  - a) a fuvarokmányban megnevezett áru (11. pont) szállításához kell-e engedély,
  - b) az útvonalengedélynek megfelelő-e a szállítás.
- A vizsgálat tárgya veszélyes hulladék szállítása esetén
  - a) a szállított áru nevében vagy azt kiegészítve szerepel-e a „HULLADÉK” megnevezés,
  - b) a szállítás csak a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőség tevékenységi engedélyével végezhető, amit igazolni kell. Ilyenkor pl. „SZ” kísérőjeggyel is kell rendelkeznie a szállítónak.

Szabálytalan, ha a fenti pontok egyike sem teljesül.

6.4 Ellenőrzési jegyzék 16. pontja a jármű jóváhagyási igazolás

Lásd a kézikönyv 9. fejezetében részletezve.

6.5 Ellenőrzési jegyzék 17. pontja a járművezető oktatási bizonyítványa

- Kötelező minden olyan veszélyes áru szállításnál, amikor a szállítóegységet meg kell jelölni veszélyt jelző narancssárga táblával. Kivéve, ha különleges utasítás a 7 osztály anyagai tekintetében ez alól felmentést ad. 1.1.3.6 /EQ/ LQ szállításokhoz, illetve néhány különleges előírás (pl. S12 – 7 osztály) esetén nem kell ADR oktatási bizonyítvány, elegendő az 1.3 fejezet szerinti oktatás igazolása.
- A 2011-es ADR új típusú (kártya formátumú) fényképes bizonyítványt vezetett be. Az illetékes hatóság (Magyarországon a Nemzeti Közlekedési Hatóság) 2013. január 1.-től már csak az új típusú oktatási bizonyítványt állít ki, a régi típusúak 2017. december 31-ig használhatók, amennyiben érvényességük korábban nem járt le (lásd még 3.9 fejezet).
- Példa a kétféle bizonyítványra

A 2011-től megújult ADR bizonyítvány:

ADR OKTATÁSI BIZONYÍTVÁNY ADR DRIVER TRAINING CERTIFICATE	
**	1. (Sorszám: *)
	2. (Vezetéknév: *)
	3. (Egyéb név(nevek): *)
	4. (Születési idő: dd/mm/yyyy*)
(Fénykép helye)*	5. (Állampolgárság: *)
	6. (Aláírás: *)
	7. (Kiállító hatóság: *)
	8. Érvényes/Valid to: (dd/mm/yyyy*)-ig

ÉRVÉNYES AZ ALÁBBI OSZTÁLYOKRA, IL. UN SZÁMOKRA VALID FOR CLASS(ES) OR UN Nos	
TARTÁNYOS SZÁLLÍTÁSRA TANKS	NEM TARTÁNYOS SZÁLLÍTÁSRA OTHER THAN TANKS
9. (osztályok, il. UN számok)*	10. (osztályok, il. UN számok)*

Figyelem! A 2011-től az ADR lehetőséget teremtett korlátozott képzésekre is.

Ennek megfelelően az új típusú (kártyaformátumú) bizonyítvány 9. és 10. pontjaiban áruosztályok helyett UN számok is szerepelhetnek.

A korlátozott alaptanfolyam, vagy korlátozott tartányos szakosító tanfolyam (sikeres vizsga) elvégzése után – a kiadott bizonyítványon egyértelműen fel kell tüntetni a veszélyes árukra vagy az osztályokra korlátozott érvényességet.

- Vizsgálandó
  - A járművezető adatai megfelelőek-e? → ellenőrzési jegyzék 7. pont
  - Bizonyítványa az adott szállítási módra megfelelő-e? → ellenőrzési jegyzék 12. pont
    - Nem tartányban (ömlesztett vagy küldeménydarabos szállítás);
    - Tartányban.
  - Érvényes-e a szállított áruk osztályaira? (A fuvarokmány adataival egybe kell vetni → ellenőrzési jegyzék 13. pont)

- Meg kell győződni a dokumentum érvényességéről!
- A járművezető aláírása szerepel-e az okmányon?
- Az ADR oktatási bizonyítvány lehet
  - Nem tartányos igazolvány küldeménydarabos és ömlesztett szállításra (a 2-9 áruosztályokhoz az 1 és 7 osztályok kivételével);
  - Nem tartányos igazolvány 1 osztályra szóló kiterjesztéssel;
  - Nem tartányos igazolvány 7 osztályra szóló kiterjesztéssel;
  - Tartányos igazolvány (nem tartányos + tartányos szakosító képzés)
    - 2-es osztályra szóló kiterjesztéssel,
    - 3-as osztályra szóló kiterjesztéssel,
    - 5.1-9 osztályra szóló kiterjesztéssel.
- Alkalmazható ezen áruosztályok különböző csoportosítása is.

Az ADR 2009 szerinti bizonyítvány:

Az ADR oktatási bizonyítvány a sikeres vizsgától számított 5 évig érvényes, a lejárat előtti évben érvényessége ismeretfelújító képzésen meghosszabbítható további 5 évvel.

Régi (magyar) oktatási bizonyítvány utolsó sorszáma 63426, ha ettől több, akkor hamis, vagy ha hat szám jegyű, akkor is. Ezek a régi oktatási bizonyítványok az érvényességi idejük lejártáig tovább használható! 2017.december 31! Ezen bizonyítványok vízzel vannak ellátva, amit fény felé fordítva lehet leellenőrizni.

Az oktatási bizonyítványt szabálytalannak tekintjük, ha:

- nem érvényes a szállított áruosztály(ok)ra vagy UN számra;
- a járművezető adatai nem egyeznek;
- érvényessége lejárt;
- nem érvényes az adott szállítási módra;
- nem szerepelnek rajta a szükséges bélyegzők és aláírások.

Megjegyzés: Ha a gépjárművezető nem tartja magánál az oktatási bizonyítványt, akkor annak vizsgálatához további intézkedés szükséges.

6.6 Ellenőrzési jegyzék 18. pontja az áruk szállítása engedélyezett

Az ADR 2.2.X.2 bekezdéseiben felsorolt veszélyes áruk közúton nem szállíthatók.

Az „X” helyére a különböző áruosztályok számait kell helyettesíteni, például:

2.2.2.2 - 2 osztály szállításból kizárt áru,

2.2.8.2 - 8 osztály szállításból kizárt áru (UN 1798 királyvíz- salétromsav és sósav keveréke.

Az összetevők külön-külön szállíthatók közúton, de a királyvíz instabilitása miatt a közúti szállításból ki van zárva).

6.7 Ellenőrzési jegyzék 19-27. pontjai

Küldeménydarabos szállítás esetén lásd a kézikönyv 7. fejezetében;

ömlesztett szállítás esetén lásd a kézikönyv 9. fejezetében;

tartányos szállítás esetén lásd a kézikönyv 8. fejezetében.

6.8 Ellenőrzési jegyzék 28. pontja az ADR-ben előírt általános célú biztonsági felszerelés

A következő felszerelést a szállítóegységen kell tartani

- Minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket.

Nem megfelelő az ék, ha:

- szemmel láthatóan rongált (sérült), illetve a teherbírása nem megfelelő;
- nincs meg az előírt mennyiségű ék.

A KRESZ előírja a veszélyes áruk szállításától függetlenül 2 db kerékkitámasztó ék meglétét járművenként, de csak 3500 kg feletti össztömegű járművek részére. Ha 3500 kg –nál kisebb a jármű össztömege és veszélyes árut szállítanak, akkor legalább 1 db ékre van szükség. Egy belföldi, pótkocsis járműszerelvényénél tehát a KRESZ előírásai alapján 2x2 db ékre van szükség, azonban az ADR alapján a nemzetközi szállítást végző, nem magyar járművek ellenőrzésekor csak 2x1 db éket lehet követelni.

- két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt (ezek a következők lehetnek);

Villogó lámpák, melyek a jármű villamos berendezéseitől függetlenül működnek.

Kúpok, melynek fényvisszaverő réteggel kell rendelkezni.

Nem megfelelő, ha nincs rajtuk fényvisszaverő réteg, vagy nem állnak meg.

Elakadásjelző háromszög

Nem megfelelő, ha törött, nem lehet felállítani, illetve nincs meg a megfelelő darabszám.

A jármű személyzet minden tagja részére kötelező

- fényvisszaverő mellény (ruházat) az EN 471 szabványnak megfelelő, vagy azzal egyenértékű.

Ellenőrizni kell, hogy:

- a felszerelés megfelel-e az előírásoknak;
- a járműszemélyzet minden tagjának rendelkezésre áll-e;
- mérete megfelelő-e a járműszemélyzet tagjainak;
- állapota alkalmas-e a használatra.

A fényvisszaverésre vonatkozó követelményeket az MSZ EN 471:2003 Európai Szabvány is tartalmazza.

- A 8.3.4 szakasz szerinti hordozható világítókészülék

A kézilámpa megfelel az előírásoknak ha:

- a járműszemélyzet minden tagjának rendelkezésre áll;
- működőképes.

A lámpa nem készülhet fémből és nem lehet rajta olyan felület, amely szikrát okozhat, továbbá a 60 C° vagy annál alacsonyabb lobbanáspontú folyadékok illetve gyúlékony gázok (F) a szállításánál a lámpának robbanás biztos (ex) kivitelűnek kell lennie. Előfordulhat, hogy a rakodótérben sötétben is használni kell a lámpát, ezért fontos, hogy ne lehessen gyújtóforrásként használni.

Ellenőrizni kell:

- a járműszemélyzet minden tagjának rendelkezésre áll-e;

állapotukat, használhatóságukat, alkalmas-e a használatra (ne legyen sérült);

mérete megfelelő-e a járműszemélyzet tagjainak.

- Egy pár védőkesztyű

Az egyik legfontosabb területe a védőkesztyűk alkalmazásának a vegyszerek és mikroorganizmusok elleni védelem, melynek követelményeiről, előírásairól, teljesítményszintjeiről és a kesztyűk jelöléséről az MSZ EN 374 szabvány rendelkezik.

- A szem védelmére alkalmas eszköz

Ellenőrizni kell:

- a járműszemélyzet minden tagjának rendelkezésre áll-e;
- állapotát, használhatóságát;
- mérete megfelelő-e a járműszemélyzet tagjainak.

A szem védelmét nem csak szemüveggel lehet megoldani. Ha a szállítás során szükség van menekülő kámszára vagy gázálarcra és kialakításuk olyan, hogy zárt panorámaüvegen keresztül biztosítja a látást használójának, akkor ez az eszköz megfelelő védelmet biztosít a szemnek.

6.9 Ellenőrzési jegyzék 29. pontja a szállított árunak megfelelő felszerelés

Bizonyos osztályokhoz kiegészítő felszerelés szükséges

- szemöblítő-folyadék (nem szükséges az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 vagy 2.3 számú bárca, illetve nagybárca használata esetén.

A szállítás során vízzel vagy szemöblítő oldattal töltött állapotban kell lennie.

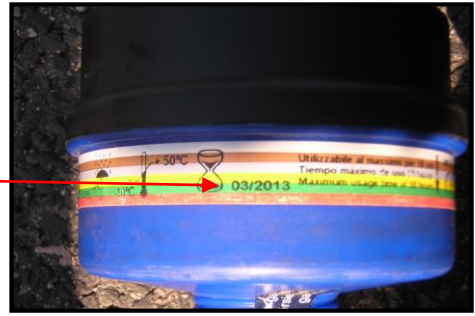
- a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a jármű személyzet minden tagja részére légzésvédő maszk/menekülőkámsza.

Ellenőrizni kell:

- állapotukat, használhatóságukat;
- a szűrőbetét érvényességi idejét;
- mérete megfelelő-e a járműszemélyzet tagjainak.

A szűrőbetétjének érvényességi ideje

Például az EN 141 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékű, A1B1E1K1-P-1 vagy A2B2E2K2-P2 típusú, kombinált (gáz és részecske) szűrővel ellátott légzésvédő maszk, menekülőkámsza.

➤ Lapát

Csak szilárd és folyékony anyagoknál a 3, 4.1, 4.3, 8 és 9 számú bárca, illetve nagybárca használata esetén szükséges.

Ellenőrizni kell állapotát, használhatóságát!

➤ Csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz

Csak szilárd és folyékony anyagoknál a 3, 4.1, 4.3, 8 és 9 számú bárca, illetve nagybárca használata esetén szükséges.

Ellenőrizni kell állapotát, használhatóságát!

A csatorna nyílás lefedésére alkalmas eszköz lehet gumilap vagy más légmentes fedést biztosító, akár felfújható eszköz, takaró.

➤ Gyűjtődény

Csak szilárd és folyékony anyagoknál a 3, 4.1, 4.3, 8 és 9 számú bárca, illetve nagybárca használata esetén szükséges. anyaga nincs meghatározva.

Az alkalmas gyűjtőedény sem anyagában, sem űrtartalmában nincs meghatározva az ADR-ben. Azonban gyúlékony alacsony lobbanáspontú veszélyes anyagoknál nem elfogadható a fémből készült gyűjtőedény.

6.10 Ellenőrzési jegyzék 30. pontja az írásbeli utasításban előírt további felszerelések

A jelenlegi írásbeli utasítás tartalmi és formai megjelenése miatt tárgytalan.

6.11 Ellenőrzési jegyzék 31. pontja a tűzoltó készülék(ek)

A jelenleg hatályos Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló jogszabály szövegét, illetve alkalmazásának elrendelését a nemzetközi szállítások során, törvényben (továbbiakban: ADR) hirdetik ki. Az ADR belföldi szállításokban történő alkalmazásának elrendelése, pedig ágazati miniszteri rendeletben (a továbbiakban ezen fejezetben: **R1**) történik meg.

Ezen felül a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló ágazati miniszteri rendelet (a továbbiakban ezen fejezetben: **R2**) további előírásokat tartalmaz a tehergépkocsikon készenlétben tartandó tűzoltó készülékeket illetően, illetve az alábbiak szerint fogalmaz a jogszabály: *„A veszélyes anyagot szállító járművön a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó jogszabályban előírtaknak megfelelő, de legalább az (1) bekezdés szerinti tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani.”*

Tehát két azonos szintű jogszabály is meghatároz előírásokat a veszélyes áru szállítást végző járművekre vonatkozóan.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a honlapján az alábbi állásfoglalást adta ki a két jogszabály figyelembevételével kapcsolatban: *„A fentiekben leírt szabályozás alapján, a készenlétben tartandó tűzoltó készülékek tekintetében a **Magyarország területén, közúton közlekedő, magyar honosságú, veszélyes árut szállító tehergépjárműveknek mindkét (R1 és R2) rendelet előírásainak meg kell felelnie.** Értelemszerűen a jármű legnagyobb össztömegét figyelembe véve a szigorúbb rendelkezésnek megfelelő számú, oltóanyag mennyiségű A, B és C osztályú tüzek oltására alkalmas tűzoltó készüléke(ke)t kell a járművön készenlétben tartani.”*

Mindezekon felül a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárásról szóló kormányrendelet a tűzoltó készülékek üzemképességével kapcsolatban a következő rendelkezést írja elő: „A tűzoltó készülék üzemképesnek tekinthető akkor is, ha az előírt plomba és/vagy a lejárati ideje hiányzik, de nem tekinthető üzemképesnek, ha szemmel láthatóan nem az, például a nyomásmérő 0-t mutat.”

6. 11. 1 Az ADR az alábbi előírásokat tartalmazza a tűzoltó készülékekkel kapcsolatban, amit az ellenőrzések során figyelembe kell venni

- A veszélyes árut szállító (narancssárga táblával megjelölt) szállítóegységekre vonatkozóan az alábbi minimális, az **A** (szilárd anyagok), **B** (folyékony vagy cseppfolyós szilárd anyagok), **C** (gázok) tűzosztályú tüzek oltására alkalmas, hordozható tűzoltó készüléket kell a járművön készenlétkben tartani.

Ha a szállítóegység megengedett legnagyobb össztömege kisebb vagy egyenlő, mint 3,5 tonna minimum 2 db 2 kg-os készülék.

Ha a szállítóegység megengedett legnagyobb össztömege nagyobb, mint 3,5 tonna, de kisebb vagy egyenlő, mint 7,5 tonna minimum 1 db 2 kg-os készülék és 1db 6 kg-os készülék.

Ha a szállítóegység megengedett legnagyobb össztömege nagyobb, mint 7,5 tonna minimum 2 db készüléknek kell a szállítóegységen lenni, melyből 1 darabnak minimum 2kg-os és 1 darabnak minimum 6 kg-os készüléknek kell lennie, valamint a szállítóegységen a legkisebb összes oltókapacitásnak 12 kg-nak kell lennie.

A leggyakrabban előforduló készülékpárosítások 2db 6kg-os, vagy 1 db 2 kg-os és 1db 12 kg-os, illetve 1 db 3kg-os és 1 db 9 kg-os készülék.

Ezt az ADR 8.1.4.1. pontja táblázatos formában, az alábbiakban mutatja.

A szállítóegység legkisebb tömege	A tűzoltó-készülékek legkisebb száma	Legkisebb kapacitás szállítóegységenként	Motor vagy fülketűzek oltására alkalmas tűzoltó-készülékek. Legalább egy készülék kapacitása	Kiegészítő tűzoltó-készülék előírás. Legalább egy készülék minimális kapacitása:
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
≤3,5 t	2	4 kg	2 kg	2 kg
3,5 t <, de ≤ 7,5 t	2	8 kg	2 kg	6 kg
7,5 t <	2	12 kg	2 kg	6 kg

A kapacitások száraz porral (vagy azonos kapacitású más alkalmas tűzoltószerrel) töltött készülékekre vonatkozik

➤ Azokat a szállító egységeket, amelyek az 1.1.3.6 bekezdés szerinti mentességgel végeznek veszélyes áru szállítást, egy darab A, B és C tűzosztályú tüzek oltására alkalmas, legalább 2 kg mennyiségű por oltóanyagú (vagy más oltóanyagú, de azonos oltási képességű) hordozható tűzoltó készülékkel kell ellátni.

➤ Az ADR 6.2 osztályba tartozó fertőző anyagok (UN 2814, 2900, 3291, illetve a 3373) esetében, figyelembe kell venni az S3-as különleges előírást, mely szerint: a 6.2 osztály fertőző anyagait szállító szállítóegységekre a 8.1.4.1 táblázat (2), (3) és (5) oszlop követelményeit nem kell alkalmazni. Tehát a szállítóegységet elegendő egy darab, A, B és C tűzosztályú tüzek oltására alkalmas, legalább 2 kg mennyiségű por oltóanyagú (vagy más oltóanyagú, de azonos oltási képességű) hordozható tűzoltó készülékkel ellátni.

A hordozható tűzoltó készüléknek alkalmasnak kell lennie a járművön való használatra és meg kell felelnie az EN 3 „Hordozható tűzoltó készülékek” c. szabvány, 7. rész (EN 3-7:2004 + A1:2007) vonatkozó előírásainak.

A hordozható tűzoltó készülékeket olyan zárral (plombával) kell ellátni, amely lehetővé teszi annak megállapítását, hogy még nem használták. Ezen kívül el kell látni olyan jelöléssel, amely tanúsítja, hogy az illetékes hatóság által elismert szabványnak megfelel, illetve az érvényesség lejáratának időpontját (év, hónap, nemzeti szabályzótól függően akár nap) vagy a legnagyobb megengedett használati időtartamot is fel kell tüntetni. Egyedi esetekben előfordulhat, hogy a készülékhez külön okiratot (Pl.: Szerbia – törzskönyv) mellékelnek, amely tartalmazza a fenti adatokat.

- Az üzemképesség biztosítása céljából a tűzoltó készülékeket az érvényes nemzeti szabványok előírásai szerint időszakosan ellenőrizni kell.
- A tűzoltó készülékeket a jármű személyzete által könnyen elérhető helyre kell elhelyezni oly módon, hogy az időjárás viszontagságaitól védve legyenek, és üzemképességük ne csökkenjen.

6.11.2 Az R2. az alábbi előírásokat tartalmazza a tűzoltó készülékekkel kapcsolatban, amit az ellenőrzések során figyelembe kell venni.

- Tehergépkocsin, mezőgazdasági vontatón és lassú járművön a járműtűz eloltására szabványos porral oltó tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani:
  - a) 3500 kg-ot meghaladó, de legfeljebb 12 000 kg megengedett legnagyobb össztömegű jármű esetében 1 db 6 kg-os;
  - b) 12 000 kg-ot meghaladó, de legfeljebb 24 000 kg megengedett legnagyobb össztömegű jármű esetében 1 db 12 kg-os;
  - c) 24 000 kg-ot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű jármű esetében 2 db 12 kg-os.
- Az előzőekben meghatározott tűzoltó készülékek a következő, szabvány szerinti oltási képességű egyéb oltóanyaggal működő tűzoltó készülékkel helyettesíthetők:
  - a) 6 kg-os készülék 1 db 13A és 89B;

b) 12 kg-os készülék 1 db 34A és 144B. Az EN 3-7:2004 hatályba lépése után e szabvány szerint gyártott minimum 6 kg-os ABC porral oltó készülékeket már ilyen oltásteljesítménnyel gyártották.

➤ Az **ADR és R2 rendelkezéseit összevetve az látszik**, hogy a belföldi szállítóegységek ellenőrzésekor a 24 tonna feletti össztömegű járművek esetében a minimális követelmények teljesüléséhez azt kell figyelembe venni, hogy minimum 2 db 6 kg-os készüléknek kell a járművön lenni, amelyeknek oltásteljesítménye 34A 144B C. Egyébként a 24 tonna megengedett legnagyobb össztömeg alatt az ADR előírásait kell figyelembe venni, mivel azok szigorúbb követelményeket határoznak meg.

➤ A mezőgazdasági vegyszerek és üzemanyagok mezőgazdasági vontatóval vagy lassú járművel vontatott pótkocsival történő közúti szállítása esetén kizárólag az R2 rendelkezéseit kell figyelembe venni.

6.11.3 Leggyakrabban előforduló hibák

II. kockázati kategóriába sorolandó szabálytalanságok

a.) Nincs elegendő darabszámú és kapacitású, a jogszabályban előírt megfelelő tűzoltó készülék.

b.) A tűzoltó készülék nem alkalmas mindhárom A, B, C egységtűz oltására és ez által nincs meg az elegendő darabszámú, a jogszabályban előírt megfelelő tűzoltó készülék.

c.) A tűzoltó készülék nyomásmérője negatív, piros mezőben van, vagy 0 értéket mutat.

d.) A tűzoltó készülék nem rendelkezik nyomásmérővel, de látható jelei vannak, hogy elműködtették (biztosító szeg hiányzik és a lövőkén az oltópor nyomai láthatók).

e.) A tűzoltó készülék nem rendelkezik nyomásmérővel és a felülvizsgálat érvényességét igazoló címkén (időjárási viszonyok, mechanikai sérülés miatt) nem látható az érvényességi idő. Mivel nincs nyomásmérő, az üzemképesség nem állapítható meg.

III. kockázati kategóriába sorolandó szabálytalanságok

a.) A tűzoltó készülék nem rendelkezik nyomásmérővel, és hiányzik a tűzoltó készülék plombája, valamint nem látszik a lövőkén oltópor nyom. Mivel nincs nyomásmérő, az üzemképesség nem állapítható meg.

b.) A tűzoltó készülék felülvizsgálatának érvényességi ideje lejárt. (a képen látható ellenőrzés dátuma: 2015.04.21. 07:57)

c.) Hiányzik a tűzoltó készülék plombája, de rendelkezik nyomásmérő órával és megállapítható, hogy üzemképes.

d.) A tűzoltó készüléken felülvizsgálat érvényességét igazoló címkén (időjárási viszonyok, mechanikai sérülés miatt) nem állapítható az érvényességi idő, de rendelkezik nyomásmérő órával és megállapítható, hogy üzemképes.

6.12 Ellenőrzési jegyzék 40. pontja egyéb megjegyzések

A jegyzék ezen pontjába kell beírni azon hiányosságokat, amelyek nem sorolhatóak egyértelműen más pontba vagy kockázati kategóriába. Továbbá az ellenőrzésen megállapított egyéb, fontos történéseket kell ide felvezetni, amelyek a későbbi eljárás lefolytatását elősegítik:

- a) szállítási engedélyek hiánya (radioaktív, veszélyes hulladék, robbanó anyag);
- b) 1.3 oktatásról szóló igazolás hiánya;
- c) személyi azonosító okmány hiánya;
- d) plomba felnyitásával és újra zárásával kapcsolatos tevékenység.

Amennyiben nagyszámú veszélyes árut továbbít az ellenőrzés alá vont szállítóegység, ebben a rubrikában feltüntethető az anyagösszesítő azonosítószáma, amelyre hivatkozva nem töltjük ki egyesével a helyes szállítási megnevezéseket és súlyokat.

7. Küldeménydarabos szállításhoz előforduló hiányosságok felderítése

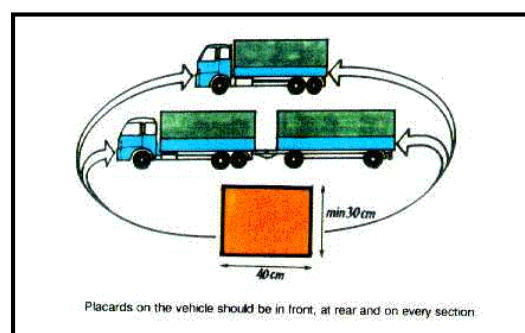
A küldeménydarabos szállítással történő ellenőrzések során az ADR 3.2A vezérlő táblázat oszlopai közül, a következőket kell figyelembe venni (a képeken piros X-szel jelöltek): (1), (2), (3a), (3b – robbanó anyagok esetében), (4), (5), (6), (7a), (7b), (8), (9a), (9b), (15), (16), (18), (19), .

UN szám	Megnevezés és leírás	Osztály	Oszályozási kód	Csomagolási csoport	Bárcák	Különleges előírások	Korlátozott és engedélyes mennyiség		Csomagolóeszköz			Mobil tartány és ömlesztettáru-konténer	
									Csomagolási utasítások	Különleges csomagolási előírások	Egybecsomagolási előírások	Utastások	Különleges előírások
	3.1.2	2.2	2.2	2.1.1.3	5.2.2	3.3	3.4	3.5.1.2	4.1.4	4.1.4	4.1.10	4.2.5.2, 7.3.2	4.2.5.3
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7a)	(7b)	(8)	(9a)	(9b)	(10)	(11)
3149	HIDROGÉN-PEROXID ÉS PEROXI-ECETSAV KEVERÉK savakkal, vízzel és legfeljebb 5% peroxi-ecetsavval, STABILIZÁLT	5.1	OC1	II	5.1 + 8	196 553	11	E2	P504 IBC02	PP10 B5	MP15	T7	TP2 TP6 TP24
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ADR-tartány		Jármű a tartányos szállításhoz	Szállítási kategória 1.1.3.6 (Alagútkorlátozási kód)	Szállítás				Veszélyjelölő számok	UN szám	Megnevezés és leírás
Tartánykód	Különleges előírások			Különleges előírások a küldeménydarabokra	Különleges előírások az ömlesztett szállításra	Különleges előírások az árukezelésre, be- és kirakásra	Különleges előírások a jármű üzemeltetésre			
4.3	4.3.5, 6.8.4	9.1.1.2	(8.6)	7.2.4	7.3.3	7.5.11	8.5	5.3.2.3	3.1.2	
(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(1)	(2)
L4BV(+)	TU3 TC2 TE8 TE11 TT1	AT	2 (E)	X	X	X	X	X	3149	HIDROGÉN-PEROXID ÉS PEROXI-ECETSAV KEVERÉK savakkal, vízzel és legfeljebb 5% peroxi-ecetsavval, STABILIZÁLT
			X	X		X	X		X	X

Küldeménydarabos szállítási mód

fogalma: A veszélyes árunak küldeménydarab(ok)ként történő szállítása (járművön vagy szabványos konténerben, cserefelépítményben).

A **küldeménydarab** a csomagolási művelet végterméke, amely a feladásra kész csomagolóeszközből, nagycsomagolásból vagy IBC-ből és tartalmából áll. A fogalom kiterjed a gázok szállítására használt tartályokra, valamint az olyan tárgyakra is, amelyek méretük, tömegük vagy kialakításuk folytán csomagolás nélkül vagy rekeszben (csúszótalpon), kosárban vagy rakodóeszközben szállíthatók. A radioaktív anyagok

szállítását kivéve, nem terjed ki e fogalom azokra az árukra, amelyeket ömlesztve szállítanak, sem a tartányban szállított anyagokra.

Csomagolások:

- 0 - 450 l (400 kg) közötti űrtartalmú minősített csomagolások (pl.: hordó, kanna, zsák, láda, doboz/ P- Packaging),
- 3000 l-ig (egyes esetekben 1500 l-ig) terjedő űrtartalmú minősített nagyméretű csomagoló eszközök (IBC- Intermediate Bulk Container);
- 450 l (400 kg) - 3000 l-ig terjedő űrtartalmú minősített nagycsomagolások (LP- Large Packaging).

A veszélyes áruk küldeménydarabként szállíthatók, ha az adott anyagra az ADR 3.2 fejezet „A” táblázat vonatkozó rovatában (8. oszlop) csomagolási utasítás szerepel.

7.1. Az ellenőrzési jegyzék 11. pontja az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése

Csak küldeménydarabos szállítási módnál alkalmazható!

A továbbiakat lásd jelen kézikönyv 5. fejezetében.

7.2. Az ellenőrzési jegyzék 13. pontja Fuvarokmány(ok)

A közúti küldeménydarabos veszélyes áru szállítás fuvarokmányának ellenőrzésekor az alábbi tartalmi elemeket kell vizsgálni.

- az UN számot, amely elé az „UN” betűket kell írni;

Például: „UN 1263”

- a helyes szállítási megnevezést (szükség esetén a zárójelbe tett műszaki megnevezéssel kiegészítve);

Például: „Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (limonén)

- bárcaszámát (ha egynél több bárca van megadva, akkor az elsőt követő többi bárca számát zárójelben);

Például: „3”, vagy „3 (8)”

- csomagolási csoportot (ha van);

Például: „III” vagy „PG III”

- küldeménydarabok számát és fajtáját;

Például: „8 db hordó”

- a veszélyes árukénti összes mennyiséget (térfogatban, bruttó vagy nettó tömegben) az azonos UN számhoz, helyes szállítási megnevezéshez és ha van csomagolási csoporthoz tartozó áruként;
- a feladó nevét és címét;
- a címzett(ek) nevét és címét. Ehelyett, ha a veszélyes árut több olyan címzethez szállítják, akik a szállítás megkezdésekor még nem ismertek, a szállításban érintett országok illetékes hatóságainak hozzájárulásával a „járműről történő értékesítés” szavakat lehet beírni;
- az esetleges külön megállapodás rendelkezéseinek megfelelő nyilatkozatot;
- alagútkorlátozási kódot, ha van. *(Az alagútkorlátozási kódot nem kell a fuvarokmányban feltüntetni, ha előzetesen ismert, hogy a szállítás nem halad át olyan alagúton, amelyben a veszélyes áru szállítására korlátozás van.)*

Az egyes információk helye és sorrendje a fuvarokmányban **az alábbi sorrend szerint kötelező.**

**UN szám–helyes szállítási megnevezés–bárcaszám–csomagolási csoport-
alagútkorlátozási kód**

Pl.: UN 1863 OLOM-DIOXID, 5.1 (6.1), III (E)

7.3 Ellenőrzési jegyzék 21. pontja az együvé rakási tilalom

Az együvé rakási tilalmat az ADR határozza meg. **Csak küldeménydarabos szállítás esetén kell vizsgálni.**

Az együvé rakási tilalomra vonatkozó ADR előírások szigorúbbak, mint az elkülönítésre vonatkozó szabályok.

A küldeménydarabos szállításnál gyakori, hogy többféle veszélyes árut együtt kell szállítani, de egy baleset bekövetkeztekor fennáll a veszélye annak, hogy a szállított veszélyes anyagok egymással érintkeznek és veszélyesen reagálnak. **Az együvé rakási tilalom egy járműre (konténer), illetve egy rakfelületre vonatkozik.**

A különböző veszélyes árut tartalmazó, veszélyességi bárcával ellátott áruk egy járműben, illetve konténerben történő együttes szállítására vonatkozó ADR előírások.

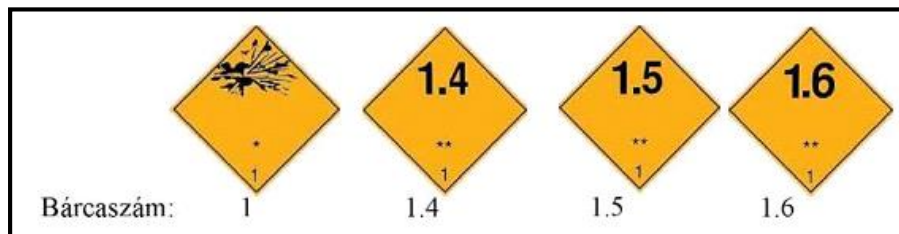
A különböző veszélyességi bárcákkal ellátott küldeménydarabok csak akkor rakhatók ugyanabba a járműbe, vagy konténerbe, ha az összerakás a rajtuk lévő veszélyességi bárcák alapján megengedett.

A veszélyességi bárcák mutatják meg, hogy mely árut tilos együvé rakni. A veszélyes árut úgy kell becsomagolni, hogy szállítás közben egy esetleges baleset során minél kisebb legyen a valószínűsége annak, hogy az anyagok a szabadba kerüljenek, azaz minél nagyobb legyen a csomagolások ellenálló képessége. Nem csak a szállítás során sérülhetnek meg az árucikkek, hanem a ki és berakodás során is. A csomagolóeszközök funkciója tehát a különböző veszélyes áruk elválasztása, valamint az áru fizikai védelme.

Amennyiben egy pótos szerelvény gépes és pótos kocsiján együvé nem rakható árut szállítanak, külön-külön fuvarokmány szükséges!

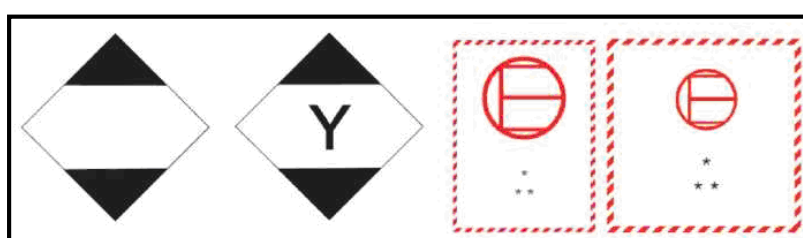
A robbanó tulajdonságra utaló, narancssárga bárcákkal jelölt veszélyes árut, tilos együtt szállítani más veszélyességi bárcával jelölt árukkal.

Tilos egy rakfelületen szállítani az 1, 1.4 (kivéve 1.4S), 1.5, 1.6 veszélyességi bárcákkal ellátott küldeménydarabok valamelyikét, illetve együvé rakni más veszélyességi bárcával megjelölt küldeménydarabokkal, kivéve az 1.4G, 5.1 és 9 osztály bizonyos küldeménydarabjaival.

Kivételt képez a 1.4 S bárcával ellátott veszélyes áru.

- Minden más veszélyes áru együtt szállítható a többivel.
- Az alábbi jelölések nem veszélyességi bárcák, ezért a tilalom az ilyen árukra nem vonatkozik, kivéve ha az ADR rendelkezése tiltja az együvé rakást.

- Ugyanazon jármű karakterében vagy konténerben kell alkalmazni a szabályt.
- A vizsgálat tárgyát képező küldeményeket a fuvarokmány tartalmán keresztül is le kell ellenőrizni!

Kötelező adattartalom a veszélyességi bárca száma, pl.: „ *UN 1203 MOTORBENZIN, 3, PGII*” és „ *UN 0107 robbanó gyújtók 1.2.B*” a két áru együvé rakási tilalom alá esik!

Az ADR **7.5.2.1** táblázata az együvé rakás szabályait részletezi az ADR különböző áruosztályai között

Együvé rakodási tilalom az 1. osztályon belül.

Az 1. osztály 1.1-től 1.6-ig hat alosztályra valamint A-tól S-ig 13 összeférhetőségi csoportba van osztva.

Az ADR 1-es osztály robbanó anyagainak viszonyát együvé rakás szempontjából az ADR külön táblázatban, nagybetűkkel jelzett összeférhetőségi csoportokkal szabályozza

Összeférhetőségi csoport

A különböző összeférhetőségi csoportba tartozó árukat csak abban az esetben szabad együvé rakni, ha az **ADR 7.5.2.2** pontban lévő táblázat megengedi.

A korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árut tilos együvé rakni az 1.4 alosztály, az UN 0161 és az UN 0499 tétel anyagai és tárgyai kivételével más típusú robbanóanyagokkal és tárgyakkal.

I kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság, amennyiben a fenti szabályok valamelyike nem teljesül.

7.4 Ellenőrzési jegyzék 22. pontja a rakomány berakása és rögzítése, árukezelés

Az áruk nem megfelelő módon történő rögzítése súlyos balesetekhez vezethetnek, melyet a hazai és nemzetközi példák is igazolnak. A szállítási tevékenység valamennyi résztvevőjétől elvárható, hogy a hiányos rakományrögzítést felismerje, mégis a rakományrögzítési előírások megsértésének oka legtöbbször az ismeretek hiánya, továbbá az, hogy a veszélyérzet nem tudatosodott a felelősökben.

A KRESZ a rakomány rögzítésével kapcsolatosan az alábbi módon fogalmaz: „...a rakományt a járművön – annak belsejében, illetve rakfelületén – úgy kell elhelyezni, hogy a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse. Gondoskodni kell különösen arról, hogy a rakomány úgy legyen rögzítve, hogy el ne csússzék, le ne essék, ki ne ömöljék, továbbá olyan módon legyen lefedve (letakarva), hogy le ne szóródjék.”

Az ADR az alábbi módon fogalmaz a veszélyes áruk rögzítésével kapcsolatosan: „A járművet, ill. a konténert – ahol szükséges – a veszélyes áru kezelésére és rögzítésére alkalmas eszközzel kell ellátni. A veszélyes árut tartalmazó küldeménydarabokat, ill. a csomagolatlan veszélyes tárgyakat a járműben, ill. a konténerben alkalmas eszközzel (pl. leszorító hevederekkel, csúszó és állítható kengyelekkel) úgy kell rögzíteni, hogy megakadályozzon a szállítás közben minden olyan elmozdulást, ami a küldeménydarab helyzetét megváltoztatná vagy sérülését okozná. Ha a veszélyes árut egyéb áruval (pl. nehéz gépekkel vagy rekeszekkel) együtt szállítják, minden árut úgy kell becsomagolni és rögzíteni a járműben, ill. a konténerben, hogy a veszélyes áru ne szabadulhasson ki. A küldeménydarabok elmozdulása kitámasztással vagy állványzattal is megakadályozható, vagy úgy is, hogy az üres tereket valamilyen, arra alkalmas anyaggal töltik ki. Ha a rögzítés pánttal vagy hevederrel történik, nem szabad túlfeszíteni, nehogy a küldeménydarab megsérüljön vagy eldeformálódjon.”

A rakománybiztonság, rakományrögzítés európai szinten nincs direktívával szabályozva, csupán az Európai Bizottság útmutatójában található iránymutatást a veszélyes áruk rakodására. A „Rakományok rögzítése a közúti szállításban – Útmutató a legjobb európai gyakorlathoz” című kiadvány, illetve az EN 12195:2010 a szabvány nyújt iránymutatást a rögzítési szabályok betartására.

A veszélyes árut tartalmazó küldeménydarabokat a be és a kirakás során óvni kell a sérülésektől.

Az ADR-ben megfogalmazott **szigorú előírás** (A hatályos ADR 7.5.7.1 „Árukezelés és rakodás” fejezetében találjuk) arra utal, hogy **normális szállítási viszonyok között** a rakomány még részben **se tudjon elcsúszni, mozogni, felborulni, illetve leesni.**

A veszélyes áru rögzítésének ellenőrzése során az alábbiak állapíthatók meg:

- megfelelő a veszélyes áruk rögzítése;
- nincs rögzítve a veszélyes áru;
- nem megfelelő a veszélyes áru rögzítettsége (tehát nincs rögzítve);
- a rögzített veszélyes áruval együtt szállított nem veszélyes áru nincs rögzítve.

7.4.1 Amit vizsgálni szükséges a rakományrögzítés és a berakási szabályok érvényesülésének ellenőrzése során

- A rakomány különböző darabjai megfelelően vannak-e elhelyezve, azok a járművön kielégítően rögzítettek-e, illetve, hogy az egyes darabok nem tudnak-e elmozdulni egymáshoz vagy a jármű oldalfalaihoz képest.
- A rögzítésre használt eszközök megfelelő minőségűek, erősségűek, épek, a rakomány rögzítésére alkalmasak (a rakomány védhető például az oldalfalakhoz erősített leszorító hevederekkel, csúszó-és állítható kengyelekkel, légzsákokkal és csúszásgátló szerkezetekkel).
- Ha nem használnak rögzítő eszközt, akkor a rakomány teljesen kitölti-e a rakteret (a rakományrögzítés megfelelőnek tekinthető, ha az egész raktér minden rétege teljesen ki van töltve).
- A rakományrögzítő felszerelés megfelel-e azoknak a követelményeknek, amelyek a szállítás során várhatóak, illetve nagy valószínűséggel előfordulhatnak. Így például a vészfékezés, az akadály kikerüléséhez szükséges éles kanyarodás, a rossz út- és időjárási viszonyoknak. A rögzítő felszerelésnek ellen kell tudni állni ezeknek a körülményeknek.
- Az elhelyezés irányát jelző nyilak utasítását betartják-e.
- Az elkülönítés szabályait alkalmazzák-e.
- Halmazolási szabályok vizsgálata.
- A rakomány tulajdonságainak megfelelő rögzítési módszert (módszereket) alkalmazták-e.
- Az ellenőrzés itt a szemmel látható hiányosságokra, sérülésekre terjedjen ki!
- Minden szállított veszélyes áru esetén vizsgálni szükséges az ADR 3.2. „A” táblázatban foglalt a berakásra, rögzítésre és árukezelésre vonatkozó különleges előírásokat.

Példák a rögzítő eszközökre

végzáró rúd

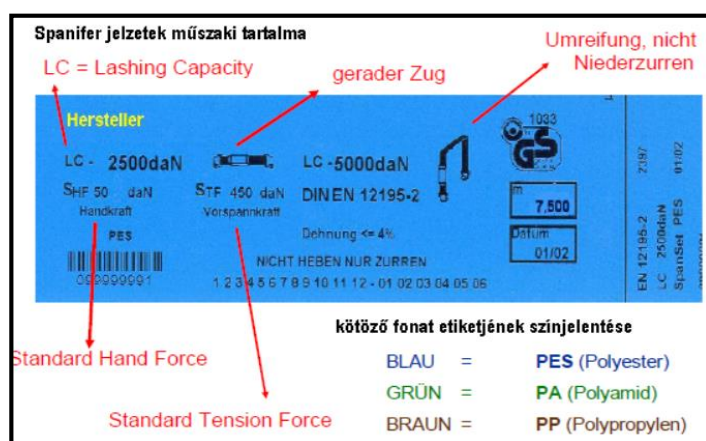
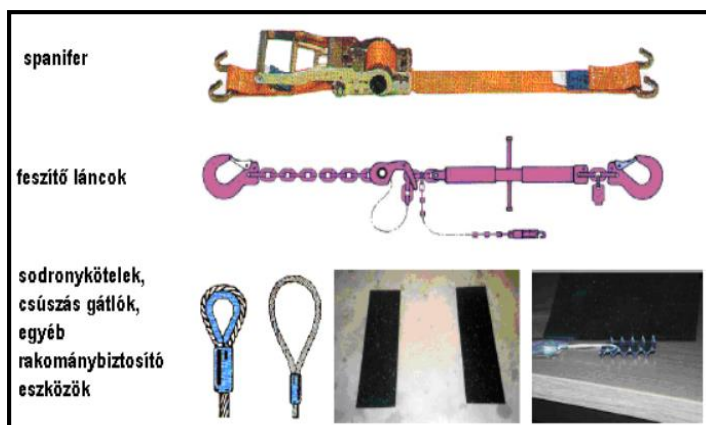
árukitámasztó rúd

rögzítő heveder

légzsák használata

A rögzítő hevederek (spanifer) alkalmazásának alapvető célja, hogy az árut a raktér felületéhez szorítsa. A szalag (gurt) erőfeszítését (Standard Tension Force), és ezáltal a leszorítást egy racsnis szerkezettel végzik. A rövidkaros és ezáltal kisebb terhelhetőségű spaniferek maxim 300 daN (dekaNewton), értékű erőfeszítésekre alkalmasak. A szélesebb kivitelűek maximum: 450 daN erőfeszítés is biztosítható. Fontos adat még az LC (Lashing Capacity) –maximális terhelhetőség kötözéskor. **Adatcímke nélküli spaniferek alkalmazása tilos!**

7.4.2 Példák a rögzítési szabálytalanságra

A baloldali képen a rögzítési szabálytalanság egyértelműen felismerhető. A szállító (fuvarozó) nem is törekedett arra, hogy a veszélyes, illetve nem veszélyes árut rögzítse.

A kalodában (rekeszben) történő palack szállítások esetén gyakori hiányosság, amikor térkitöltés nélkül helyezik el a veszélyes árut, azok eldőlnek és a saját, illetve a többi áru sérülését okozzák, okozhatják.

A küldeménydarabok rögzítésének ellenőrzése során megfelelő hangsúlyt kell fektetni a teljes térkitöltés illetve az elmozdulás elleni védelem (rögzítés) egyidejű használatának kontrolljára.

Gyakori szabálytalanság a nem megfelelő térkitöltés, mely során a veszélyes áru szabadon mozog a rakfelületen, és az egymással történő koccanás következtében elektrosztatikus feltöltődés (szikra) keletkezhet, illetve egymásnak sérülést okozhatnak.

A bal oldali fényképfelvételen látható, hogy az ilyen módon történő kitámasztás (térkitöltés) nem jó megoldás, hiszen a kép jobboldalán lévő küldeménydarab a raklap elmozdulásának következtében megsérült, továbbá a raklapon lévő áruk sincsenek egyesítő csomagolásba csomagolva így azok elmozdulás elleni védelme sem megoldott. Az ADR 7.5.7.1 „...A küldeménydarabok elmozdulása kitámasztással vagy állványzattal is megakadályozható, vagy úgy is, hogy az üres tereket valamilyen, arra alkalmas anyaggal töltik ki.”

A baloldali képen jól látható, hogy a rögzítést térkitöltéssel továbbá spaniferes rögzítéssel próbálták megoldani, azonban a rakomány elcsúszott, aminek következtében a zsákos küldeménydarab kiszakadt és a veszélyes áru kihullott. A rögzítések ellenőrzésénél a rögzítő hevederek feszességét is ellenőrizni kell, hiszen egy lazán meghúzott spanifer az áru elmozdulásához, illetve sérüléséhez vezethet.

Az előző hiba ellenkezője a túl erősen meghúzott rögzítő heveder, mely szintén nem megfelelő rögzítés, hiszen a küldemény darab sérülését idézheti elő. Ellenőrzések során alaposan vizsgáljuk meg a küldeménydarab csomagolását, hogy a spanifer, illetve a rögzítésre használt eszköz nem okozta-e a küldeménydarab sérülését (deformálódását). Az alsó kép egy példa a rögzítőelemek helyes használatára. Az ADR 7.5.7.1 „...*A küldeménydarabok elmozdulása kitámasztással vagy állványzattal is megakadályozható, vagy úgy is, hogy az üres tereket valamilyen, arra alkalmas anyaggal töltik ki.*”

Palack szállítása esetén gyakori hiányosság, hogy a kalodák oldalán a palackok rögzítésére szolgáló keresztrudak végei elkoptak és kézzel, forgatás nélkül ki lehet mozdítani a helyükről.

A legjellemzőbb rögzítési szabálytalanság, amikor „látszat” veszélyes áru rögzítéssel „próbálkoznak” a szállítók. Ilyen szabálytalanságok például:

- Végrögzítő eszközt nem használnak, viszont a veszélyes árut raklappal és egy (kettő) rögzítő hevederrel felülről megpróbálják a leszorításos kötözést alkalmazni, azonban ez a rögzítési mód csak abban az esetben felel meg, ha a raklap nem emelhető le a veszélyes áru tetejéről.
- Oldalra térkitöltést alkalmaznak, azonban nem helyeznek el végzárót (vagy rögzítő rudat) az áru mögé (vagy hátra felé történő rakodás esetén a veszélyes áru elé) és a veszélyes áru semmilyen más módon nincs rögzítve.

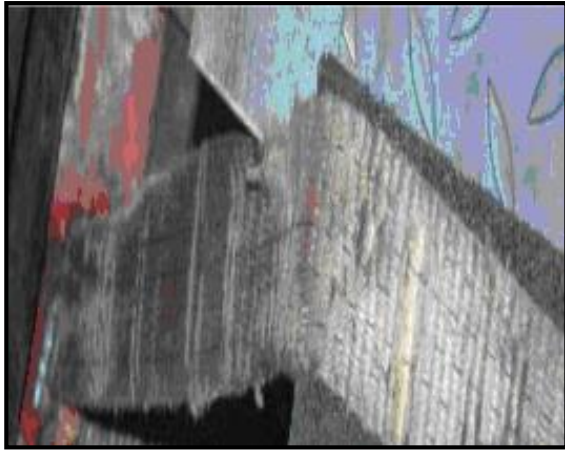

A halmazolásra vonatkozó előírásokat az ADR 7.5.7.2 pontban találjuk, amelyek értelmében „A küldeménydarabokat csak akkor szabad egymásra halmazolni, ha arra vannak kialakítva.”

Ha halmazolásra kialakított, de különböző típusú küldeménydarabokat rakodnak együvé, figyelembe kell venni, hogy halmazolás szempontjából összeillenek-e. Ahol szükséges, az alul lévő küldeménydarabokat teherelosztó eszközök segítségével kell védeni a rájuk halmazolt küldeménydarabok okozta sérüléstől.

Egyes darabárúk lekötözése nem mindenkor eredményez megfelelő megoldást, hiszen a sérült, nem megfelelő módon rögzített spanifer szintén a rögzítési szabálytalanság kategóriájába tartozik. A spanifer csak abban az esetben biztosítja a megfelelő rögzítést, ha nincs csomózva, elvékonyodva, a racsnis rész megfelelően rögzít, a végpontok megfelelő módon vannak a gépjármű rakfelületéhez rögzítve.

A veszélyes áru szállítása során gyakori hiányosság a veszélyes áruval együtt szállított, olyan egyéb nem veszélyes áru, amely nincs rögzítve és ezáltal a rögzített (vagy rögzítetlen) veszélyes áru sérülését okozhatja (okozza). Ilyen egyéb áruk lehetnek a fa (pl.: raklap, stb.), fém (pl.: rudak, csövek, ládák, stb.), műanyag (pl.: ládák, üres csomagolások, stb.), gépek (pl.: kézi targoncák, stb.), egyéb csomagolt áruk, stb.

ADR 7.5.7.1 „...Ha a veszélyes árut egyéb áruval (pl. nehéz gépekkel vagy rekeszekkel) együtt szállítják, minden árut úgy kell becsomagolni és rögzíteni a járműben, illetve a konténerben, hogy a veszélyes áru ne szabadulhasson ki.”

Jól látható a jobb oldali felvételen, hogy a nehézgépet rögzítés nélkül a veszélyes árura ráhelyezve szállítják, így a veszélyes áru kiszabadulásának lehetősége fennáll.

A rögzítési szabálytalanság I. kockázati kategóriába tartozik.

7.5 Ellenőrzési jegyzék 23. pontja a szivárgás vagy sérült küldeménydarab

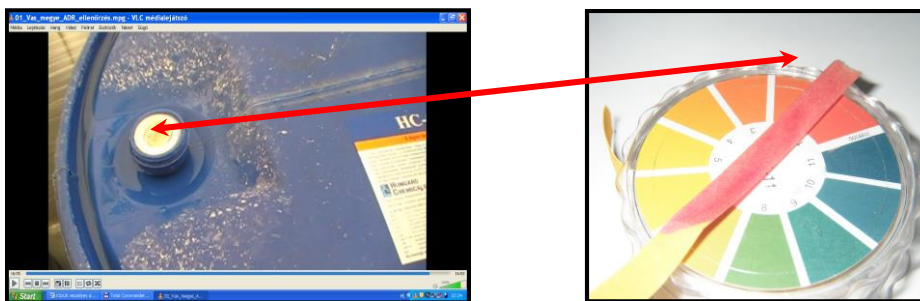
A berakás helyén a szállítónak (gépjárművezető) szemrevételezéssel kell ellenőriznie, hogy a rakomány ép, nem szivárog, nincs rajta sérülés (ADR 1.4.2.2.1 c) pont).

Ugyanakkor a szállító (gépjárművezető) – különösen nagy mennyiségű, esetleg egyesítő csomagolásban lévő küldeménydarabok szállításakor – megbízhat a berakótól, feladótól kapott információban (ADR 1.4.2.2.2), mely szerint a küldeménydarabokat szivárgás- és sérülésmentesen adják át szállításra, ezért vizsgálandó a berakó, illetve a feladó vállalkozások felelőssége.

Az ellenőrzés során észlelt sérült csomagolásnál vagy tömítetlen küldeménydarabnál, kiszóródott, kifolyt veszélyes árunál, szállítmánynál aállítás felfüggesztése indokolt. Az ilyen esetekben a gépjárművezető, valamint értesítés után az illetékesek (pl. feladó) intézkedésére van szükség (pl.: kármentő csomagolás használata; ADR 4.1.1.18).

A küldeménydarabok szivárgási és sérülési szabálytalanságának felismerése nem egyszerű feladat. A csomagolóeszköz külsején lévő anyagmaradványt be kell azonosítani, hogy valójában a csomagolt veszélyes áru maradéka. A beazonosítás érdekében a KML gépjárművet, illetve a társhatóságok laborjait is igénybe lehet (kell) venni.

7.6 Ellenőrzési jegyzék 24. pontja a csomagolóeszközök UN jelölése, tartály és tartány jelölés

Küldeménydarabban csomagolt veszélyes áruhoz a besorolás szerinti megfelelő erősségű, anyagú, kiszerezésű csomagolóeszközt kell alkalmazni. Alapvető elvárás minden ilyen célra alkalmazott eszközzel szemben, hogy ellenálljon az esetlegesen bekövetkező igénybevételeknek, és még baleset bekövetkezése esetén se engedje a szállított árut kiömleni, megsérülni, egyáltalán a környezettel érintkezni.

A küldeménydarabok alábbi jelöléseit kell ellenőrizni a csomagolóeszközökön, amelyek jelzik, hogy azok megfelelnek az ADR előírásainak.

A jelzés pl. a hordó, zsák, kanna, láda, IBC és nagycsomagolás esetén, 30 kg bruttó tömeget meghaladó küldeménydaraboknál azok tetején vagy oldalán található.

A csomagolóeszközök jelölése

1. A közlekedési ágazat jele (ADR és/vagy RID...), melyre a csomagolóeszköz alkalmas, vagy az Egyesült Nemzetek jele („UN”), amennyiben a csomagolás valamennyi közlekedési ágazatban használható.
2. Az anyagot és típust jelölő kód.
3. Nagybetű, amely a csomagolási csoporthoz rendelt gyártási típust jelöli.

A veszélyes árukat három csomagolási csoportba sorolják:

I = nagyon veszélyes;

II = közepesen veszélyes;

III = enyhén veszélyes.

Ennek megfelelően a csomagolási vizsgálatoknál is három erősségi fokozatot kell használni, amit a csomagolásra rá kell helyezni.

X = Mindhárom (I-II-III) csomagolási csoportra alkalmas.

Y = A II és a III csomagolási csoport (közepesen veszélyes és az enyhén veszélyes áruk) csomagolására alkalmas.

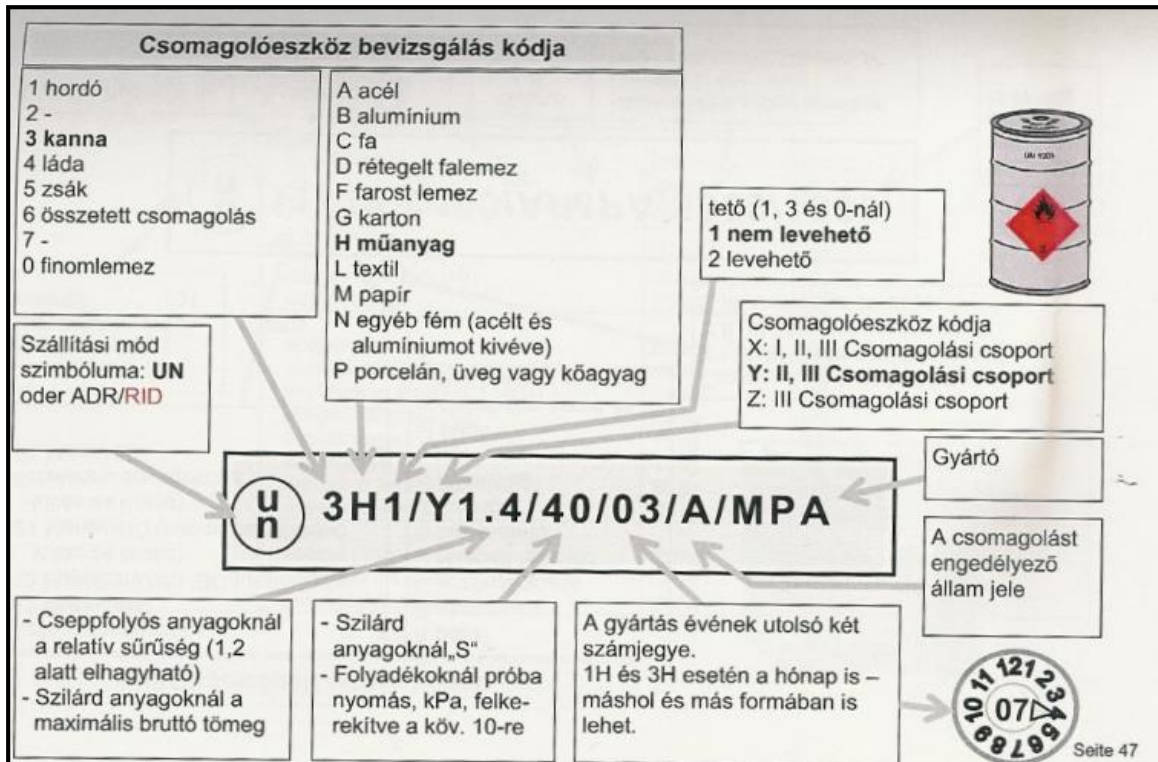
Z = A III. csomagolási csoport (enyhén veszélyes áruk) csomagolására alkalmas.

4. Szilárd anyagokhoz, vagy belső csomagolások befogadásához engedélyezett csomagolóeszközök esetén egy „S” betű.
5. Gyártási idő.
6. Annak az államnak a jele, amely a jelölést engedélyezte.
7. Gyártó neve, vagy jele kiegészülhet, pl.:
  - a. folyadék esetén a relatív sűrűség megadásával;
  - b. szilárd anyag esetén „S” betűvel és az össztömeg megjelölésével kg-ban.

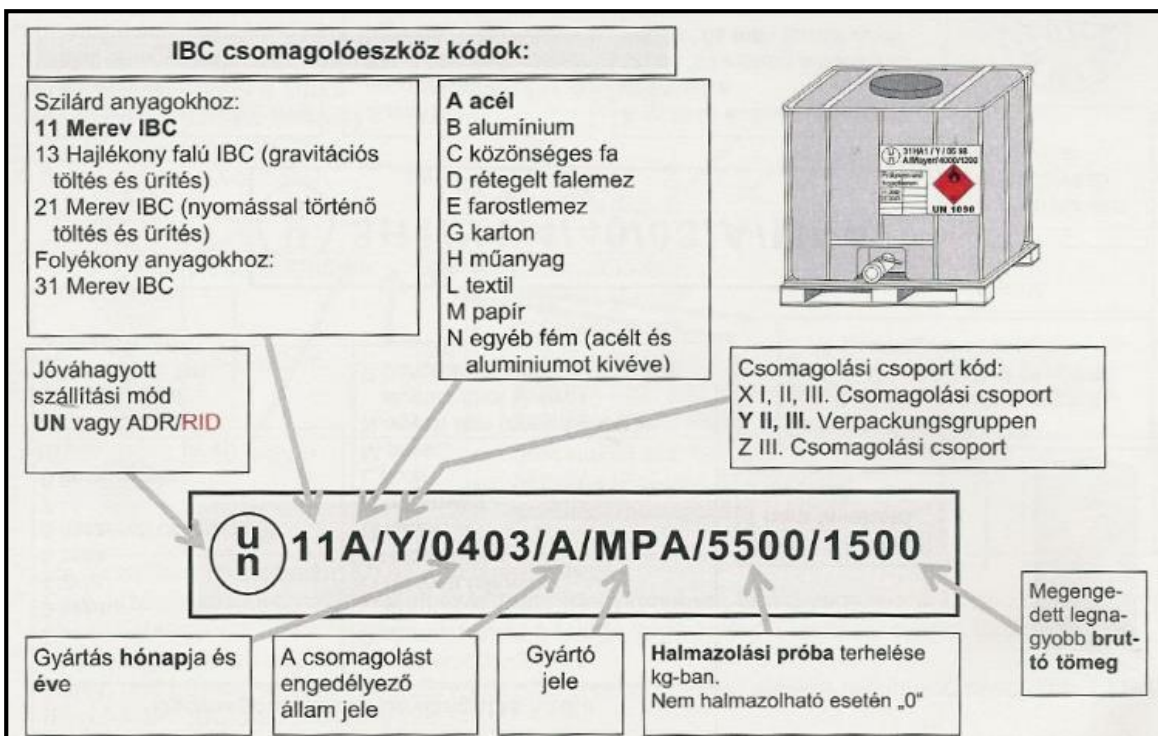
A csomagolóeszközök vizsgálata során a megfelelő minősítő jelölést szükséges vizsgálni, ezen jelölések a csomagolások külső felületén található.

Csomagolóeszköz jelölésének magyarázata

IBC csomagolóeszközön található jelek magyarázata

A műanyag hordók és kannák, merev falú műanyag IBC-k és műanyag belső tartállyal rendelkező összetett IBC-k veszélyes áruk szállítására csak a jelzett gyártási időponttól számított öt évig használhatók.

Szabálytalannak tekinthető a küldeménydarab csomagolása amennyiben:

- a csomagolóeszköz nem felel meg a veszélyes áruhoz rendelt csomagolási utasításnak;
- a fenti jelölések hiányoznak a küldeménydarabokon;
- a jelölések nem felelnek meg az előírásoknak;
- a műanyag hordók és kannák, merev falú műanyag IBC-k és műanyag belső tartállyal rendelkező összetett IBC-k használati időtartama lejárt;
- tartányok esetén az időszakos vizsgálat ideje nem értékelhető vagy lejárt.

Konténeren található jelölések magyarázata

(Nem tekinthető a küldeménydarab csomagolásának.)

Tartályok, nyomástartó edények jelölése

- Nyomástartó edényeken a minősítő jel a nyomáspróbát igazoló adattábla.

Szerepel rajta:

- a nyomáspróba ideje,
- a nyomáspróba értéke,
- a maximálisan alkalmazható üzemi nyomás.

➤ Tartályoknál az adattáblát kell ellenőrizni.

Fontosabb tartalmi elemei:

- gyártás ideje,
- űrtartalom,
- gyártási szám,
- próbanyomás értéke,
- üzemi nyomás értéke (ha van),
- időszakos vizsgálatok időpontjának bejegyzése (vizsgálatot végző pecsétjével, ADR 6.7.2.20.1 és 6.8.2.5.1 pontok).

Továbbá minden esetben szükséges vizsgálni a veszélyes áruhoz a 3.2. „A” táblázatban hozzárendelt különleges utasításokat.

7.7 Ellenőrzési jegyzék 25. pontja a küldeménydarabok jelölése és bárcázása

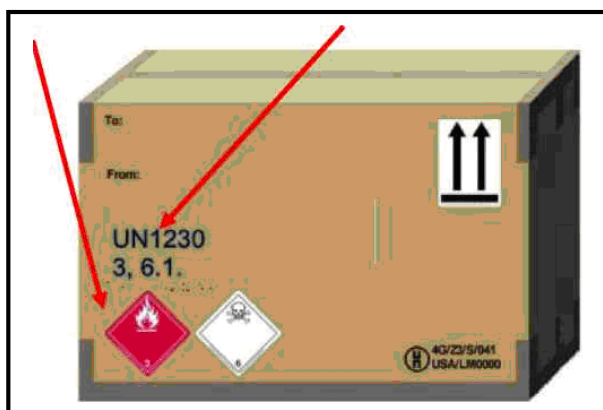
A bárcákra vonatkozó előírások az ADR 5.2.2.2 bekezdésben találhatóak. Itt találhatóak a minták is, az ADR egyes osztályainak megfelelően felsorolva. Ezek csúcsára állított négyzet alakúak, legalább 100 x 100 mm nagyságúak. A szélekkel párhuzamosan, azoktól 5 mm távolságra a bárcán levő jelképpel azonos színű vonal fut körbe. Ha a küldeménydarab mérete ezt úgy kívánja, a bárcák méretei csökkenthetőek, addig, amíg ezek még jól láthatóak maradnak. *(Ha a küldeménydarab nagyon kicsi vagy a formája szabálytalan, és emiatt a bárca nem ragasztható a felületére, akkor más módon kell elhelyezni. Például: fel lehet a bárcát ragasztani egy függőcímkére, amelyet biztonságosan a küldeménydarabhoz rögzítenek.)*

A bárcákon a jelkép alatti üres részben csak olyan szöveg tüntethető fel, amely a veszély természetére vagy kezelési óvintézkedésekre utal, pl. „mérgező” vagy „toxic”.

A küldeménydarab egy oldalára kell a veszélyességi bárcát(kat) elhelyezni, azonban a küldeménydarab két egymással szemben levő oldalán kell bárcával ellátni a 450 liternél nagyobb űrtartalmú IBC-eket és a nagy csomagolásokat.

Minden bárcát a küldeménydarab egyazon felületére kell elhelyezni, olyan módon, hogy sem a csomagolás valamely része, sem másik bárca vagy jelölés ne takarja, vagy ne fedje el. *(Megjegyzés: az ADR megengedi, hogy a gázpalackokon elhelyezett bárcák sarkai egymást az ISO 7225-ös szabvány által előírt mértékben fedjék, ha a fő veszély bárcája valamint az összes bárcák számai és szimbólumai láthatók és felismerhetők maradnak.)*

Minden küldeménydarabon jól láthatóan, olvashatóan és tartósan fel kell tüntetni a benne levő veszélyes áru UN számát, amely elé az „UN” rövidítést kell írni.

A küldeménydarabok jelölése:

<p>Feliratok: Alapvetően egyszer, láthatóan és tartósan kell elhelyezni</p> <p>„UN” + UN-szám</p> <ul style="list-style-type: none"> • legyen jól látható és olvasható • legyen időjárásálló 	<p>Veszélyességi bárca (Mérete: 10x10 cm) egyszer, láthatóan és tartósan kell elhelyezni a táblázat 5. oszlopában meghatározott időjárásálló veszélyességi bárca,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ha többet kell elhelyezni, akkor lehetőleg azonos felületre, egymáshoz közel kerüljenek, • más veszélyességi bárcákat vagy jelzéseket nem szabad takarniuk vagy fedniük.
<p>450 liternél nagyobb térfogatú IBC és nagy csomagolóeszköz: „UN”rövidítés + UN-szám két egymással ellentétes oldalra</p> <p>Egyesítő csomagolás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Egyesítő csomagolás” felirat (feladási ország nyelvén; németül, angolul, franciául) • „UN”röv. + minden benne lévő veszélyes áru UN-száma, feltéve, hogy minden lényeges jelölés látható marad 	<p>450 liternél nagyobb térfogatú IBC és nagy csomagolóeszköz: veszélyességi bárca két egymással ellentétes oldalra</p> <p>Egyesítő csomagolás: minden benne lévő veszélyes árut jelölő veszélyességi bárca, feltéve, hogy minden lényeges jelölés látható marad.</p>
<p>Kármentő csomagolás Különleges csomagolóeszköz sérült, hibás vagy tömörtelen küldeménydarabok felvételére. Felirat: „mentés”</p>	<p>Irányjelző nyilak a küldeménydarabok két egymással ellentétes oldalára</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szellőzővel rend. egyedi csomagokra • Folyékony anyagot tartalmazó belső csomagolások egyesítő csomagolására • Mélyhűtött cseppfolyós gázok palackjaira

Minden anyagnál, vagy tárgynál a 3.2.A táblázat (ADR vezérlő-táblázata) 5. oszlopában megadott bárcát (bárcákat) kell elhelyezni. (A fuvarokmány ellenőrzése is szükséges!)

A küldeménydarabok jelölése

Hacsak az ADR-ben nincs másként előírva, minden küldeménydarabon jól látható módon és tartósan fel kell tüntetni a benne levő veszélyes áru UN számát, amely elé az „UN” rövidítést kell írni. Csomagolatlan tárgyak esetén a feliratot magán a tárgyon, vagy a kereten, a kezelő-, tárolóeszközön vagy indítóállványon kell feltüntetni. Minden előírt jelölésnek

a) jól láthatónak és olvashatónak kell lennie; és

b) jól láthatósága az időjárás hatására lényegesen nem csökkenhet.

A kármentő csomagolásokat kiegészítésként el kell látni a „KÁRMENTŐ CSOMAGOLÁS” felirattal, minimum 12 mm nagyságú betűméretben.

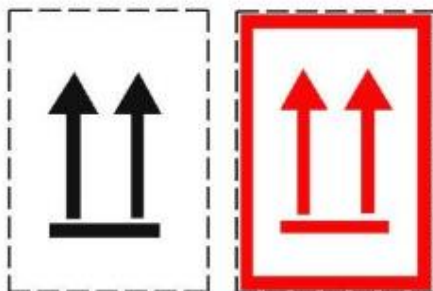
A 450 liternél nagyobb űrtartalmú IBC-eket két, egymással szemben levő oldalukon kell megjelölni. A bárcák csúcsára állított négyzet (rombusz) alakúak, legalább 100 x 100 mm nagyságúak. A szélekkel párhuzamosan, azoktól 5 mm távolságra a bárcán lévő jelképpel azonos színű vonal fut körbe. Ha a küldeménydarab mérete úgy kívánja, a bárcák méretei csökkenthetők, feltéve, hogy jól láthatók maradnak.

Álló helyzetet jelölő nyilak elhelyezése szükséges az alábbi esetekben:

- Kombinált csomagolások folyékony anyagot tartalmazó belső csomagolásokkal;
- szellőző szerkezettel ellátott önálló csomagolások és;
- mélyhűtött, cseppfolyósított gázok szállításához használt mélyhűtő tartályok;
- méretük akkora, hogy a küldeménydarab méretének megfelelően jól láthatóak legyenek.
- a nyilak körüli téglalap alakú befoglaló keret tetszőleges.

Az álló helyzetet jelölő nyilak nem szükségesek azokra a küldeménydarabokra:

- amelyek nyomástartó tartályok, kivéve a zárt mélyhűlő tartályokra;
- amelyek legfeljebb 120 ml térfogatú belső csomagolásokban tartalmaznak veszélyes árut és a teljes folyékony tartalom felszívására elegendő abszorbeáló anyag van a belső és a külső csomagolás közé helyezve;
- amelyek a 6.2 osztály fertőző anyagait legfeljebb 50 ml térfogatú belső tartályokban tartalmazzák;
- amelyek a 7 osztály radioaktív anyagait IP-2, IP-3, A, B(U), B(M) vagy C típusú küldeménydarab formájában tartalmazzák;
- amelyek minden helyzetben tömör tárgyak (pl. hőmérőkben levő alkohol vagy higany, aeroszolok stb.)
- a nyilakkal ellátott küldeménydarabokon más nyilak nem alkalmazhatóak.

Környezetre veszélyes anyagok különleges jelölése

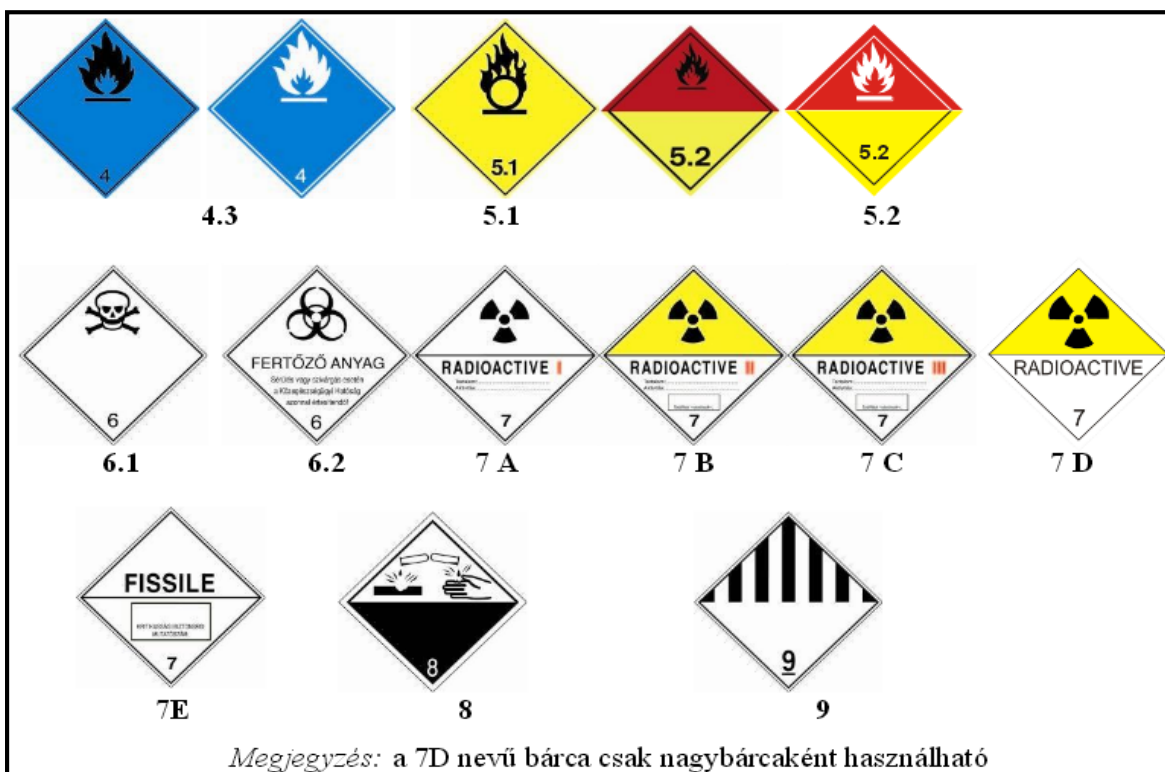
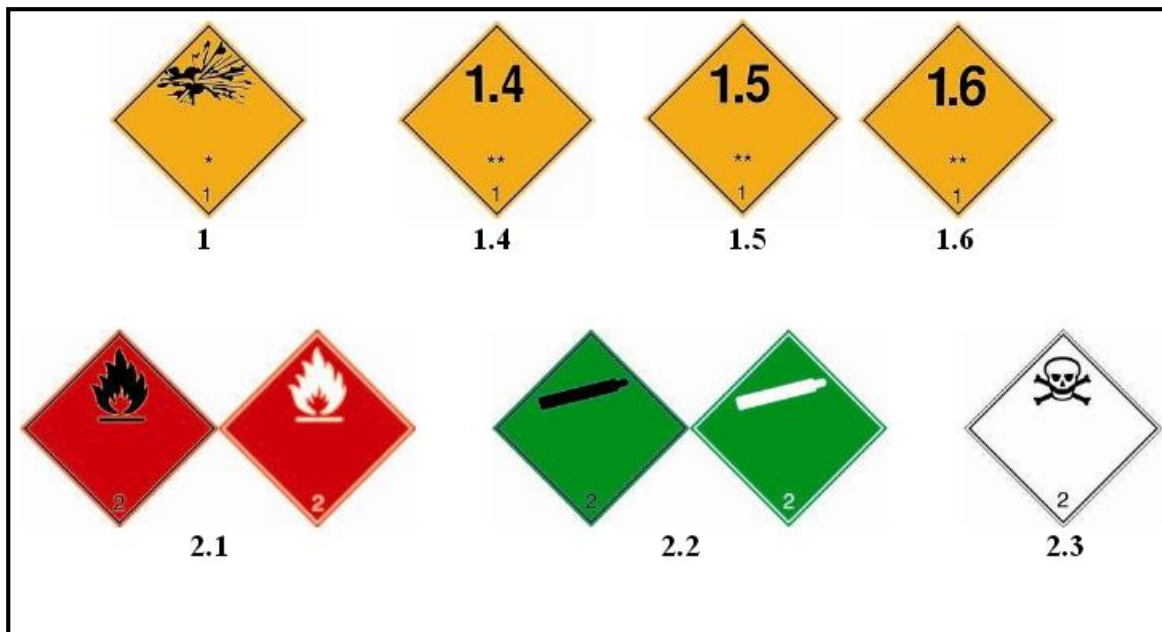
- Az ADR 2.2.9.1.10 szakasza szerinti, környezetre veszélyes anyagokat tartalmazó küldeménydarabokat tartósan el kell látni a környezetre veszélyes anyag jelöléssel.
- Ez alól kivételt képeznek az olyan önálló és kombinált csomagolások, amelyek belső csomagolásainak tartalma legfeljebb 5 l (5 kg) ilyen folyékony (szilárd) anyagot tartalmaz.
- Küldeménydarabok esetén mérete 100 x 100 mm kell legyen, kivéve, ha a csomagolás méretei csak kisebb méretű jelölés elhelyezését teszi lehetővé.

Veszélyességi bárcák

- Meg kell egyeznie az ellenőrzött fuvarokmányon található bárca számával. (Ellenőrzési jegyzék 10. és 13. pont)

A bárcák típusai

UN szám

- Meg kell egyeznie a már ellenőrzött fuvarokmányban lévő UN számmal (Ellenőrzési jegyzék 10. és 13. pont).
- A küldeményeken elhelyezett „UN” betűk és „UN számok” magassága (ADR 5.2.1.1).
  - A 30 liter térfogatot, illetve 30 kg nettó tömeget, továbbá palackok esetében a 60 liter víztérfogatot meghaladó küldemények jelölésének legalább 12 mm-esnek kell lennie.
  - A fent említett vagy ez alatti értékek esetén legalább 6 mm az előírás a betűk méretére vonatkozóan, kivéve a legfeljebb 5 liter térfogatú vagy 5 kg nettó tömegű küldeményeken. Ezekon alkalmas, olvasható méretűnek kell lenniük.
- Az UN számok helye
  - A veszélyes anyagra vonatkozó UN számot, előtte az „UN” rövidítést minden esetben jól látható módon kell feltüntetni.
  - Helye a küldeménydarabon.
    - csomagolatlan tárgy esetén magán a tárgyon, pl. a kereten, kezelőtárolóeszközön;
    - 450 l-nél nagyobb űrtartalmú IBC-n és LP-ken az egymással szemközti két oldalon.

Egyesítőcsomagolás (ADR 5.1.2.1)

- Az egységtrakományt képező egyesítőcsomagolás külső csomagolásán rajta kell lennie, a benne lévő minden küldeménydarabra vonatkozó
  - UN számnak;
  - veszélyességi bárcának;
  - „EGYESÍTŐCSOMAGOLÁS” feliratnak;
  - ha előírás a „környezetre veszélyes anyag” jelölésnek,
  - álló helyzetet jelölő orientációs nyilak jelölésének.

Ha egyetlen egy küldemény jelzése, adatai is takarásban van, az egyesítő csomagolásban lévő összes küldemény jelzését meg kell ismételni.

Pl.: Az egyesítő csomagolásban két maró, két mérgező, több gyúlékony küldeménydarab közül egy mérgező anyag jelzése nem látszik, mindegyik jelzését meg kell ismételni.

Amennyiben az egységakományban lévő küldemények jelzései jól láthatók, az okmányokból egyértelműen megállapítható, beazonosítható a szállított áru, akkor a jelzéseket nem kell kívülről megismételni.

Pl.: Egységakományban középen elhelyezett küldemények jelzése nem látható, de ugyanolyan küldemény jelzései kívülről jól láthatók.

Jellemző jelölési szabálytalanságok

Egyesítőcsomagolás szabálytalan elkészítésének következményeként sem a bárca, sem az UN szám nem látható. A felvételen egyértelműen látható, hogy egyesítőcsomagolás (overpack) felirattal látták el a csomagolást, azonban az egyesítő csomagolást nem készítették el, így a bárcákat, UN számot, illetve a jelöléseket nem tették láthatóvá.

A csomagoláson ugyan láthatók a bárcák, azonban hiányoznak az UN számok, továbbá az egyesítőcsomagolás felirat is. A képen látható 3-as és 8-as bárcák esetében, vagy a helyszínen (ha van rá lehetőség), vagy az eljárás során győződjünk meg a biztonsági adatlapok alapján, hogy a csomagolásokra a környezeti veszélyre utaló jelölést el kell-e helyezni. **A biztonsági adatlap nem kell, hogy a szállítóegységen legyen!**

Az egyik legelterjedtebb csomagolóeszköz az üzemanyag szállításra az 1000 literes IBC. A képen jól látható, hogy egymással szembeni oldalon sem a bárca, sem az UN szám, sem a környezeti veszélyre utaló jelölés nem található meg.

Jelöletlen autóknál előforduló leggyakoribb szabálytalanság, hogy a szállított veszélyes árut tartalmazó csomagolásokat úgy helyezik el a raktárban, hogy a jelölések, illetve a bárca(ák) ne látszódjanak. ***A jelöletlen gépjárművek ellenőrzésekor a csomagolásokat alaposan meg kell vizsgálni!*** Azonban ha szemmel nem látjuk a jelöléseket, az még nem azt jelenti, hogy szabálytalan a csomagolások jelölése, hiszen valamely oldalán esetlegesen megtalálható a bárca, illetve az UN szám. A jól láthatóság azt jelenti, hogy a küldeménydarabra ráhelyezték a bárcát és a jelölést, valamely oldalán megtalálható a berakás, a szállítás, illetve kirakás során.

A bárcák, jelölések sérülése, nem az ADR-ben előírt mintáknak való megfelelés is gyakori hiányosság. A küldeménydarabokat ilyen hiányosság esetében minden oldalról le kell fényképezni, vagy körbe kell videózni.

A jobb alsó képen látható, hogy a veszélyes árut szállító gépjárművet a küldeménydarabos szállítás szerint jelölték, azonban a raktérben elhelyezett veszélyes áru egyáltalán nincs jelölve. Az ilyen esetekben győződjünk meg arról, hogy valóban küldeménydarabként került-e az áru feladásra, vagy ömlesztett áruként. Ez a fuvarokmányokból, illetve ha van az „SZ”, illetve „K” kísézőjegyből, vagy SZ és Gy lapból lehetséges.

A küldeménydarabok bárcázásánál előforduló szabálytalanság, hogy a házilag nyomtatott bárcáknál nem találják el az ügyfelek a bárca eredeti színét.

A bal alsó példán jól látható, hogy az ADR által előírt 9. sz. bárca színe nem egyezik az előírásokkal.

A jelképek, szövegek, számok konkrét méretét nem szabályozza az ADR, csak annyit követel meg, hogy ezeknek jól olvashatónak és tartósnak kell lenniük. Felismerhetőségük nem csökkenhet lényegesen az időjárás hatására sem. Az ADR megengedi, hogy a küldeménydarabokon az előírt mintának megfelelő, letörölhetetlen veszélyességi jelöléseket alkalmazzanak.

7.8 Ellenőrzési jegyzék 26. pontja a nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön

Robbanóanyag és– tárgyak szállítása

Különböző alosztályokba tartozó anyagokat vagy tárgyakat szállító járművet, konténert vagy MEMU különleges rakterét csak a legveszélyesebb alosztály szerinti nagybárcával kell ellátni a következő sorrendnek megfelelően.

1.1 legveszélyesebb, 1.5, 1.2, 1.3, 1.6, 1.4 (legkevésbé veszélyes)

A szállítóegység elejére, illetve hátuljára szám nélküli narancssárga táblát kell helyezni.

Az 1.4 alosztály S összeférhetőségi csoportjába tartozó robbanóanyagok és– tárgyak szállítása esetén nincs szükség nagybárcára és narancssárga táblára sem.

Radioaktív szállítás

A gépjárművet elől hátul narancssárga táblával, hátul és mindkét oldalt 7-es számú nagybárcával kell jelölni.

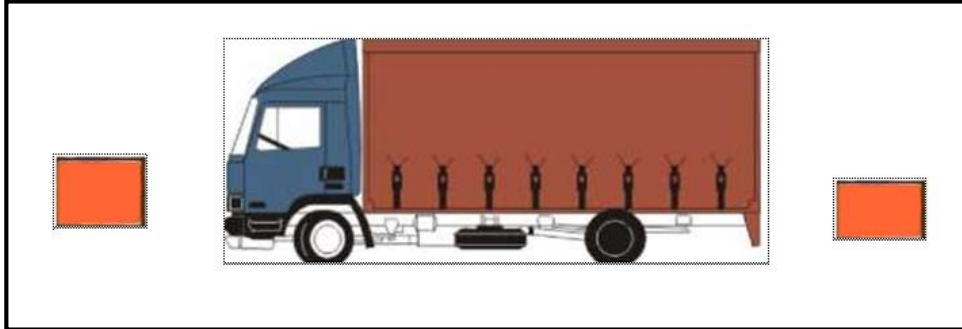

7.9 Ellenőrzési jegyzék 27. pontja a szállítóegység jelölése (narancssárgatábla)

A veszélyes árut szállító járműveket bizonyos esetekben veszélyt jelző (narancssárga) táblákkal kell jelölni. Küldeménydarabos szállításnál, mentesítő határ fölött szükséges.

Elöl - hátul szám nélküli narancssárga veszélyt jelző tábla az előírás. /ADR 5.3.2.1.1./

A veszélyt jelző tábla szerepe egyrészt az, hogy figyelmeztessék a közlekedés többi résztvevőjét, hogy a jármű veszélyes rakománnyal közlekedik. Másrészt a katasztrófaelhárító egységeknek baleset, illetve rendkívüli esemény során nélkülözhetetlenül fontos információkat nyújtson. Éppen ezért a jármű helyes, előírászerű megjelölése nagyon lényeges szempont. A szabálytalan járműjelölésnek beláthatatlan következményei lehetnek. Küldeménydarabos szállításnál – hordó, palack, kanna, stb. – szám nélküli veszélyt jelző táblákat kell használni. A küldeménydarabok szállításánál magának a csomagolásnak van olyan alkalmassági, illetve követelményrendszere, amely a szállítás biztonságát garantálja. A szállító jármű megjelölését a rakodás megkezdése előtt kell elvégezni.

A legjellemzőbb szabálytalanságok

A narancssárgatábla rögzítésére használt rögzítő anyag nem teljesíti a tűzállósági követelményeket.

Ilyenek pl.: gumi, műanyag, fonal, madzag, stb.

Narancssárga tábla rögzítésére alkalmas tartó hiányában gyakorta előforduló hiba, hogy a fuvarozók minden fajta átmeneti eszközt használnak (az ADR nem zárja ki), azonban az ilyen fajta, rögzítési mód nem elfogadható, mivel a narancssárga tábla kieshet, illetve nem elégíti ki a méret, láthatósági követelményeket valamint a fekete csík sem látható.

A régi elhasznált, kopott narancssárga tábla sem elégíti ki az ADR előírásait. A fényvisszaverő képesség, a tartósság és a körbefutó fekete csík megszakadása nem felel meg az előírásoknak.

Az ellenőrzések során előforduló hiányosságok között meg kell említeni, hogy a gépjárművezető, véletlenül vagy tudatosan nem helyezi el az ADR 1.1.3.6 mentességet meghaladó szállítás esetén a narancssárga táblát.

Az ellenőrzések során gyakran tapasztalható az úgynevezett „*sufni tuning*” módszerével készült narancssárga táblák használata. Az ilyen esetekben a legtöbbször méret különbség nincsen, azonban az ADR követelményeit nem biztos, hogy kielégítik. A bizonyítás csak a tábla lefoglalásával lehetséges, mivel a képi rögzítés nem bizonyítja például a fényvisszaverő képességet és a tűzállóságot.

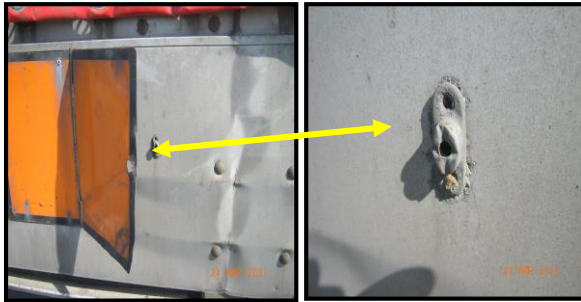
A narancssárga táblára az ADR egyértelműen meghatározza a fekete keretet és méretét is. Előfordul azonban, hogy a hiányzó részeket házi festéssel, illetve fekete szigetelő szalaggal próbálják helyettesíteni, azonban ezek csak abban az esetben elfogadhatók az ilyen megoldások, ha az Ügyfél bizonyítani tudja, hogy az általa használt módszer kielégíti az időjárás, illetve az égés elleni tartósságot. A hatóság ilyen esetekben is élhet a tábla lefoglalásával.

Az ellenőrzések során dilemmát okoz a mérethelyes tábla megállapítása. A vizsgálat során a jármű kialakítását, továbbá a méretét kell vizsgálni.

A személy gépjárműveknél (pick up) elfogadható a csökkentett narancssárga tábla, azonban a 3,5 tonnánál nagyobb teherbírású szállítóegységnél vizsgálni kell, hogy a gépjármű szerkezete (hűtés, világítás, rendszám-tábla takarás, stb.) valóban olyan, hogy csak a csökkentett tábla helyezhető el. A szállítóegységen elhelyezett reklám feliratok nem szerkezeti egységek és nem olyan kialakítások, hogy azok miatt indokolt lenne a narancssárga tábla csökkentése.

Gyakori probléma, hogy a becsukható narancssárga tábla eredeti rögzítője letörik és ezt minden fajta, rögzítésre alkalmas és alkalmatlan eszközzel pótolják. A rögzítésre elfogadható minden olyan módszer, ami teljesíti a tűzállósági követelményeket.

A fenti képsorozat jó példája annak, hogy a gépjárművet a rajta lévő felirata alapján szűrték ki az ellenőrök. A gépjármű a narancssárga tábla kihelyezése nélkül szállított veszélyes árut. A gépjárművön nem látható a narancssárga tábla rögzítésére szolgáló tartó (nem kötelező tartozék). A gépjármű radioaktív izotópot tartalmazó mérőműszer szállítását hajtotta végre jelölés nélkül. A narancssárga tábla mágneses, ami az ADR előírásának nem felel meg, nem lehet megfelelően rögzíteni a gépjárművön.

Az ADR 3.2 „A” táblázat 18. oszlopában található egy olyan előírás (CW36), mely szintén előír egy jelölést a küldeménydarabos szállítások esetén a szellőzés nélküli zárt kocsiszekrény minden nyitható ajtajára. Ez a felirat a „FIGYELEM! NINCS SZELLŐZÉS, ÓVATOSAN NYITNI!” Minden esetben vizsgálni kell, hogy az általunk ellenőrzött zárt kocsiszekrényben szállított veszélyes áru különleges előírásai között nem szerepel-e az az jelölés.

Az ADR 5.5 fejezetében foglalt egyéb jelölésekkel kapcsolatos előírások, illetve tipikus hibák leírása a jelen kézikönyv 8. fejezetében, a tartányos szállításnál megtalálhatóak.

7.10 Veszélyes hulladékszállítás küldeménydarabban (fertőző hulladékok)

Általánosságban az alábbi csomagolásokban fordul elő a fertőző hulladékok szállítása:

- badella (eü. megnevezés),
- zsák (állatház + textíliák),
- tügyűjtő edény.

Önálló, vagy kombinált csomagolás

Hulladékok csomagolóeszközeinek jelölése:

- a hulladék tulajdonos neve, címe;
- a szervezeti egység neve;
- a csomagolóeszköz UN minősítésének jelölése;
- az UN szám;
- az ADR szerinti 6.2 sz. veszélyességi bárca;
- a hulladék azonosító kódszáma.

5H4/Y10/S/2008/H3651-2/SEPTOX

Veszélyes hulladék csak minősített csomagolásban szállítható!

MINŐSÍTŐ JELÖLÉS!

- „X”, „Y”, vagy „Z” - I, II, vagy III csomagolási csoportú veszélyes hulladék csomagolható.
- Műanyag csomagolóeszközök érvényessége 5 év!

Fertőző hulladékok csomagolóeszközeinek zárása

Zsákok esetén gyorskötöző szalagok.

A központi üzemi gyűjtőhelyre való szállítás előtt a csomagolóeszközöket kielégítő módon le kell zárni az alábbi képeken látható módon.

Nem megfelelő lezárásokat mutat be a következő két példa.

A hulladékok a csomagolásban nem mozdulhatnak el, abból ki nem juthatnak.

Alkalmazni kell a csomagolóeszközök saját zárószervezeteit.

A veszélyes hulladékok csomagolóeszközeinek tisztasága

A csomagolóeszközök és az üres, tisztátalan csomagolóeszközök nem lehetnek szennyezettek

- sem a bennük lévő
- sem egyéb veszélyes hulladékokkal.

Csak ép, sérülésmentes csomagolás használható.

Sérült csomagolóeszközben veszélyes hulladékot szállítani tilos.

Különösen nem megengedett olyan jellegű szennyeződés, amely gyengítheti a csomagolóeszközt.

A kiürült, de ki nem tisztított csomagolóeszközök részére csak akkor kell külön gyűjtőedényzetet biztosítani, ha azok sérültek, töröttek, vagy lezáratlanok és nem zárható ki a bennük lévő veszélyes maradékok szabadba jutása.

8. Tartányos szállításkor alkalmazandó előírások

A tartányos szállítással történő ellenőrzések során az ADR 3.2A vezérlő táblázat oszlopai közül, a következőket kell figyelembe venni (a képeken piros X-szel jelöltek): (1), (2), (3a), (4), (5), (6), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (18), (19), (20), (21).

UN szám	Megnevezés és leírás	Osztály	Oszthozási kód	Csomagolási csoport	Bárcák	Különleges előírások	Korlátozott és engedélyes mennyiség		Csomagolóeszköz			Mobil tartány és ömlesztettáru-konténer	
									Csomagolási utasítások	Különleges csomagolási előírások	Egybe-csomagolási előírások	Utastások	Különleges előírások
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7a)	(7b)	(8)	(9a)	(9b)	(10)	(11)
3149	HIDROGÉN-PEROXID ÉS PEROXI-ECETSAV KEVERÉK savakkal, vízzel és legfeljebb 5% peroxi-ecetsavval, STABILIZÁLT	5.1	OC1	II	5.1 + 8	196 553	11	E2	P504 IBC02	PP10 B5	MP15	T7	TP2 TP6 TP24
X	X	X		X	X	X						X	X

ADR-tartány		Jármű a tartányos szállításhoz	Szállítási kategória 1.1.3.6 (Alagútkorlátozási kód)	Szállítás				Veszélyjelölő számok	UN szám	Megnevezés és leírás
Tartánykód	Különleges előírások			Különleges előírások a küldeménydarabokra	Különleges előírások az ömlesztett szállításra	Különleges előírások az árukezelésre, be- és kirakásra	Különleges előírások a jármű üzemeltetésre			
(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(1)	(2)
43	4.3.5, 6.8.4	9.1.1.2	(8.6)	7.2.4	7.3.3	7.5.11	8.5	5.3.2.3		3.1.2
L4BV(+)	TU3 TC2 TE8 TF1	AT	2 (E)			CV24		58	3149	HIDROGÉN-PEROXID ÉS PEROXI-ECETSAV KEVERÉK savakkal, vízzel és legfeljebb 5% peroxi-ecetsavval, STABILIZÁLT
X	X	X	X			X	X	X	X	X

8.1 Ellenőrzési jegyzék 16. pontja jármű jóváhagyási igazolás

Ezzel a témával az ADR 9. része foglalkozik, ahol az alábbi meghatározások találhatóak.

Jármű: minden olyan kész (teljes) jármű, befejezetlen (nem teljes) jármű, vagy befejezett jármű, amelyet veszélyes áruk közötti szállítására szánunk.

Fontos, hogy ebben az értelmezésben a jármű fogalma nem egyezik meg a Veszélyes Áruk Nemzetközi Szállításáról Szóló Európai megállapodás 1. cikkében meghatározottakkal. Ebben az esetben a félpótkocsi vagy pótkocsi, amelyen a rögzített tartány van elhelyezve és az azt vontató jármű is jóváhagyásra kötelezett.

EX/II és EX/III jármű: az I osztályba tartozó robbanóanyagok és tárgyak szállítására szánt jármű.

FL jármű:

a) a legfeljebb 60 °C lobbanáspontú folyadékok (kivéve az UN 1202 számú, EN 590:2004 szabvány szerinti dízelolajat, EN 590:2004 szabvány szerinti lobbanáspontú gázolajat és

könnyű fűtőolajat) **rögzített tartányban vagy 1 m³-nél nagyobb befogadóképességű leszerelhető tartányban, ill. 3 m³-nél nagyobb befogadóképességű tankkonténerben vagy mobil tartányban** való szállítására szolgáló jármű; vagy

b) a gyúlékony gázok **rögzített tartányban vagy 1 m³-nél nagyobb befogadóképességű leszerelhető tartányban, ill. 3 m³-nél nagyobb befogadóképességű tankkonténerben, mobil tartányban vagy MEG-konténerben** való szállítására szolgáló jármű; vagy

c) a gyúlékony gázok szállítására szolgáló, **1 m³-nél nagyobb összbefogadó-képességű battériás jármű.**

OX jármű: a stabilizált hidrogén-peroxid, ill. a 60%-nál több hidrogén-peroxidot tartalmazó stabilizált hidrogén-peroxid (5.1 osztály UN 2015) **rögzített tartányban vagy 1 m³-nél nagyobb befogadóképességű leszerelhető tartányban, ill. 3 m³-nél nagyobb befogadóképességű tankkonténerben vagy mobil tartányban** való szállítására szolgáló jármű.

AT jármű:

a) veszélyes anyagok **rögzített tartányban vagy 1 m³-nél nagyobb befogadóképességű leszerelhető tartányban, ill. 3 m³-nél nagyobb befogadóképességű tankkonténerben, mobil tartányban vagy MEG-konténerben** való szállítására szolgáló, az EX/III-tól, az FL-től, az OX-tól és a MEMU-tól eltérő jármű.

b) **1 m³-nél nagyobb összbefogadó-képességű, az FL-től eltérő battériás jármű;**

MEMU: az 1.2.1 szakasz robbanóanyag előállító mobil egység meghatározását kielégítő jármű.

Fenti járművekre a forgalomba helyező ország ADR jóváhagyási igazolást ad ki, amelynek kötelező formai és tartalmi elemeire vonatkozóan a magyar hatóság mintaokmánya az alábbiakban megtalálható. Ha a kibocsátó ország nyelve nem az angol, német, francia nyelvek valamelyike, akkor a címet és a jóváhagyási igazolás 11. pontjában szereplő bejegyzéseket ezek valamelyikén is rögzíteni kell. Minden tartányos szállítás esetén szükséges vizsgálni a dokumentum meglétét és tartalmát, az üres tisztítatlan szállítások során is.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság ha a jóváhagyási igazolás 30 napnál régebben lejárt, vagy nem áll rendelkezésre.

Ellenőrizni kell, hogy az igazolás/ok az ellenőrzés alá vont járműhöz/járművekhez tartozik/nak-e (2-es, 3-as, 4-es pont).

1. Az igazolás száma: 26-09/0029138/23	2. A jármű gyártója: Man	3. A jármű azonosítási száma: DTFHJFFHRHTKFSDAF	4. A jármű rendszáma (ha van): MAN001
---	-----------------------------	--	--

Ellenőrizni kell, hogy az igazolás/ok az ellenőrzés pillanatában érvényes/ek-e (12-es, 13-as pont).

12. Érvényes: 2009.07.31.-ig A kiállító szerv bélyegzője: Dátum: Budapest, 2009.07.20. Aláírás:		SPECIMEN
--	---	-----------------

A hátoldalon:

13. Az érvényesség meghosszabbítva: .....-ig

A kiállító szerv bélyegzője

Hely, dátum .....

Aláírás .....

III. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság, ha a jóváhagyási igazolás 30 napnál nem régebben járt le. Ellenőrizni kell, hogy az igazolás/ok az ellenőrzés pillanatában érvényes/ek-e (12-es, 13-as pont).

12. Érvényes: 2009.07.31.-ig A kiállító szerv bélyegzője: Dátum: Budapest, 2009.07.20. Aláírás:		SPECIMEN
--	---	-----------------

A hátoldalon:

13. Az érvényesség meghosszabbítva: .....-ig

A kiállító szerv bélyegzője

Hely, dátum .....

Aláírás .....

III. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság ha a jóváhagyási igazolásban szereplő üzemeltető, tulajdonos nem egyezik meg a jármű forgalmi engedélyében szereplővel.

Ellenőrizni szükséges az okmányban szereplő adatokat (5-ös pont).

5. A fuvarozó, az üzemben tartó vagy a tulajdonos neve és hivatalos címe: Makk Péter 8071 Magyaralmás Ház út	
---	---

Jóváhagyási igazolás bizonyos veszélyes árut szállító járművek részére
Certificate of approval for vehicles carrying certain dangerous goods

Ez az igazolás tanúsítja, hogy az alábbiakban meghatározott jármű megfelel a "Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás" (ADR) által előírt feltételeknek.

1. Az igazolás száma: 26-09/0029138/23	2. A jármű gyártója: Man	3. A jármű azonosítási száma: DTFHJFFHRHTKFSDAF	4. A jármű rendszáma (ha van): MAN001
5. A fuvarozó, az üzemben tartó vagy a tulajdonos neve és hivatalos címe: Makk Péter 8071 Magyaralmás Ház út			
6. A jármű kategóriája ¹⁾ : N3 - tehergépkocsi 12 t felett			
7. A jármű rendeltetése(i) az ADR 9.1.1.2 bekezdése szerint ²⁾ : <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">EX/II</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">EX/III</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">FL</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">OX</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">AT</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">MEMU</div> </div>			
8. Visszatartó fék (tartós lassítófék) ³⁾ : ☒ Tárgytalan ☐ az ADR 9.2.3.1.2 pontja szerint a teljesítmény megfelelő, ha a járműszerelvény összetömege ⁴⁾			
9. A tartányjármű vagy akkumulált jármű tartányának (tartányainak) leírása (ha van): hengeres 9.1 A tartány gyártója: 1 9.2 A tartány vagy akkumulált jármű engedély száma: 12345678 9.3 A tartány gyártási sorozat száma vagy a akkumulált jármű elemeinek azonosítója: 1 9.4 A gyártás éve: 2008 9.5 Az ADR 4.3.3.1 vagy 4.3.4.1 bekezdése szerinti tartánykód: L10BH 9.6 Az ADR 6.8.4 szakasza szerinti esetleges különleges előírás(ok):			
10. A következő veszélyes áruk szállíthatók: A jármű megfelel a 7. pontban szereplő rendeltetése szerinti veszélyes áruk szállítására vonatkozó követelményeknek. 10.1 EX/II vagy EX/III jármű esetén: Az 1. osztály anyagai ⁵⁾) ☒ beleértve a J összeférhetőségi csoport anyagait ☐ kivéve a J összeférhetőségi csoport anyagait 10.2 Tartányjármű vagy akkumulált jármű esetén ⁵⁾ : ☐ csak a 9. pontban feltüntetett tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállítható anyagok ⁶⁾ vagy ☐ csak a következő anyagok (az osztály, UN szám, ha szükséges a csomagolási csoport és a "helyes szállítási megnevezés" megadásával):			
Csak olyan anyagok szállíthatók, amelyek a tartány anyagával, tömítéseivel, szerelvényeivel és - ha van - a belső bevonatával nem lépnek veszélyes reakcióba.			
11. Megjegyzések: Remarks:			
12. Érvényes: 2009.07.31.-ig A kiállító szerv bélyegzője: Dátum: Budapest, 2009.07.20. Aláírás:			

- 1) A "Közös határozat a járművek szerkezetére" (R.E.3.) 7. Mellékletének (vagy a 97/27/EK irányelvnek) az N és O kategóriájú gépjárművekre, illetve pótkocsikra vonatkozó meghatározás szerint.
 2) A nem kívánt rész áthúzandó.
 3) A megfelelő négyzetet be kell jelölni.
 4) A megfelelő értéket be kell írni. Ha itt 44 t van feltüntetve, ez nem módosítja a forgalmi engedélyben szereplő megengedett legnagyobb ösztömeget.
 5) Azok az anyagok, amelyek a 9. pontban feltüntetett tartánykód, vagy a 4.3.3.1.2 és 4.3.4.1.2 pontok szerinti tartányrangsor alapján engedélyezett egyéb tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállíthatók.
 6) Nem szükséges megadni, ha a szállítható anyagok a 10.2 pontban fel vannak sorolva.

NKH által kibocsátott mintaokmány

8.2 Ellenőrzési jegyzék 19. pont a szállítóegység(ek) engedélyezett(ek) a szállított árukra.

Az előző pontban szereplő mintaokmány alapján, a következő esetleges szabálytalanságokat kell kiszűrni.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság ha a jóváhagyási igazolásban szereplő, jóváhagyott járműbesorolás nem egyezik meg az ADR 3.2. A táblázat (14) oszlopában meghatározottakkal. Ez a jóváhagyási igazolás 7. pontjában ellenőrizhető, ahol az áthúzott minősítésnek nem felel meg a jármű. Ebben az esetben **nem megfelelő szállítóeszközzel történő szállításról** beszélünk és nem a jóváhagyási igazoláshoz köthető nevesített bírságtételekhez soroljuk.

7. A jármű rendeltetése(i) az ADR 9.1.1.2 bekezdése szerint ²⁾ :						
☐ EX/II	☐ EX/III	☐ FL	☐ OX	☒ AT	☐ MEMU	

- ahol EX/III jármű van előírva, csak EX/III jármű használható;
- ahol FL jármű van előírva, csak FL jármű használható;
- ahol OX jármű van előírva, csak OX jármű használható;
- ahol AT jármű van előírva, AT, FL vagy OX jármű egyaránt használható.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság ha a jóváhagyási igazolásban szereplő, jóváhagyott tartányrangsor nem egyezik meg az ADR 3.2. A táblázat (12) oszlopában meghatározottakkal. Ez a jóváhagyási igazolás 9.5 pontjában ellenőrizhető, viszont az adatokat össze kell hasonlítani az adattáblán szereplő adatokkal is, az ellenőrzési jegyzék 24. pontjában részletezettek szerint. Ebben az esetben is **nem megfelelő szállítóeszközzel történő szállításról** beszélünk és nem a jóváhagyási igazoláshoz köthető nevesített bírságtételekhez soroljuk.

Tartányrangsor:

1. rész: Tartány típus

S; L

2. rész: Tervezési nyomás

G 1.5; 2.65; 4; 10; 15; 21 bar

3. rész: Nyílások

A; B; C; D

4. rész: Biztonsági szelepek, illetve szerkezetek

V; F; N; H

9. A tartányjármű vagy battériás jármű tartányának (tartányainak) leírása (ha van):

hengeres

9.1 A tartány gyártója: **1**

9.2 A tartány vagy battériás jármű engedély száma: **12345678**

9.3 A tartány gyártási sorozat száma vagy a battériás jármű elemek azonosítója: **1**

9.4 A gyártás éve: **2008**

9.5 Az ADR 4.3.3.1 vagy 4.3.4.1 bekezdése szerinti tartánykód: **L10BH**

9.6 Az ADR 6.8.4 szakasza szerinti esetleges különleges előírás(ok):

A fentiek értelmében tehát, ha a veszélyes árunál a vezérlőtábla (12) oszlopában L15CN tartánykód szerepel és a mintában látható L10BH van a jóváhagyási igazolásban bejegyezve (az adattáblán is), akkor az a tervezési nyomásra és a nyílásokra vonatkozóan sem megfelelő.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság ha a jóváhagyási igazolásban szereplő, jóváhagyott veszélyes áruk nem egyeznek meg a fuvarokmányban feltüntetett veszélyes árukkal. Ez a jóváhagyási igazolás 10. pontjában ellenőrizhető. Ebben az esetben is **nem megfelelő szállítóeszközzel történő szállításról** beszélünk és nem a jóváhagyási igazoláshoz köthető nevesített bírságtételekhez soroljuk.

10. A következő veszélyes áruk szállíthatók:

A jármű megfelel a 7. pontban szereplő rendeltetése szerinti veszélyes áruk szállítására vonatkozó követelményeknek.

10.1 EX/II vagy EX/III jármű esetén:

Az 1. osztály anyagai⁵⁾

- beleértve a J összeférhetőségi csoport anyagait
- kivéve a J összeférhetőségi csoport anyagait

10.2 Tartányjármű vagy battériás jármű esetén⁵⁾:

- csak a 9. pontban feltüntetett tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállítható anyagok⁶⁾ vagy
- csak a következő anyagok (az osztály, UN szám, ha szükséges a csomagolási csoport és a "helyes szállítási megnevezés" megadásával):

Csak olyan anyagok szállíthatók, amelyek a tartány anyagával, tömitéseivel, szerelvényeivel és - ha van - a belső bevonatával **nem lépnek veszélyes reakcióba.**

Számos szállítható veszélyes áru esetén a hatóság által kiadott, külön nyilvántartási számon szereplő anyagjegyzéknek kell a helyszínen lennie, illetve annak számának szerepelnie kell a jóváhagyási igazoláson.

8.3 Ellenőrzési jegyzék 20. pont a szállítás módjára (ömlesztett, küldeménydarabos, tartányos) vonatkozó előírások.

Mobil tartány és UN többelemes gázkonténer esetében az ADR 3.2. „A” táblázat (10.) oszlopában szereplő utasításokat és a (11.) oszlopában szereplő különleges előírásokat kell az adott ellenőrzés során vizsgálni.

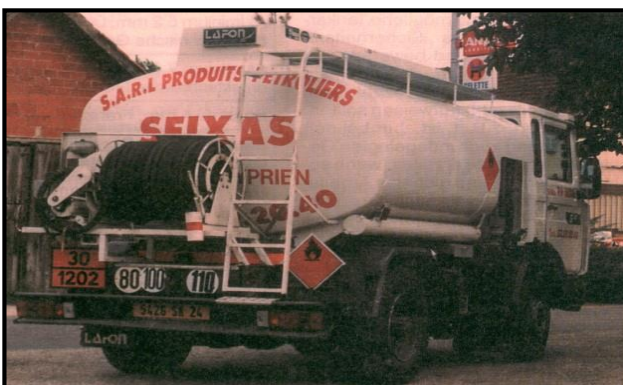

Mobil tartány

Mobil tartány az ADR 6.7 fejezetében, illetve az IMDG Kódexben található meghatározás szerinti, multimodális tartány, amelyhez a 3.2 fejezet „A” táblázat 10 oszlopában mobil tartány utasítás (T-jel) van feltüntetve. Amennyiben a 2.2.2.1.1 pontban meghatározott gázok szállítására használják, 450 liternél nagyobb befogadóképességű.

A fémből gyártott rögzített tartányok (**tartányjárművek**), **leszerelhető tartányok**, **tankkonténerek** és **tartányos cserefelépítmények**, valamint **battériás járművek** és **többelemes gázkonténerek (MEG-konténerek)** esetében az ADR 3.2. A táblázat (13.) oszlopában szereplő különleges előírásoknak való megfelelést szükséges vizsgálni. Ezen felül a tartányjárművek esetében a 3.2. „A” táblázat 13. oszlopában szereplő tartánykód ellenőrzését is végre kell hajtani, kapcsolódóan az ellenőrzési jegyzék 16. és 19. pontjában a jármű jóváhagyási igazolás vizsgálatához.

Tartányjármű: a folyadékok, gáz halmazállapotú, porszerű vagy szemcsés anyagok szállítására használt, egy vagy több rögzített tartánnyal felszerelt jármű. A tartányjármű magán a járművön vagy az azt helyettesítő futómű elemeken kívül egy vagy több tartányból, szerelvényeikből és a tartányokat a járműhöz, vagy a futómű elemekhez csatlakoztató alkatrészekből áll.

Rögzített tartány: szerkezetiileg tartósan a járműre szerelt, legalább 1000 liter befogadó képességű tartány (a jármű ily módon tartányjárművé válik) vagy egy ilyen jármű alvázának elválaszthatatlan részét képező tartány.

Tankkonténer: gáz alakú, folyékony, porszerű vagy szemcsés anyagok szállítására használt, a konténer meghatározásnak megfelelő szállítóeszköz, amely a tartányból és szerelvényeiből áll, beleértve azokat a szerelvényeket is, amelyek lehetővé teszik a tankkonténer hely változtatását

egyensúly helyzete jelentős megváltoztatása nélkül; amennyiben a 2.2.2.1.1 pontban meghatározott gázok szállítására használják, 450 liternél nagyobb befogadóképességű.

Battériás jármű: olyan jármű, amelynek egymással, gyűjtőcsővel összekötött és tartósan ehhez a járműhöz rögzített elemei vannak. A következő elemek tekinthetők a battériás jármű elemeinek: palackok, nagypalackok, gázhordók, palack-kötegek és a

2.2.2.1.1 pontban meghatározott gázok szállítására készült, 450 liternél nagyobb befogadó képességű tartányok.

Amennyiben vázra szerelt elemei vannak és leszerelhető a járműről, akkor **többelemes gázkonténer, vagy MEG-konténer.**

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság a megengedett töltési fok be nem tartása tartányoknál, szivárgás nélkül. A fuvarokmányokban szereplő mennyiségeket, az esetleges mérési adatokkal és az adattáblán szereplő bejegyzésekkel kell egybevetni.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság a jóváhagyásban foglaltaknak nem megfelelő jármű, amely közvetlen veszélyt jelent. A jármű jóváhagyási igazolásában rögzítetteknek, a szállított veszélyes áruhoz tartozó mobil tartány utasításoknak, különleges előírásoknak, valamint tartány különleges előírásoknak nem megfelelő szállítás. Ez

következhet a tartány vagy a szerelvényei állapotából, továbbá az előírt hőmérséklet-szabályozó eszköz nem megfelelő működéséből. Fennállhat további I. kockázati kategóriás szabálytalanság közvetlen veszélye, például a veszélyes anyag szivárgása.

II. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság a jóváhagyásban foglaltaknak nem megfelelő jármű, amely közvetlen veszélyt nem jelent. A jármű jóváhagyási igazolásában rögzítetteknek, a szállított veszélyes áruhoz tartozó mobil tartány utasításoknak, különleges előírásoknak, valamint tartány különleges előírásoknak nem megfelelő szállítás. Ez következhet a tartány vagy a szerelvényei állapotából, továbbá az előírt hőmérséklet-szabályozó eszköz nem megfelelő működéséből. Nem áll fent további I. kockázati kategóriás szabálytalanság közvetlen veszélye.

Az előző kettő szabálytalanság esetén, annak kockázati kategóriába való besorolásakor figyelembe kell venni, hogy üres tisztítatlan vagy tele szállítmányról van-e szó, illetve milyen mennyiségben van jelen a veszélyes anyag. Szintén mérlegelendő a szállított anyag veszélyessége és az esetleges sérülések mértéke. Ezek alapján eldöntendő, hogy a helyszínen kötelezően javítandó-e a szabálytalanság, vagy a címzettig folytathatja az útját a szállítóegység.

8.4 Ellenőrzési jegyzék 22. pont a rakomány berakása és rögzítése, árukezelés

Ezen pont tekintetében a szállítóegység szemrevételezésén kívül a fuvarokmányok adatait szükséges összevetni a forgalmi engedélyben szereplő információkkal, esetleges helyszíni mérlegelési adatokkal.

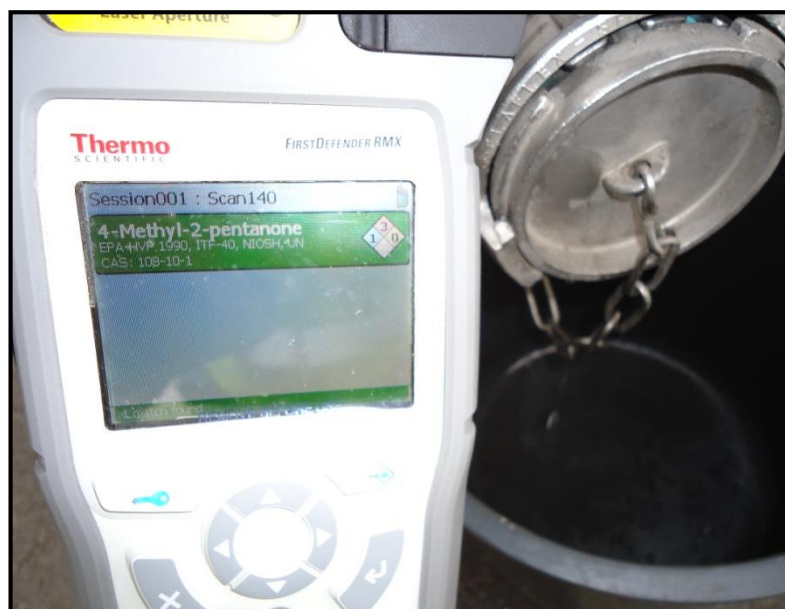
I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság a rakomány elhelyezésére és rögzítésére vonatkozó szabályok be nem tartása. Ez a szabálytalanság teljesül a szállítás során, ha:

- a tartány, tankkonténer, mobiltartány, MEG konténer rögzítése nem megfelelő;
- a mobiltartány, illetve MEG-konténer berakása nem megfelelő jármű és tengelyterhelés, valamint a menetbiztonságot befolyásoló egyéb szempontból.

II. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság ha a tartányokat, tankkonténereket nem zárták le megfelelően. A szerelvények zártsága nem megfelelő, de veszélyes anyag kiszabadulás nincs (pl.: folyadék esetében a dómfedél nem maradéktalan zárása, egy zárószerelvény nem zárt vagy nem működőképes).

8.5 Ellenőrzési jegyzék 23. pont szivárgás vagy sérült küldeménydarab.

Ha az ellenőrzés során a veszélyes áru szivárgása, kiszabadulása észlelhető, na nagyon fontos meggyőződni arról, hogy valóban a veszélyes anyag került a szabadba. A veszélyes áru szivárgását, kiszabadulását megfelelően kell dokumentálni, esetleg a helyszínen megkísérelni az anyag azonosítását.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság veszélyes anyagok szivárgása.

8.6 Ellenőrzési jegyzék 24. pont csomagolóeszközök UN jelölése, tartály és tartány jelölés.

Ezen szállítási mód esetében az **adattáblát** kell ellenőrizni.

Ezt a nem korrodálódó fémtáblát az ellenőrzés céljából könnyen elérhető, szembeutó helyre kell tartósan rögzíteni minden **mobil tartányra és tankkonténerre**. Ha a mobil tartány kialakítása folytán a tábla nem erősíthető tartósan a tartányra, legalább a nyomástartó edényekre vonatkozó szabályzatban előírt információkat kell a tartányon feltüntetni (ADR 6.7.2.20.1).

A fémtáblán legalább a következőkben felsorolt adatokat kell feltüntetni beütéssel vagy más hasonló módon.

A tulajdonos nyilvántartási száma		
GYÁRTÁSI INFORMÁCIÓK		
Gyártási ország		
Gyártási év		
Gyártó		
Gyártó sorozatszama		
JÓVÁHAGYÁSI INFORMÁCIÓK		
	Jóváhagyó ország	
	Típusjóváhagyásra felhatalmazott szervezet	
	Típusjóváhagyási szám	„AA” (ha alkalmazható)
A nyomástartó edényekre vonatkozó szabályzat, amely szerint a tartányt méretezték		
NYOMÁSOK		
Megengedett legnagyobb üzemi nyomás		bar vagy kPa
Próbanyomás		bar vagy kPa

Minden **MEG-konténerre** nem korrodálódó fémtáblát kell tartósan rögzíteni az ellenőrzés céljából könnyen elérhető, szembetűnő helyre. A fémtábla nem rögzíthető az elemekre. Az elemeket az ADR 6.2 fejezet szerint kell jelölni. A fémtáblán legalább az **ADR 6.7.5.13.1 pontjában** felsorolt adatokat kell feltüntetni beütéssel vagy más hasonló módon.

Szintén minden **tartányra** nem korrodálódó fémtáblát kell tartósan rögzíteni az ellenőrzés céljából könnyen elérhető helyre. A fémtáblán legalább az **ADR 6.8.2.5.1** pontjában felsorolt adatokat kell feltüntetni beütéssel vagy más, hasonló módon. Az adatokat közvetlenül a tartány falába is be lehet vésni, ha a falak úgy meg vannak erősítve, hogy a bevésés a tartány szilárdságát nem csökkenti.

Az **ADR 6.8.2.5.1** pontban előírt fémtáblán vagy a tartány falán – ha a fal úgy van megerősítve, hogy a tartány szilárdságát nem csökkenti – **kiegészítő adatokat** kell feltüntetni beütéssel vagy más hasonló módon. **Csak egyféle anyag** szállítására használt tartányokon az **ADR 6.8.3.5.2, többféle anyag** szállítására használható (többcélú) tartányokon az **ADR 6.8.3.5.3 pontjában** foglaltakat kell feltüntetni.

Üzembe helyezés előtti nyomáspróba időpontja	(mm/yyyy)	Tanúsító azonosítója			
Külső tervezési nyomás			bar vagy kPa		
Fűtő/hűtőrendszer megengedett legnagyobb üzemi nyomása (ha alkalmazható)			bar vagy kPa		
HŐMÉRSÉKLETEK					
Tervezési hőmérséklet-tartomány		°C-tól	°C-ig		
ANYAGOK					
A tartány anyaga(i) és anyagszabvány hivatkozás(ok)					
Egyenértékű vastagság referencia acélra			mm		
A bélés anyaga (ha van)					
ŰRTARTALOM					
A tartány víztérfogata 20 °C-on		liter	„S” (ha alkalmazható)		
IDŐSZAKOS VIZSGÁLATOK					
Vizsgálat típusa	Vizsgálat időpontja	Tanúsító jele és próbanyomás*	Vizsgálat típusa	Vizsgálat időpontja	Tanúsító jele és próbanyomás*
	(mm/yyyy)	bar vagy kPa		(mm/yyyy)	bar vagy kPa

A **battériás járműre és MEG-konténerre** is el kell helyezni ugyanilyen adattáblát, amelyen beütéssel vagy bármilyen más, hasonló módon legalább az **ADR 6.8.3.5.10 és 6.8.3.5.11** pontjaiban foglalt adatokat kell feltüntetni.

A battériás jármű, illetve a MEG-konténer vázán, a betöltő hely közelében elhelyezett táblán az **ADR 6.8.3.5.12 pontjában meghatározottakat** kell feltüntetni.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság: ha a tartányon nincs adattábla vagy beütés és jármű jóváhagyási igazolással sem rendelkezik.

Fennállhat **további I. kockázati kategóriás szabálytalanság**, amely hiányában nem megállapítható, például a töltési fok be nem tartása vagy a túlterhelés. Ebben az esetben a szabálytalanság a jóváhagyásban foglaltaknak nem megfelelő jármű, amely közvetlen veszélyt jelent bírságtétel, illetve nem jármű esetében az egyéb besorolás jöhet szóba.

II. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanságról beszélünk ha a jármű jóváhagyási igazolása megfelelő, de nincs adattábla vagy beütés, illetve annak sérülése miatt adat hiányzik vagy nem olvasható. Jármű esetében ez a szabálytalanság sorolható a jóváhagyásban foglaltaknak nem megfelelő jármű, amely azonban közvetlen veszélyt nem jelent tétel alá. Amennyiben nem járműről van szó (mobil tartány), akkor az egyéb besorolás jöhet szóba.

Az előző kettő szabálytalanság esetén, annak kockázati kategóriába való besorolásakor figyelembe kell venni, hogy üres tisztítatlan vagy tele szállítmányról van-e szó, illetve milyen mennyiségben van jelen a veszélyes anyag. Szintén mérlegelendő a szállított anyag veszélyessége. Ezek alapján eldöntendő, hogy a helyszínen kötelezően javítandó-e a szabálytalanság, vagy a címzettig folytathatja az útját a szállítóegység. Ha a tartány üres és az adattábla töltési foka van kitörölve, akkor ez kevésbé jelent veszélyt, mint amikor teljesen megtöltött tartányról van szó.

8.7 Ellenőrzési jegyzék 26. pont nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön.

A táblázat tartalmazza a MEG-konténer, tankkonténer és mobil tartányok nagybárcával való megjelölésére, azok elhelyezésére vonatkozó szabályokat.

Tankkonténer, mobiltartány, MEG konténer jelölése, bárcázása					
Jellemzők	Tankkonténer, mobiltartány, MEG konténer				
	Eleje	Oldala			Hátulja
		1. kamra	2. kamra	... kamra	
Tankkonténer, mobiltartány, MEG konténer egy veszélyes áruval		 			
		  			
Többkamrás tankkonténer, mobiltartány két vagy több veszélyes áruval		 		 	
					
		  		 	

	Üres naracssárga tábla
	Számos Tábla
	Bárcázás
	Különleges, speciális jelölések (környezetre veszélyes, magas hőmérséklet)

Az ADR 5.3.1.2 pontja foglalkozik a konténerek, MEG-konténerek, tankkonténerek és mobil tartányok nagybárcával való megjelölésével. Ez alapján a nagybárcákat mindkét oldalukra és mindkét végükre el kell helyezni.

Ha egy többkamrás tankkonténer, illetve többkamrás mobil tartány két- vagy több fajta veszélyes árut tartalmaz, a tartánykamrában levő anyagra utaló nagybárcá(ka)t mindkét oldalon a megfelelő tartány kamránál kell elhelyezni, a tankkonténer, illetve a mobil tartány két végére pedig az oldalt levő mindegyik fajta bárcából egyet-egyed kell elhelyezni.

Az **ADR 5.3.1.7.3** pontja alapján a legfeljebb 3 m³ befogadó képességű tartányoknál és a kiskonténereknél a nagybárcák **helyettesíthetők** az ADR 5.2.2.2 bekezdésnek megfelelő bárcákkal. Ha ezek a bárcák a hordozó járművön kívülről nem láthatók, az ADR 5.3.1.7.1 pont szerinti nagybárcákat a jármű mind két hossz oldalán és hátulján is el kell helyezni.

A bárcáknak tartalmilag és formailag, illetve az elhelyezésükkel kapcsolatban meg kell felelniük az ADR 5.2 és 5.3 fejezeteiben foglaltaknak.

Az alábbi táblázat tartalmazza a nagybárcák elhelyezésével kapcsolatos szabályokat a tartányos szállítóegységek tekintetében.

ADR tartányos szállítás jelölése, bárcázása						
Jellemzők	Szállítóegység				Megjegyzés	
	Eleje	Oldala				Hátulja
		1. kamra	2. kamra	... kamra		
Tartányos szállítóegység valamennyi tartány kamrájában egy vagy többféle anyag	■	■ ◊	■ ◊	■ ◊	■ ◊ ◊	
Tartányos szállítóegység valamennyi tartány kamrájában egy anyag	■				■ ◊ ◊	
Tartányos szállítóegység 2. tartány kamrájában nem veszélyes, a többi kamrában egy v. többféle veszélyes anyag	■	■ ◊ ◊		■ ◊ ◊	■ ◊ ◊	
Tartányos szállítóegység többféle ásványioltajtermék, UN 1202, 1203, 1223, 1268, 1863	■				■ ◊ ◊	Csak a felsorolt 5 anyag esetén és a számos táblán a legveszélyesebb anyag UN számát kell feltüntetni.
Tartányos szállítóegység többféle ásványioltajtermék, UN 1202, 1203, 1223, 1268, 1863	■	■ ◊ ◊	■ ◊ ◊	■ ◊ ◊	■ ◊ ◊	
Tankkonténert, mobiltartányt, MEG konténert szállító, szállítóegység egy veszélyes áruval	■		◊		■ ◊ ◊	Lásd: táblázat utáni első bekezdésben
Többkamrás tankkonténert, mobiltartányt szállító, szállítóegység két vagy több veszélyes áruval	■	■ ◊ ◊	■ ◊ ◊	■ ◊ ◊	■ ◊ ◊	Lásd: táblázat utáni első bekezdésben

■	Üres naracssárga tábla
■	Számos Tábla
◊	Bárcázás
◊	Különleges, speciális jelölések (környezetre veszélyes, magas hőmérséklet)

Ha a szállító járművön levő MEG-konténerekre, tankkonténerekre vagy mobil tartányokra erősített nagybárcák kívülről nem láthatók, akkor ugyanolyan nagybárcákat kell elhelyezni a járművek mindkét oldalára és hátuljára (ADR 5.3.1.3). Egyébként a járműveket nem kell nagybárcával megjelölni.

Az üres tisztítatlan tartányjárművek bárcázására ugyanazon szabályok vonatkoznak, mint a rakott szállítóegységekre (ADR 5.3.1.6.1).

Azokat a nagybárcákat, amelyek nem a szállított veszélyes árukra vagy azok maradványára utalnak, el kell távolítani vagy le kell takarni (ADR 5.3.1.1.5).

Az I. kockázati kategóriába tartozó a szabálytalanság, ha a járművön nincs semmilyen jelölés, illetve nagybárca. Minden egyéb jelölés is hiányzik a nagybárcákkal együtt.

A II. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanságok közé sorolható a helytelen bárcázás vagy nagybárcázás, vagy azok hiánya.

A III. kockázati kategóriába tartozik a szabálytalanság, ha a nagybárcák, a bárcák mérete vagy a betűk, számok, jelképek mérete nem felel meg az előírásoknak.

A III. kockázati kategóriába tartozik a szabálytalanság, ha azokat a nagybárcákat, amelyek nem a szállított veszélyes árukra vagy azok maradékára utalnak, nem távolították el, vagy nem takarták le. Amennyiben ezt nem tették meg az egyébbe sorolandó.

8.8 Ellenőrzési jegyzék 27. pontja a szállítóegység/konténer jelölése

A szállítóegységek jelölése (narancssárga tábla, környezetre veszélyes és magas hőmérséklet jelölése) a 26. ellenőrzési jegyzék pontját taglaló részben, a **2. számú táblázatban** szerepel.

A narancssárga táblának és jelöléseknek tartalmilag és formailag, illetve az elhelyezésükkel kapcsolatban meg kell felelniük az ADR 5.2 és 5.3 fejezeteiben foglaltaknak.

Ha a szállító járművön levő tankkonténerre, MEG-konténerre, illetve mobil tartányra erősített, az 5.3.2.1.1 pontban előírt narancssárga táblák kívülről nem láthatók tisztán, akkor ugyanolyan táblákat kell elhelyezni a jármű mindkét oldalára (ADR 5.3.2.1.5).

Azokat a fedett, illetve ponyvás járműveket, amelyek legfeljebb 3000 liter befogadó képességű tartány(oka)t szállítanak, nem kell narancssárga táblával megjelölni.

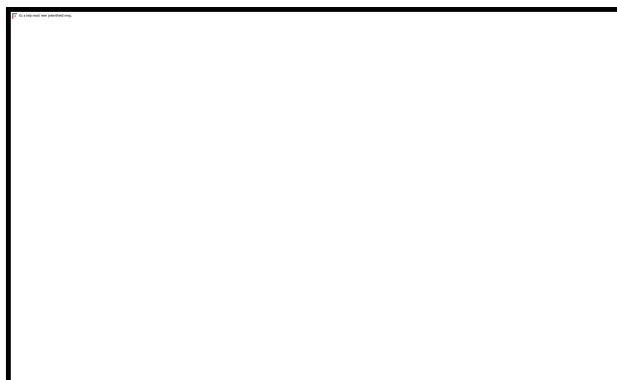
Az üres tisztítatlan tartányjárművek jelölésére ugyanazon szabályok vonatkoznak, mint a rakott szállítóegységekre (ADR 5.3.2.1.7).

Ha a veszélyes árut tartalmazó pótkocsit a szállítás során szétválasztják a gépjárműtől a narancssárga táblának a pótkocsi hátuljára rögzítve kell maradnia (ADR 5.3.2.1.1).

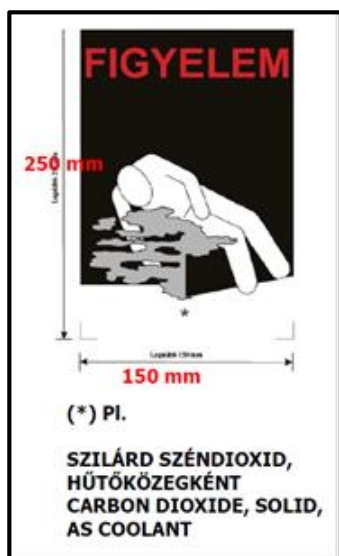
Nem a szállított veszélyes árura vagy áru maradékra utaló narancssárga táblát el kell távolítani, vagy le kell takarni. Ha a táblákat letakarják, a letakarásnak teljesnek kell lennie, és 15 percig tartó égés után is takarnia kell a táblát (ADR 5.3.2.1.8).

Környezetre veszélyes jelölés

Ha az ADR 5.3.1 szakasz előírásai szerint nagybárcát kell felhelyezni, a 2.2.9.1.10 pont kritériumai szerint környezetre veszélyes anyagot tartalmazó konténereket, MEG-konténereket, tankkonténereket, mobil tartányokat és járműveket az ADR 5.2.1.8.3 pont szerinti „környezetre veszélyes anyag” jelöléssel is el kell látni (ADR 5.3.6).

Hűtőközegre/kondicionáló közegre figyelmeztető jelölés

Azokat a járműveket és konténereket, amelyek hűtés vagy kondicionálás céljából veszélyes árut tartalmaznak, minden hozzáférési helyen meg kell jelölni az ADR 5.5.3.2.6 pont szerinti figyelmeztető jelöléssel oly módon, hogy a jármű vagy konténer nyitását vagy az abba való belépést megkísérlő személy azt jól láthassa. Ennek a jelölésnek mindaddig a járművön, illetve a konténeren kell maradnia, amíg a következő előírások nem teljesülnek:

- a) a járművet vagy konténert addig szellőztették, hogy már nincs benne hűtőközeg vagy kondicionáló közeg ártalmas koncentrációban; és
- b) a hűtött vagy kondicionált árut kirakták.

Gázosítószeres fertőtlenítésre figyelmeztető jelzés

A gázosítószer hatása alatt álló áruszállító egység minden hozzáférési pontjánál az ADR 5.5.2.3.2 pontban meghatározott figyelmeztetőjelölést kell elhelyezni, olyan helyzetben, hogy azt az áruszállító-egységet kinyitó vagy a belsejébe belépő személy jól láthassa. A jelölésnek mindaddig rajta kell maradnia a szállítóegységen, amíg a következő előírások nem teljesülnek:

- a) a gázosítószer hatása alatt álló áruszállító egységet addig szellőztették, hogy már nincs benne gázosítószer ártalmas koncentrációban; és
- b) a gázosítószerrel kezelt árut, illetve anyagot kirakodták.

Magas hőmérsékletű anyag jelölés

Azokat a tartányjárműveket, tankkonténereket, mobil tartányokat, különleges járműveket és konténereket, illetve különlegesen felszerelt járműveket és konténereket, amelyek olyan anyagokat tartalmaznak, amelyeket folyékony állapotban 100°C-on, vagy magasabb hőmérsékleten, vagy szilárd állapotban 240°C-on, vagy magasabb hőmérsékleten szállítanak, vagy adnak át szállításra, a járművek mindkét oldalán, hátulján és a konténerek, tankkonténerek és mobil tartányok mind a négy oldalán az ADR 5.3.3 ábra szerinti jelöléssel kell ellátni.

I. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság, ha a járművön nincs semmilyen jelölés, illetve nagybárca. A narancssárga tábla és minden egyéb jelölés is hiányzik a nagybárcákkal együtt.

II. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság a helytelen jelölés, vagy azok hiánya.

Helytelen narancssárga tábla – a narancssárga táblán a veszélyt jelölő szám nem az UN számhoz tartozik, nem jó UN szám szerepel a táblán, nem számos – vagy hiányzik a tábla.

Helytelen (környezetre veszélyes) jelölés – hiányzik a (környezetre veszélyes) jelölés.

III. kockázati kategóriába tartozó szabálytalanság, ha az ADR hatálya alá nem tartozó szállítóegységen nincsenek eltávolítva vagy megfelelően letakarva a jelölések.

9. Ömlesztett áruk szállítása során előforduló hiányosságok

Az ömlesztett szállítással történő ellenőrzések során az ADR 3.2A vezérlő táblázat oszlopai közül, a következőket kell figyelembe venni (a képeken piros X-szel jelöltek): (1), (2), (3a), (4), (5), (6), (10), (15), (17), (18), (19), (20), (21).

UN szám	Megnevezés és leírás	Osztály	Osztályozási kód	Csomagolási csoport	Bárcák	Különleges előírások	Korlátozott és engedélyezett mennyiség		Csomagolóeszköz			Mobil tartány és ömlesztettáru-konténer	
									Csomagolási utasítások	Különleges csomagolási előírások	Egybe-csomagolási előírások	Utasítások	Különleges előírások
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7a)	(7b)	(8)	(9a)	(9b)	(10)	(11)
2475	VANÁDIUM-TRIKLORID	8	C2	III	8		5 kg	E1	P002 IBC08 LP02 R001	B3	MP10	T1	TP33
X	X	X		X	X	X						X	

ADR-tartány		Jármű a tartányos szállításhoz	Szállítási kategória 1.1.3.6 (Alagútkorlátozási kód)	Szállítás				Veszélyjelölő számok	UN szám	Megnevezés és leírás
Tartánykód	Különleges előírások			Különleges előírások a küldeménydarabokra	Különleges előírások az ömlesztett szállításra	Különleges előírások az árukezelésre, be- és kirakásra	Különleges előírások a jármű üzemeltetésére			
(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(1)	(2)
4.3	4.3.5, 6.8.4	9.1.1.2	(8.6)	7.2.4	7.3.3	7.5.11	8.5	5.3.2.3		3.1.2
SGAV		AT	3 (E)		VC1 VC2 AP7			80	2475	VANÁDIUM-TRIKLORID
			X		X	X	X	X	X	X

9.1 Ömlesztett szállítási mód

Ömlesztett szállításról akkor beszélhetünk, ha szilárd halmazállapotú veszélyes árunak, csomagolás nélkül (kivéve 6.2 osztályba tartozó UN 3291 alá tartozó fertőző hulladékok ömlesztett szállítása) történik a szállítása járművön (nyitott, ponyvás vagy fedett) vagy konténerben.

Egyes veszélyes áruk, ömlesztett, küldeménydarabos és tartányos szállítása egyaránt megengedett. Vannak olyan áruk is, amelyeknél a szállítási mód meghatározott. A fluor csak küldeménydarabként, az olvasztott kén pedig csak tartányban szállítható.

9.2 Ellenőrzési jegyzék 18. pontja az áruk szállítása engedélyezett

- ha az ADR jogszabály az adott anyagra a 3.2 fejezet „A” táblázat 10 oszlopában BK betűkkel kezdődő kóddal jelölt különleges előírás van rögzítve, és/vagy
- ha az ADR jogszabály az adott anyagra a 3.2 fejezet „A” táblázat 17. oszlopában a VC/AP betűkkel kezdődő kóddal jelölt különleges előírást tartalmaz.

Konténerek

BK1: ADR 7.3.2.1 vagy Ömlesztett szállítás **ponyvás** ömlesztettáru-konténerben engedélyezett

BK2: ADR 7.3.2.1 vagy Ömlesztett szállítás **zárt** ömlesztettáru-konténerben engedélyezett

Ha egyik kód sem jelenik meg, az árunál az ömlesztett szállítás nem engedélyezett, csak az ADR könyv birtokában, a táblázat segítségével ellenőrizhető.

UN szám	Megnevezés és leírás	Osztály	Osztályozási kód	Csomagolási csoport	Bárcák	Különleges előírások	Korlátozott és engedményes mennyiség		Csomagolóeszköz			Mobil tartány és ömlesztettáru-konténer	
									Csomagolási utasítások	Különleges csomagolási előírások	Egybe-csomagolási előírások	Utasítások	Különleges előírások
	3.1.2	2.2	2.2	2.1.1.3	5.2.2	3.3	3.4	3.5.1.2	4.1.4	4.1.4	4.1.10	4.2.5.2, 7.3.2	4.2.5.3
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7a)	(7b)	(8)	(9a)	(9b)	(10)	(11)
3077	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES SZILÁRD ANYAG, M.N.N.	9	M7	III	9	274 335 601	5 kg	E1	P002 IBC08 LP02 R001	PP12 B3	MP10	T1 BK1 BK2	TP33

ADR-tartány		Jármű a tartányos szállítás-hoz	Szállítási kategória 1.1.3.6 (Alagútkorlátozási kód)	Szállítás				Veszélyt jelölő számok	UN szám	Megnevezés és leírás
Tartánykód	Különleges előírások			Különleges előírások a küldeménydarabokra	Különleges előírások az ömlesztett szállításra	Különleges előírások az árukezelésre, be- és kirakásra	Különleges előírások a jármű üzemeltetésre			
4.3	4.3.5, 6.8.4	9.1.1.2	(8.6)	7.2.4	7.3.3	7.5.11	8.5	5.3.2.3		3.1.2
(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(1)	(2)
LGBV SGAV		AT	3 (E)	V13	VC1 VC2	CV13		90	3077	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES SZILÁRD ANYAG, M.N.N.

9.3 Ellenőrzési jegyzék 20. pont a szállítás módjára vonatkozó előírások

Bizonyos esetekben nehéz eldönteni, hogy ömlesztve, vagy küldeménydarabként szállítják a veszélyes árut (elsősorban veszélyes hulladékoknál jellemző).

A fenti képen, a jármű elején, két oldalán és hátulján elhelyezésre került az ADR szerinti jelölés – narancssárga tábla – ennek ellenére a veszélyességi bárca és a környezetre veszélyes jelölés nem került felhelyezésre a járműre. A jármű rakterében elhelyezett veszélyes hulladék pedig küldeménydarabos szállításra utal (bárcákkal és UN számokkal látták el).

Ebben az esetben az „SZ” kísézőjegy 29. pontja alapján lehet beazonosítani a csomagolás módját, ami alapján lehet következtetni a szállítás módjára is. Az ügyfelet minden esetben fel kell szólítani végzésben nyilatkozattételre, annak érdekében, hogy tisztázzuk a szállítás módját. **A jegyzőkönyvet ez esetben olyan részletességgel kell felvenni, hogy mindkét szállítási mód vizsgálatának megfeleljen.**

Az „SZ” és”K” jegyekben a csomagolás módjának megnevezése

Csomagolás módja	kódszám
Hordó	1
Fahordó	2
Kanna, flakon	3
Doboz, tartály, láda	4
Zsák, zacskó	5
Kombinált csomagolás	6
Nyomásálló tartály	7
Ömlesztve	8
Egyéb	9

A konténereknek minősítettnek kell lenniük, azonban figyelni kell, hogy a különleges előírások eltérhetnek ettől, ezért minden esetben meg kell nézni, hogy az adott UN számhoz milyen különleges előírás tartozik és ez alapján az ADR 7.3.1.1. bekezdés és az ADR 7.3.3. szakasz előírásait figyelembe kell venni.

ÖMLESZTETT ÁRU SZÁLLÍTÓ KONTÉNER BULK CONTAINER			
BPMMBH-12380/1/2011			
ÉRVÉNYSÉG: ADR/RID	TÍPUS: GN-15 (696.88)	Type:	
GYÁRTÁS IDEJE: 2008.	GYÁRTÁSI SZÁM: BK1/0001	Identification No.:	
SAJÁT TÖMEG: 2300 kg 5070,4 lbs	GYÁRTÓ: AVERMAN - HORVÁTH Kft	Producer:	
TÉRFOGAT: 15 m ³	ANYAGMINŐSÉG: S235JRG	FALVASTAGSÁG: 3,5 mm	
MAX. BRUTTÓ TÖMEG: 13000 kg 29126,5 lbs	IDŐZAKOS VIZSGALAT:	Date of periodically test:	
ÜZEMELTETŐ: Remondis Szolnok ZRt 5000 Szolnok, József Attila út 85.	Owner:		

A konténerekre adattáblát kell elhelyezni legalább 200×100mm méretben. A táblán szerepelnie kell, hogy BK1/BK2 ömlesztett anyag konténeréről van szó. Külön rovatban fel kell tüntetni a teljes engedély jelölést, az engedély hatályát közlekedési áganként, a gyártás évét és hónapját.

Meg kell jelölni a gyártót és a gyártói azonosító jelölését az adott konténer típusra. Fel kell tüntetni a konténer üzemeltetőjét, felhasználóját, a megengedett bruttó tömeget, a következő vizsgálat évét hónapját, a halmazolható konténereknél a megengedett halmazterhelést.

A zárt ömlesztettáru-konténer olyan teljesen zárt ömlesztettáru-konténer, amelynek teteje, oldal- és homlok falai, illetve padlója (beleértve a garatszerű fenék kialakítást is) merev. E fogalomba beletartoznak a nyitható tetejű, oldal- és homlokfalú ömlesztettáru-konténerek is, ha a szállítás alatt zárva tarthatók.

A zárt ömlesztettáru-konténereken lehetnek olyan nyílások, amelyek lehetővé teszik a gőzök és gázok, illetve a szabad levegő kicserélődését, azonban normális szállítási körülmények között megakadályozzák a szilárd anyag tartalom kiszabadulását, valamint a csapadék és a fröccsenő víz bejutását.

A ponyvás kifejezés jelen esetben nem a klasszikus értelemben vett ponyvát jelenti – amelyik egybefüggő, zárt és a vizet nem engedi át – hanem elegendő az olyan eszköz is, amelyik lukacsos, ám a berakott veszélyes árut nem engedi a járműről leesni, illetve szivárogni. A ponyvás ömlesztettáru-konténer olyan nyitott tetejű ömlesztettáru-konténer, amelynek fenékrésze (beleértve a garatszerű fenék kialakítást is), oldal és homlok falai merevek, és hajlékony „eszközzel” van lefedve.

A hajlékony eszköz kifejezés nem írja elő a vízhatlanságot, tehát a fenti képen látható megoldás is alkalmazható. Látható, hogy az ömlesztettáru-konténer fedésére használt ponyva átlátszó, lukacsos szerkezetű. Az ADR által előírt hajlékony eszköz fogalmát ez is kielégíti.

Azonban mindenképpen vizsgálni kell az ömlesztett áru összetételét is. A bal oldali képen látható átlátszó lukacsos szerkezetű ponyva porózus anyagok szállítására teljesen alkalmatlan. Nem elégíti ki, az ADR azon előírását, hogy az anyagot úgy kell berakni, hogy normál szállítási körülmények között ne jusson ki a szabadba.

9.4 Ellenőrzési jegyzék 22. pont a rakomány berakása és rögzítése, árukezelés

A konténeres szállítás esetén ellenőrizni szükséges, hogy a konténer megfelelően rögzítve van, a tőcsavarok, tartógerendák stb. nem hiányoznak, nem lazultak ki, illetve épek.

Az ömlesztett rakomány kirakása után - a szállítás technológiájából adódóan - a raktér szennyezett marad, ezért az ömlesztett árut szállító járművek, és konténerek rakterét minden újra megrakás előtt ki kell tisztítani, kivéve, ha ugyanaz az áru kerül ismételtlen berakásra.

9.5 Ellenőrzési jegyzék 23. pont szivárgás vagy sérült küldeménydarabok

A rakományból semmi sem szabadulhat ki (oldalfalak zártsága, esetlegesen a rakomány fedése, veszélyes reakció kizárva...).

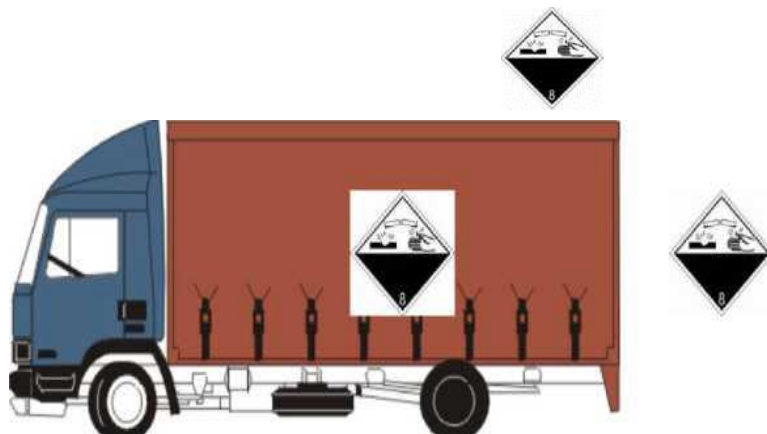

Az ADR előírja, hogy az ömlesztettáru-konténer szerelvényeit olyan módon kell kialakítani, hogy az a benne lévő anyagot megtartsa, és a nem szándékos nyitástól védve legyen. Az alábbi képen látható, hogy a konténer hátulján a nyitószerkezet nem szándékos nyitása elleni védelmet biztosító retesz nem került elhelyezésre, az csak lóg.

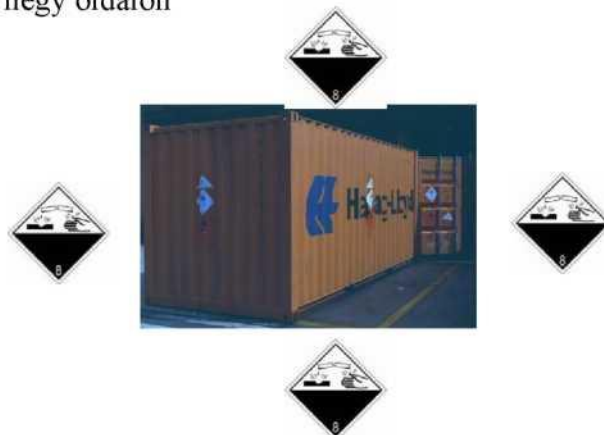
Az ömlesztettáru-konténernek portömörnek kell lennie, azon repedés, mechanikai sérülés nem lehet. A jobb oldali képen látható, hogy a konténerünk alsó része megrepedt. Ezt közúti szállításban nem lehet már alkalmazni, továbbá a környezetre veszélyes jelölés is hiányzik.

9.6 Ellenőrzési jegyzék 26. pontja a nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön

- konténer jelölése – négy oldalon

Ömlesztett áru szállításnál még üres, tisztátalan jármű, illetve tartány esetében is használni kell a veszélyességi bárcákat.

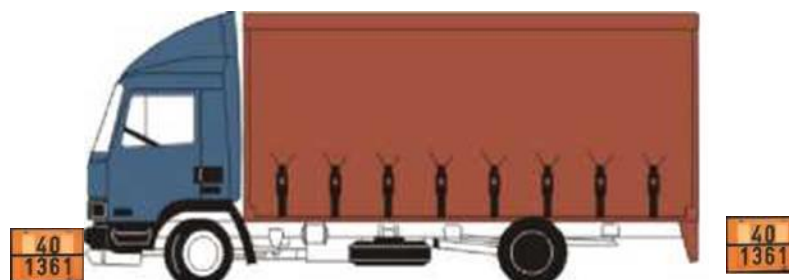

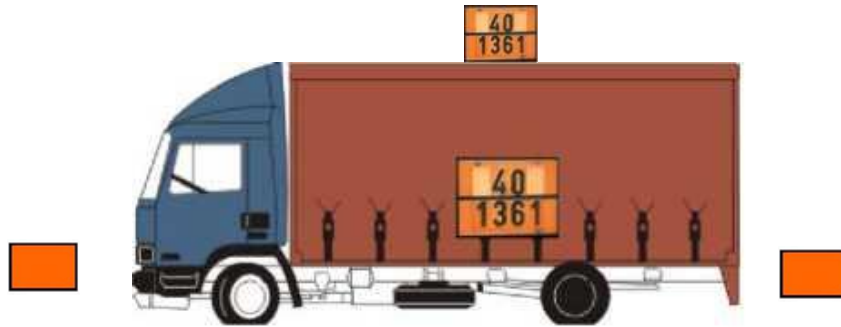
A veszélyes hulladékok ömlesztett szállításánál figyelni kell arra, hogy folyékony, vagy szilárd halmazállapotú a hulladékunk. Amennyiben a veszélyes hulladék folyékony halmazállapotú, úgy az UN 3077 alá nem sorolható, mint ahogy az a képen is látható.

Ezen kívül látható még, hogy a szállított veszélyes hulladék gyúlékony tulajdonsággal is rendelkezik, ennek ellenére nem a 3-as bárca került felhelyezésre a járműre, hanem a 9-es. Ilyen esetekben, ha a hulladék gyúlékony is, akkor a legveszélyesebb kategóriába kell besorolni azt.

9.7 Ellenőrzési jegyzék 27. pont szállítóegység/konténer jelölése (narancssárga tábla, magas hőmérséklet jele)

Elöl és hátul a jármű hossz tengelyére merőlegesen rögzített, a veszélyes áru veszélyszámát és UN számát is tartalmazó számozott narancssárga veszélyt jelző táblákkal. Az üres, tisztítatlan járművön ugyanúgy kell a jelöléseket fennhagyni, mintha rakott lenne a jármű!

Amennyiben a szállítás több rekeszből álló járműben történik, amelynek rekeszei eltérő anyagazonosítóval (UN szám) rendelkező veszélyes árut tartalmaznak, a járművet elöl - hátul szám nélküli narancssárga veszélyt jelző táblával, a rekeszek mindkét oldalát pedig számozott veszélyt jelző táblával kell ellátni (5.3.2.1.4). Ezt a jelölést egyfajta anyag járműben/konténerben történő szállítására esetén is lehet alkalmazni!

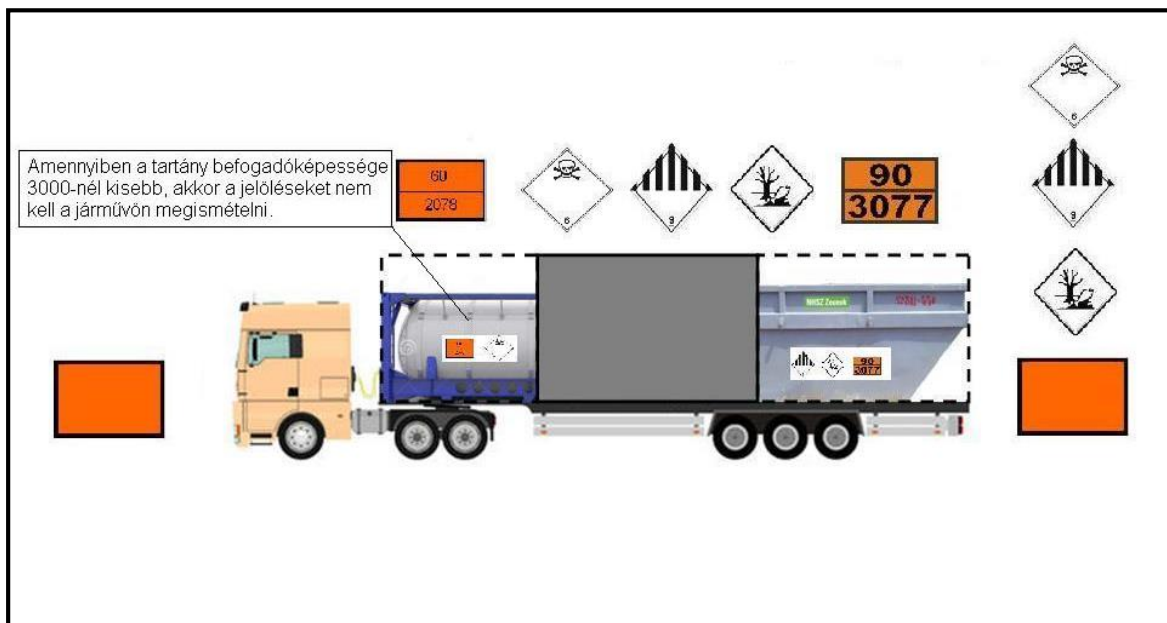
10. Vegyes szállítási módok jelölései

10.1 Tartányos + Ömlesztett szállítóegység jelölése

Bárcák, (Környezetre veszélyes jelölés) mind a 4 oldalt a tankkonténeren és a konténeren is!
(ADR 5.3.1.2 ADR 5.3.2.1.4)

10.2 Tartányos + Ömlesztett szállítóegység jelölése, ha az eszközön lévő nem látszik Tartány: 3000 l-nél nagyobb

Tartány: 3000 l-nél nagyobb (bárcák hátul is egymás mellett! –Ömlesztett árut szállító járművek jelölése (ADR 5.3.1.4.1) Bárcák kívülről nem láthatóak (ADR 5.3.1.3) Narancssárga tábla kívülről nem látható (ADR 5.3.2.1.5).

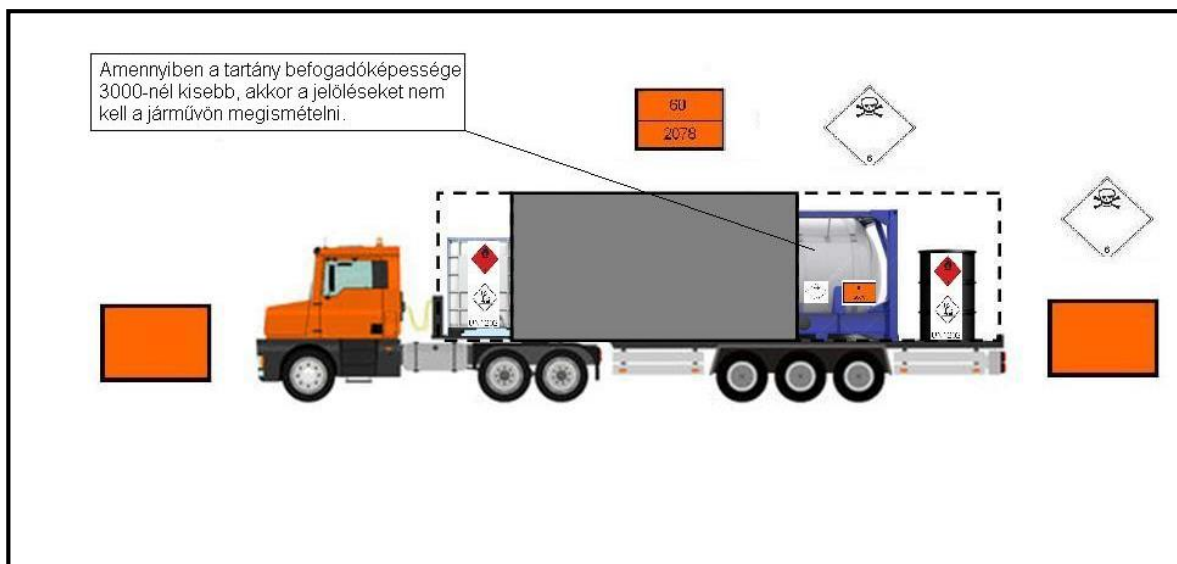
10.3 Tartányos + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése

Ha az IBC nagyobb 450 l, UN szám, bárca 2 szemközti oldal (ADR 5.2.2.1.7) és (ADR 5.2.1.1 + ADR 5.2.1.4) bárca a tankkonténer 4 oldalán.

10.4 Tartányos + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése, ha az eszközön lévő nem látszik

Tartány: 3000 l-nél nagyobb

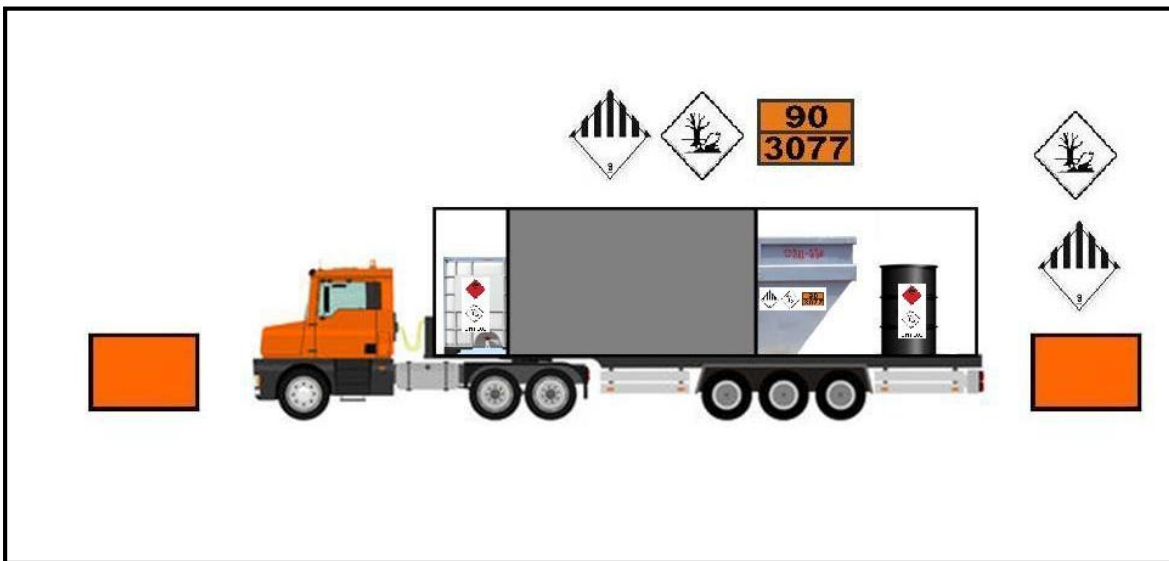
Ha a tankkonténer 3000 liternél kisebb, a bárcákat akkor is meg kell ismételni. Bárcák kívülről nem láthatóak (ADR 5.3.1.3). Narancssárga tábla kívülről nem látható (ADR 5.3.2.1.5).

10.5 Ömlesztett + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése

Konténer 4 oldalán bárca, Környezetre veszélyes jelölés (ADR 5.3.1.2 ADR 5.3.2.1.4).

10.6 Ömlesztett + Küldeménydarabos szállítóegység jelölése, ha az eszközön lévő nem látszik

Bárcák kívülről nem láthatóak (ADR 5.3.1.3). Narancssárga tábla kívülről nem látható (ADR 5.3.2.1.5).

11. Mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel történő veszélyes áru szállítás

Mezőgazdasági vegyszer: A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás hatálya alá tartozó növényvédő szer és műtrágya.

A mezőgazdasági vegyszerek és üzemanyagok mezőgazdasági vontatóval vagy lassú járművel (a továbbiakban együtt: vontató) vontatott pótkocsival, 40 km/órát meg nem haladó sebességgel történő közúti szállítására, a szállításoknál használt szállítóegységre és annak személyzetére kell alkalmazni.

A növényvédőszer szállítás

Merev vagy hajlékony falú, szállítható nagyméretű csomagolóeszköz, amelynek űrtartalma legfeljebb 3 m³, gépi mozgatásra alkalmas kivitelű, a szállítás és kezelés során fellépő erőhatásoknak ellenáll.

Csak küldeménydarabban szállítható, a növényvédő szerre engedélyezett kereskedelmi értékesítési egységben vagy fogyasztói csomagolásban, beleértve a használat után ismét visszazárt eredeti csomagolást is.

Műtrágyák szállítása

Folyékony műtrágya:

- Küldeménydarabban;
- rögzített vagy leszerelhető tartányban szállítható.

Nem folyékony műtrágya:

- Ömlesztve;
- küldeménydarabban szállítható;

Műtrágya ömlesztve történő szállítása

- a nem folyékony műtrágyák közül nem minden műtrágya szállítható ömlesztve;
- zárt rakodóterű járműben vagy vízhatlan és lángmentesített ponyvával ellátott járműben;
- zárt konténerben vagy vízhatlan és lángmentesített ponyvával ellátott konténerben szállítható;
- a járművet és a konténert úgy kell kialakítani, hogy a bennük lévő anyag ne érintkezhesen fával vagy más gyúlékony anyaggal.

Üzemanyag szállítás

- küldeménydarabban, valamint rögzített vagy leszerelhető tartányban szállítható;
- rendelkezik a szállítandó anyagra érvényes, az ADR rendelet 9.1.3.5 bekezdése szerinti jóváhagyási igazolással max. 6500 liter;
- tartány befogadóképessége legfeljebb 6500 liter, valamint a tartány és a pótkocsi megfelel e rendelet előírásainak.

Előírás tartányos pótkocsira

- a pótkocsi tartánya hatósági vizsgálatra kötelezett a **forgalomba helyezés előtt**, majd ezt követően legalább **hatévenként**;
- a **hatósági vizsgálatot** a műszaki biztonsági hatóságnál kell kérelmezni;
- **adattábláján** a megfelelőséget a műszaki biztonsági hatóság a szállítható anyag megnevezésénél és a vizsgálat időpontjánál acélbélyegzővel igazolja.

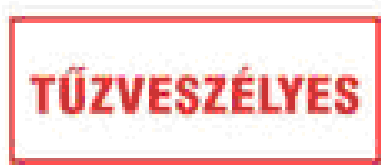

Szállítóegységek jelölése

- mezőgazdasági vegyszert szállító pótkocsi mindkét oldalán és hátsó részén jól láthatóan „**MEZŐGAZDASÁGI VEGYSZER**”

- gyúlékony mezőgazdasági vegyszer szállítás esetén előzőn kívül „**TŰZVESZÉLYES**”;
- üzemanyagot szállító pótkocsi mindkét oldalán és hátsó részén jól láthatóan „**TŰZVESZÉLYES**”.

Egyéb szabályok

Mezőgazdasági vegyszerek és üzemanyagok belföldi közúti szállításnál fuvarokmányt kell alkalmazni. A fuvarokmányba vezetendő adatokat - a szállítandó anyag megnevezésére, fajtájára, nettó vagy bruttó tömegére vonatkozóan - a feladónak írásban kell közölnie. A fuvarokmány formájára vonatkozóan nincs megkötés, ennek megfelelően az lehet:

- fuvarlevél,
- szállítólevél,
- rakományjegyzék,
- belföldi menetlevél, stb.

A fuvarokmányt eseményszerűen kell vezetni és legalább a következő adatokat kell, hogy tartalmazza:

- a feladó és a címzett pontos nevét és címét,
- indulás és érkezés(ek) időpontjait,
- az áru megnevezését, amit elegendő a kereskedelmi megnevezéssel bejegyezni (pl.: „ammónium-nitrát műtrágya”),
- a küldeménydarabok fajtáját és darabszámát, a bruttó tömeget,
- üres csomagoló eszköz esetén is (vagy üres flakon, kanna, hordó, zsák) bejegyzést kell tenni, továbbá azt tiszta állapotban szabad szállítani.

A szállítás időtartama alatt a fuvarokmánynak a járművön, a kísézőokmányok között kell lenni.

Rögzítés

A pótkocsin a **küldeménydarabokat** úgy kell elhelyezni és arra alkalmas eszközök segítségével **rögzíteni**, hogy az egyes darabok egymáshoz és a **járműhöz képest számottevően ne mozdulhassanak el**.

Zsákos csomagolást (pl.: műtrágyát) több sorban egymással kötésben kell felrakni, legfeljebb az oldalfal magasságáig. A szállító járművet csak a megengedett össztömegéig szabad terhelni. Ezt az adatot a forgalmi engedély vagy lassú járműigazoló lap tartalmazza. Mezőgazdasági vegyszerek vagy üzemanyagok tartányos szállítása esetén a megengedett össztömeget a jármű adattábláján fel kell tüntetni.

A rakományt úgy kell elhelyezni, hogy a terhelés a rakfelületen egyenletesen megoszló legyen. Részterhelésnél, különösen, ha a rakfelület nincs teljesen kitöltve, a rakományt a rakfelület közepén kell elhelyezni azért, hogy a jármű tengelye, kerekei ne legyenek túlterhelve.

Amennyiben ezeket figyelmen kívül hagyják, a jármű menetstabilitása, különösen kanyarban való haladáskor és fékezésnél rendkívüli mértékben leromlik, felborulhat, haladási irányából kicsúszhat. Ha a jármű teljes rakfelülete várhatóan nem lesz teljesen kihasználva, raklapra pántolással vagy fóliával rögzített zsákos csomagolású műtrágyát a jármű közepéről kiindulva, váltakozva előre és hátra haladva kell rakodni a jármű megengedett terheléséig.

A tartányok ellenőrzése

A tartányra adattáblát kell felszerelni. Ez az adattábla tartalmazza, hogy az adott tartányos jármű milyen anyag szállítására alkalmas, valamint tartalmazza a vizsgálat időpontját. Az acélbélyegző lenyomata és a vizsgálati jegyzőkönyv hitelességét igazoló bélyegző lenyomata azonos kell, hogy legyen.

A fémtáblán beütéssel vagy más hasonló módon legalább a következő adatokat kell feltüntetni:

- a jóváhagyás száma;
- a gyártó megnevezése vagy jele;
- a gyártási sorozat száma;
- a gyártás éve;
- próbanyomás (túlnyomás), MPa-ban vagy bar-ban; az úrtartalom, több kamrára osztott tartányok esetén mindegyik kamra úrtartalma;

- a számítási hőmérséklet (csak akkor, ha nagyobb, mint +50 °C vagy kisebb, mint -20 °C);
- az üzembe helyezés előtti vizsgálat és a legutóbbi időszakos vizsgálat időpontja (év, hónap);
- a vizsgálatokat végző szakértő bélyegzőlenyomata;
- a tartány anyaga az esetleges anyagszabványok megjelölésével, és - ha van - a védőborítás (bélés) anyaga;
- a tartány egészére alkalmazott próbanyomás (túlnyomás) és az egyes kamrák próbanyomása (túlnyomás), ha a kamránkénti próbanyomás kisebb, mint az egész tartány próbanyomása, MPa-ban vagy bar-ban
- a nyomás alatt töltött vagy ürített tartányoknál az engedélyezett legnagyobb üzemi nyomás.

Az adattáblán a szállítható anyag helyes szállítási megnevezése helyett, lehet a kereskedelmi megnevezést is használni.

Magán a tartányjárművön, közvetlenül a tartányon vagy egy külön táblán fel kell tüntetni a következő adatokat:

- a tulajdonos vagy üzemben tartó neve;
- saját tömeg (kg-ban);
- megengedett legnagyobb összes tömeg (kg-ban), Leszerelhető tartányos járműveknél, valamint a nem tartányos szállítási mód - küldeménydarabos, ömlesztett - esetén ezek az adatok nem szükségesek.

12. Nem jelölt járművek ellenőrzése

A katasztrófavédelmi hatóságnak az úgynevezett „*rejtett*” veszélyes áru szállítás kiszűrése érdekében a nem jelölt gépjárművek ellenőrzését is végre kell hajtani!

A veszélyes áru szállítás felderítése érdekében el kell kérni a gépjárművezetőtől:

- a gépjármű fuvarokmányát;
- a gépjármű forgalmi engedélyét;
- személyazonosításra alkalmas (nem lejárt) iratát:
  - személyi igazolvány és lakcímkártya, vagy
  - jogosítvány és lakcímkártya, vagy
  - útlevel.

Ellenőrizni kell a gépjármű rakterét

- Amennyiben veszélyes árut találunk a raktérben, be kell azonosítanunk a szállítás módját, az esetlegesen alkalmazott mentességet, majd ezek alapján az előző fejezetekben leírtak szerint hajtjuk végre az ellenőrzést.
- Nem a katasztrófavédelmi hatóságra tartozó szabálytalanság esetén, értesítjük az eljáró hatóságot (hatóságokat) és kiérkezésükig visszatartjuk a gépjárművet.

- A „központi közlekedési bírságnylvántartás” alapján ellenőrizzük, hogy más hatóság felé nincs-e tartozása az üzembentartónak. A fennálló bírságtartozás esetében a bírság helyszínen történő megfizetéséig a visszatartás iránti intézkedést kell foganatosítani.
- Társhatóságokra tartozó szabálytalanság esetén kitöltjük a „*Jegyzék nem jelölt járművekhez*” megnevezésű statisztikai adatlapot, és az értesített hatóság kéréséig visszatartjuk a gépjárművet a forgalmi engedély és a fuvarokmány (ha van) elvételével.
- Amennyiben nincs veszélyes áru és a társhatóságokra tartozó szabálytalanság, abban az esetben is kitöltjük a „*Jegyzék nem jelölt járművekhez*” megnevezésű statisztikai adatlapot és a gépjárművet továbbengedjük.

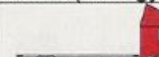
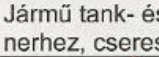

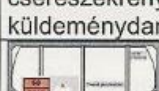

1. számú melléklet - Veszélyes árut szállító szállítóegységek jelölése

A veszélyes anyagokat szállító járművek megjelölése táblázatszerűen összefoglalva

Eszköz	Eszköz jelölése		Szállítóegység jelölése nagybárcával		Szállítóegység jelölése táblával	
			Eszközön lévő bárca látszik	Eszközön lévő bárca nem látszik	Eszközön lévő tábla látszik	Eszközön lévő tábla nem látszik
Küldemény-darab	1 oldalán bárca		-	-	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla
IBC (LP) < 450 l	1 oldalán bárca		-	-	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla
IBC (LP) > 450 l	2 szemközti oldalán bárca		-	-	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla
Robbanó-anyagot tartalmazó küldemény-darab	1 oldalán bárca		2 oldalt és hátul a legveszélyesebb anyaghoz tartozó nagybárca		elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla
Ömlesztett anyagot szállító konténer	elől, hátul, 2 oldalt nagybárca	2 szemközti oldalán számos tábla	-	2 oldalt és hátul nagybárca	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla, két oldalt számos tábla*
Küldemény-darabot tartalmazó konténer	elől, hátul, 2 oldalt nagybárca		-	2 oldalt és hátul nagybárca	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla
3000 l fölötti tankkonténer	elől, hátul, 2 oldalt nagybárca	2 szemközti oldalán számos tábla	-	2 oldalt és hátul nagybárca	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla, két oldalt számos tábla*
3000 l fölötti MEG konténer	elől, hátul, 2 oldalt nagybárca	2 szemközti oldalán számos tábla	-	2 oldalt és hátul nagybárca	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla, két oldalt számos tábla*
3000 l fölötti mobil tartány	elől, hátul, 2 oldalt nagybárca	2 szemközti oldalán számos tábla	-	2 oldalt és hátul nagybárca	elől, hátul szám nélküli tábla	elől, hátul szám nélküli tábla, két oldalt számos tábla*
Ömlesztett anyagot szállító jármű			2 oldalt és hátul nagybárca		elől, hátul szám nélküli tábla, két oldalt számos tábla*	
Battériás jármű			2 oldalt és hátul nagybárca		elől, hátul szám nélküli tábla, két oldalt számos tábla*	
Tartányjármű			2 oldalt és hátul nagybárca		elől, hátul szám nélküli tábla, két oldalt számos tábla*	
Tartányos cserefelépítmény			lásd: tankkonténer jelölések			
Kombinált közúti/vasúti forgalomban részt vevő cserefelépítmény			lásd: konténer jelölések			
Egyéb cserefelépítmény			lásd: jármű jelölések			

* egynemű rakomány esetén elől, hátul számos tábla megengedett

ADR jelölés	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">33</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">1203</div>		 Narancssárga figyelemfelkeltő tábla	 Nagyméretű - 25x25 cm – es vesz.bárca (Placards)			
	Szállítóegység	Bal/jobboldalon		Előli és hátul	Előli és hátul	Bal/jobboldalon	Előli
 Jármű vagy jármű + pótkocsi			X				
 Jármű(1. vagy 7.osztály)			X	X			X
 Jármű tank- és nagykonténerhez, csereszekrényhez			X				
 Jármű cxsereszekrényvel 1. vagy 7.osztály			X	X			X

ADR jelölés	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">33</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">1203</div>		 Narancssárga figyelemfelkeltő tábla	 Nagyméretű - 25x25 cm – es vesz.bárca (Placards)			
	Szállítóegység	Bal/jobboldalon		Előli és hátul	Előli és hátul	Bal/jobboldalon	Előli
 Konténer-küldeménydarab					X	X	X
 csereszekrény(WAB) - küldeménydarab					1)	1)	1)
 Tankkonténer	X				X	X	X
 Konténer ömlesztett áruval	X				X	X	X

1) Jelölés mind a 4 oldalon csak a vasúti szállítást megelőző vagy követő fuvarozásnál

ADR jelölés	 Narancssárga tábla vesz. és UN-számmal		 Narancssárga figyelemfelkeltő tábla	 Nagyméretű - 25x25 cm – es vesz.bárca (Placards)			
	Szállítóegység	Bal/jobb oldal	Elöl és hátsó	Elöl és hátsó	Bal/jobb oldal	Elöl	hátsó
 Jármű- ömlesztett áruval	X			X	X		X
 Tartányjármű	X			X	X		X
 Több szekciós tartányjármű	szekciónként X			X	²⁾ X		X
 Tartányjármű (egy anyag, ³⁾)			³⁾ X		X		X

2) különböző bárcájú anyagok esetén : szekciónként kell elhelyezni; 3) Ásványolaj termékek(UN 1202,1203, 1223,1268,1863): A jelölés a legveszélyesebb, azaz a legkisebb lobbanáspontú anyaghoz igazodik

2. számú melléklet – Fordítási segédletek

Hungarian / Magyar	English
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR certificate
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Call your boss
<i>Töltse ki a papírt</i>	Fill in the paper
<i>Tűzoltó készülék</i>	Fire extinguisher
<i>Számla</i>	Invoice
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Means of Identification
<i>Rendszámtábla</i>	Licence plate
<i>Fényszórók</i>	Lights
<i>Berakodási papírok</i>	Loading papers
<i>Aláírás</i>	Signature
<i>Autógumik</i>	Tyres
<i>Holnap</i>	Tomorrow
<i>Minden biztonságos</i>	All safe
<i>Vészhelyzet</i>	Emergency situation
<i>Kövessen</i>	Follow
<i>Zárva</i>	Closed
<i>Sérült (rakomány)</i>	Damaged
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Go to
<i>Töltési hely</i>	Loading place
<i>Nem</i>	No
<i>Nincs rendben</i>	Not OK
<i>Rendben van</i>	OK
<i>Nyitva</i>	Open
<i>Papírok</i>	Papers
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Park here
<i>Parkolóhely</i>	Parking place
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Right
<i>Biztonságos</i>	Safe
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Stay here
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Tired
<i>Nem biztonságos</i>	Unsafe
<i>Várakozzék</i>	Wait
<i>Igen</i>	Yes
<i>Fenékszelep</i>	Bottom valve
<i>Tisztítási igazolás</i>	Cleaning document
<i>Szennyezett</i>	Contaminated
<i>Csőkötés</i>	Coupling
<i>Töltési fok</i>	Filling degree
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Hose

<i>Címke</i>	Labels
<i>Búvónyílás</i>	Manhole
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Not clean/dirty
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Out of spec
<i>Kiömlés</i>	Spill
<i>Tartály</i>	Tank
<i>Tartály azonosító címke</i>	Tank container ID plate
<i>Heveder</i>	Harness
<i>Töltőtömeg</i>	Quantity to be loaded
<i>Raksúly</i>	Max total weight
<i>Tilos felmászni</i>	No climbing
<i>Nem elég</i>	Not enough
<i>Bárcázás</i>	Placarding
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Stay at your vehicle
<i>Állítsa le a motort</i>	Switch off engine
<i>Túl sok</i>	Too much
<i>Kamion</i>	Truck
<i>Keréktámasz</i>	Wheel chocks
<i>Blokkolóanyag</i>	Blocking material
<i>Kitámasztás</i>	Bracing
<i>Rögzítő heveder</i>	Lashing straps
<i>Rakodási terület</i>	Load floor
<i>Rakodási terv</i>	Load plan
<i>A rakomány rögzítése</i>	Secure the load
<i>Tilos a dohányzás</i>	No smoking
<i>Utas szállítása tilos</i>	No passengers
<i>Szemmosó készülék</i>	Eye wash
<i>ADR írásbeli utasítás</i>	INSTRUCTIONS IN WRITING
<i>Jónapot</i>	good afternoon
<i>Viszontlátásra</i>	goodbye
<i>köszönöm</i>	thank you
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	for each vehicle, a wheel chock of a size suited to the maximum mass of the vehicle and to the diameter of the wheel
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt</i>	two self-standing warning signs
<i>szemöblítő folyadékot</i>	eye rinsing liquid
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	a warning vest (e.g. as described in the EN 471 standard)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	portable lighting apparatus
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	a pair of protective gloves
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	eye protection (e.g. protective goggles)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	an emergency escape mask for each member of the vehicle crew shall be carried on board the vehicle for danger label numbers 2.3 or 6.1;
<i>lapát</i>	a shovel
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	a drain seal
<i>gyűjtőedény</i>	a collecting container
<i>jogosítvány</i>	driving license
<i>jön a tolmács</i>	it comes to interpreting

Hungarian / Magyar	German / Deutsch
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR Zertifikat
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Chef anrufen
<i>Töltse ki a papírt</i>	Papier ausfüllen
<i>Tűzoltó készülék</i>	Feuerlöscher
<i>Számla</i>	Rechnung
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitimation
<i>Rendszám tábla</i>	Nummernschild
<i>Fényszórók</i>	Fahrzeugbeleuchtung
<i>Berakodási papírok</i>	Ladepapiere
<i>Aláírás</i>	Unterschrift
<i>Autógumik</i>	Reifen
<i>Holnap</i>	Morgen
<i>Minden biztonságos</i>	Alles sicher
<i>Vészhelyzet</i>	Notfall
<i>Kövessen</i>	Befolgen
<i>Zárva</i>	Geschlossen
<i>Sérült (rakomány)</i>	Beschädigt
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Gehe zu
<i>Töltési hely</i>	Ladestelle
<i>Nem</i>	Nein
<i>Nincs rendben</i>	Nicht OK
<i>Rendben van</i>	OK
<i>Nyitva</i>	Offen
<i>Papírok</i>	Papiere
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Hier parken
<i>Parkolóhely</i>	Parkplatz
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Rechts
<i>Biztonságos</i>	Sicher
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Bleib hier
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Müde
<i>Nem biztonságos</i>	unsicher
<i>Várakozzék</i>	Warten
<i>Igen</i>	Ja
<i>Fenékszelep</i>	Bodenventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Reinigungsdokument
<i>Szennyezett</i>	Verunreinigt
<i>Csőkötés</i>	Kupplung
<i>Töltési fok</i>	Füllgrad
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Schlauch

<i>Címke</i>	Etiketten
<i>Búvónyílás</i>	Mannloch
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Nicht sauber / verschmutzt
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Ausserhalb der Spezifikation
<i>Kiömlés</i>	Leckage
<i>Tartály</i>	Tank
<i>Tartány azonosító címke</i>	Tank Container ID Plakette
<i>Heveder</i>	Auffanggurt
<i>Töltőtömeg</i>	Ladegewicht
<i>Raksúly</i>	Max. Gewicht
<i>Tilos felmászni</i>	Klettern verboten
<i>Nem elég</i>	Zu wenig
<i>Bárcázás</i>	Anbringung von Großzetteln (Placards)
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Am Fahrzeug bleiben
<i>Allítsa le a motort</i>	Motor abstellen
<i>Túl sok</i>	Zu viel
<i>Kamion</i>	LKW (Lastkraftwagen)
<i>Keréktámasz</i>	Bremsklötze
<i>Blokkolóanyag</i>	Füllmaterial / Ladungssicherungsmaterial
<i>Kitámasztás</i>	Verankerung, Verstärkung
<i>Rögzítő heveder</i>	Spanngurte
<i>Rakodási terület</i>	Ladefläche
<i>Rakodási terv</i>	Ladeplan
<i>A rakomány rögzítése</i>	Die Ladung sichern
<i>Tilos a dohányzás</i>	Rauchen verboten
<i>Utas szállítása tilos</i>	Keine Mitnahme von Personen
<i>Szemmosó készülék</i>	Augendusche
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	SCHRIFTLICHE WEISUNGEN
<i>Jónapot</i>	guten Tag
<i>Viszontlátásra</i>	Auf Wiedersehen
<i>köszönöm</i>	danke
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	ein Unterlegkeil je Fahrzeug, dessen Abmessungen der höchstzulässigen Gesamtmasse des Fahrzeugs und dem Durchmesser der Räder angepasst sein müssen
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	zwei selbststehende Warnzeichen Augenspülflüssigkeit
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	eine Warnweste (z.B. wie in der Norm EN 471 beschrieben)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	ein tragbares Beleuchtungsgerät
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	ein Paar Schutzhandschuhe und
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	eine Augenschutzausrüstung (z.B. Schutzbrille)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	an Bord von Fahrzeugen für die Gefahrzettel-Nummer 2.3 oder 6.1 muss sich für jedes Mitglied der Fahrzeugbesatzung eine Notfallfluchtmaske befinden
<i>lapát</i>	eine Schaufel
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	eine Kanalabdeckung
<i>műanyag gyűjtőedény</i>	ein Auffangbehälter
<i>jogosítvány</i>	Führerschein
<i>jön a tolmács</i>	kommt es zu interpretieren

Hungarian / Magyar	French / Français
<i>ADR tanúsítvány</i>	Certificat ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Appelez votre chef
<i>Töltse ki a papírt</i>	Remplir les documents
<i>Tűzoltó készülék</i>	Extincteur
<i>Számla</i>	Facture
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Réglementaire
<i>Rendszám tábla</i>	numero d' immatriculation
<i>Fényszórók</i>	Eclairage
<i>Berakodási papírok</i>	Documents de chargement
<i>Aláírás</i>	Signature
<i>Autógumik</i>	Pneus
<i>Holnap</i>	Demain
<i>Minden biztonságos</i>	Tous en sécurité
<i>Vészhelyzet</i>	En situation d' urgence
<i>Kövessen</i>	Suivez
<i>Zárva</i>	Fermer
<i>Sérült (rakomány)</i>	Endommagé
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Allez là-bas
<i>Töltési hely</i>	point de chargement
<i>Nem</i>	Non
<i>Nincs rendben</i>	Pas Ok
<i>Rendben van</i>	OK
<i>Nyitva</i>	Ouvrir
<i>Papírok</i>	Documents
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parking indiqué
<i>Parkolóhely</i>	Parking
<i>Probléma</i>	Problème
<i>Helyes</i>	A droite
<i>Biztonságos</i>	En sécurité
<i>Indulás</i>	Démarrer
<i>Ide álljon</i>	Restez ici
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Fatigué
<i>Nem biztonságos</i>	Pas en sécurité
<i>Várakozzék</i>	Attendre
<i>Igen</i>	oui
<i>Fenékszelep</i>	Vanne de fond
<i>Tisztítási igazolás</i>	Document de lavage
<i>Szennyezett</i>	Contaminé
<i>Csőkötés</i>	Raccord
<i>Töltési fok</i>	Taux de creux
<i>Szűrő</i>	Filtre
<i>Tömlő</i>	Tuyau flexible

<i>Címke</i>	<i>Etiquette</i>
<i>Búvónyílás</i>	Trou d' homme
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Pas propre
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Hors spécification
<i>Kiömlés</i>	Epannage
<i>Tartály</i>	Citerne
<i>Tartány azonosító címke</i>	Plaque d'identité container
<i>Heveder</i>	Harnais de sécurité
<i>Töltőtömeg</i>	Poids net chargé
<i>Raksúly</i>	Poids total autorisé en charge
<i>Tilos felmászni</i>	Interdiction de grimper
<i>Nem elég</i>	Pas assez
<i>Bárcázás</i>	Marquage
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Restez avec votre vehicule
<i>Állítsa le a motort</i>	Moteur arrêté
<i>Túl sok</i>	De trop
<i>Kamion</i>	Camion
<i>Keréktámasz</i>	Cales de roue
<i>Blokkolóanyag</i>	Materiau de calage
<i>Kitámasztás</i>	Arrimage
<i>Rögzítő heveder</i>	Sangles
<i>Rakodási terület</i>	Plancher
<i>Rakodási terv</i>	Plan de chargement
<i>A rakomány rögzítése</i>	Arrimage / calage du chargement
<i>Tilos a dohányzás</i>	Interdiction de Fumer
<i>Utas szállítása tilos</i>	Passagers interdits
<i>Szemmosó készülék</i>	Station lave-oeil
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	CONSIGNES ÉCRITES
<i>Jónapot</i>	bon après-midi
<i>Viszontlátásra</i>	au revoir
<i>köszönöm</i>	merci
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	une cale de roue par véhicule, de dimensions appropriées à la masse maximale du véhicule et au diamètre des roues
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	deux signaux d'avertissement autoporteurs du liquide de rinçage pour les yeux
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	un baudrier fluorescent (semblable par exemple à celui décrit dans la norme européenne EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	un appareil d'éclairage portatif
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	une paire de gants de protection;
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	un équipement de protection des yeux (e.g. lunettes de protection)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	un masque d'évacuation d'urgence b pour chaque membre de l'équipage du véhicule doit être à bord du véhicule pour les numéros d'étiquette de danger 2.3 ou 6.1
<i>lapát</i>	une pelle
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	une protection de plaque d'égout
<i>gyűjtőedény</i>	un réservoir collecteur
<i>jogosítvány</i>	permis de conduire
<i>jön a tolmács</i>	il s'agit d'interpréter

Hungarian / Magyar	Dutch / Nederlands
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR certificaat
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Bel de baas
<i>Töltse ki a papírt</i>	Papier invullen
<i>Tűzoltó készülék</i>	Brandblusser
<i>Számla</i>	Faktuur
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitimatie
<i>Rendszámtábla</i>	Nummerplaat
<i>Fényszórók</i>	Lichten
<i>Berakodási papírok</i>	Laaddocumenten
<i>Aláírás</i>	Handtekening
<i>Autógumik</i>	Banden
<i>Holnap</i>	Morgen
<i>Minden biztonságos</i>	Alles veilig
<i>Vészhelyzet</i>	Noodsituatie
<i>Kövessen</i>	Volg
<i>Zárva</i>	Gesloten
<i>Sérült (rakomány)</i>	Beschadigd
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Ga naar ...
<i>Töltési hely</i>	Laadplaats
<i>Nem</i>	Neen
<i>Nincs rendben</i>	Niet OK (Niet in orde)
<i>Rendben van</i>	OK (In orde)
<i>Nyitva</i>	Open
<i>Papírok</i>	Dokumenten / Papieren
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkeer hier
<i>Parkolóhely</i>	Parkeerplaats
<i>Probléma</i>	Probleem
<i>Helyes</i>	Rechts
<i>Biztonságos</i>	Veilig
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Blijf hier
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Moe
<i>Nem biztonságos</i>	Onveilig
<i>Várakozzék</i>	Wachten
<i>Igen</i>	Ja
<i>Fenékszelep</i>	Bodemafsluiter
<i>Tisztítási igazolás</i>	Reinigingsdokument
<i>Szennyezett</i>	Gecontamineerd / vervuild
<i>Csőkötés</i>	Koppeling
<i>Töltési fok</i>	Vullingsgraad
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Slang

<i>Címke</i>	Etiketten
<i>Bűvónyílás</i>	Mangat
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Niet schoon
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Buiten specificatie
<i>Kiömlés</i>	Morsen / Gemorst product
<i>Tartály</i>	Tank
<i>Tartály azonosító címke</i>	Tankcontainer ID plaat
<i>Heveder</i>	Valgordel
<i>Töltőtömeg</i>	Te laden gewicht
<i>Raksúly</i>	Maximum gewicht
<i>Tilos felmászni</i>	Niet klimmen
<i>Nem elég</i>	Te weinig
<i>Bárcázás</i>	Markering
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Blijf bij voertuig
<i>Állítsa le a motort</i>	Motor stilleggen
<i>Túl sok</i>	Teveel
<i>Kamion</i>	Truck
<i>Keréktámasz</i>	Wielblokken
<i>Blokkolóanyag</i>	Opvulmaterial
<i>Kitámasztás</i>	Verankering
<i>Rögzítő heveder</i>	Spanbanden
<i>Rakodási terület</i>	Laadvloer
<i>Rakodási terv</i>	Laadplan
<i>A rakomány rögzítése</i>	Lading vastzetten
<i>Tilos a dohányzás</i>	Verboden te roken
<i>Utas szállítása tilos</i>	Passagiers niet toegelaten
<i>Szemmosó készülék</i>	Oogspoelfontein
<i>ADR írásbeli utasítás</i>	SCHRIFTELIJKE INSTRUCTIES
<i>Jónapot</i>	goedemiddag
<i>Viszontlátásra</i>	vaarwel
<i>köszönöm</i>	dank u
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	voor elk voertuig, een stopblok (wielkeg) van een grootte die past bij de maximale massa van het voertuig en de diameter van het wiel
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt</i>	twee zelfstandig staande waarschuwingssignalen
<i>szemöblítő folyadékot</i>	vloeistof om de ogen te spoelen
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	een veiligheidsvest (bijv. zoals beschreven in de norm EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	een draagbaar verlichtingsapparaat
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	een paar beschermende handschoenen
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	bescherming voor de ogen (bijv. een veiligheidsbril)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	een vluchtmasker voor noodgevallen moet voor elk lid van de bemanning van het voertuig aan boord van het voertuig worden meegevoerd in geval van gevaarsetiketnummers 2.3 of 6.1
<i>lapát</i>	een schop
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	een rioolafdichting
<i>gyűjtőedény</i>	een opvangreservoir
<i>jogosítvány</i>	rijbewijs
<i>jön a tolmács</i>	het gaat om de interpretatie van

Hungarian / Magyar	Italian / Italiano
<i>ADR tanúsítvány</i>	Certificato ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Chiami il suo titolare
<i>Töltse ki a papírt</i>	Compili i documenti
<i>Tűzoltó készülék</i>	Estintore
<i>Számla</i>	Fattura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Documenti d'identificazione
<i>Rendszámtábla</i>	Targa
<i>Fényszórók</i>	Luci
<i>Berakodási papírok</i>	Lista di carico
<i>Aláírás</i>	Firma
<i>Autógumik</i>	Pneumatici
<i>Holnap</i>	Domani
<i>Minden biztonságos</i>	Tutto in sicurezza
<i>Vészhelyzet</i>	In caso di emergenza
<i>Kövessen</i>	Seguire
<i>Zárva</i>	Chiuso
<i>Sérült (rakomány)</i>	Danneggiato
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Vada a
<i>Töltési hely</i>	Luogo di carico
<i>Nem</i>	No
<i>Nincs rendben</i>	Non Ok
<i>Rendben van</i>	Ok
<i>Nyitva</i>	Aperto
<i>Papírok</i>	Documenti
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parcheggi qui
<i>Parkolóhely</i>	Parcheggio
<i>Probléma</i>	Problema
<i>Helyes</i>	Destra
<i>Biztonságos</i>	In sicurezza
<i>Indulás</i>	Inizio
<i>Ide álljon</i>	Rimanga qui
<i>Álljon meg</i>	Fermata
<i>Fáradt</i>	Stanco
<i>Nem biztonságos</i>	Pericoloso
<i>Várakozzék</i>	Attendere
<i>Igen</i>	Si
<i>Fenékszelep</i>	Valvola di fondo
<i>Tisztítási igazolás</i>	Attestato di lavaggio
<i>Szennyezett</i>	Contaminato
<i>Csőkötés</i>	Raccordo
<i>Töltési fok</i>	Grado di riempimento
<i>Szűrő</i>	Filtro
<i>Tömlő</i>	Tubo flessibile

<i>Címke</i>	<i>Etichetta</i>
<i>Búvónyílás</i>	Passo d'uomo
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Non bonificato/Sporco
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Fuori specifica
<i>Kiömlés</i>	Spandimento
<i>Tartály</i>	Cisterna
<i>Tartány azonosító címke</i>	Targa d'identificazione del contenitore
<i>Heveder</i>	Imbracatura di sicurezza
<i>Töltőtömeg</i>	Quantità da caricare
<i>Raksúly</i>	Peso massimo autorizzato
<i>Tilos felmászni</i>	Vietato arrampicarsi
<i>Nem elég</i>	Non abbastanza
<i>Bárcázás</i>	Marcatura/Pannellatura
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Rimanga nei pressi del suo veicolo
<i>Allítsa le a motort</i>	Spenga il motore
<i>Túl sok</i>	Troppo
<i>Kamion</i>	Trattore (motrice)
<i>Keréktámasz</i>	Cunei bloccaruote
<i>Blokkolóanyag</i>	Materiale per bloccare il carico
<i>Kitámasztás</i>	Fardatura (Rinforzo)
<i>Rögzítő heveder</i>	Cinghie di fissaggio
<i>Rakodási terület</i>	Banchina di carico
<i>Rakodási terv</i>	Piano di carico
<i>A rakomány rögzítése</i>	Fissare il carico
<i>Tilos a dohányzás</i>	Vietato fumare
<i>Utas szállítása tilos</i>	No passeggeri
<i>Szemmosó készülék</i>	Lavaocchi
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	ISTRUZIONI SCRITTE
<i>Jónapot</i>	buon pomeriggio
<i>Viszontlátásra</i>	arrivederci
<i>köszönöm</i>	grazie
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	per ogni veicolo, un ceppo di dimensioni adeguate alla massa massima del veicolo ed al diametro delle ruote
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	due segnali d'avvertimento autoportanti liquido lavaocchi
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	un indumento fluorescente (per esempio come quello descritto nella norma EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	una lampada portatile
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	un paio di guanti di protezione
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	un mezzo di protezione degli occhi (per esempio occhiali protettivi)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsza)</i>	una maschera di evacuazione d'emergenza, per ogni membro dell'equipaggio del veicolo, deve essere a bordo del veicolo per i carichi con etichette di pericolo 2.3 o 6.1
<i>lapát</i>	un badile
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	un copritombino
<i>gyűjtőedény</i>	ricettacolo
<i>jogosítvány</i>	patente di guida
<i>jön a tolmács</i>	si tratta di interpretare

Hungarian / Magyar	Romanian / ROMÂNĂ
<i>ADR tanúsítvány</i>	Certificat ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Apelati-va seful
<i>Töltse ki a papírt</i>	Completati documentele
<i>Tűzoltó készülék</i>	Extinctor
<i>Számla</i>	Factura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Acte
<i>Rendszám tábla</i>	Numarul de inmatriculare
<i>Fényszórók</i>	Lumini
<i>Berakodási papírok</i>	Documentele de incarcare
<i>Aláírás</i>	Semnatura
<i>Autógumik</i>	Cauciucuri
<i>Holnap</i>	Maine
<i>Minden biztonságos</i>	Totul in securitate
<i>Vészhelyzet</i>	Situatie de urgenta
<i>Kövessen</i>	Urmariti
<i>Zárva</i>	Inchis
<i>Sérült (rakomány)</i>	Deteriorat / Stricat
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Duceti-va la
<i>Töltési hely</i>	Locul de incarcare
<i>Nem</i>	Nu
<i>Nincs rendben</i>	Nu este in regula
<i>Rendben van</i>	OK / In regula
<i>Nyitva</i>	Deschis
<i>Papírok</i>	Acte / Documente
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parcati aici
<i>Parkolóhely</i>	Loc de stationare / parcare
<i>Probléma</i>	Problema
<i>Helyes</i>	Dreapta
<i>Biztonságos</i>	In securitate / In regula
<i>Indulás</i>	Porniti
<i>Ide álljon</i>	Stati aici
<i>Álljon meg</i>	Stop / Opriti-va
<i>Fáradt</i>	Obosit
<i>Nem biztonságos</i>	In nesecuritate
<i>Várakozzék</i>	Asteptati
<i>Igen</i>	Da
<i>Fenékszelep</i>	Valva de fond
<i>Tisztítási igazolás</i>	Document ECD
<i>Szennyezett</i>	Contaminat
<i>Csőkötés</i>	Racordat
<i>Töltési fok</i>	Marja de umplere
<i>Szűrő</i>	Filtru
<i>Tömlő</i>	Tub flexibil

<i>Címke</i>	Eticheta
<i>Búvónyílás</i>	Manhol
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Murdar
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Fara specificatie
<i>Kiömlés</i>	Aprinzator
<i>Tartály</i>	Cisterna
<i>Tartály azonosító címke</i>	Placa de identificare a cisternei
<i>Heveder</i>	valorifica
<i>Töltőtömeg</i>	Greutatea neta incarcata
<i>Raksúly</i>	Greutatea neta autorizata
<i>Tilos felmászni</i>	Cataratul interzis
<i>Nem elég</i>	Nu este destul
<i>Bárcázás</i>	Marcaj
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Ramineti la vehiculul dumneavoastra
<i>Állítsa le a motort</i>	Inchideti motorul
<i>Túl sok</i>	Prea mult
<i>Kamion</i>	Camion
<i>Keréktámasz</i>	Roti
<i>Blokkolóanyag</i>	Material de calaj
<i>Kitámasztás</i>	shoring
<i>Rögzítő heveder</i>	curele de fixare
<i>Rakodási terület</i>	Podea de incarcare
<i>Rakodási terv</i>	Plan de incarcare
<i>A rakomány rögzítése</i>	Securizati incarcatul
<i>Tilos a dohányzás</i>	Fumatul interzis
<i>Utas szállítása tilos</i>	Interzis pasageri la bord
<i>Szemmosó készülék</i>	Dezinfectarea ochilor
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	INSTRUCȚIUNI SCRISE
<i>Jónapot</i>	bună ziua
<i>Viszontlátásra</i>	la revedere
<i>köszönöm</i>	mulțumesc
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	Pentru fiecare vehicul, o cală de dimensiuni adecvată masei maxime a vehiculului și diametrului roților
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	Două dispozitive de avertizare independente Lichid pentru spălarea ochilor
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	O vestă fluorescentă (de ex. așa cum este descrisă prin standardul EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	O lanternă portabilă
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	O pereche de mănuși de protecție
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	Un mijloc de protecție pentru ochi (spre ex.: ochelari de protecție)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsza)</i>	O mască pentru evacuare de urgență pentru fiecare membru al echipajului, pentru încercăturile cu etichetele de pericol cu numerele 2.3 sau 6.1
<i>lapát</i>	O lopată
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	Un material pentru acoperirea gurilor sistemului de canalizare
<i>műanyag gyűjtőedény</i>	recipient
<i>jogosítvány</i>	permis de conducere
<i>jön a tolmács</i>	este vorba de interpretarea

Hungarian / Magyar	Polish / Polski
<i>ADR tanúsítvány</i>	Certyfikat ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Zadzwońić do kierownictwa
<i>Töltse ki a papírt</i>	Wypelnic papiery
<i>Tűzoltó készülék</i>	Gasnica
<i>Számla</i>	Faktura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitymacja
<i>Rendszámtábla</i>	Numery rejestracyjne
<i>Fényszórók</i>	Oswietlenie
<i>Berakodási papírok</i>	Papiery od załadunku
<i>Aláírás</i>	Podpis
<i>Autógumik</i>	Opony
<i>Holnap</i>	Jutro
<i>Minden biztonságos</i>	Wszystko Bezpieczne
<i>Vészhelyzet</i>	Sytuacja awaryjna
<i>Kövessen</i>	Idz za ...
<i>Zárva</i>	Zamkniete
<i>Sérült (rakomány)</i>	Uszkodzone
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Idz do
<i>Töltési hely</i>	Miejsce Załadunku
<i>Nem</i>	Nie
<i>Nincs rendben</i>	Nie w porzadku
<i>Rendben van</i>	W porzadku
<i>Nyitva</i>	Otwarte
<i>Papírok</i>	Papiery
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkuj tutaj
<i>Parkolóhely</i>	Miejsce do Parkowania
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	W prawo
<i>Biztonságos</i>	Bezpieczn-y,-ie
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Zostan na miejscu
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Zmeczony
<i>Nem biztonságos</i>	Niebezpieczne
<i>Várakozzék</i>	Czekaj
<i>Igen</i>	Tak
<i>Fenékszelep</i>	Zawor denny
<i>Tisztítási igazolás</i>	Certyfikat (Atest) Czystosci
<i>Szennyezett</i>	Skazony
<i>Csőkötés</i>	Sprzeglo
<i>Töltési fok</i>	Poziom zapelnienia
<i>Szűrő</i>	Filtr
<i>Tömlő</i>	Waz

<i>Címke</i>	<i>Etykiety</i>
<i>Búvónyílás</i>	Wlaz
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Nie umyte / brudne
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Nie ujete w specyfikacji
<i>Kiömlés</i>	Os
<i>Tartály</i>	Zbiornik or Cysterna
<i>Tartány azonosító címke</i>	Płyta identyfikująca kontener
<i>Heveder</i>	Pas zabezpieczający przed upadkiem
<i>Töltőtömeg</i>	Waga załadunku
<i>Raksúly</i>	Maksymalna waga ogółem
<i>Tilos felmászni</i>	Nie wspinać się
<i>Nem elég</i>	Za mało
<i>Bárcázás</i>	Oznakowanie
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Zostan przy pojeździe
<i>Állítsa le a motort</i>	Wylacz silnik
<i>Túl sok</i>	Za dużo
<i>Kamion</i>	Ciezarowka
<i>Keréktámasz</i>	Klocki do blokady kol
<i>Blokkolóanyag</i>	Material wypełniający
<i>Kitámasztás</i>	Usztywnienie
<i>Rögzítő heveder</i>	Tasmy mocujące
<i>Rakodási terület</i>	Powierzchnia załadunku
<i>Rakodási terv</i>	Plan załadunku
<i>A rakomány rögzítése</i>	Zabezpieczyc załadunek
<i>Tilos a dohányzás</i>	Palenie Zabronione
<i>Utas szállítása tilos</i>	Zakaz wwożenia pasażerów
<i>Szemmosó készülék</i>	Przeplukanie oczu
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	INSTRUKCJE PISEMNE
<i>Jónapot</i>	dzień dobry
<i>Viszontlátásra</i>	pożegnanie
<i>köszönöm</i>	dziękuję
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	klin pod koła, dla każdego pojazdu, o odpowiednim rozmiarze w stosunku do dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu oraz średnicy kół
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	dwa stojące znaki ostrzegawcze płyn do płukania oczu
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	kamizelka ostrzegawcza (np. określona w normie EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket egy pár védőkesztyűt</i>	przenośne urządzenie oświetleniowe/latarka para rękawic ochronnych
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	ochrona oczu (np. okulary ochronne)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámsza)</i>	maska uciezkowa dla każdego członka załogi pojazdu, powinna znajdować się w pojeździe podczas transportu towarów klasy 2.3 lub 6.1
<i>lapát</i>	łopata
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	osłona otworów kanalizacyjnych
<i>gyűjtőedény</i>	pojemnik
<i>jogosítvány</i>	prawo jazdy
<i>jön a tolmács</i>	chodzi o interpretację

Hungarian / Magyar	Slovak / Slovensky
<i>ADR tanúsítvány</i>	Osvedčenie, preukaz ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Zavolat' vedúceho
<i>Töltse ki a papírt</i>	Vyplniť doklady (papiere)
<i>Tűzoltó készülék</i>	Hasiaci prístroj
<i>Számla</i>	Faktúra
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitimácia, preukaz
<i>Rendszámtábla</i>	Evidenčné číslo (ŠPZ)
<i>Fényszórók</i>	Osvetlenie, svetlá
<i>Berakodási papírok</i>	Nakladací list
<i>Aláírás</i>	Podpis
<i>Autógumik</i>	Pneumatiky
<i>Holnap</i>	Zajtra
<i>Minden biztonságos</i>	Všetko bezpečné
<i>Vészhelyzet</i>	Havária
<i>Kövessen</i>	Nasledovať
<i>Zárva</i>	Zatvorený
<i>Sérült (rakomány)</i>	Poškodený
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Chodte do
<i>Töltési hely</i>	Miesto nakládky
<i>Nem</i>	Nie
<i>Nincs rendben</i>	Nie je v poriadku
<i>Rendben van</i>	V poriadku
<i>Nyitva</i>	Otvorit'
<i>Papírok</i>	Doklady, papiere
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkovat' tu
<i>Parkolóhely</i>	Parkovacie miesto
<i>Probléma</i>	Problém
<i>Helyes</i>	Vpravo, správne
<i>Biztonságos</i>	Bezpečný
<i>Indulás</i>	Štart, začiatok
<i>Ide álljon</i>	Zostat' tu
<i>Álljon meg</i>	Stop, zastavit', stát'
<i>Fáradt</i>	Unavený
<i>Nem biztonságos</i>	Nebezpečný
<i>Várakozzék</i>	Čakat'
<i>Igen</i>	Áno
<i>Fenékszelep</i>	Spodný, vnútorný ventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Doklad o čistení
<i>Szennyezett</i>	Znečistený
<i>Csőkötés</i>	Spojka
<i>Töltési fok</i>	Stupeň plnenia
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Hadica

<i>Címke</i>	<i>Nálepka</i>
<i>Búvónyílás</i>	Prielez, poklop
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Nevyčistený, špinavý
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Mimo špecifikácie
<i>Kiömlés</i>	Netesnosť
<i>Tartály</i>	Nádrž, cisterna
<i>Tartály azonosító címke</i>	Tabuľa označenia cisternového kontajnera
<i>Heveder</i>	Postroj, záchytný pás
<i>Töltőtömeg</i>	Množstvo nakladaného nákladu
<i>Raksúly</i>	Maximálna celková váha
<i>Tilos felmászni</i>	Šplhanie zakázané
<i>Nem elég</i>	Málo, nedostatočne
<i>Bárcázás</i>	Označiť nálepkami, tabuľami
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Zostat' vo vozidle
<i>Állítsa le a motort</i>	Vypnúť motor
<i>Túl sok</i>	Veľa
<i>Kamion</i>	Kamión, nákladné auto
<i>Keréktámasz</i>	Zaist'ovacie kliny
<i>Blokkolóanyag</i>	Zaist'ovací materiál
<i>Kitámasztás</i>	Upevnenie, konzola
<i>Rögzítő heveder</i>	Upevňovacie popruhy
<i>Rakodási terület</i>	Ložná plocha
<i>Rakodási terv</i>	Ložný plán
<i>A rakomány rögzítése</i>	Zaistit' náklad
<i>Tilos a dohányzás</i>	Zákaz fajčiť
<i>Utas szállítása tilos</i>	Zákaz spolucestujúcich
<i>Szemmosó készülék</i>	Očná sprcha
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	PÍ SOMNÉ POKYNY
<i>Jónapot</i>	dobré popoludnie
<i>Viszontlátásra</i>	zbohom
<i>köszönöm</i>	d'akujem
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	na každé vozidlo zakladací klin, ktorého rozmery zodpovedajú najväčšej prípustnej hmotnosti vozidla a priemeru kolesa
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	dve samostatne stojace výstražné značky kvapalina na vyplachovanie očí
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	výstražná vesta (napríklad: ako je opísaná v norme EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	prenosné osvetľovacie zariadenie
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	pár ochranných rukavíc
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	ochrana očí (napríklad ochranné okuliare)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsza)</i>	záchranná úniková maska pre každého člena osádky vozidla, ktorá sa musí prepravovať vo vozidle v prípade bezpečnostných značiek vzorov č. 2.3 alebo 6.1
<i>lapát</i>	lopata
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	prekrytie kanálu
<i>gyűjtőedény</i>	nádoba
<i>jogosítvány</i>	vodičský preukaz
<i>jön a tolmács</i>	ide o tlmočenie

Hungarian / Magyar	Czech / Český
<i>ADR tanúsítvány</i>	Osvědčení (certifikát) ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Zavolejte svého nadřízeného (šéfa)
<i>Töltse ki a papírt</i>	Vyplňte dokumenty (formuláře)
<i>Tűzoltó készülék</i>	Hasíci přístroj
<i>Számla</i>	Faktura, účet
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Prostředky identifikace
<i>Rendszámtábla</i>	Státní poznávací značka
<i>Fényszórók</i>	Světla
<i>Berakodási papírok</i>	Doklady k nakládce zboží
<i>Aláírás</i>	Podpis
<i>Autógumik</i>	Pneumatiky
<i>Holnap</i>	Zíttra
<i>Minden biztonságos</i>	Všechno bezpečné
<i>Vészhelyzet</i>	Nouzová situace
<i>Kövessen</i>	Následujte
<i>Zárva</i>	Zavřeno
<i>Sérült (rakomány)</i>	Zničeno
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Běžte (do), Jed'te (do)
<i>Töltési hely</i>	Místo nakládky
<i>Nem</i>	Ne
<i>Nincs rendben</i>	Není v pořádku
<i>Rendben van</i>	V pořádku
<i>Nyitva</i>	Otevřeno
<i>Papírok</i>	Dokumenty, papíry
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkujte zde
<i>Parkolóhely</i>	Parkoviště
<i>Probléma</i>	Problém
<i>Helyes</i>	Správně
<i>Biztonságos</i>	Bezpečný
<i>Indulás</i>	Začněte
<i>Ide álljon</i>	Zůstaňte zde
<i>Álljon meg</i>	Zastavte, Stůjte
<i>Fáradt</i>	Unavený
<i>Nem biztonságos</i>	Nebezpečný
<i>Várakozzék</i>	Počkejte, čekejte
<i>Igen</i>	Ano
<i>Fenékszelep</i>	Spodní ventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Dokument / Atest o vyčištění
<i>Szennyezett</i>	Znečištěný
<i>Csőkötés</i>	Spojka
<i>Töltési fok</i>	Stupeň naplnění
<i>Szűrő</i>	Filtr
<i>Tömlő</i>	Hadice

<i>Címke</i>	<i>Nálepka</i>
<i>Bűvónyílás</i>	Průlez, poklop
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Není čistý/znečištěný
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Mimo specifikace
<i>Kiömlés</i>	Skvrna, úkap
<i>Tartály</i>	Cisterna, nádrž
<i>Tartány azonosító címke</i>	Identifikační tabulka kontejneru
<i>Heveder</i>	Postroj, pracovní výstroj
<i>Töltőtömeg</i>	Množství nakládaného zboží
<i>Raksúly</i>	Maximální celková váha
<i>Tilos felmászni</i>	Šplhání zakázáno
<i>Nem elég</i>	Není dostatečné, nedostatečné
<i>Bárcázás</i>	Nápis, plakát
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Zůstaňte ve svém vozidle
<i>Állítsa le a motort</i>	Vypněte motor
<i>Túl sok</i>	Příliš mnoho, moc
<i>Kamion</i>	Tahač, nákladní vozidlo
<i>Keréktámasz</i>	Klín pro zajištění kola
<i>Blokkolóanyag</i>	Blokující materiál
<i>Kitámasztás</i>	Podpěra, konzola
<i>Rögzítő heveder</i>	Gurtny, pásy na připevnění materiálu
<i>Rakodási terület</i>	Podlaha ložného prostoru
<i>Rakodási terv</i>	Plán nakládky
<i>A rakomány rögzítése</i>	Zabezpečení nákladu, pojištění
<i>Tilos a dohányzás</i>	Zákaz kouření
<i>Utas szállítása tilos</i>	Zákaz pasažérů (v kabině auta)
<i>Szemmosó készülék</i>	Výplach očí
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	PÍSEMNE POKYNY
<i>Jónapot</i>	dobré odpoledne
<i>Viszontlátásra</i>	sbohem
<i>köszönöm</i>	děkuji
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	pro každé vozidlo zakládací klín, jehož velikost odpovídá maximální hmotnosti vozidla a průměru kola
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	dva stojací výstražné prostředky kapalina pro výplach očí
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	fluoreskující výstražná vesta (např. jak je popsána v normě EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	přenosná svítilna
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	pár ochranných rukavic
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	ochrana očí (např. ochranné brýle)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	nouzová úniková maska pro každého člena osádky vozidla musí být při přepravě ve vozidle pro čísla bezpečnostních značek 2.3 nebo 6.1
<i>lapát</i>	lopata
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	ucpávka kanalizační vpusti
<i>gyűjtőedény</i>	nádoba
<i>jogosítvány</i>	řidičský průkaz
<i>jön a tolmács</i>	jde o tlumočení

Hungarian / Magyar	Slovene/Slovenščina
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR certifikat
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Poklicati svojega šefa
<i>Töltse ki a papírt</i>	Izpolniti papirje
<i>Tűzoltó készülék</i>	Gasilnik
<i>Számla</i>	Račun
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitimacija/osebna izkaznica
<i>Rendszámtábla</i>	Registrska tablica
<i>Fényszórók</i>	Luči na vozilu
<i>Berakodási papírok</i>	Tovorni list
<i>Aláírás</i>	Podpis
<i>Autógumik</i>	Pnevmatike
<i>Holnap</i>	Jutri
<i>Minden biztonságos</i>	Vse varno
<i>Vészhelyzet</i>	Izredne razmere
<i>Kövessen</i>	Slediti
<i>Zárva</i>	Zaprt
<i>Sérült (rakomány)</i>	Poškodovan
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Pojdi k
<i>Töltési hely</i>	Mesto nakladanja
<i>Nem</i>	Ne
<i>Nincs rendben</i>	Ni OK (ni v redu)
<i>Rendben van</i>	OK (je v redu)
<i>Nyitva</i>	Odprt
<i>Papírok</i>	Papirji
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkiraj tukaj
<i>Parkolóhely</i>	Parkirišče
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Desno
<i>Biztonságos</i>	Varno
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Ostani tukaj
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Utrujen
<i>Nem biztonságos</i>	Ni varno
<i>Várakozzék</i>	Čakati
<i>Igen</i>	Da
<i>Fenékszelep</i>	Spodnji ventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Potrdilo o čiščenju
<i>Szennyezett</i>	Onesnažen
<i>Csőkötés</i>	Spojka
<i>Töltési fok</i>	Stopnja polnitve
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Fleksibilna cev

<i>Címke</i>	<i>Tablice/oznake</i>
<i>Bűvónyílás</i>	Manloh
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Ne čisto/umazano
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Ni po specifikaciji
<i>Kiömlés</i>	Razlitje
<i>Tartály</i>	Cisterna
<i>Tartály azonosító címke</i>	Ploščica za označevanje cisterne
<i>Heveder</i>	Pas za zavarovanje proti padcu
<i>Töltőtömeg</i>	Količina za nakladanje/neto teža tovora
<i>Raksúly</i>	Maksimalna celotna teža
<i>Tilos felmászni</i>	Prepovedano plezanje
<i>Nem elég</i>	Ni dovolj
<i>Bárcázás</i>	Označevanje/table
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Ostani v vozilu
<i>Állítsa le a motort</i>	Ugasni motor
<i>Túl sok</i>	Preveč
<i>Kamion</i>	Tovornjak
<i>Keréktámasz</i>	Klinasta podložka/cokla
<i>Blokkolóanyag</i>	Material za zalaganje
<i>Kitámasztás</i>	Pritrditev/ojačitev
<i>Rögzítő heveder</i>	Trakovi za pritrditev/gurtne
<i>Rakodási terület</i>	Nakladalna površina
<i>Rakodási terv</i>	Načrt nakladanja
<i>A rakomány rögzítése</i>	Zavarovati tovor
<i>Tilos a dohányzás</i>	Prepovedano kajenje
<i>Utas szállítása tilos</i>	Prepovedani sopotniki
<i>Szemmosó készülék</i>	Izpiranje oči v sili
<i>ADR írásbeli utasítás</i>	PISNA NAVODILA
<i>Jónapot</i>	dober dan
<i>Viszontlátásra</i>	Goodbye
<i>köszönöm</i>	hvala
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	za vsako vozilo kolesna zagozda, katere velikost ustreza največji dovoljeni masi vozila in premeru kolesa,
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	dva samostoječa opozorilna znaka tekočina za izpiranje oči
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	odsevni brezrokavnik (kot je predpisan v standardu EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	ročna svetilka
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	par varovalnih rokavic
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	zaščita za oči (npr. varovalna očala)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	plinska maska za vsakega člana posadke vozila; na vozilu mora biti pri snoveh z nalepko nevarnostni številka 2.3 ali 6.1
<i>lapát</i>	lopata
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	prekrivalo za kanalizacijo
<i>gyűjtőedény</i>	posoda
<i>jogosítvány</i>	vozníško dovoljenje
<i>jön a tolmács</i>	gre za tolmačenje

Hungarian / Magyar	Croatian
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR zertifikat
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Nazvati šefa
<i>Töltse ki a papírt</i>	Ispuniti papir
<i>Tűzoltó készülék</i>	Vatrogasna sprava
<i>Számla</i>	Račun
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitimacija
<i>Rendszámtábla</i>	Broj iskaznice
<i>Fényszórók</i>	Vozilsko osvjetljenje
<i>Berakodási papírok</i>	Utovarni papiri
<i>Aláírás</i>	Podpis
<i>Autógumik</i>	Gume
<i>Holnap</i>	sutra
<i>Minden biztonságos</i>	sve sigurno
<i>Vészhelyzet</i>	Hitni slučaj
<i>Kövessen</i>	poslušati
<i>Zárva</i>	zatvoreno
<i>Sérült (rakomány)</i>	Oštećen
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Idi do
<i>Töltési hely</i>	Mjesto utovara
<i>Nem</i>	Ne
<i>Nincs rendben</i>	Nije u redu
<i>Rendben van</i>	u redu
<i>Nyitva</i>	otvoreno
<i>Papírok</i>	Papiri
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Ovdje parkirati
<i>Parkolóhely</i>	Parkiralište
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Desno
<i>Biztonságos</i>	Sigurno
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Ostani ovdje
<i>Álljon meg</i>	Stani
<i>Fáradt</i>	umoran
<i>Nem biztonságos</i>	nesigurno
<i>Várakozzék</i>	čekati
<i>Igen</i>	Da
<i>Fenékszelep</i>	podski ventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Čistilički dokument
<i>Szennyezett</i>	zamazano
<i>Csőkötés</i>	Kuplung
<i>Töltési fok</i>	Stupanj punjena
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Šlah

<i>Címke</i>	<i>Etiketa</i>
<i>Búvónyílás</i>	Septička jama
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Nije čisto/ zamazano
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	van specifikacije
<i>Kiömlés</i>	Test pritiska
<i>Tartály</i>	Rezervar
<i>Tartány azonosító címke</i>	Tank konteiner ID Plakete
<i>Heveder</i>	Pojas sigurnosti
<i>Töltőtömeg</i>	Tovarna težina
<i>Raksúly</i>	max. težina
<i>Tilos felmászni</i>	zabranjeno penjanje
<i>Nem elég</i>	pre malo
<i>Bárcázás</i>	Postavljajte velikih plakata
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Ostanite kod vozila
<i>Állítsa le a motort</i>	ugasite motor
<i>Túl sok</i>	previše
<i>Kamion</i>	kamion
<i>Keréktámasz</i>	Plata za kočenje
<i>Blokkolóanyag</i>	Materijal za punjenje, Materijal za osiguranje tereta
<i>Kitámasztás</i>	posidrenje, pojačanje
<i>Rögzítő heveder</i>	Gurtne
<i>Rakodási terület</i>	Tovarna površina
<i>Rakodási terv</i>	Plan tovarenja
<i>A rakomány rögzítése</i>	Utovar obezbijediti
<i>Tilos a dohányzás</i>	zabranjeno pušenje
<i>Utas szállítása tilos</i>	Zabranjeno je uzeti sa sobom drugu osobu
<i>Szemmosó készülék</i>	Pranje očiju
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	Instrukcije sigurnosti
<i>Jónapot</i>	dobar dan
<i>Viszontlátásra</i>	zbogom
<i>köszönöm</i>	hvala
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	
<i>hordozható világítókészüléket</i>	
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsza)</i>	
<i>lapát</i>	
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	
<i>gyűjtőedény</i>	kutija
<i>jogosítvány</i>	vozačka dozvola
<i>jön a tolmács</i>	je riječ o tumačenju

Hungarian / Magyar	Serbian
<i>ADR tanúsítvány</i>	АДР зертфикат
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Назвати сефа
<i>Töltse ki a papírt</i>	Испунити папир
<i>Tűzoltó készülék</i>	Ватрогасна справа
<i>Számla</i>	Раџун
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Легитимација
<i>Rendszám tábla</i>	Број исказнице
<i>Fényszórók</i>	Возилско осветљење
<i>Berakodási papírok</i>	Товарни папири
<i>Aláírás</i>	подпис
<i>Autógumik</i>	Гуме
<i>Holnap</i>	сутра
<i>Minden biztonságos</i>	све сигурно
<i>Vészhelyzet</i>	хитни случај
<i>Kövessen</i>	послувати
<i>Zárva</i>	затворено
<i>Sérült (rakomány)</i>	остеџен
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Иди до
<i>Töltési hely</i>	место утовара
<i>Nem</i>	не
<i>Nincs rendben</i>	Није у реду
<i>Rendben van</i>	У реду
<i>Nyitva</i>	отворено
<i>Papírok</i>	Папири
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Овде паркирати
<i>Parkolóhely</i>	Паркиралисте
<i>Probléma</i>	Проблем
<i>Helyes</i>	Десно
<i>Biztonságos</i>	Сигурно
<i>Indulás</i>	Старт
<i>Ide álljon</i>	Остани овде
<i>Álljon meg</i>	Стани
<i>Fáradt</i>	уморан
<i>Nem biztonságos</i>	несигурно
<i>Várakozzék</i>	чекати
<i>Igen</i>	Да
<i>Fenékszelep</i>	подски вентил
<i>Tisztítási igazolás</i>	Цистилицки документ
<i>Szennyezett</i>	замазано
<i>Csőkötés</i>	куплунг
<i>Töltési fok</i>	Ступањ пунјена
<i>Szűrő</i>	Филтер
<i>Tömlő</i>	Слаух

<i>Címke</i>	Етикета
<i>Bűvónyílás</i>	Септичка јама
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Није чисто/замазано
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Ван спецификације
<i>Kiömlés</i>	Тест притиска
<i>Tartály</i>	Резервар
<i>Tartány azonosító címke</i>	Танк контејнер ИД Плакете
<i>Heveder</i>	Кајс сигурности
<i>Töltőtömeg</i>	Товарна тезина
<i>Raksúly</i>	мап. Тезина
<i>Tilos felmászni</i>	забрањено пењање
<i>Nem elég</i>	премало
<i>Bárcázás</i>	Постављање великих плаката
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Останите код возила
<i>Allítsa le a motort</i>	Угасите мотор
<i>Túl sok</i>	Превисе
<i>Kamion</i>	камион
<i>Keréktámasz</i>	Плата за коцење
<i>Blokkolóanyag</i>	Материјал за пуњање, Материјал за осигурање терета
<i>Kitámasztás</i>	посидрење, појацање
<i>Rögzítő heveder</i>	Гуртне
<i>Rakodási terület</i>	Товарна површина
<i>Rakodási terv</i>	План товаренја
<i>A rakomány rögzítése</i>	Утовар обезбедити
<i>Tilos a dohányzás</i>	забрањено пушење
<i>Utas szállítása tilos</i>	забрањено је узети другу особу са собом
<i>Szemmosó készülék</i>	Пранје оцију
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	Инструкције сигурности
<i>Jónapot</i>	Добар дан
<i>Viszontlátásra</i>	збогом
<i>köszönöm</i>	хвала
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelőt vagy azzal egyenértékűt)</i>	
<i>hordozható világítókészüléket</i>	
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	
<i>lapát</i>	
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	
<i>gyűjtőedény</i>	кутија
<i>jogosítvány</i>	возачке дозволе
<i>jön a tolmács</i>	је реч о тумачењу

Hungarian / Magyar	Latvian
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR sertifikāts
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Pieņvanīt vadītājam
<i>Töltse ki a papírt</i>	Aizpildīt dokumentus
<i>Tűzoltó készülék</i>	Ugunsdzēsšanas aparāts
<i>Számla</i>	Rēķins
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Identifikācijas līdzekļi
<i>Rendszámtábla</i>	Reģistrācijas numurs
<i>Fényszórók</i>	Apgaismojums
<i>Berakodási papírok</i>	Iekraušanas dokumenti
<i>Aláírás</i>	Paraksts
<i>Autógumik</i>	Riepas
<i>Holnap</i>	Rītdiena
<i>Minden biztonságos</i>	Viss drošs
<i>Vészhelyzet</i>	Ārkārtas situācija
<i>Kövessen</i>	Sekot
<i>Zárva</i>	Aizslēgts
<i>Sérült (rakomány)</i>	Bojāts
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Apmeklēt
<i>Töltési hely</i>	Iekraušanas vieta
<i>Nem</i>	Nē
<i>Nincs rendben</i>	Nav kārtībā
<i>Rendben van</i>	Kārtībā
<i>Nyitva</i>	Atvērts
<i>Papírok</i>	Dokumenti
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Automašīnu novietot šeit
<i>Parkolóhely</i>	Autostāvvietā
<i>Probléma</i>	Problēma
<i>Helyes</i>	Labā puse
<i>Biztonságos</i>	Drošs
<i>Indulás</i>	Starts
<i>Ide álljon</i>	Stāvēt šeit
<i>Álljon meg</i>	Apstāšanās
<i>Fáradt</i>	Noguris
<i>Nem biztonságos</i>	Nedrošs
<i>Várakozzék</i>	Gaidīt
<i>Igen</i>	Jā
<i>Fenékszelep</i>	Apakšējais vārsts
<i>Tisztítási igazolás</i>	Tīrīšanas dokuments
<i>Szennyezett</i>	Piesārņots
<i>Csőkötés</i>	Savienojums
<i>Töltési fok</i>	Iepildīšanas pakāpe
<i>Szűrő</i>	Filtrs
<i>Tömlő</i>	Šļutene

<i>Címke</i>	Marķējums
<i>Búvónyílás</i>	Lūka
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Nav iztīrīts
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Ārpus specifikācijas
<i>Kiömlés</i>	Noplūde
<i>Tartály</i>	Tvertne
<i>Tartány azonosító címke</i>	Cisternas identifikācijas plate
<i>Heveder</i>	Jālieto aizsargjosta
<i>Töltőtömeg</i>	Daudzums iekraušanai
<i>Raksúly</i>	Maksimālais kopējais svars
<i>Tilos felmászni</i>	Neuzkāpts
<i>Nem elég</i>	Nepietiekami
<i>Bárcázás</i>	Marķēšana
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Uzturieties pie jūsu transportlīdzekļa
<i>Allítsa le a motort</i>	Izslēgt dzinēju
<i>Túl sok</i>	Pārāk daudz
<i>Kamion</i>	Kravas automašīna
<i>Keréktámasz</i>	Bremžu kluči
<i>Blokkolóanyag</i>	Bloķēšanas materiāls
<i>Kitámasztás</i>	Sastiprinājums
<i>Rögzítő heveder</i>	Lādēšanas siksnas
<i>Rakodási terület</i>	Sloga grīda
<i>Rakodási terv</i>	Sloga plāns
<i>A rakomány rögzítése</i>	Nostiprināt kravu
<i>Tilos a dohányzás</i>	Nesmēķēt
<i>Utas szállítása tilos</i>	Nepārvadāt pasažierus
<i>Szemmosó készülék</i>	Acu skalošana
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	RAKSTISKĀS INSTRUKCIJAS
<i>Jónapot</i>	labdien
<i>Viszontlátásra</i>	ardievas
<i>köszönöm</i>	paldies
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	katram atsevišēam transportlīdzeklīm tā pilnai masai un riteHu diametram atbilstošs stāvbaltsts
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	divas patstāvīgi stāvošas brīdinājuma zīmes acu skalošanas šeidrums
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	brīdinājuma veste (piemēram, kā aprakstīts standartā EN 471)
<i>hordozható világítókészülék</i>	portatīva apgaismes ierīce
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	aizsargcimdu pāris
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	acu aizsardzības līdzeklis (piemēram, aizsargbrilles)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	transportlīdzekļi ar kravām, kurām ir bīstamības zīmes nr. 2.3. vai 6.1., aizsargmaska katram transportlīdzekļa apkalpes loceklim
<i>lapát</i>	lāpsta vai liekšēere
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	materiāls kanalizācijas atveru pārklāšanai
<i>gyűjtőedény</i>	tvertne
<i>jogosítvány</i>	vadītāja apliecība
<i>jön a tolmács</i>	runa ir par tulkošanas

Hungarian / Magyar	Estonian / Eesti keel
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR sertifikaat
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Helista ülemusele
<i>Töltse ki a papírt</i>	Täida paberid
<i>Tűzoltó készülék</i>	Tulekustuti
<i>Számla</i>	Arve
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Identifitseerimise viisid
<i>Rendszám tábla</i>	Registreerimisnumbri märk
<i>Fényszórók</i>	Tuled
<i>Berakodási papírok</i>	Laadimisdokumentid
<i>Aláírás</i>	Allkiri
<i>Autógumik</i>	Rehvid
<i>Holnap</i>	Homme
<i>Minden biztonságos</i>	Kõik ohutu
<i>Vészhelyzet</i>	Erakorraline olukord
<i>Kövessen</i>	Järgi
<i>Zárva</i>	Suletud
<i>Sérült (rakomány)</i>	Rikutud
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Mine
<i>Töltési hely</i>	Laadimiskoht
<i>Nem</i>	Ei
<i>Nincs rendben</i>	Ei ole OK
<i>Rendben van</i>	OK
<i>Nyitva</i>	Avatud
<i>Papírok</i>	Dokumentid/Paberid
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Pargi siin
<i>Parkolóhely</i>	Parkimiskoht
<i>Probléma</i>	Probleem
<i>Helyes</i>	Parem
<i>Biztonságos</i>	Ohutu
<i>Indulás</i>	Alusta
<i>Ide álljon</i>	Jää siia
<i>Álljon meg</i>	Stopp
<i>Fáradt</i>	Väsinud
<i>Nem biztonságos</i>	Ei ole ohutu
<i>Várakozzék</i>	Oota
<i>Igen</i>	Jah
<i>Fenékszelep</i>	alumine ventiil/klapp
<i>Tisztítási igazolás</i>	Puhastusdokument
<i>Szennyezett</i>	Saastatud/reostatud
<i>Csőkötés</i>	Ühendus / Liides
<i>Töltési fok</i>	Täitetase
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	voolik

<i>Címke</i>	Märgistus
<i>Büvönnyílás</i>	(Pääse)luuk
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Määrdunud
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Vaateväljast väljas
<i>Kiömlés</i>	Leke
<i>Tartály</i>	Paak
<i>Tartány azonosító címke</i>	Paagi/Mahuti ID plaat
<i>Heveder</i>	Rakmed
<i>Töltőtömeg</i>	Kauba netokaal/laadimishulk
<i>Raksúly</i>	Maksimaalne kogukaal
<i>Tilos felmászni</i>	Ronimine keelatud
<i>Nem elég</i>	Mitte piisav
<i>Bárcázás</i>	Märgistamine
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Jää oma sõiduki juurde
<i>Állítsa le a motort</i>	Lülita mootor välja
<i>Túl sok</i>	Liiga palju
<i>Kamion</i>	Veoauto
<i>Keréktámasz</i>	Tökkiskingad
<i>Blokkolóanyag</i>	Blokeerimismaterjal
<i>Kitámasztás</i>	Kinnitamine
<i>Rögzítő heveder</i>	Koormarihmad/sidumisrihmad
<i>Rakodási terület</i>	Laadimispõrand
<i>Rakodási terv</i>	Laadimisplaan
<i>A rakomány rögzítése</i>	Kinnita koorem
<i>Tilos a dohányzás</i>	Mitte suitsetada
<i>Utas szállítása tilos</i>	Reisijate vedamine keelatud
<i>Szemmosó készülék</i>	Silmade pesu
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	KIRJALIK OHUTUSJUHEND
<i>Jónapot</i>	tere
<i>Viszontlátásra</i>	hüvast
<i>köszönöm</i>	aitäh
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitémasztó éket</i>	iga sõiduki jaoks tökkisking, mis oma mõõtetelt sobib sõiduki täismassi ja rataste läbimõõduga
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	kaks toestatud ohutähist vedelik silmade loputamiseks
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	ohutusvest (nt standardi EN 471 kohane)
<i>hordozható világítókészüléket egy pár védőkesztyűt</i>	ohutu käsilamp (taskulamp) paar kaitsekindaid
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	silmade kaitsevarustus (nt kaitseprillid)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	ohumärgiste number 2.3 või 6.1 kohasel veol hingamisteede kaitsevahendid igale sõiduki meeskonna liikmele
<i>lapát</i>	kühvel
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	äravoolutõke
<i>gyűjtőedény</i>	anum (kogumisnõu)
<i>jogosítvány</i>	juhiluba
<i>jön a tolmács</i>	tegemist on suulise tõlke

Hungarian / Magyar	Lithuanian
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR (pavojingų krovinių sertifikatas)
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Paskambinkite viršininkui
<i>Töltse ki a papírt</i>	Užpildyti dokumentus
<i>Tűzoltó készülék</i>	Gesintuvas
<i>Számla</i>	Sąskaita
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Dokumentų įteisinimas
<i>Rendszám tábla</i>	Automobilio valstybinis numeris
<i>Fényszórók</i>	Automobilio žibintai
<i>Berakodási papírok</i>	Važtaraštis
<i>Aláírás</i>	Parašas
<i>Autógumik</i>	Padangos
<i>Holnap</i>	Rytoj
<i>Minden biztonságos</i>	Viskas užtikrinta
<i>Vészhelyzet</i>	Kritiška padėtis
<i>Kövessen</i>	Vykdyti
<i>Zárva</i>	Uždaryta
<i>Sérült (rakomány)</i>	Sugadinta
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Vykti į/pas...
<i>Töltési hely</i>	Pakrovimo vieta
<i>Nem</i>	Ne
<i>Nincs rendben</i>	Ne OK (negerai)
<i>Rendben van</i>	OK (gerai)
<i>Nyitva</i>	Atidaryta
<i>Papírok</i>	Dokumentai
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Statykite automobilį čia
<i>Parkolóhely</i>	Automobilų stovėjimo aikštelė
<i>Probléma</i>	Problema
<i>Helyes</i>	Dešinėje
<i>Biztonságos</i>	Saugu
<i>Indulás</i>	Startas
<i>Ide álljon</i>	Likite šioje vietoje
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Pavargęs
<i>Nem biztonságos</i>	Nesaugu
<i>Várakozzék</i>	Palaukite
<i>Igen</i>	Taip
<i>Fenékszelep</i>	Apatinė sklendė
<i>Tisztítási igazolás</i>	Automobilio valymo dokumentai
<i>Szennyezett</i>	Suterštas, nešvarus
<i>Csőkötés</i>	Sujungimas
<i>Töltési fok</i>	Užpildymo kiekis
<i>Szűrő</i>	Filtras
<i>Tömlő</i>	Žarna

<i>Címke</i>	<i>Etiketės</i>
<i>Bűvónyílás</i>	Liukas, anga
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Nešvaru, suteršta
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Neatitinka pagal specifikaciją
<i>Kiömlés</i>	Išpylimas
<i>Tartály</i>	Bakas
<i>Tartány azonosító címke</i>	Cisternos ID plokštė
<i>Heveder</i>	Krovinio įtvirtinimo diržas
<i>Töltőtömeg</i>	Krovinio svoris
<i>Raksúly</i>	Maksimalus svoris
<i>Tilos felmászni</i>	Nelipti
<i>Nem elég</i>	Per mažai
<i>Bárcázás</i>	Afišos, informacijos pritvirtinimas (Placards)
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Likite prie savo automobilio
<i>Állítsa le a motort</i>	Išjunkite variklį
<i>Túl sok</i>	Per daug
<i>Kamion</i>	Sunkvežimis
<i>Keréktámasz</i>	Stabdžio trinkelė
<i>Blokkolóanyag</i>	Tarpinis užpildas / krovinio saugos užtikrinimas
<i>Kitámasztás</i>	Sutvirtinimas, sustiprinimas
<i>Rögzítő heveder</i>	Sutvirtinimo diržai
<i>Rakodási terület</i>	Krovos vieta
<i>Rakodási terv</i>	Krovinio planas
<i>A rakomány rögzítése</i>	Užtikrinkite krovinio saugumą
<i>Tilos a dohányzás</i>	Rūkyti - draudžiama
<i>Utas szállítása tilos</i>	Žmonėms įėjimas draudžiamas
<i>Szemmosó készülék</i>	Praplauti akis
<i>ADR írásbeli utasítás</i>	RAŠYTINĖS INSTRUKCIJOS
<i>Jónapot</i>	labądien
<i>Viszontlátásra</i>	sudie
<i>köszönöm</i>	ačiū
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	kiekvienai transporto priemonei – rato atspara, kurios dydis atitinka didžiausią transporto priemonės masę ir rato skersmenį
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt</i>	du pastatomi įspėjamieji ženklai
<i>szemöblítő folyadékot</i>	skystis akims plauti
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	įspėjamoji liemenė (pvz., kaip aprašyta EN 471 standarte)
<i>hordozható világítókészülék</i>	nešiojamasis apšvietimo prietaisas
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	pora apsauginių pirštinių ir
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	apsauga akims (pvz., apsauginiai akiniai)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	kai vežami pavojaus ženklais Nr. 2.3 ar 6.1 pažymėti kroviniai, transporto priemonėje kiekvienam transporto priemonės ekipažo nariui turi būti po avarinio gelbėjimosi kaukę
<i>lapát</i>	kastuvas
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	uždangtis nuotekų angoms izoliuoti
<i>műanyag gyűjtőedény</i>	talpykla
<i>jogosítvány</i>	vairuotojo pažymėjimą
<i>jön a tolmács</i>	kalbama aiškinant

Hungarian / Magyar	Turkish
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR Sertifikası
<i>Hívja fel a főnökét</i>	İşvereni arayın
<i>Töltse ki a papírt</i>	Kağıdı doldurun
<i>Tűzoltó készülék</i>	Yangın söndürücü
<i>Számla</i>	Fatura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Tanıma yöntemleri
<i>Rendszámtábla</i>	Plaka
<i>Fényszórók</i>	Araç ışıkları
<i>Berakodási papírok</i>	İrsaliye
<i>Aláírás</i>	İmza
<i>Autógumik</i>	Tekerlekler
<i>Holnap</i>	Yarın
<i>Minden biztonságos</i>	Her şey güvende
<i>Vészhelyzet</i>	Acil Durum
<i>Kövessen</i>	Takip et
<i>Zárva</i>	Kapalı
<i>Sérült (rakomány)</i>	Hasar görmüş
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Git
<i>Töltési hely</i>	Yükleme alanı
<i>Nem</i>	Hayır
<i>Nincs rendben</i>	Tamam değil
<i>Rendben van</i>	Tamam
<i>Nyitva</i>	Açık
<i>Papírok</i>	Belgeler
<i>İtt állítsa le az autót</i>	Buraya park et
<i>Parkolóhely</i>	Park yeri
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Sağ
<i>Biztonságos</i>	Güvenli
<i>İndulás</i>	Başlamak
<i>İde álljon</i>	Burada bekle
<i>Álljon meg</i>	Dur
<i>Fáradt</i>	Yorgun
<i>Nem biztonságos</i>	Güvensiz
<i>Várákozzék</i>	Bekle
<i>İgen</i>	Evet
<i>Fenékszelep</i>	Alttaki vana
<i>Tisztítási igazolás</i>	Temizlenme belgesi
<i>Szennyezett</i>	Kirlenmiş
<i>Csőkötés</i>	Bağlantı Kaplıni
<i>Töltési fok</i>	Dolum derecesi
<i>Szűrő</i>	Filtre
<i>Tömlő</i>	Hortum

<i>Címke</i>	<i>Etiket</i>
<i>Bűvónyílás</i>	Menhol
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Temizlenmemiş/kirli
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Standard dışı
<i>Kiömlés</i>	Saçılma
<i>Tartály</i>	Tank
<i>Tartány azonosító címke</i>	Tank tanımlama plakası
<i>Heveder</i>	İş emniyet kemeri
<i>Töltőtömeg</i>	Yüklenecek miktar
<i>Raksúly</i>	Azami toplam yük
<i>Tilos felmászni</i>	Tırmanmayın
<i>Nem elég</i>	Yetersiz
<i>Bárcázás</i>	Levha
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Araçta bekleyin
<i>Állítsa le a motort</i>	Kontağı kapayın
<i>Túl sok</i>	Çok fazla
<i>Kamion</i>	Tır
<i>Keréktámasz</i>	Takoz
<i>Blokkolóanyag</i>	Takoz malzemesi
<i>Kitámasztás</i>	Çember atkısı
<i>Rögzítő heveder</i>	Bağlama atkıları
<i>Rakodási terület</i>	Yükleme zemini
<i>Rakodási terv</i>	Yükleme planı
<i>A rakomány rögzítése</i>	Yükü bağla
<i>Tilos a dohányzás</i>	Sigara içilmez
<i>Utas szállítása tilos</i>	Yolcu alınmaz
<i>Szemmosó készülék</i>	Göz duşu
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	YAZILI TALİMAT
<i>Jónapot</i>	iyi akşamlar
<i>Viszontlátásra</i>	elveda
<i>köszönöm</i>	teşekkür ederim
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	Her taşıt için; taşıtın toplam ağırlığına ve tekerleklerinin çapına uygun ebatta bir takoz
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	İki adet portatif uyarı levhası Göz yıkama suyu
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	Bir adet uyarı yeleđi (EN 471 standardında tarif edilene uygun)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	Bir adet taşınabilir el feneri
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	Bir çift koruyucu eldiven
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	Göz koruma ekipmanı (Örn: koruyucu gözlük)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa) lapát</i>	2.3 veya 6.1 numaralı tehlike etiketli taşımalarda araçta bulunan her personel için bir adet acil durum koruyucu maskesi Bir adet kürek
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	Bir adet drenaj tıkacı
<i>gyűjtőedény</i>	priz
<i>jogosítvány</i>	ehliyet
<i>jön a tolmács</i>	Bu yorumlama söz konusu

Hungarian / Magyar	Spanish / Español
<i>ADR tanúsítvány</i>	Certificado de formación ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Llamad vuestro jefe
<i>Töltse ki a papírt</i>	Rellenar los papeles
<i>Tűzoltó készülék</i>	Extintores
<i>Számla</i>	Factura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitimación
<i>Rendszám tábla</i>	Matrícula
<i>Fényszórók</i>	Luces
<i>Berakodási papírok</i>	Documentos de la carga
<i>Aláírás</i>	Firma
<i>Autógumik</i>	Neumáticos
<i>Holnap</i>	Mañana
<i>Minden biztonságos</i>	Todo seguro
<i>Vészhelyzet</i>	Situación de emergencia
<i>Kövessen</i>	Seguir
<i>Zárva</i>	Cerrado
<i>Sérült (rakomány)</i>	Dañado
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Ir a
<i>Töltési hely</i>	Lugar de carga
<i>Nem</i>	No
<i>Nincs rendben</i>	No esta bien
<i>Rendben van</i>	Ok
<i>Nyitva</i>	Abierto
<i>Papírok</i>	Documentos
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Estacionese aquí
<i>Parkolóhely</i>	Estacionamiento/Parking
<i>Probléma</i>	Problema
<i>Helyes</i>	A la derecha
<i>Biztonságos</i>	Seguro
<i>Indulás</i>	Comienzo
<i>Ide álljon</i>	Quedese aquí
<i>Álljon meg</i>	Parada
<i>Fáradt</i>	Cansado
<i>Nem biztonságos</i>	Peligroso
<i>Várakozzék</i>	Esperar
<i>Igen</i>	Si
<i>Fenékszelep</i>	Válvula de fondo
<i>Tisztítási igazolás</i>	Certificado de lavado
<i>Szennyezett</i>	Contaminado
<i>Csőkötés</i>	Conexión
<i>Töltési fok</i>	Grado de llenado
<i>Szűrő</i>	Filtro
<i>Tömlő</i>	Manguera flexible

<i>Címke</i>	<i>Etiqueta</i>
<i>Búvónyílás</i>	Boca de hombre
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	No esta limpio/Sucio
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Fuera de especificacion
<i>Kiömlés</i>	Derrame
<i>Tartály</i>	Tanque/depósito
<i>Tartány azonosító címke</i>	Placa de identificación del contenedor
<i>Heveder</i>	Arnés de seguridad (anticaída)
<i>Töltőtömeg</i>	Cantidad cargada
<i>Raksúly</i>	Peso máximo autorizado
<i>Tilos felmászni</i>	Prohibido subirse
<i>Nem elég</i>	Insuficiente
<i>Bárcázás</i>	Marca/Placa
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Quedese en el camión
<i>Állítsa le a motort</i>	Apague el motor
<i>Túl sok</i>	Demasiado
<i>Kamion</i>	Camión
<i>Keréktámasz</i>	Calzos
<i>Blokkolóanyag</i>	Material para asegurar la carga
<i>Kitámasztás</i>	Arrumazón, estiba
<i>Rögzítő heveder</i>	Cinchas
<i>Rakodási terület</i>	lugar de carga /para la carga y descarga
<i>Rakodási terv</i>	Plan de carga
<i>A rakomány rögzítése</i>	Asegurar la carga
<i>Tilos a dohányzás</i>	Prohibido fumar
<i>Utas szállítása tilos</i>	Prohibida la entrada a acompañante/s
<i>Szemmosó készülék</i>	Lavaojos
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	INSTRUCCIONES ESCRITAS
<i>Jónapot</i>	¡buenas tardes
<i>Viszontlátásra</i>	despedida
<i>köszönöm</i>	¡gracias
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	un calzo por vehículo, de dimensiones apropiadas para la masa máxima del vehículo y el diámetro de las ruedas
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	dos señales de advertencia autoportantes líquido para el lavado de los ojos
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	un chaleco o ropa fluorescente (semejante por ejemplo al descrito en la norma europea EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	aparato de iluminación portátil
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	un par de guantes protectores
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	un equipo de protección ocular (por ejemplo gafas protectoras)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	se deberá llevar una máscara de evacuación de emergencia por cada miembro de la tripulación a bordo del vehículo para las etiquetas de peligro números 2.3 ó 6.1
<i>lapát</i>	una pala
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	un obturador de entrada al alcantarillado
<i>gyűjtőedény</i>	receptáculo
<i>jogosítvány</i>	carnet de conducir
<i>jön a tolmács</i>	se trata de interpretar

Hungarian / Magyar	Portuguese / Português
<i>ADR tanúsítvány</i>	Certificado ADR
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Chamar o patrão
<i>Töltse ki a papírt</i>	Preencha o papel
<i>Tűzoltó készülék</i>	Extintor
<i>Számla</i>	Factura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Documentos de identificação
<i>Rendszámtábla</i>	Matrícula
<i>Fényszórók</i>	Luzes
<i>Berakodási papírok</i>	Documentos de carga
<i>Aláírás</i>	Assinatura
<i>Autógumik</i>	Pneus
<i>Holnap</i>	Amanhã
<i>Minden biztonságos</i>	Tudo seguro
<i>Vészhelyzet</i>	Situação de emergência
<i>Kövessen</i>	Siga
<i>Zárva</i>	Fechado
<i>Sérült (rakomány)</i>	Danificado
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Vá para
<i>Töltési hely</i>	Local de carga
<i>Nem</i>	Não
<i>Nincs rendben</i>	Não está bem
<i>Rendben van</i>	Bem
<i>Nyitva</i>	Aberto
<i>Papírok</i>	Papéis
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Estacione aqui
<i>Parkolóhely</i>	Estacionamento
<i>Probléma</i>	Problema
<i>Helyes</i>	Direita
<i>Biztonságos</i>	Seguro
<i>Indulás</i>	Começar
<i>Ide álljon</i>	Fique aqui
<i>Álljon meg</i>	Pare
<i>Fáradt</i>	Cansado
<i>Nem biztonságos</i>	Inseguro
<i>Várakozzék</i>	Espera
<i>Igen</i>	Sim
<i>Fenékszelep</i>	Válvula de fundo
<i>Tisztítási igazolás</i>	Documento de lavagem
<i>Szennyezett</i>	Contaminado
<i>Csőkötés</i>	Acoplamento
<i>Töltési fok</i>	Grau de enchimento
<i>Szűrő</i>	Filtro
<i>Tömlő</i>	Mangueira

<i>Címke</i>	Etiquetas
<i>Búvónyílás</i>	Entrada de homem
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Não está limpo
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Fora de especificação
<i>Kiömlés</i>	Derrame
<i>Tartály</i>	Tanque
<i>Tartány azonosító címke</i>	Placa de identificação do contentor cisterna
<i>Heveder</i>	Arnês
<i>Töltőtömeg</i>	Quantidade que vai carregar
<i>Raksúly</i>	Peso máximo total
<i>Tilos felmászni</i>	Proibido subir
<i>Nem elég</i>	Não chega
<i>Bárcázás</i>	Placas
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Permaneça dentro do veículo
<i>Állítsa le a motort</i>	Desligue o motor
<i>Túl sok</i>	Demasiado
<i>Kamion</i>	Camião
<i>Keréktámasz</i>	Calços das rodas
<i>Blokkolóanyag</i>	Material para fixar a carga
<i>Kitámasztás</i>	Amarrar
<i>Rögzítő heveder</i>	Cintas de amarração
<i>Rakodási terület</i>	Rampa de carga
<i>Rakodási terv</i>	Plano de carga
<i>A rakomány rögzítése</i>	Fixar a carga
<i>Tilos a dohányzás</i>	Proibido fumar
<i>Utas szállítása tilos</i>	Proibido passageiros a bordo
<i>Szemmosó készülék</i>	Lava olhos
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	INSTRUÇÕES ESCRITAS (FICHAS DE SEGURANÇA)
<i>Jónapot</i>	boa tarde
<i>Viszontlátásra</i>	adeus
<i>köszönöm</i>	obrigado
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	um calço para as rodas por veículo, de dimensões apropriadas à massa máxima do veículo e ao diâmetro das rodas
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	dois sinais de aviso portáteis líquido de lavagem para os olhos
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	um colete ou fato retrorreflector (semelhante por exemplo ao descrito na norma europeia EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket egy pár védőkesztyűt</i>	um aparelho de iluminação portátil um par de luvas de protecção
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	uma protecção para os olhos (por exemplo, óculos de protecção)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	uma máscara de protecção antigás para cada membro da tripulação do veículo que transporte mercadorias com as etiquetas de perigo número 2.3 ou 6.1
<i>lapát</i>	uma pá
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	uma protecção para grelhas de esgotos
<i>gyűjtőedény</i>	receptáculo
<i>jogosítvány</i>	carta de condução
<i>jön a tolmács</i>	se trata de interpretar

Hungarian / Magyar	Finnish / Suomi
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR ajolupa
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Soittakaa esimiehellenne
<i>Töltse ki a papírt</i>	Täyttäkää lomake
<i>Tűzoltó készülék</i>	Palosammutin
<i>Számla</i>	Lasku
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Henkilökortti (tunnistusväline)
<i>Rendszám tábla</i>	Rekisterinumero
<i>Fényszórók</i>	Valot
<i>Berakodási papírok</i>	Kuormauspaperit / Lastauspaperit
<i>Aláírás</i>	Allekirjoitus
<i>Autógumik</i>	Renkaat
<i>Holnap</i>	Huomenna
<i>Minden biztonságos</i>	Kaikki turvallista
<i>Vészhelyzet</i>	Hätätilanne
<i>Kövessen</i>	Seuraa
<i>Zárva</i>	Suljettu
<i>Sérült (rakomány)</i>	Vahingoittunut
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Mene
<i>Töltési hely</i>	Kuormauspaikka / Lastauspaikka
<i>Nem</i>	Ei
<i>Nincs rendben</i>	Ei kunnossa
<i>Rendben van</i>	Kunnossa
<i>Nyitva</i>	Auki
<i>Papírok</i>	Paperit
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Pysäköi tähän
<i>Parkolóhely</i>	Pysäköintipaikka
<i>Probléma</i>	Ongelma
<i>Helyes</i>	Oikea
<i>Biztonságos</i>	Turvallinen
<i>Indulás</i>	Käynnistys / käynnistä
<i>Ide álljon</i>	Pysy tässä
<i>Álljon meg</i>	Pysäytä / seis
<i>Fáradt</i>	Väsynyt
<i>Nem biztonságos</i>	Turvaton
<i>Várakozzék</i>	Odotá
<i>Igen</i>	Kyllä
<i>Fenékszelep</i>	Pohjajventtiili
<i>Tisztítási igazolás</i>	Puhtaustodistus
<i>Szennyezett</i>	Saastunut
<i>Csőkötés</i>	Liitos
<i>Töltési fok</i>	Täyttöaste
<i>Szűrő</i>	Suodatin
<i>Tömlő</i>	Letku

<i>Címke</i>	Nimikilpi / Kilpi
<i>Búvónyílás</i>	Miesaukko
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Ei puhdas /nLikainen
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Ei spesifikaatioissa
<i>Kiömlés</i>	Ylivuoto / valuma
<i>Tartály</i>	Säiliö
<i>Tartány azonosító címke</i>	Säiliökontin tunnistekilpi
<i>Heveder</i>	Turvapuku
<i>Töltötömeg</i>	Kuormattava määrä / Kuorman nettopaino
<i>Raksúly</i>	Suurin kokonaispaino
<i>Tilos felmászni</i>	Kiipeäminen kielletty, Älä kiipeä
<i>Nem elég</i>	Ei tarpeeksi
<i>Bárcázás</i>	Merkítseminen
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Pysy auton luona
<i>Allítsa le a motort</i>	Sammuta moottori
<i>Túl sok</i>	Liian paljon
<i>Kamion</i>	Auto
<i>Keréktámasz</i>	Pyöräkiilat
<i>Blokkolóanyag</i>	Tukimateriaali, sidontamateriaali
<i>Kitámasztás</i>	Tukeminen, jäykistys
<i>Rögzítő heveder</i>	Kiinnitysliinat
<i>Rakodási terület</i>	Kuormatilan lattia
<i>Rakodási terv</i>	Kuormaussuunnitelma
<i>A rakomány rögzítése</i>	Kiinnitä kuorma
<i>Tilos a dohányzás</i>	Tupakointi kielletty
<i>Utas szállítása tilos</i>	Ei matkustajia
<i>Szemmosó készülék</i>	Silmän huuhtelu
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	KIRJALLISET TURVALLISUUSOHJEET
<i>Jónapot</i>	hyvää iltapäivää
<i>Viszontlátásra</i>	näkemiin
<i>köszönöm</i>	kiitos
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	jokaista ajoneuvoa kohti vähintään yksi ajoneuvon suurimpaan sallittuun massaan ja rengaskokoon nähden sopiva pyöräkiila
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	kaksi itsestään pystyssä pysyvää varoitusmerkkiä silmänhuuhteluneste
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	varoitusliivi (esim. kuten standardissa EN 471 on kuvattu)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	irrallinen valaisin
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	suojakäsineet
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	silmäsuojaimet
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	kuljetuksessa on oltava mukana hengityksen suojain jokaista miehistön jäsentä kohti kuljetettaessa varoituslipukkeiden 2.3 tai 6.1 mukaisia aineita
<i>lapát</i>	lapio
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	viemärisuoja
<i>gyűjtődény</i>	astia
<i>jogosítvány</i>	ajokortti
<i>jön a tolmács</i>	se tulee tulkinassa

Hungarian / Magyar	Danish / Dansk
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR-Kursusbevis
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Ring hjem til kontoret
<i>Töltse ki a papírt</i>	Udfyld papirerne
<i>Tűzoltó készülék</i>	Ildslukker
<i>Számla</i>	Faktura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	ID-kort
<i>Rendszámtábla</i>	Nummerplade
<i>Fényszórók</i>	Lygter
<i>Berakodási papírok</i>	Ladepapirer
<i>Aláírás</i>	Underskrift
<i>Autógumik</i>	Dæk
<i>Holnap</i>	I morgen
<i>Minden biztonságos</i>	Sikkerhed i orden
<i>Vészhelyzet</i>	Nødsituation
<i>Kövessen</i>	Følge
<i>Zárva</i>	Lukket
<i>Sérült (rakomány)</i>	Skadet
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Gå til
<i>Töltési hely</i>	Lasteplads
<i>Nem</i>	Nej
<i>Nincs rendben</i>	Ikke i orden
<i>Rendben van</i>	I orden
<i>Nyitva</i>	Åben
<i>Papírok</i>	Papirer
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkér her
<i>Parkolóhely</i>	Parkeringsplads
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Højre
<i>Biztonságos</i>	Sikker
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Vent her
<i>Álljon meg</i>	Stop
<i>Fáradt</i>	Træt
<i>Nem biztonságos</i>	Usikkert
<i>Várakozzék</i>	Vent
<i>Igen</i>	Ja
<i>Fenékszelep</i>	Bundventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Rensedokument
<i>Szennyezett</i>	Foruren
<i>Csőkötés</i>	Kobling
<i>Töltési fok</i>	Fyldningsgrad
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Slange

<i>Címke</i>	<i>Etiket</i>
<i>Búvónyílás</i>	Mandehul
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	ikke rengjort/beskidt
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Overholder ikke specifikationerne
<i>Kiömlés</i>	Spild
<i>Tartály</i>	Tank
<i>Tartány azonosító címke</i>	Tank identifikationsplade
<i>Heveder</i>	Sikkerhedssele påbudt
<i>Töltőtömeg</i>	Lastet vægt
<i>Raksúly</i>	Max tilladt total vægt
<i>Tilos felmászni</i>	Adgang ikke tilladt
<i>Nem elég</i>	Ikke nok
<i>Bárcázás</i>	Skilte
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Forbliv i køretøjet
<i>Állítsa le a motort</i>	Stop motoren
<i>Túl sok</i>	For meget
<i>Kamion</i>	Lastbil
<i>Keréktámasz</i>	Stopklodser
<i>Blokkolóanyag</i>	Blokeringsmateriale
<i>Kitámasztás</i>	Støtter
<i>Rögzítő heveder</i>	Lastestopper?
<i>Rakodási terület</i>	Ladbund
<i>Rakodási terv</i>	Læsseflade
<i>A rakomány rögzítése</i>	Sikring af lasten
<i>Tilos a dohányzás</i>	Rygning forbudt
<i>Utas szállítása tilos</i>	Passagerer ikke tilladt
<i>Szemmosó készülék</i>	Øjenskyllestation
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	SKRIFTLIGE ANVISNINGER
<i>Jónapot</i>	god eftermiddag
<i>Viszontlátásra</i>	farvel
<i>köszönöm</i>	tak
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	en stopklods pr. køretøj af passende størrelse i forhold til køretøjets tilladte totalvægt og hjulenes diameter
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	to selvstændige advarselsmarkeringer øjenskylløvæske
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	en advarselsvest (f.eks. som beskrevet i standarden EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket egy pár védőkesztyűt</i>	en transportabel belysningsanordning et par beskyttelseshandsker
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	øjenskyttelse (f.eks. beskyttelsesbriller)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsza)</i>	en flugtmaskeb til hvert medlem af køretøjets mandska skal medbringes på køretøjet ved fareseddelnummer 2.3 eller 6.1
<i>lapát</i>	en skovl
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	et afløbsdække
<i>gyűjtőedény</i>	beholder
<i>jogosítvány</i>	kørekort
<i>jön a tolmács</i>	det kommer til at fortolke

Hungarian / Magyar	Norwegian / Norsk
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR-sertifikat
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Ring til din sjef
<i>Töltse ki a papírt</i>	Fyll ut papirene
<i>Tűzoltó készülék</i>	Brannslukningsapparat
<i>Számla</i>	Faktura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Identifikasjonsmåte
<i>Rendszámtábla</i>	Nummerskilt
<i>Fényszórók</i>	Kjøretøyets lys
<i>Berakodási papírok</i>	Lastepapirer
<i>Aláírás</i>	Signatur
<i>Autógumik</i>	Dekk
<i>Holnap</i>	I morgen
<i>Minden biztonságos</i>	Alt sikret
<i>Vészhelyzet</i>	Nødsituasjon
<i>Kövessen</i>	Følg
<i>Zárva</i>	Stengt
<i>Sérült (rakomány)</i>	Skade
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Gå til
<i>Töltési hely</i>	Lasteplass
<i>Nem</i>	Nei
<i>Nincs rendben</i>	Ikke akseptert
<i>Rendben van</i>	OK
<i>Nyitva</i>	Åpen
<i>Papírok</i>	Papirer
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkør her
<i>Parkolóhely</i>	Parkeringsplass
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Høyre
<i>Biztonságos</i>	Sikker
<i>Indulás</i>	Start
<i>Ide álljon</i>	Stå her
<i>Álljon meg</i>	Stopp
<i>Fáradt</i>	Trett
<i>Nem biztonságos</i>	Usikkert
<i>Várakozzék</i>	Vent
<i>Igen</i>	Ja
<i>Fenékszelep</i>	Bunnventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Vaskedokument
<i>Szennyezett</i>	Forurenset
<i>Csőkötés</i>	Kupling
<i>Töltési fok</i>	Fyllingsgrad
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Slange

<i>Címke</i>	Merkelapper
<i>Búvónyílás</i>	Mannluke
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Ikke rengjort / skitten
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Utenfor spesifikasjon
<i>Kiömlés</i>	Utslipp
<i>Tartály</i>	Tank
<i>Tartály azonosító címke</i>	ID-plate for tankcontainer
<i>Heveder</i>	Påbudt med sele
<i>Töltőtömeg</i>	Lastekvantum
<i>Raksúly</i>	Max total vekt
<i>Tilos felmászni</i>	Klatring forbudt
<i>Nem elég</i>	Ikke nok
<i>Bárcázás</i>	Oppslag / Merking
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Bli i kjøretøyet
<i>Állítsa le a motort</i>	Stopp motoren
<i>Túl sok</i>	For mye
<i>Kamion</i>	Bil
<i>Keréktámasz</i>	Bremseklosser
<i>Blokkolóanyag</i>	Blokkert materiale
<i>Kitámasztás</i>	Avstiving
<i>Rögzítő heveder</i>	Lastestropper
<i>Rakodási terület</i>	Lasteplattform
<i>Rakodási terv</i>	Lasteplan
<i>A rakomány rögzítése</i>	Sikre lasten
<i>Tilos a dohányzás</i>	Røyking forbudt
<i>Utasszállítása tilos</i>	Passasjerer ikke tillatt
<i>Szemmosó készülék</i>	Øyespyler
<i>ADR írásbeli utasítás</i>	SKRIFTLIGE INSTRUKSJONER
<i>Jónapot</i>	god ettermiddag
<i>Viszontlátásra</i>	farvel
<i>köszönöm</i>	takk
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	minst en stoppekloss per kjøretøy; av egnet størrelse for kjøretøyetts vekt og hjuldiameter
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	to frittstående varselsignaler øyeskyllemiddel
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>	egnet varselvest eller varselklær (f.eks. som beskrevet i europeisk standard EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	en lommelykt
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	et par beskyttelseshansker
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	øyeskyttelse (f.eks. beskyttelsesbriller)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	en fluktmaske til alle kjøretøyetts mannskaper ved transport merket med fareseddel nummer 2.3 eller 6.1
<i>lapát</i>	en spade
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	tetning for sluk
<i>gyűjtőedény</i>	mottaket (oppsamlingsbeholder)
<i>jogosítvány</i>	førerkort
<i>jön a tolmács</i>	det gjelder å tolke

Hungarian / Magyar	Swedish / Svenska
<i>ADR tanúsítvány</i>	Förarens ADR-intyg
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Ring din chef
<i>Töltse ki a papírt</i>	Fyll i papperet / blanketten
<i>Tűzoltó készülék</i>	Brandsläckare
<i>Számla</i>	Faktura
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Legitimation / ID-handlingar
<i>Rendszámtábla</i>	Registrerings skylt
<i>Fényszórók</i>	Fram- och baklyktor
<i>Berakodási papírok</i>	Lastningsdokument
<i>Aláírás</i>	Namnteckning
<i>Autógumik</i>	Däck
<i>Holnap</i>	I morgon
<i>Minden biztonságos</i>	Allt är säkert
<i>Vészhelyzet</i>	Nödsituation
<i>Kövessen</i>	Följ med
<i>Zárva</i>	Stängd
<i>Sérült (rakomány)</i>	Skadad
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Gå till
<i>Töltési hely</i>	Lastningsplats
<i>Nem</i>	Nej
<i>Nincs rendben</i>	Inte OK
<i>Rendben van</i>	OK
<i>Nyitva</i>	Öppen
<i>Papírok</i>	Handlingar / dokument
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Parkera här
<i>Parkolóhely</i>	Parkeringsplats
<i>Probléma</i>	Problem
<i>Helyes</i>	Höger
<i>Biztonságos</i>	Säker
<i>Indulás</i>	Starta
<i>Ide álljon</i>	Stanna här
<i>Álljon meg</i>	Stopp
<i>Fáradt</i>	Trött
<i>Nem biztonságos</i>	Inte säker
<i>Várakozzék</i>	Vänta
<i>Igen</i>	Ja
<i>Fenékszelep</i>	Bottenventil
<i>Tisztítási igazolás</i>	Rengöringsdokument / Tvättintyg
<i>Szennyezett</i>	Förorenad
<i>Csőkötés</i>	Koppling
<i>Töltési fok</i>	Fyllnadsgrad
<i>Szűrő</i>	Filter
<i>Tömlő</i>	Slang

<i>Címke</i>	Etiketter
<i>Búvónyílás</i>	Manlucka
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	Inte ren (smutsig)
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	Utänför specifikation
<i>Kiömlés</i>	Spill
<i>Tartály</i>	Tank
<i>Tartány azonosító címke</i>	Tankcontainerns identifieringsskylt
<i>Heveder</i>	Säkerhetssele måste användas
<i>Töltőtömeg</i>	Lastens nettovikt
<i>Raksúly</i>	Maximal totalvikt
<i>Tilos felmászni</i>	Klättra inte
<i>Nem elég</i>	Ej tillräckligt
<i>Bárcázás</i>	Skytning (etikettering)
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	Stanna vid fordonet
<i>Allítsa le a motort</i>	Stäng av motorn
<i>Túl sok</i>	För mycket
<i>Kamion</i>	Lastbil
<i>Keréktámasz</i>	Stoppklotsar
<i>Blokkolóanyag</i>	Utfyllnadsmaterial för lastsäkring
<i>Kitámasztás</i>	Förankring
<i>Rögzítő heveder</i>	Spännband
<i>Rakodási terület</i>	Lastyta
<i>Rakodási terv</i>	Lastplan
<i>A rakomány rögzítése</i>	Säkra lasten
<i>Tilos a dohányzás</i>	Rökning förbjuden
<i>Utas szállítása tilos</i>	Förbjudet att medföra passagerare
<i>Szemmosó készülék</i>	Ögondusch
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	SKRIFTLIGA INSTRUKTIONER
<i>Jónapot</i>	god eftermiddag
<i>Viszontlátásra</i>	adjö
<i>köszönöm</i>	tack
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>	för varje fordon, en stoppklots vars storlek är anpassad efter fordonets högsta totalvikt och hjulens diameter
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>	två fristående varningsanordningar vätska för ögonsköljning
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelővagy azzal egyenértékűt)</i>	en varningsväst (t.ex. som beskrivs i EN 471)
<i>hordozható világítókészüléket</i>	bärbar ljuskälla
<i>egy pár védőkesztyűt</i>	ett par skyddshandskar
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>	ögonskydd (t.ex. skyddsglasögon)
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa)</i>	flyktutrustning för varje medlem i fordonsbesättningen ska medföras på fordonet för etikettförslagorna 2.3 eller 6.1
<i>lapát</i>	en skyffel
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>	en anordning avsedd för tätning av brunn/avlopp
<i>gyűjtőedény</i>	kärl
<i>jogosítvány</i>	körkort
<i>jön a tolmács</i>	det gäller att tolka

Hungarian / Magyar	Russian (Phonetic)	Russian (Cyrillic) / Русский
<i>ADR tanúsítvány</i>	Certifikat ADR	АДР сертификат
<i>Hívja fel a főnökét</i>	Pozvonits k direktoru	Позвони директору
<i>Töltse ki a papírt</i>	Vypolnits bumagi	Заполнить бумаги
<i>Tűzoltó készülék</i>	Ognietusztitel	Огнетушитель
<i>Számla</i>	Stsjot	Стоять
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	Dokumenty	Документы
<i>Rendszámtábla</i>	Nomiery rejstracij na maszinu	Регистрационный номер машины
<i>Fényszórók</i>	Osviesztzenie	Освещение
<i>Berakodási papírok</i>	Bumagi zagruzki	Бумаги на загрузку
<i>Aláírás</i>	Podpis	Подпись
<i>Autógumik</i>	Aftosziny	Автошины
<i>Holnap</i>	Zavtra	Завтра
<i>Minden biztonságos</i>	Vsjo bezopasnyje	Все безопасно
<i>Vészhelyzet</i>	Situacija avarijna	Аварийная ситуация
<i>Kövessen</i>	Idzti za....	Идти за...
<i>Zárva</i>	Zakryte	Закрето
<i>Sérült (rakomány)</i>	Povrezdено	Повреждено
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	Idzti v kierunke.....	Идти к ...
<i>Töltési hely</i>	Miesto dla zagruzki	Место для загрузки
<i>Nem</i>	Niet	Нет
<i>Nincs rendben</i>	Niet v pariadke	Нет в порядке
<i>Rendben van</i>	V pariadke	В порядке
<i>Nyitva</i>	Odkryte	Открыто
<i>Papírok</i>	Bumagi	Бумаги
<i>Itt állítsa le az autót</i>	Zdjes stawits avtomaszinu na stojanku	Здесь ставить машину на стоянку
<i>Parkolóhely</i>	Miesto dla stojanki	Место для стоянки
<i>Probléma</i>	Problem	Проблемы
<i>Helyes</i>	V pravo	Вправо
<i>Biztonságos</i>	Bezopasnyj	Безопасный
<i>Indulás</i>	Start	Старт
<i>Ide álljon</i>	Ostan	Остановись
<i>Álljon meg</i>	Stop	Стой
<i>Fáradt</i>	Ustawyj	Усталый
<i>Nem biztonságos</i>	Opasno	Опасно
<i>Várakozzék</i>	Zdats	Ждать
<i>Igen</i>	Da	Да
<i>Fenékszelep</i>	Niznij klapán	Нижний клапан
<i>Tisztítási igazolás</i>	Certifikat tsistosci	Сертификат чистоты
<i>Szennyezett</i>	Zagriazneno	Загрязнено
<i>Csőkötés</i>	Scepleniye / soedinienie	Сцепление / Соединение
<i>Töltési fok</i>	Zapolniaje stepien	Степень заполнения
<i>Szűrő</i>	Filtr	Фильтр
<i>Tömlő</i>	Szlang	Шланг

<i>Címke</i>	<i>Etiket</i>	<i>Этикетка</i>
<i>Búvónyílás</i>	<i>Liuk-laz</i>	<i>Люк</i>
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	<i>Niet umityj, niet tsistij</i>	<i>Не чистый</i>
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	<i>Iz specifikacji</i>	<i>Из спецификации</i>
<i>Kiömlés</i>	<i>Os</i>	<i>Ось</i>
<i>Tartály</i>	<i>Tank</i>	<i>Резервуар</i>
<i>Tartány azonosító címke</i>	<i>Plita udostoverenia litsnosti baka</i>	<i>Номерная табличка контейнера</i>
<i>Heveder</i>	<i>Provodka</i>	<i>Проводка</i>
<i>Töltőtömeg</i>	<i>Vjes do zagruzki</i>	<i>Вес до загрузки</i>
<i>Raksúly</i>	<i>Max vjes</i>	<i>Максимальный вес</i>
<i>Tilos felmászni</i>	<i>Otsutstvje vzrirtsja</i>	<i>Не забираться</i>
<i>Nem elég</i>	<i>Sliszkom mawo</i>	<i>Слишком мало</i>
<i>Bárcázás</i>	<i>Markirovka</i>	<i>Маркировка</i>
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	<i>Ostats pri svojej maszinie</i>	<i>Оставаться в машине</i>
<i>Allítsa le a motort</i>	<i>Vykluczíts dzwigatiel</i>	<i>Выключить двигатель</i>
<i>Túl sok</i>	<i>Sliszkom bolszoi</i>	<i>Слишком большой</i>
<i>Kamion</i>	<i>Maszina</i>	<i>Машина</i>
<i>Keréktámasz</i>	<i>Bloki do blokady kolesov</i>	<i>Откатники для колес</i>
<i>Blokkolóanyag</i>	<i>Pregrazdats materjal</i>	<i>Предохраняющий материал</i>
<i>Kitámasztás</i>	<i>Svjazyvats</i>	<i>Связываться</i>
<i>Rögzítő heveder</i>	<i>Chlestats planki</i>	<i>Перевязать ремнем</i>
<i>Rakodási terület</i>	<i>Pow nagruzki</i>	<i>Пол загрузки</i>
<i>Rakodási terv</i>	<i>Plan zagruzki</i>	<i>План загрузки</i>
<i>A rakomány rögzítése</i>	<i>Obezpietstie zagruzku</i>	<i>Обеспечьте загрузку</i>
<i>Tilos a dohányzás</i>	<i>Kuríts vozpresztsajetsja</i>	<i>Курить запрещено</i>
<i>Utasszállítása tilos</i>	<i>Zapresztsenie passazirov</i>	<i>Пассажиры запрещены</i>
<i>Szemmosó készülék</i>	<i>Oplukats glaza</i>	<i>Ополаскиватель глаз</i>
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>		ПИСЬМЕННЫЕ ИНСТРУКЦИИ
<i>Jónapot</i>		<i>добрый ден</i>
<i>Viszontlátásra</i>		<i>до свидания</i>
<i>köszönöm</i>		<i>спасибо</i>
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>		<i>для каждого транспортного средства - противооткатный башмак, размер которого должен соответствовать максимальной массе транспортного средства и диаметру колес</i>
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt</i>		<i>два предупреждающих знака с собственной опорой</i>
<i>szemöblítő folyadékot</i>		<i>жидкость для промывания глаз</i>
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékűt)</i>		<i>аварийный жилет (например, жилет, описанный в стандарте EN 471)</i>
<i>hordozható világítókészüléket</i>		<i>переносной осветительный прибор</i>
<i>egy pár védőkesztyűt</i>		<i>пара защитных перчаток</i>
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>		<i>средство защиты глаз (например, защитные очки)</i>
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámsza)</i>		<i>маска для аварийного покидания транспортного средства для каждого члена экипажа транспортного средства, которая должна перевозиться на транспортном средстве в случае знаков опасности 2.3 и 6.1</i>
<i>lapát</i>		<i>лопата</i>
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>		<i>дренажная ловушка</i>
<i>gyűjtőedény</i>		<i>сосуд</i>
<i>jogosítvány</i>		<i>водительские права</i>
<i>jön a tolmács</i>		<i>речь идет о толковании</i>

Hungarian / Magyar	Bulgarian (Phonetic)	Bulgarian (Cyrillic) БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
<i>ADR tanúsítvány</i>	ADR-udostoverenie	ADR-удостоверение
<i>Hívja fel a főnökét</i>	da se pozvani na direktora / nachalnika	да се позвъни на директора / началника
<i>Töltse ki a papírt</i>	da se popalni dokumentat	да се попълни документът
<i>Tűzoltó készülék</i>	pojarogasitel	пожарогасител
<i>Számla</i>	faktura	фактура
<i>Személyazonosító igazolvány</i>	dokumenti za identifikacia	документи за идентификация
<i>Rendszámábla</i>	registracionen nomer	регистрационен номер
<i>Fényszórók</i>	osvetlenie na prevoznoto sredstvo (zadni i/ili predni svetlini)	осветление на превозното средство (задни и/или предни светлини)
<i>Berakodási papírok</i>	dokumenti na tovara	документи на товара
<i>Aláírás</i>	podpis	подпис
<i>Autógumik</i>	gumy	гуми
<i>Holnap</i>	utre	утре
<i>Minden biztonságos</i>	vsichko e bezопасno	всичко е безопасно
<i>Vészhelyzet</i>	avarina situacia	аварийна ситуация
<i>Kövessen</i>	sledvai	следвай
<i>Zárva</i>	zatvoreno	затворено
<i>Sérült (rakomány)</i>	povredeno	повредено
<i>Menjen (ide vagy oda)</i>	da se otide do ...	да се отиде до ...
<i>Töltési hely</i>	miasto za natovarvane	място за натоварване
<i>Nem</i>	ne	не
<i>Nincs rendben</i>	ne e nared	не е наред
<i>Rendben van</i>	vsichko e nared	всичко е наред
<i>Nyitva</i>	otvoreno	отворено
<i>Papírok</i>	dokumenti	документи
<i>Itt állítsa le az autót</i>	da se parkira tuk	да се паркира тук
<i>Parkolóhely</i>	miasto za parkirane	място за паркиране
<i>Probléma</i>	problem	проблем
<i>Helyes</i>	nadyasno	надясно
<i>Biztonságos</i>	sigurno / bezопасno	сигурно / безопасно
<i>Indulás</i>	start / nachalo	старт / начало
<i>Ide álljon</i>	da se ostane tuk	да се остане тук
<i>Álljon meg</i>	spri / stop	спри / стоп
<i>Fáradt</i>	umoren	уморен
<i>Nem biztonságos</i>	nesigurno / nebezопасno	несигурно / небезопасно
<i>Várakozzék</i>	Chakai	чакай
<i>Igen</i>	da	да
<i>Fenékszelep</i>	dolen ventil	долен вентил
<i>Tisztítási igazolás</i>	dokument za pochistvane	документ за почистване
<i>Szennyezett</i>	zamarseno	замърсено
<i>Csőkötés</i>	svarzvane / sceplenie	свързване / сцепление
<i>Töltési fok</i>	stepen na napalvane	степен на напълване
<i>Szűrő</i>	filtrar	филтър
<i>Tömlő</i>	markuch	маркуч

<i>Címke</i>	<i>etiketi</i>	<i>етикети</i>
<i>Büvönnyílás</i>	luk / nablyudatelen otvor	люк / наблюдателен отвор
<i>Nem tiszta/piszkos</i>	nepochisteno / zamarseno	непочистено / замърсено
<i>Nem felel meg az előírásoknak</i>	izvan specifikaciata	извън спецификацията
<i>Kiömlés</i>	iztichane na produkt	изтичане на продукт
<i>Tartály</i>	cisterna	цистерна
<i>Tartány azonosító címke</i>	konteiner-cisterna s tabela za identifikacia	контейнер-цистерна с табела за идентификация
<i>Heveder</i>	obezopasiteln kolan	обезопасителен колан
<i>Töltőmég</i>	teglo / kolichество na tovara	тегло / количество на товара
<i>Raksúly</i>	maksimalno teglo	максимално тегло
<i>Tilos felmászni</i>	katereneto e zabraneno	катеренето е забранено
<i>Nem elég</i>	nedostatačno / mnogo malko	недостатъчно / много малко
<i>Bárcázás</i>	markirane s etiketi	маркиране с етикети
<i>Maradjon a gépjárműjénél</i>	stoi pri avtomobila si	стой при автомобила си
<i>Állítsa le a motort</i>	da se izkluchi dvigateliat	да се изключи двигателят
<i>Túl sok</i>	tvarde mnogo	твърде много
<i>Kamion</i>	tovaren avtomobil	товарен автомобил
<i>Keréktámasz</i>	spiratelni klinove ("kuchki")	спирателни клинове ("кучки")
<i>Blokkolóanyag</i>	blokirasht material (za ukrepvane na tovara)	блокиращ материал (за укрепване на товара)
<i>Kitámasztás</i>	ukrepvane / podsilvane	укрепване / подсилване
<i>Rögzítő heveder</i>	kolani s pritiagane (za ukrepvane na tovara)	колани за притягане (за укрепване на товара)
<i>Rakodási terület</i>	tovarna plosht	товарна площ
<i>Rakodási terv</i>	tovaren plan	товарен план
<i>A rakomány rögzítése</i>	da se obezopasi tovara	да се обезопаси товара
<i>Tilos a dohányzás</i>	pusheneto e zabraneno	пушенето е забранено
<i>Útas szállítása tilos</i>	vsimaneto na treti lica e zabraneno	взимането на трети лица е забранено
<i>Szemmosó készülék</i>	izmivane na ochite	измиване на очите
<i>ADR Irásbeli utasítás</i>	instrukcii za bezopasnost	инструкции за безопасност
<i>Jónapot</i>		добър ден
<i>Viszontlátásra</i>		довиждане
<i>köszönöm</i>		благодаря
<i>minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket</i>		
<i>két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt szemöblítő folyadékot</i>		
<i>fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelő) vagy azzal egyenértékűt</i>		
<i>hordozható világítókészüléket egy pár védőkesztyűt</i>		
<i>a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget)</i>		
<i>a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsza)</i>		
<i>lapát</i>		
<i>csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz</i>		
<i>gyűjtődény</i>		съд
<i>jogosítvány</i>		шофьорска книжка
<i>jön a tolmács</i>		става въпрос за тълкуване

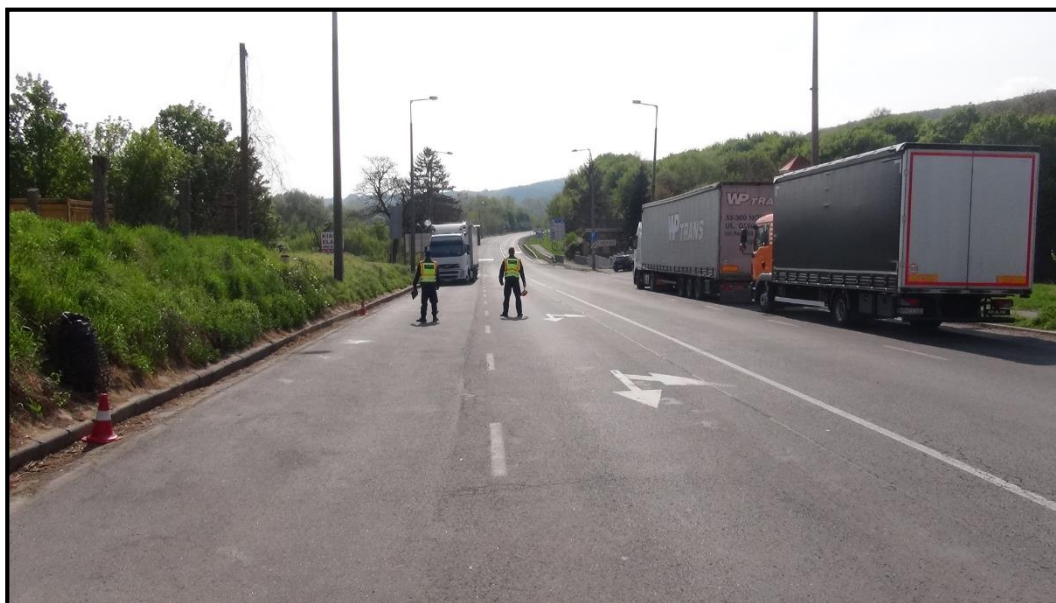
3. számú melléklet – hasznos linkek gyűjteménye

Téma	Címe	Megjegyzés
ADR okmányellenőrző	https://okmanyor.nkh.gov.hu/okmanyor/	magyar jóváhagyási igazolás ellenőrzésére
	http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_linguistic_e.html	írásbeli utasítások nemzeti mintái
	http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_certificates.html	oktatási bizonyítványok nemzeti mintái
	http://www.unece.org/trans/danger/multi/multi.html	külön megállapodások listája nemzetközi és hatósági engedélyes szállítások esetére
Fordítás	http://www.transperanto.org/	
Közútról adatok	http://utadat.hu/	útszelvények adatai
	http://utinform.hu/	térképek, webkamerák, útinformációk
	https://maps.google.hu/	térkép, útvonal, műholdkép, utcanézet
	http://terkep.varosterkep.hu/map/	városterkép
	http://www.utinform.hu/	
	http://kozlekedes.inews.hu/	
Vonatközlekedés	http://vonatinfo.mav-start.hu/	aktuális közlekedő személyvonatok adatai, helymeghatározása
Légi közlekedés	Repülők adatai	online repülőgép figyelő
OKF térkép	http://gisweb.katvedd1.local	
ADR DISASTER térkép	http://okfgis01.katvedd1.local/disasteradr/	
Időjárás	http://rtmms.met.hu/	időjárási adatok
IBIR	http://okfibir.katvedd1.local/pages/index.aspx	veszélyes üzemek nyilvántartása

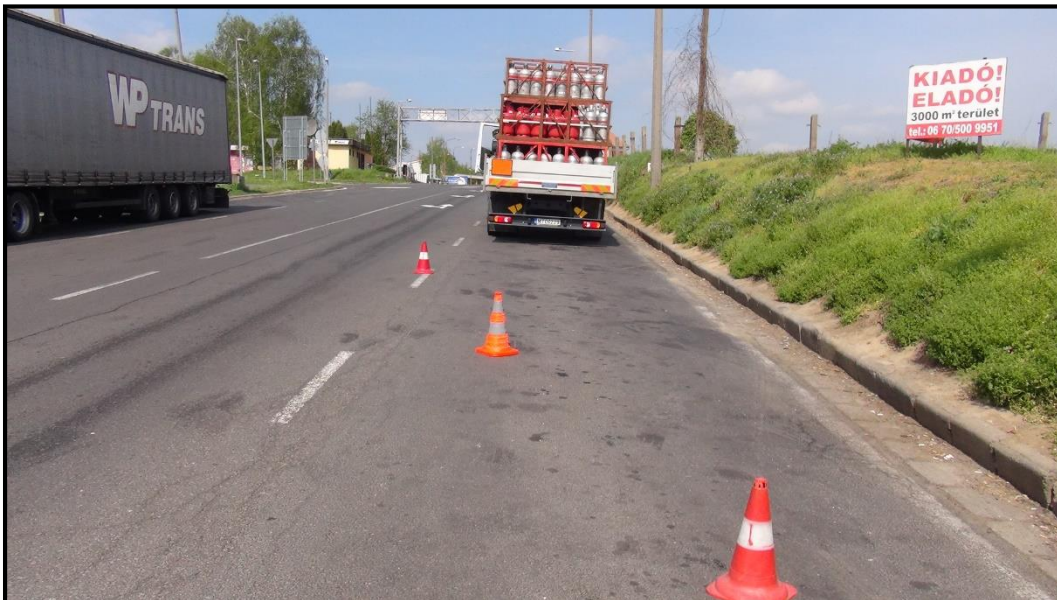
4. számú melléklet – pozitív példák

Ebben a mellékletben bemutatásra kerülnek azon pozitív esetek is, amelyekkel az ellenőrzéseink többségén találkozhatunk. A fényképpel illusztrált példák, témánként mutatják be a jogszabálykövető szállításokat, a teljesség igénye nélkül.

Biztonságos megállítás, feltartóztatás:

Jól kitöltött fuvarokmány (beazonosítható tartalom nélkül):

Összegek: 01 Palack	2.076,2 KG	13.582,5 KG	176,0 DB	0,0 DB		
Összegek: 01 Palack	1.879,5 KG	1.879,5 KG	0,0 DB	26,0 DB		
Összegek: 02 Bündel	359,5 KG	2.565,4 KG	2,0 DB	0,0 DB		
Összegek: 02 Bündel	900,0 KG	900,0 KG	0,0 DB	1,0 DB		
Összegek: 03 Paletta	2.550,0 KG	2.550,0 KG	0,0 DB	17,0 DB		
21.477,4 KG						
0 -	0 =	0	0 DB			
A bérelt állomány módosulását elismerem						
ADR:						
UN-sz.	ADR-megnev	Térfogat	Darabszám	Küldemény	ADR pontok	Össztöm.kg
1001	UN 1001 ACETILÉN, OLDOTT, 2.1, (B/D)	334,8 KG	54,0	Palack(ok)	1.004,4	4.090,8
1002	UN 1002 LEVEGŐ, SŰRÍTETT, 2.2,(E)	200,0 L	4,0	Palack(ok)	200,0	323,4
1006	UN 1006 ARGON, SŰRÍTETT, 2.2,(E)	2.360,0 L	52,0	Palack(ok)	2.360,0	4.089,6
1013	UN 1013 SZÉN-DIOXID, 2.2,(C/E)	360,0 KG	12,0	Palack(ok)	360,0	1.200,0
1049	UN 1049 HIDROGÉN, SŰRÍTETT, 2.1,(B/D)	540,0 L	12,0	Palack(ok)	1.620,0	721,2
1066	UN 1066 NITROGÉN, SŰRÍTETT, 2.2,(E)	600,0 L	1,0	Bündel	600,0	1.240,4
1072	UN 1072 OXIGÉN, SŰRÍTETT, 2.2 (5.1),(E)	180,0 L	6,0	Palack(ok)	180,0	293,5
1956	UN 1956 SŰRÍTETT GÁZ, M.N.N.,(ARGON,SZÉN-DIOXID),2.2,(E)	1.080,0 L	24,0	Palack(ok)	1.080,0	1.956,0
1956	UN 1956 COMPRESSED GAS, N.O.S.,(NITROGEN, HELIUM),2.2,(E)	600,0 L	12,0	Palack(ok)	600,0	908,1
1956	UN 1956 SŰRÍTETT GÁZ, M.N.N.,(ARGON,SZÉN-DIOXID),2.2,(E)	600,0 L	1,0	Bündel	600,0	1.325,0
Összegek						16.147,9
A szállítmány jelölésköteles						

Szállítóegységek, -eszközök helyes jelölése:

Megfelelő rakományrögzítés:

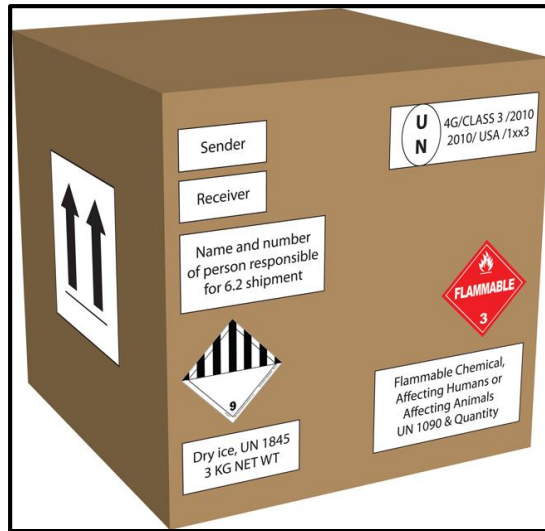

Küldeménydarabok helyes jelölése:

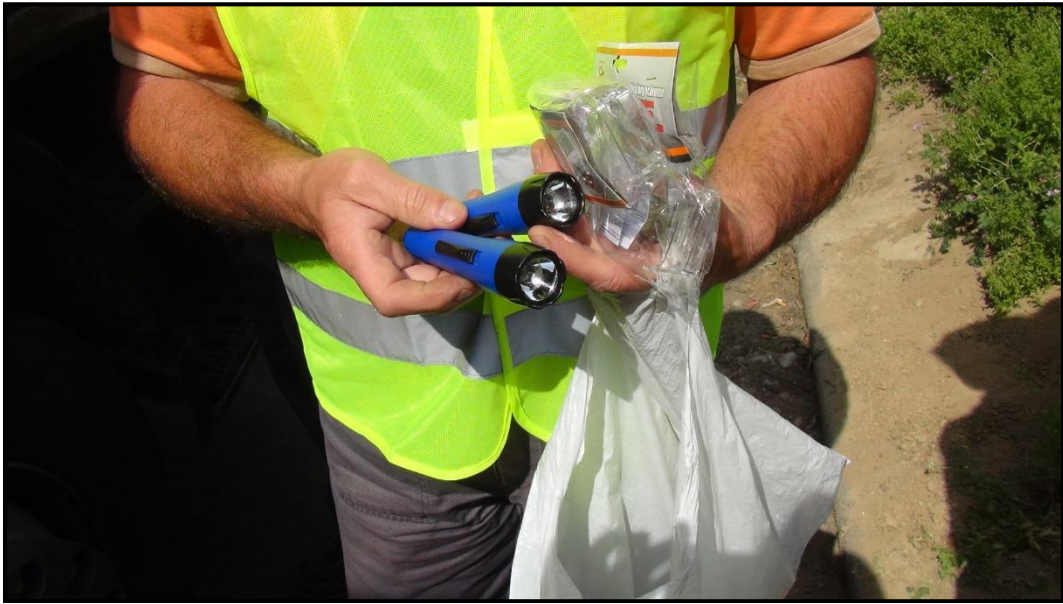

Felszerelések:

Tűzoltókészülék:

